

KOKOUSTIEDOT

Aika **23.5.2025 klo 9:00 - 12:32**

Paikka **Ravintola Priimus, auditorio Pruuvi, Taulumäentie 45, 40720 Jyväskylä**

OSALLISTUJAT

Päätöksentekijät

Jäsen

*Mika Kiuru
 *Tenho Tornberg
 *Tapani Mäki
 *Pentti Mäkinen, pj
 *Pentti Niekka
 *Matti Pöppönen
 *Jenny Riivali
 *Maija Putkonen,
 poistui kokouksesta klo 11.42 § 20 aikana
 *Tytti Vänskä
 *Ilkka Salminen

Jäsen

*Merja Lahtinen, 2.vpj
 *Tomi Lampinen
 *Antti Manninen
 *Helena Salminen
 *Kalle Kuusimäki
 *Leena Laurila
 *Pekka Pitkäranta
 *Jari Hyvärinen, 1. vpj
 *Jonna Ortju
 *Erkki Paananen

Jäsen

*Eija Syrjälä
 *Hannu Inkeroinen
 *Raija Nieminen
 *Riikka Purola
 *Petri Pukari
 *Paula Vulli
 *Janne Karanta

*Jari Flyktman

Muut osallistujat

*Joonas Könttä, hallituksen pj
 *Emilia Lakka, hallituksen 1. vpj
 *Tuula Pelttonen, hallituksen 2. vpj, saapui klo 9.11
 *Kari Kotiranta, hallituksen jäsen
 *Erja Laaksonen, hallituksen jäsen
 *Santeri Lohi, hallituksen jäsen
 *Juha Paananen, hallituksen jäsen
 *Hannu Rantanen, hallituksen jäsen

*Yrjö Damskägg, tarkastuslautakunnan jäsen

*Anssi Tuominen, kuntayhtymän johtaja
 *Piia Rissanen, talous- ja hallintojohtaja
 *Anu Tokila, kehittämisjohtaja
 *Minna Sillanpää, tulosaluejohtaja, rehtori, Ammattiopisto Gradia
 *Samuli Laitinen, tulosaluejohtaja, rehtori, Gradia-lukiot
 *Katriina Vikström, henkilöstön edustaja

*Sonja Julkunen, hallintopäällikkö, sihteeri
 *Jenni Hyvärinen, viestintä- ja markkinointipäällikkö
 *Maarit Kylmälahti, henkilöstöpäällikkö
 *Eija Nieminen, talouspäällikkö
 *Eeva Teppo, talouspäällikkö
 *Mirkku Auranen, talousasiantuntija

- *Taru Kinnari, talousasiantuntija
- *Maiju Luukkola, talousasiantuntija
- *Timo Tourunen, pääluottamusedustaja
- *Sirpa Joensuu, pääluottamusedustaja
- *Juha-Matti Väätäinen, pääluottamusedustaja
- *Pia Järvinen-Vrielink, johdon ja hallinnon assistentti
- *Erkki Mäntymaa, turvallisuuspäällikkö
- *Marko Hyttinen, kiinteistöhuoltopäällikkö
- *Joni Tuononen, tilapalvelupäällikkö

- *Jaakko Rantasalo, pj. Jyväskylän Lyseon lukio
- *Akseli Jokinen, vpj. Jyväskylän Lyseon lukio
- *Lila Heinonen, pj. Schildtin lukio
- *Inkeri Utter, pj. Schildtin lukio
- *Niklas Savolainen, pj. JAMO ry

ALLEKIRJOI-
TUKSET

Pentti Mäkinen
Puheenjohtaja

Sonja Julkunen
Sihteeri

KÄSITELLYT ASIAT § 10-22

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Aika ja paikka

Allekirjoitukset

Antti Manninen
Pöytäkirjantarkastaja

Pentti Niekka
Pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI
NÄHTÄVÄNÄ

Aika ja paikka

Viimeistään 30.5.2025 Jyväskylän koulutuskuntayhtymän internet-
sivuilla www.gradia.fi/valtuusto

PÖYTÄKIRJA-
OTTEET OIKEAKSI
TODISTAA

Sonja Julkunen, sihteeri

Valtuusto

KOKOUSTIEDOT

Aika 23.5.2025 klo 9:00

Paikka Ravintola Priimus, auditorio Pruuvi, Taulumäentie 45, 40720 Jyväskylä

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

10 § Kokouksen avaus	1
11 § Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen	2
12 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
13 § Käsittelyjärjestys	4
14 § Pöytäkirjan tarkastus	5
15 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2024	6
16 § Gradian vuoden 2024 tilinpäätös ja toimintakertomus	8
17 § Kuntayhtymän talousarvion toteuma 1.1.-31.3.2025	13
18 § Vuoden 2025 talousarviomuutos	14
19 § Eron myöntäminen Sirkku Ingervolle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen	17
20 § Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025–2045	20
21 § Kiireelliset asiat	25
22 § Kokouksen päättäminen	26
Valitusosoitus	27

10 Kokouksen avaus

Valtuusto 10 , 23.5.2025

Kuntayhtymän hallintosäännön 88 §:n mukaan kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 96 §:n mukaan puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Hallintosäännön 97 §:n mukaan puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan hallintosäännön 98 §:n mukaisesti kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

Valtuusto on kokouksessaan 26.5.2023 V 10 valinnut toimikaudelle 2023-2025 puheenjohtajakseen Pentti Mäkinen, 1. varapuheenjohtajaksi Pia Bärlundin ja 2. varapuheenjohtajaksi Merja Lahtisen. Valtuusto on kokouksessaan 15.12.2023 V 42 myöntänyt Pia Bärlundille eron 1. varapuheenjohtajan tehtävästä ja valinnut hänen tilalleen 1. varapuheenjohtajaksi Jari Hyvärisen.

Päätös Valtuuston puheenjohtaja Pentti Mäkinen avasi kokouksen.

11 Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen

Valtuusto 11 , 23.5.2025

Hallintosäännön 95 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan jäsenkuntien mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Perussopimuksen 5 §:n mukaan äänivallan perusteena on tuhat ääntä.

Äänivalta jakautuu kolmessa edellisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä vahvistettujen jäsenkunnista olevien rahoituslain mukaisessa tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevien opiskelijoiden lukumäärän suhteessa.

Kunnan valitsemien jäsenten äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Äänivaltaa jaettaessa desimaaliluvut pyöristetään seuraavaan täyteen ylempään kymmenysosaan.

Päätös Suoritettiin nimenhuuto ja hyväksyttiin nimenhuudon perusteella laadittu ääniluettelo V liite A.

12 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuusto 12 , 23.5.2025

Hallintosäännön 95 §:n mukaan todettuaan läsnä olevat valtuutetut, puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Perussopimuksen 9 §:n mukaan valtuuston kokouskutsu on vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta lähetettävä valtuuston ja hallituksen jäsenille sekä jäsenkuntien kunnanhallituksille.

Perussopimuksen 8 §:n mukaan yhtymävaltuusto on päätösvaltainen kun enemmän kuin puolet jäsenkunnista ja äänimäärästä on kokouksessa edustettuina ja vähintään 2/3 valtuutetuista on läsnä.

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

13 Käsittelyjärjestys

Valtuusto 13 , 23.5.2025

Hallintosäännön 100 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Päätös Hyväksyttiin esityslistan mukainen asioiden käsittelyjärjestys.

14 Pöytäkirjan tarkastus

Valtuusto 14 , 23.5.2025

Hallintosäännön 109 §:n mukaisesti valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Valtuusto valitsee myös kaksi pöytäkirjan varatarkastajaa.

Yhtymävaltuusto valitsee pöytäkirjan tarkastajat ja varatarkastajat.

Päätös Valittiin Antti Manninen ja hänen varalleen Tapani Mäki sekä Pentti Niekka ja hänen varalleen Raija Nieminen.

GRADIA/724/00.02.02/2025

**15 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
Gradian toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2024**

Tarkastuslautakunta 46, 9.5.2025

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän ja -konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys näiden valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä ja -konsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta on vuoden 2024 osalta perehtynyt arviointisuunnitelmansa ja työohjelmansa mukaisesti kuntayhtymän toimintoihin. Arviointi perustuu arviointitilaisuuksissa saatuihin tietoihin ja tehtyihin havaintoihin, tilintarkastajan raportteihin, toimintakertomus- ja tilinpäätöstietoihin sekä muihin tarkastuslautakunnan hyödyntämiin arviointimenetelmiin.

Tilivelvolliset viranhaltijat selvittivät 24.-25.4.2025 tarkastuslautakunnalle kuntayhtymän tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä tulosalueidensa toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista vuoden 2024 osalta. Tarkastuslautakunta valmisteli ja jatkotyösti arviointikertomustaan näiden pohjalta 24.-25.4.2025 ja sai jatkotyöstetyn version itselleen luettavaksi kokousten jälkeen. Tässä kokouksessa tarkastuslautakunnan on tarkoitus hyväksyä arviointikertomus sekä luovuttaa se eteenpäin valtuuston puheenjohtajistolle. Arviointikertomus tulee valtuuston käsiteltäväksi tilinpäätöskokouksen yhteydessä.

Toimivallan Kuntalaki 121 §
peruste

Puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta päättää

- 1) hyväksyä arviointikertomuksen (T liite nro 2) vuodelta 2024 ja valtuuttaa arviointikertomuksen valmistelijan tekemään tarvittavat teknisluonteiset korjaukset
- 2) lähettää arviointikertomuksen vuodelta 2024 valtuuston käsiteltäväksi
- 3) esittää, että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen tiedoksi ja päättää pyytää hallitukselta arviointikertomuksen yhteenvetokohdassa esitetyistä havainnoista selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Päätös Hyväksyttiin puheenjohtajan päätösesitys.

Valtuusto 15 , 23.5.2025

Tarkastuslautakunta

Valtuusto

- 1) merkitsee arviointikertomuksen vuodelta 2024 tiedoksi ja
- 2) päättää pyytää hallitukselta arviointikertomuksen yhteenvetokohdassa esitetyistä havainnoista selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Päätös Hyväksyttiin tarkastuslautakunnan päätösesitys.

GRADIA/331/00.02.01/2025

16 Gradian vuoden 2024 tilinpäätös ja toimintakertomus

Lisätietoja: Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Piia Rissanen, puh. 040 341 5323, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 30, 28.3.2025

Tilinpäätöksen käsittely ja rakenne

Kuntalain 113 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kuntayhtymän hallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös normaalisti kesäkuun loppuun mennessä, mutta tänä vuonna kuntavaalien vuoksi käsittely tapahtuu valtuustossa jo toukokuussa ennen valtuustokauden päättymistä.

Kuntayhtymän tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä ja kuntayhtymäkonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän tai kuntayhtymäkonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. (Kuntalaki 115 § 1 mom)

Tilinpäätöksen toteuma

Kuntayhtymään tehtiin vuoden aikana kaksi kertaa talousarviomuutos. Talousarviomuutokset koskivat oppilaitosten vahvistettuja valtionosuuspäätöksiä sekä kiinteistöliikelaitoksen suorittamaa taseen arvonlennusta Kukkulan kampuksen A-rakennukseen. Kuntayhtymän muutetussa talousarviossa ylijäämäksi oli arvioitu yhteensä 0,3 milj. euroa. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian tilinpäätös 31.12.2024 osoittaa ylijäämää 5,2 milj. euroa. Odotettua parempaan tulokseen vaikuttivat merkittävästi kuntayhtymän oppilaitosten rahoituspäätökset, edellisenä vuonna talouden sopeuttamistoimilla saavutettu alempi kulurakenne sekä tarkka talouden hallinta ja ohjaus, jolla on valmistauduttu tulevaan vuoteen ja valtionosuusrahoitusten leikkauksiin.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot olivat 107,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 4 %. Toimintatuottojen kasvu perustuu opiskelijatuottoihin, eli oppilaitosten rahoituspäätöksiin (+ 6 %). Gradian tuloista melkein 90 % (94,4 milj. euroa) on toisen asteen koulutuksen valtionosuustuloja. Loput kuntayhtymän toimintatuotot (13,4 milj. euroa) ovat erilaisia myynti- ja maksutuottoja, vuokratuloja sekä tukia ja avustuksia. Kaikkien muiden toimintatuottoerien toteuma pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 7 %.

Gradiassa valmistauduttiin tilinpäätösvuotena jo vuoden 2025 tulotason alentumiseen ja ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkauksiin. Kuntayhtymän toimintakulujen kasvu oli yleisestä inflaatiopaineesta ja palkkakustannusten noususta huolimatta erittäin maltillista. Toimintakulut olivat yhteensä 89,7 miljoonaa euroa, ja kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli vain kaksi prosenttia. Suurin toimintakuluerä oli 61,7 miljoonan euron henkilöstökustannukset. Gradian henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 953 ja heistä välittömästi opiskelijatyössä olevan henkilöstön osuus oli kasvanut yli 80 prosenttiin.

Palveluiden ostoihin kuntayhtymässä käytettiin 12,2 milj. euroa, aineiden ja tarvikkeiden ostoihin 9,8 milj. euroa ja muihin toimintakuluihin (sis. esim leasingvuokrat ja muut ulkoiset vuokrat) 5,9 milj. euroa. Palveluiden ja aineiden ja tarvikkeiden kustannukset nousivat yleisen kustannuskehityksen myötä 8 %.

Kuntayhtymän toimintakate, eli toimintatuottojen ja -kulujen erotus oli 18,2 milj. euroa. Kuntayhtymän sitovat vuosikatetavoitteet (=kuntayhtymä ilman liikelaitosta sekä liikelaitos erikseen) saavutettiin ja koko kuntayhtymän vuosikate oli 17,7 milj. euroa. Kuntayhtymän poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 13,6 milj. euroa, josta poistoja oli 9,6 milj. euroa ja arvonalentumisia 4,0 milj. euroa. Poistoeron muutos oli 1,0 milj. euroa ja kuntayhtymän rahastoja ei tilikauden aikana käytetty.

Kuntayhtymän tilinpäätösvuoden investoinnit olivat yhteensä 3,6 milj. euroa. Kuntayhtymän taseen loppusumma oli vuoden lopussa 136,4 milj. euroa. Oman pääoman arvo on 94,9 milj. euroa, josta edellisten tilikausien kertynyttä ylijäämää on 39,3 milj. euroa. Kuntayhtymän omavaraisuusaste vahvistui ollen 81,1 %. Kuntayhtymä ei nostanut vuoden 2024 aikana uusia lainoja. Lainakanta oli vuoden lopussa suunnitellun mukainen 14,7 milj. euroa.

Gradia-konsernin tytäryhtiö Gradia-koulutuspalvelut Oy teki viime vuonna 260 000 euron tuloksen markkinaehtoisessa koulutuksessa 2,5 miljoonan euron liikevaihdollaan. Kuntayhtymä omistaa Gradia-koulutuspalvelut Oy:n (100%), joten tilinpäätökseen on sisällytetty myös konsernitilinpäätös.

Koulutuskuntayhtymän tilinpäätös on laadittu kuntalain säännösten mukaisesti. Toimintakertomuksessa on esitetty valtuuston asettamien toiminnallisten ja

taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Lisäksi toimintakertomus sisältää henkilöstöraportin. Tilinpäätös- ja toimintakertomus vuodelta 2024 on liitteenä H liite nro 1.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta ja johtaja allekirjoittivat liikelaitoksen vuoden 2024 tilinpäätöksen johtokunnan kokouksen jälkeen 11.3.2024 ja jättivät sen tilintarkastajien tarkastettavaksi ja yhtymähallitukselle yhdistettäväksi kuntayhtymän tilinpäätökseen.

Liite:

- H liite nro 1, 28.3.2025 Gradian tilinpäätös ja toimintakertomus 2024

Toimivallan Kuntalaki § 113
peruste

Vs.kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallitus päättää:

1. esittää kuntayhtymän valtuustolle tilikauden 2024 tuloksen käsittelemistä seuraavasti:

Kuntayhtymän vuoden 2024 tilikauden tulos on 4 142 107,80 euroa. Tästä esitetään vähennettäväksi poistoeroa yhteensä 1 036 641,78 euroa. Poistoero koostuu kokonaisuudessaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen poistoeron vähennyksestä.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kuntayhtymän tilikauden ylijäämäksi muodostuu 5 178 749,58 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

2. päivätä ja allekirjoittaa vuoden 2024 tilinpäätöksen (sähköinen allekirjoitus). Allekirjoituksen jälkeen tilinpäätökseen voidaan tehdä teknisluonteisia tarkennuksia ja korjauksia.

3. jättää tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen yhtymävaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan kokoustauko klo 10.13-10.21.

Anssi Tuominen poistui kokouksesta klo 10.32. Hallituksen esittelijäksi ja vs. kuntayhtymän johtajaksi siirtyi talous- ja hallintojohtaja Piia Rissanen.

Hyväksyttiin vs.kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

Tarkastuslautakunta 45, 9.5.2025

Hallitus on hyväksynyt ja allekirjoittanut 28.3.2025 30 § Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2024 ja lähettänyt sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi. Hallitus saattaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tarkastuslautakunnalle lausunnon antamista varten ja tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi.

Kuntalain 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tarkastettava, onko kuntayhtymän hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antavatko kuntayhtymän tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta, ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita sekä onko kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kuntalain 125 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (*tilivelvollinen*) myöntää vastuuvapaus.

Kuntayhtymän vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Minna Havia-Niemi antaa tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1.- 31.12.2024.

Toimivallan Puheenjohtaja
peruste

Puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta

- 1) merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 2) esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 3) tekee vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä koskevan ehdotuksen valtuustolle.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- 1) merkitä tilintarkastuskertomuksen (**T liite nro 1**) tiedoksi

- 2) esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 3) esittää valtuustolle, että tilintarkastajan esityksen mukaisesti vuoden 2024 tilinpäätös hyväksytään ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille sekä tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.2024 - 31.12.2024.

Valtuusto 16 , 23.5.2025

Hallitus ja tarkastuslautakunta

Hallitus

Valtuusto käsittelee tilikauden 2024 tuloksen seuraavasti:

Kuntayhtymän vuoden 2024 tilikauden tulos on 4 142 107,80 euroa. Tästä esitetään vähennettäväksi poistoeroa yhteensä 1 036 641,78 euroa. Poistoero koostuu kokonaisuudessaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen poistoeron vähennyksestä.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kuntayhtymän tilikauden ylijäämäksi muodostuu 5 178 749,58 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Tarkastuslautakunta

Valtuusto

- 1) merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 2) päättää, että tilintarkastajan esityksen mukaisesti vuoden 2024 tilinpäätös hyväksytään ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille sekä tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.2024 - 31.12.2024.

Päätös

Hyväksyttiin hallituksen ja tarkastuslautakunnan päätösesitykset.

GRADIA/567/00.02.01/2025

17 Kuntayhtymän talousarvion toteuma 1.1.-31.3.2025

Lisätietoja: Piia Rissanen, puh. 040 341 5323, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 40, 24.4.2025

Gradian vuoden 2025 talousarviossa (kuntayhtymän valtuusto 19.12.2024 §42) on kirjattu, että kuntayhtymän vuoden 2025 talousarvion toteumaa raportoidaan kuntayhtymän hallitukselle 3 kuukauden välein. Talouden toteumatiedot raportoidaan nyt hallitukselle ajanjaksolta 1.1.-31.3.2025.

Kuntayhtymän talouden toteuma on vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen 1,4 milj. euroa ylijäämäinen. Toimintatuottoja kuntayhtymälle on kertynyt budjetin mukaisesti 34,5 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma on 30,7 milj. euroa, mikä on noin 0,8 milj. euroa alle budjetoidun. Toimintakuluissa henkilöstökulut, ulkoiset palveluiden ostot sekä aineiden ja tarvikkeiden ostojen toteuma on budjetoitua pienempi. Kuntayhtymän henkilöstömäärä oli 31.3.2025 yhteensä 960 työntekijää ja henkilötöyvuosia on kertynyt alkuvuoden osalta noin 230.

Kuntayhtymän talousarviossa on varattu vuoden 2025 investointeihin yhteensä 4,2 milj. euroa, josta on maaliskuun loppuun mennessä toteutunut 0,3 milj. euroa eli 7 % koko vuoden investoinneista.

Kuntayhtymän tuloslaskelma, investoinnit ja sijoitusten kehitys esitellään tarkemmin kokouksessa.

Toimivallan Hallintosääntö 60 § Toiminnan ja talouden seuranta
peruste

Kuntayhtymän johtaja

Hallitus merkitsee asian tiedoksi ja saattaa sen valtuustolle tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

Valtuusto 17 , 23.5.2025

Hallitus

Valtuusto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin hallituksen päätösesitys.

GRADIA/566/00.02.01/2025

18 Vuoden 2025 talousarviomuutos

Lisätietoja: Piia Rissanen, puh. 040 341 5323, etunimi.sukunimi@gradia.fi
Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 41, 24.4.2025

Kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2025 käsiteltiin kuntayhtymän hallituksessa 21.11.2024 (§103) ja hyväksyttiin kuntayhtymän valtuustossa 19.12.2024 (§42).

Kuntayhtymän oppilaitosten (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot) vuoden 2025 rahoituspäätökset ovat varmistuneet vuoden 2025 talousarvion valtuustokäsittelyn jälkeen ja poikkeavat hyväksytystä talousarviosta. Lisäksi kuntayhtymän valtuusto hyväksyi joulukuussa 2024 (19.12.2024 §40) Gradian Kukkulan kampuksen A-rakennukseen tehdyn arvonalennuksen, jolla on vaikutus Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2025 talousarvioon.

Kuntayhtymän tuloslaskelmaan tehtävät talousarviomuutokset

Ensimmäinen talousarviomuutos koskee Ammattiopisto Gradiaa. Talousarviomuutoksena esitetään, että Ammattiopisto Gradian toimintatuottoihin korjataan valtionosuudet vastaamaan vuoden 2025 lopullista rahoituspäätöstä. Joulukuussa 2024 hyväksytyssä kuntayhtymän vuoden 2025 talousarviossa Ammattiopisto Gradian ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien määräksi oli arvioitu valtionosuusleikkausten jälkeen 68,5 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen valtionosuuspäätös julkaistiin 19.12.2024. Päätöksen mukaan Ammattiopisto Gradian valtionosuusrahoitus vuodelle 2025 on 68,2 milj. euroa eli 0,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Ammattiopisto Gradian toimintatuottoihin esitetään korjattavaksi valtionosuudet vastaamaan rahoituspäätöstä (-0,3 milj. euroa). Ammattiopiston talousarvioon ei esitetä tehtävän muita muutoksia.

Gradia -lukiodien osalta talousarviomuutos koskee Jyväskylän kaupungin lukiotukea. Gradia-lukiodien alkuperäiseen vuoden 2025 talousarvioon sisällytetty lukiotukea, koska siihen sisältyi talousarvion laadinnan aikaan paljon epävarmuutta. Kaupungin päätöksen mukaisesti lukiotuen määräksi korjataan vuodelle 2025 yhteensä 875 000 euroa. Muutos kohdistuu Gradia-lukioilla toimintatuottoihin sekä toimintakuluihin (henkilöstökuluihin).

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen talousarviota esitetään korjattavan toimintakulujen ja suunnitelman mukaisten poistojen osalta. Toimintakuluihin esitetään lisättävän 50 000 euroa palveluiden ostoihin ja kiinteistöliikelaitoksen suunnitelman mukaisia poistoja vähennetään noin 280 000 euroa.

Esitettyjen talousarviomuutosten myötä kuntayhtymän toimintatuotot kasvavat yhteensä noin 0,6 milj. euroa ja toimintakulut 0,9 milj. euroa. Lisäksi kuntayhtymän poistot pienenevät noin 0,3 milj. euroa. Esitetyillä muutoksilla on negatiivinen vaikutus kuntayhtymän vuoden 2025 tulokseen. Muutosten myötä kuntayhtymän vuoden 2025 toimintakate pienenee ja on 10,5 milj. euroa, vuosikate 10,1 milj. euroa ja kuntayhtymän ylijäämä on muutosten jälkeen 1,4 milj. euroa (alkuperäinen TA 1,5 milj. euroa).

Investointien muutokset

Kuntayhtymän investointeihin ei esitetä tehtävän muutoksia.

Kuntayhtymän rahoitus

Esitettyjen muutosten kokonaisvaikutus kuntayhtymän maksuvalmiuteen ja rahoitusasemaan on hiukan negatiivinen pienenevän vuosikatteen myötä. Vaikutus maksuvalmiuteen on -0,4 milj. euroa. Kuntayhtymän lainakantaan tai lyhennyssuunnitelmiin ei tehdä muutoksia.

Henkilöstömäärän muutos

Esitetyillä talousarviomuutoksilla ei ole vaikutusta kuntayhtymän henkilöstömäärään.

Toiminnalliset tavoitteet

Kuntayhtymän toiminnallisiin tavoitteisiin ei esitetä tehtävän muutoksia.

Esitetyt talousarviomuutokset eivät vaikuta Hallinto ja kehittäminen-tulosalueen tai Gradia-ravintoloiden talousarvioihin.

Liite:

- H liite nro 1, 24.4.2025 Gradian talousarviomuutokset 2025

Toimivallan Hallintosääntö § 62 Talousarvion muutokset
peruste

Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallitus esittää kuntayhtymän valtuustolle, että se hyväksyy liitteen 1 mukaiset vuoden 2025 talousarviomuutokset.

Päätös Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

Valtuusto 18 , 23.5.2025

Hallitus

Valtuusto hyväksyy liitteen 1 mukaiset vuoden 2025

talousarviomuutokset.

Päätös Hyväksyttiin hallituksen päätösesitys.

GRADIA/463/00.02.01/2025

19 Eron myöntäminen Sirkku Ingervolle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen

Lisätietoja: Sonja Julkunen, p. 040 341 5252, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 31, 28.3.2025

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen jäsen Sirkku Ingervo on pyytänyt kuntayhtymään 27.2.2025 saapuneella sähköpostilla eroa hallituksen jäsenen tehtävästä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 76 §:n mukaan vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan kuitenkin valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kuntayhtymän muihin toimielimiin tai jonka kotikunta ei ole kuntayhtymän jäsenkunta.

Naisten ja miesten tasa-arvosta säädetyn lain (232/2005) 4 a §:n mukaan "Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu." Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla.

Kuntayhtymän valtuusto on kokouksessaan 15.10.2021 valinnut hallituksen vuosiksi 2021-2025. Valtuusto myönsi Juho Neuvoselle eron hallituksen jäsenyydestä kokouksessaan 25.5.2022 ja valitsi hänen tilalleen Santeri Lohen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Valtuusto myönsi Mirja Hirvensalolle eron

hallituksen jäsenen tehtävästä kokouksessaan 26.5.2023 ja valitsi hänen tilalleen Juha Paanasen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Juha Paanasen noustua varsinaiseksi jäseneksi, hänen varajäsenekseen valittiin Mirja Hirvensalo. Valtuusto myönsi Touko Aallolle eron hallituksen varajäsenen tehtävästä kokouksessaan 29.9.2023 ja valitsi hänen tilalleen Risto Rönnerbergin. Valtuusto myönsi Siiri Papinniemielle eron hallituksen varajäsenen tehtävästä kokouksessaan 15.12.2023 ja valitsi hänen tilalleen Annamajja Itäranta-Salmisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Valtuusto myönsi Tom Nevanpäälle eron hallituksen jäsenen ja puheenjohtajan tehtävästä kokouksessaan 27.9.2024 ja valitsi hänen tilalleen Joonas Konttän.

Hallituksen nykyinen kokoonpano:

Jäsen

Joonas Konttä, pj
Kari Kotiranta
Juha Paananen
Tuula Peltonen, II vpj
Erja Laaksonen
Santeri Lohi
Hannu Rantanen
Emilia Lakka, I vpj
Sirkku Ingervo

Varajäsen

Matti Similä
Pipsa Häkkänen
Mirja Hirvensalo
Jani Maukonen
Janne Andersin
Annamajja Itäranta-Salminen
Eila Sahala
Risto Rönnerberg
Emmaliina Västinen

Meneillään oleva valtuustokausi päättyy 31.5.2025. Nykyinen hallitus kuitenkin jatkaa toimintaansa, kunnes uusi saadaan valittua.

Vs. kuntayhtymän johtaja

Hallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto myöntää Sirkku Ingervolle eron hallituksen jäsenen tehtävästä ja valitsee hänen tilalleen uuden hallituksen jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös Hyväksyttiin vs.kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

Valtuusto 19 , 23.5.2025

Hallitus

Valtuusto myöntää Sirkku Ingervolle eron hallituksen jäsenen tehtävästä ja valitsee hänen tilalleen uuden hallituksen jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

KÄSITTELY

Keskustelun kuluessa Matti Pöppönen esitti hallituksen jäseneksi Sonja Karpista.

Päätös Valtuusto päätti myöntää Sirkku Ingervolle eron hallituksen jäsenen tehtävästä ja valita hänen tilalleen Sonja Karppisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

GRADIA/644/00.02.01/2025

**20 Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian
kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025–2045**

Lisätietoja: Anssi Tuominen, puh. 040 341 5100, etunimi.sukunimi@gradia.fi

Hallitus 44, 24.4.2025

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia laatii vuosille 2025-2045 kiinteistöjen kehittämisohjelman, jonka keskeisenä tavoitteena on vastata muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin ja turvata opetuksen laatu ja määrä tulevina vuosina. Kehittämisohjelman konkreettisena tavoitteena on vähentää toimitilojen kokonaismäärää 137 000 neliömetristä 106 000 neliömetriin vuoteen 2031 mennessä. Tämä linjaus kokonaisneliömäärästä on tehty Gradian kiinteistöliikelaitoksen johtokunnassa jo 19.11.2019, mutta sen täysimääräinen toteuttaminen on toistaiseksi viivästynyt.

Kiinteistöjen kehittämisohjelman laatiminen on käynnistetty keväällä 2024. Ohjelman laatimisen etenemistä on esitelty kiinteistöliikelaitoksen johtokunnalle ja kuntayhtymän hallitukselle ensimmäisen kerran kesällä 2024. Ohjelman perusteita on käsitelty myös kuntayhtymän johtoryhmissä ja yhteistyötoimikunnassa. Myös opiskelijoita ja henkilökuntaa on kuultu.

Kiinteistöjen kehittämisohjelman keskeiset tavoitteet

Toimitilojen sopeuttaminen ei ole pelkästään taloudellinen toimenpide - se on osa laajempaa toimintaympäristön muutokseen reagoimista. Gradia pyrkii reagoimaan vastuullisesti ja ennakoiden ikäluokkien pienenemiseen, joka väistämättä muuttaa tilatarpeita ja opetuksen toteutusmuotoja seuraavien vuosien aikana. Myös muut koulutuksenjärjestäjät ovat suppenevan rahoituskehityksen myötä vastaavassa tilanteessa. Ratkaisuja 2030-lukua ajatellen on tehtävä nyt.

Kiinteistöjen kehittämisohjelman keskeiset tavoitteet ovat:

- Vähentää toimitilojen kokonaismäärää 137 000 neliömetristä 106 000 neliömetriin vuoteen 2031 mennessä. Toimitaan jatkossa 7 kampuksella, kaikki tiivistävät tilojaan.
- Sopeuttaa toimitilojen määrää ja laatua vastaamaan väestöennusteita, pedagogista kehitystä, digitaalisia ratkaisuja ja opiskelijoiden tarpeita.
- Luopua Kukkulan ja Kankaan kampusten käytöstä ja keskittää toimintoja seitsemälle kampukselle.
- Parantaa tilatehokkuutta ja kohdistaa resurssit entistä paremmin opetukseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin.
- Varautua tulevaisuuteen ja kohdistaa käytettävissä olevat resurssit entistä enemmän opetukseen ja henkilöstöön.

Tavoitteiden saavuttamisessa keskeiset toimenpiteet ovat seuraavat:

- Harjun kampuksen A1-siiven peruskorjaus opetuskäyttöön vuosina 2026-2027.
- Harjun asuntolarakennuksesta luopuminen ja toiminnan siirtäminen muualle omiin tiloihin kesällä 2027 (Priimus).
- Kukkulan kampuksen myyminen ja toiminnan siirtäminen muille kampuksille kesään 2029 mennessä.
- Wilhelm Schildtin kadun kiinteistöstä (F-rakennus Viitaniemessä) luopuminen vuokrasopimuksen päättyessä huhtikuussa 2030.
- Kankaan kampuksen toimitilasta luopuminen vuokrasopimuksen päättyessä vuoden 2030 lopussa. Toiminnan siirtäminen Viitaniemen kampukselle.

Kehittämissuunnitelman tarkoituksena on esittää realistinen ja vaiheittainen etenemismalli, jonka avulla Gradia voi vähentää toimitilojen määrää hallitusti ja tavoitteellisesti vastaamaan muuttuvaa palvelu- ja resurssitarvetta. Tavoitteena on kehittää toimitilaverkko, joka tukee laadukasta opetusta, mahdollistaa tehokkaan tilankäytön ja turvaa Gradian taloudelliset toimintaedellytykset.

Kiinteistöjen kehittämisohjelma-asiakirja toimii suuntaviivana Gradian toimitilojen kehittämiseen liittyvässä päätöksenteossa ja keskustelussa. Jokaisesta yksittäisestä kiinteistöratkaisusta Gradian hallitus tekee aina erillisen ja itsenäisen päätöksen. Kiinteistöjen kehittämisohjelma kuvaa kokonaisuuden aikaikkunaa ja mittasuhteita. Jokaisen yksittäisen päätöksenteon tueksi käytetään aina viimeistä käytettävissä olevaa tietoa.

Liite:

- H liite nro 3, 24.4.2025 Gradian kiinteistöohjelma 2025-2045

Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän hallitus päättää esittää valtuustolle, että Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelma hyväksytään ja se toimii ohjaavana asiakirjana Gradian toimitilojen kehittämiseen liittyvässä päätöksenteossa ja prosessissa. Lisäksi hallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi, että hallitus tekee kehittämisohjelman etenemiseen liittyvät yksittäiset päätökset.

KÄSITTELY:

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Joonas Könttä esitti asian palauttamista valmisteluun seuraavasti: "Uudelleenvalmistelu vaihtoehdon B pohjalta: Kukkulan kampuksen toiminnot sijoittuvat Viitaniemeen, liiketoiminta, muuta ammatillista koulutusta ja Lyseo sekä aikuislukio jäävät Harjulle". Keskustelun päätteeksi puheenjohtaja totesi

esityksen rauenneen kannattamattomana.

Päätös

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösesitys.

Päätöksenteon jälkeen Joonas Könttä ilmoitti jättävänsä päätöksestä eriävän mielipiteen, jota perusteli seuraavasti: "Tekemäni muutosesityksen mukaisesti katson, että asia olisi tullut palauttaa uudelleenvalmisteluun."

Valtuusto 20 , 23.5.2025

Hallitus

Valtuusto hyväksyy Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelman ja se toimii ohjaavana asiakirjana Gradian toimitilojen kehittämiseen liittyvässä päätöksenteossa ja prosessissa.

Valtuusto hyväksyy, että hallitus tekee kehittämisohjelman etenemiseen liittyvät yksittäiset päätökset.

KÄSITTELY

Maija Putkonen poistui kokouksesta klo 11.42.

Keskustelun kuluessa Pentti Mäkinen esitti seuraavaa: "Hyväksytään kuntayhtymän hallituksen esityksen mukainen Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelma vuosille 2025-2045 seuraavilla reunaehdoilla: Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio säilyvät jatkossakin itsenäisinä lukioina ja niiden perinteitä, oppilaitosidentiteettiä sekä opiskelukulttuuria kunnioitetaan ja profiilia vahvistetaan. Gradian kiinteistöohjelman toteuttaminen sekä lukioratkaisu eivät saa johtaa opetusryhmien nykyisen keskimääräisen koon kasvuun." Tapani Mäki kannatti Mäkinen esitystä.

Riikka Purola esitti Paula Vullin kannattamana, että päätökseen ei kirjata virkettä "Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio säilyvät jatkossakin itsenäisinä lukioina ja niiden perinteitä, oppilaitosidentiteettiä sekä opiskelukulttuuria kunnioitetaan ja profiilia vahvistetaan."

Janne Karanta esitti asian palauttamista valmisteluun. Jenny Riivali kannatti Karannan esitystä.

Puheenjohtaja julisti kokoustaun klo 12.10-12.20.

Koska oli tehty pohjaesityksestä poikkeavia esityksiä joita oli kannatettu, tuli suorittaa äänestys. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä. Esitys äänestystavasta hyväksyttiin.

Ensin äänestettiin Janne Karannan tekemästä esityksestä asian palauttamisesta valmisteluun. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti (V liite B):

Ei palauteta valmisteluun, käsittely jatkuu (JAA) = 864,2
Palautetaan valmisteluun (EI) = 135,8
Tyhjä = 0,0

Suoritetun äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu äänin 864,2 - 135,8.

Seuraavaksi äänestettiin vastakkain Mäkisen ja Purolan tekemät esitykset esitysjärjestyksessä. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti (V liite C):

Mäkisen esitys (JAA) = 883,5
Purolan esitys (EI) = 104,5
Tyhjä = 12,0

Suoritetun äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että Mäkisen esitys voitti äänestyksen äänin 883,5 - 104,5 - 12,0.

Viimeisessä äänestyksessä vastakkain olivat kuntayhtymän hallituksen pohjaesitys sekä edellisen äänestyksen voittanut Mäkisen esitys. Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä äänet jakautuivat seuraavasti (V liite D):

Hallituksen pohjaesitys (JAA) = 142,3
Mäkisen esitys (EI) = 857,7
Tyhjä = 0,0

Suoritetun äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi, että Mäkisen esitys tuli kokouksen päätökseksi äänin 142,3 - 857,7.

Päätös

Valtuusto päätti hyväksyä kuntayhtymän hallituksen esityksen mukaisen Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelma vuosille 2025-2045 seuraavilla reunaehdoilla: Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio säilyvät jatkossakin itsenäisinä lukioina ja niiden perinteitä, oppilaitosidentiteettiä sekä opiskelukulttuuria kunnioitetaan ja profiilia vahvistetaan. Gradian kiinteistöohjelman toteuttaminen sekä lukioratkaisu eivät saa johtaa

opetusryhmien nykyisen keskimääräisen koon kasvuun.

21 Kiireelliset asiat

Valtuusto 21 , 23.5.2025

Kuntalain 95 §:n mukaan, jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen vaikka ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös Todettiin, että kiireellisenä käsiteltäviä asioita ei ollut.

22 Kokouksen päättäminen

Valtuusto 22 , 23.5.2025

Päätös Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.32.

VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät

V 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 21, 22

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät

V 16, 18, 19, 20

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella
Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
PL 640, 13111 Hämeenlinna
Puhelinvaiht. 0295642200
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät V 16, 18, 19, 20

Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät V

Valitusaika -- päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Pykälät V

Valitusaika -päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua päätöksen lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kuntayhtymän jäsenkunnan sekä sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäville, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät V

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät V

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje / valitusohje liitetään pöytäkirjaotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle Liitetään pöytäkirjaan

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti Gradia Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using Gradia Sign

Päiväys / Date: 26.05.2025 16:06:42 (UTC +0300)

Sonja Julkunen

Organisaation varmentama (Gradia-käyttäjätunnus)
Certified by organization (Gradia user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 26.05.2025 17:37:01 (UTC +0300)

Jämsän kaupunki
Antti Manninen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***67]*

Päiväys / Date: 27.05.2025 14:33:21 (UTC +0300)

Pentti Niekka

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***65]*

Päiväys / Date: 02.06.2025 08:20:35 (UTC +0300)

Pentti Mäkinen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***13]*

Valtuusto

KOKOUSTIEDOT

Aika 23.5.2025 klo 9:00

Paikka Ravintola Priimus, auditorio Pruuvi, Taulumäentie 45, 40720 Jyväskylä

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- V liite A 23.5.2025	1
- T liite nro 2, 9.5.2025 Gradian arviointikertomus 2024	4
- T liite nro 1, 9.5.2025 Tilintarkastuskertomus Gradia 2024	39
- H liite nro 1, 28.3.2025 Gradian tilinpäätös ja toimintakertomus 2024_Allekirjoitettu_ver 20250411	42
- H liite nro 1, 24.4.2025 Gradian talousarviomuutokset 2025	213
- H liite nro 3, 24.4.2025 Gradian kiinteistöohjelma 2025-2045	232
- V liite B	260
- V liite C	263
- V liite D	266

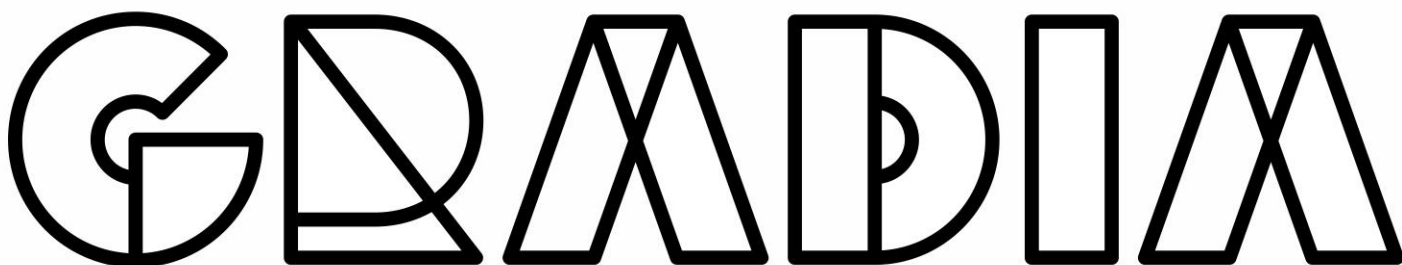
Kunta	Ääni- valta	Pai- kalla	J hvj	Jäsen		Äänimäärä
Hankasalmi	10,6	1	j	Mika	Kiuru	10,6
1 jäsen			hvj	Harri	Hämäläinen	0,0
		1			Yhteensä	
Joutsa	9,1	1	j	Tenho	Tornberg	9,1
1 jäsen			hvj	Pekka	Lankia	0,0
		1			Yhteensä	
Jyväskylä	756,4	1	j	Tapani	Mäki	108,1
7 jäsentä			hvj	Jouni	Kosonen	0,0
		1	pj.	Pentti	Mäkinen	108,1
			hvj	Tarja	Hyötyläinen	0,0
		1	j	Pentti	Niekka	108,1
			hvj	Leila	Saikkonen	0,0
		1	j	Matti	Pöppönen	108,1
			hvj	Elli	Veijanen	0,0
		1	j	Jenny	Riivali	108,1
			hvj	Mimori	Fellman-Närhi	0,0
			j	Petri	Turunen (ilm. esteestä)	0,0
		1	hvj	Maija	Putkonen	108,1
		1	j	Tytti	Vänskä	108,1
			hvj	Amir	Soltanpanah	0,0
		7			Yhteensä	
Jämsä	60,2		j	Pekka	Kataja (ilm. esteestä)	0,0
5 jäsentä		1	hvj	Ilkka	Salminen	12,0
		1	2.vpj	Merja	Lahtinen	12,0
			hvj	Ville	Erkkilä	0,0
		1	j	Tomi	Lampinen	12,0
			hvj	Susanna	Sinisaari-Kaislo	0,0
		1	j	Antti	Manninen	12,0
			hvj	Elina	Koivumäki	0,0
		1	j	Helena	Salminen	12,0
			hvj	Aki	Lemmetyinen	0,0
		5			Yhteensä	
Keuruu	21,3	1	j	Kalle	Kuusimäki	10,7
2 jäsentä			hvj	Auli	Rannikko	0,0
		1	j	Leena	Laurila	10,7
			hvj	Pasi	Kovanen	0,0
		2			Yhteensä	
Kuhmoinen	3,3	1	j	Pekka	Pitkäranta	3,3
1 jäsen			hvj	Päivi	Malin	0,0
		1			Yhteensä	
Laukaa	63,1	1	1.vpj	Jari	Hyvärinen	15,8
4 jäsentä			hvj	Pasi	Puupponen	0,0
		1	j	Jonna	Ortju	15,8
			hvj	Pasi	Honkonen	0,0
		1	j	Erkki	Paananen	15,8
			hvj	Kirsi	Nieminen	0,0
		1	j	Eija	Syrjälä	15,8
			hvj	Simo	Pannula	0,0
		4			Yhteensä	

Luhanka	1,2	1	j	Hannu	Inkeroinen	1,2
1 jäsen			hvj	Marjo	Merivirta	0,0
		1			Yhteensä	
Muurame	38,6	1	j	Raija	Nieminen	12,9
3 jäsentä			hvj	Arto	Liikanen	0,0
		1	j	Riikka	Purola	12,9
			hvj	Luka	Linqvist	0,0
			j	Heli	Räisänen	0,0
		1	hvj	Petri	Pukari	12,9
		3			Yhteensä	
Petäjävesi	14,0	1	j	Paula	Vulli	14,0
1 jäsen			hvj	Risto	Paakkunainen	0,0
		1			Yhteensä	
Toivakka	9,8		j	Päivi	Pitko (ilm. esteestä)	0,0
1 jäsen		1	hvj	Janne	Karanta	9,8
		1			Yhteensä	
Uurainen	12,5	1	j	Jari	Flyktman	12,5
1 jäsen			hvj	-	-	0,0
		1			Yhteensä	
	1 000	28				1000
Kuntayhtymän hallitus						
Jäsen	Paikalla			Varajäsen		Paikalla
Joonas Könttä	x			Matti Similä		
Emilia Lakka, 1. vpj.	x			Risto Rönnberg		
Tuula Peltonen 2. vpj., saapui klo 9.11	x			Jani Maukonen		
Kari Kotiranta	x			Pipsa Häkkänen		
Juha Paananen	x			Mirja Hirvensalo		
Erja Laaksonen	x			Janne Andersin		
Santeri Lohi	x			Annamaija Itäranta-Salminen		
Hannu Rantanen	x			Ella Sahala		
Sirkku Ingervo	ilm. esteestä			Emmaliina Västinen		ilm. esteestä
Kuntayhtymän tarkastuslautakunta						
Jäsen	Paikalla			Varajäsen		Paikalla
Heli Räisänen, pj.				Lauri Virtanen		
Pentti Niekka, vpj.	x			Iiris Ilmonen		
Yrjö Damskägg	x			Minna Häkkinen		
Susanna Sinisaari-Kaislo				Timo Taskinen		
Ulla Tommola				Helena Kukkamo		
Marko Hytönen				Henry Träff		
Pirjo Käpylä				Raisa Kinnunen		
Muut luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät sekä opiskelijakuntien edustajat						
			Paikalla			
Anssi Tuominen, kuntayhtymän johtaja			x			
Piia Rissanen, talous- ja hallintojohtaja			x			
Anu Tokila, kehittämisjohtaja			x			
Minna Sillanpää, tulosaluejohtaja, rehtori Ammattiopisto Gradia	x					
Samuli Laitinen, tulosaluejohtaja, rehtori Gradia-lukiot			x			
Katriina Vikström, opettaja, henkilöstön edustaja			x			
Sonja Julkunen, hallintopäällikkö, valtuuston sihteeri			x			

Jenni Hyvärinen, viestintä- ja markkinointipäällikkö		x			
Maarit Kylmälahti, henkilöstöpäällikkö		x			
Timo Tourunen, pääluottamusedustaja (JUKO)		x			
Juha-Matti Väätäinen, pääluottamusedustaja (JHL)		x			
Sirpa Joensuu, pääluottamusedustaja (JYTY)		x			
Eeva Teppo, talouspäällikkö		x			
Eija Nieminen, talouspäällikkö		x			
Mirkku Auranen, talousasiantuntija		x			
Taru Kinnari, talousasiantuntija		x			
Maiju Luukkola, talousasiantuntija		x			
Pia Järvinen-Vrielink, johdon ja hallinnon assistentti		x			
Erkki Mäntymaa, turvallisuuspäällikkö		x			
Marko Hyttinen, kiinteistöhuoltopäällikkö		x			
Joni Tuononen, tilapalvelupäällikkö		x			
Gradian opiskelijakuntien puheenjohtajat, opiskelijaedustajat:					
Jaakko Rantasalo, pj. Jyväskylän Lyseon lukio		x			
Akseli Jokinen, vpj. Jyväskylän Lyseon lukio		x			
Lila Heinonen, pj. Schildtin lukio		x			
Inkeri Utter, pj. Schildtin lukio		x			
Niklas Savolainen, pj. JAMO ry		x			

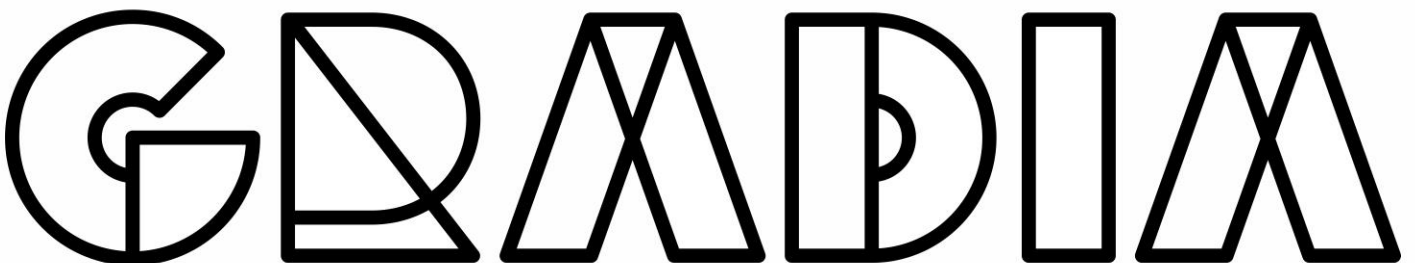
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän valtuustolle

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunta.....	3
2. Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	3
3. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	4
4. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	4
4.1 Taloudellinen asema	4
4.2 Tilikauden taloudellinen tulos ja sen käsittely	6
4.3 Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet	7
4.3.1 Gradian yhteiset tavoitteet	10
4.3.2 Ammattiopisto Gradia.....	11
4.3.3 Gradia-lukiot	17
4.3.4 Hallinto ja kehittäminen	21
4.3.5 Gradia-ravintolat	22
4.3.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	24
4.3.7 Gradia-koulutuspalvelut Oy	26
5. Henkilöstö	27
6. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta.....	31
7. Yhteenveto	33

1. Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta on valittu vuosiksi 2021–2025 yhtymävaltuustossa ja muutoksia on tehty 21.2.2025, jonka jälkeen kokoonpano on seuraava:

Varsinainen jäsen

Heli Räisänen, puheenjohtaja
Pentti Niekka, varapuheenjohtaja
Yrjö Damskægg
Ulla Tommola
Pirjo Käpylä
Susanna Sinisaari-Kaislo
Marko Hytönen

Varajäsen

Lauri Virtanen
Iiris Ilmonen
Minna Häkkinen
Helena Kukkamo
Paula Vulli
Timo Taskinen
Henry Träff

Valtuusto päätti 21.2.2025 § 6 erottaa kuntalain 34 §:n nojalla tarkastuslautakunnan luottamuspuolan vuoksi. Valtuusto valitsi kyseisessä kokouksessa § 7 tarkastuslautakunnan jäljellä olevaksi kaudeksi. Valtuusto valitsi tarkastuslautakunnan puheenjohtajaksi Heli Räisänen 21.2.2025 alkaen. Puheenjohtajana toimi siihen saakka Pekka Kataja. Tarkastuslautakunnan kokoonpano säilyi muutoin entisen kokoonpanon mukaisena.

Lautakunnan sihteerinä on toiminut Jyväskylän koulutuskuntayhtymän (myöhemmin kuntayhtymä) hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Kuntayhtymän vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Minna Havia-Niemi BDO Oy:stä.

Tarkastuslautakunta on pitänyt 10 tilivuoteen 2024 kohdistunutta kokousta. Kokouksissaan 24.4.2025 ja 25.4.2025 tarkastuslautakunta kuuli selostukset Jyväskylän koulutuskuntayhtymän toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä. Kokouksessaan 9.5.2025 tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2024 arviointikertomuksen luovutettavaksi edelleen valtuustolle.

2. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Yhtymävaltuuston valtuustokaudelle 2021–2025 valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko yhtymävaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä ja konsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lisäksi uutena tehtävänä 1.6.2017 alkaen tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut valvoa KuntaL 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Lautakunta on tutustunut ennalta laaditun arviointisuunnitelman mukaisesti eri koulutusaloihin haastattelemalla johtavia luottamushenkilöitä, henkilöstön edustajia, viranhaltijoita ja opiskelijoita sekä perehtymällä pöytäkirjoihin ja kuntayhtymän sisäisen verkon tietotarjontaan sekä tutustumalla eri toimipisteisiin arviointikäyntien yhteydessä. Arviointilähteenä oli koulutuskuntayhtymän vuoden 2024 talousarvio, tilinpäätös ja toimintakertomus.

Kuluneena vuonna tarkastuslautakunnan toiminnassa on painottunut sopeuttamistoimien heijastusvaikutusten arviointi opetustoimintaan ja -laatuun. Opiskelijoiden kuulemista on jatkettu oppimisympäristöjen ja tehtyjen sopeuttamistoimien vaikutusten kartoittamiseksi. Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon lautakunnan työskentelyssä.

3. Edellisen vuoden arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kuntayhtymän valtuusto on 7.6.2024 § 14 käsitellyt vuoden 2023 arviointikertomuksen. Valtuusto päätti pyytää arviointikertomuksen yhteenvetokohdassa esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2024 syyskauden valtuuston kokouksissa.

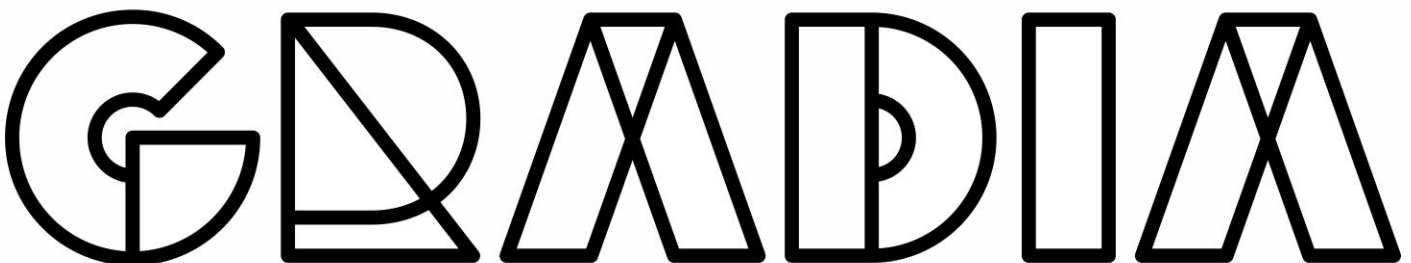
Kuntayhtymän valtuusto on 27.9.2024 § 29 käsitellyt hallituksen antaman laajan ja asiallisen selvityksen arviointihavainnoista.

4. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

4.1 Taloudellinen asema

Kuntayhtymän virallisen tuloslaskelman vuosikatteeksi muodostui 17,7 milj. euroa (15,1 milj. euroa vuonna 2023), mikä oli 4,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Tilikauden tulos oli 4,1 milj. euroa (5,1 milj. euroa vuonna 2023) ja tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoerokirjauksen jälkeen 5,2 milj. euroa. Ulkoiset toimintatuotot lisääntyivät 4,1 % (4,3 milj. euroa) edellisestä vuodesta. Opiskelijatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,3 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen valtionosuus kasvoi yhteensä 4,3 milj. euroa. Myös lukiokoulutuksen valtionosuus kasvoi noin 1,0 milj. eurolla. Myyntituotot vähenivät hieman vuodesta 2023. Myyntituottoja kertyi 6,5 milj. euroa ja tuotot jäivät talousarviosta 0,35 milj. euroa.

Muutostalousarviossa varauduttiin poistoero- ja rahastokirjausten jälkeen 0,3 milj. euron ylijäämään. Toteutuma oli 5,2 milj. euroa ylijäämää, mikä oli 4,9 milj. euroa ennakoitua suurempi.

Toimintakulut kasvoivat 1,7 milj. euroa (1,9 %) vuodesta 2023. Henkilöstömenojen toteutuma oli hieman pienempi (-0,2 %) kuin vuonna 2023, missä näkyy sopeuttamistoimien vaikutus henkilöstömäärän vähenemisenä. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 68,8 %. Palveluiden ostot (12,2 milj. euroa) kasvoi 9,5 % edellisestä vuodesta, mitä selittää inflaation aiheuttama merkittävä hintojen nousu. Myös aine- ja tarvikekulut kasvoivat edellisestä vuodesta 7,6 %.

Kuntayhtymän keskeisiä tuloslaskelma- ja tasearvoja:

	31.12.2024	31.12.2023
Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	milj. euroa	milj. euroa
Toimintatuotot	143,7	139,7
Toimintakulut	125,5	124,1
Henkilöstökulut	61,7	61,8
Vuosikate	17,7	15,1
Poistot	13,6	10
Tilikauden tulos	4,1	5,1
Tilikauden yli/alijäämä	5,2	6,5
Tase; vastaava		
Rahat ja pankkisaamiset	19,7	14,6
Tase; vastattavaa		
Rahastot	36,7	36,7
Edellisten tilikausien ylijäämä	39,3	32,8
Tilikauden yli/-alijäämä	5,2	6,5
Varaukset ja poistoero	15,8	16,9
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikainen	14,7	16,7

Tilikauden tuloksen ja taloussuunnitelman 2025–2027 perusteella tarkasteltuna kuntayhtymän talous on saatu sopeuttamistoimenpiteiden avulla tasapainoon. Tuloslaskelman ja taseen tunnusluvut kohentuivat vuodesta 2023. Vuosikate kattoi poistot 130 % (151 % vuonna 2023) ja toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 120 % (118 % vuonna 2023). Poistotaso putoaa hieman alle 10 milj. euron vuosina 2025 ja 2027. Poistotaso on edelleen korkea ja suunnitelmavuosina 2026–2027 vuosikate ei kata poistoja.

Kuntayhtymän tase on kokonaisuudessaan vahva ja pitkäaikainen lainamäärä on laskenut 2,0 milj. euroa. Lainakanta oli 14,7 milj. euroa vuonna 2024 (2023;16,7 milj. euroa). Lainanhoitokate 8,3 (2023;7,0) osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden lainanhoitoon parantuneen merkittävästi. Rahavarat ovat lisääntyneet vuoden 2024 aikana 9,6 milj. eurolla.

Hallituksen uusi puheenjohtaja Joonas Könttä esittäytyi tarkastuslautakunnalle. Puheenjohtajan mukaan Gradialla on suuret uudistukset takana. Lähitulevaisuudessa koulutuspolitiikkaan on kuitenkin tulossa muutoksia ja haasteena mm. ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden sijoittuminen yhteiskuntaan.

4.2 Tilikauden taloudellinen tulos ja sen käsittely

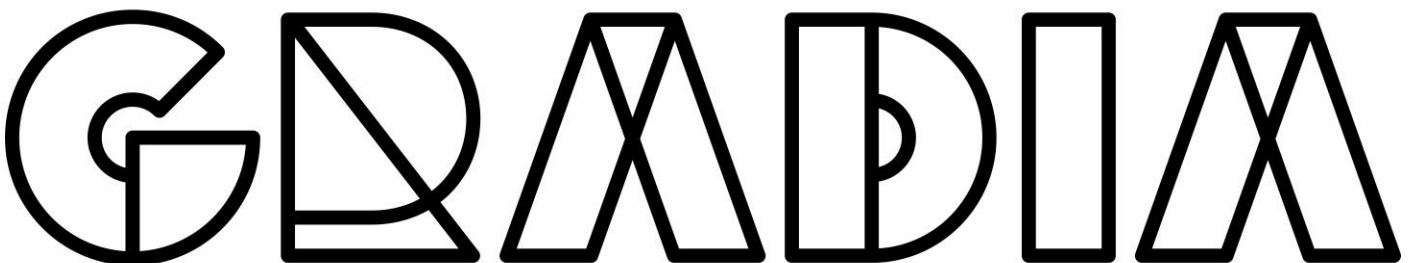
Kuntayhtymän tilikauden 2024 tulos on 4.142.107,80 euroa. Hallitus esittää tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

- vähennetään poistoeroa 1.036.641,78 euroa,
- kirjattavaksi edellä mainitun toimenpiteen jälkeen edellisten vuosien yli/alijäämätilille ylijäämää 5.178.749,58 euroa.

Säästöjen aikaansaamiseksi päätettiin rakenteellisista uudistuksista siten, että perustettiin yksi yhteinen Ammattiopisto Gradia, joka aloitti toimintansa 1.8.2023 alkaen. Jämsän kaupungin näkemyksen mukaan päätöksellä on rikottu järjestämissopimusta. Asiasta on käynnissä hallinto-oikeusmenettely.

Gradian vuoden 2024 tilinpäätös toteutui huomattavasti suunniteltua positiivisemmin. Talouden sopeuttamistoimet ovat tasapainottaneet talouden. Tarkastuslautakunta korostaa, että koulutuksen laadun, opiskelijoiden ja henkilöstön tyytyväisyyden sekä opilaitoksen vetovoimaisuuden riittävä taso tulee säilyttää myös jatkossa.

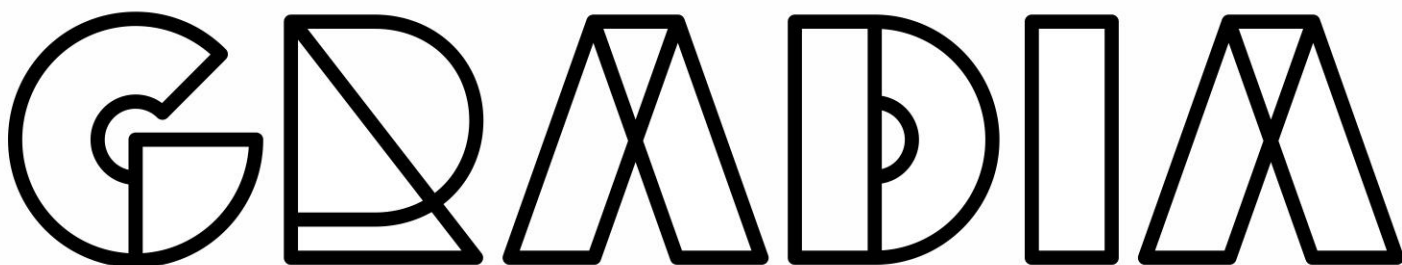
Kuntayhtymän kertynyt ylijäämä vuoden 2024 lopussa on 44,5 milj. euroa. Kuntayhtymän ylijäämäksi taloussuunnitelmakaudelle 2025–2027 on arviolta yhteensä 2,7 milj. euroa. Kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta. Talousarvion 2025 ja -suunnitelman 2026–2027 mukaan lainamäärä alenee taloussuunnitelmakaudella yhteensä noin 6,0 milj. euroa. Kuntayhtymän lainakanta on vuoden 2027 lopussa 8,7 milj. euroa. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kuntayhtymän tulee jatkossa varmistua siitä, että taloussuunnitelmakaudet ovat ylijäämäisiä ja varautua taloudenhoidossa julkisen talouden rahoitusrakenteen muutoksiin.

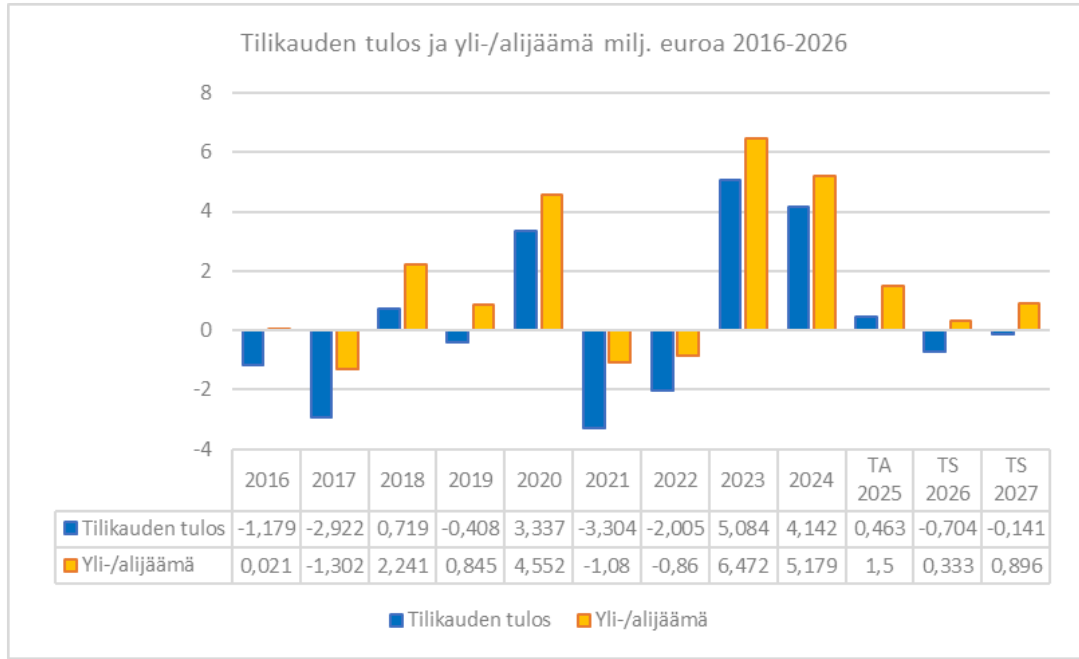
4.3 Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Keskeisiä huomioita vuoden 2024 toiminnasta sekä tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta olivat:

- Uusi strategia otettiin käyttöön. ”Astetta parempi tulevaisuus” strategia 2024–2027 kuvaa parempaa ja toivottua positiivista näkymää tulevaisuuteen. Strategian toiminnalliset kärjet ovat: 1) Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija, 2) Vaikuttava elinkumppani, 3) Hyvinvoivat gradialaiset ja 4) Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö.
- Taloutta tasapainotettiin vähentämällä henkilöstöä merkittävästi sekä keventämällä organisaatorakennetta yhdistämällä Jyväskylän ja Jämsän ammatilliset oppilaitokset yhdeksi oppilaitokseksi. Oppilaitosten yhdistäminen aiheutti jännitteen kuntayhtymän ja Jämsän kaupungin yhteistyöhön. Asiasta on käynnissä hallinto-oikeusmenettely.
- Epävakaas toimintaympäristössä jatkui niin turvallisuuden kuin talouden ja yleisen hyvinvoinnin/pahoinvoinnin sektoreilla. Venäjän hyökkäyssota jatkui jo kolmatta vuotta. Loppukesästä Gradian Viitaniemen kampuksella oli iso poliisioperaatio. Poliisin tekemän tilanneselvitysten jälkeen ei epäilty rikosta tapahtuneen. Kyseessä oli epäily mahdollisesta uhkaavasta henkilöstä kampuksella. Tapauksessa Gradian turvajärjestelyt olivat testissä. Gradian johto osallistui valmiusharjoituksiin sekä kyber- ja digiturvallisuus-harjoitukseen.
- Ammatillisen koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen valtionosuudet kasvoivat yhteensä 4,3 milj. euroa. Myös lukiokoulutuksen valtionosuus kasvoi 1,0 milj. eurolla. Valtionosuuden kehitykseen ja rahoitusrakenteeseen liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. Kuntayhtymän henkilöstön määrä kasvoi vuoden aikana 11:llä (v. 2023 alenema 99, v. 2022 alenema 81 ja v. 2021 kasvu 34 henkilöä). Henkilöstömäärä on vähentynyt 166 työntekijällä vuodesta 2016. Tarkastelujakson vuosina 2019–2021 henkilöstömäärää lisättiin 66 työntekijällä.
- Suunnitelmanmukaiset poistot olivat vuoden 2023 tasoa. Tilinpäätöksessä kirjattiin lisäksi Kukkulan kampuksesta 4,0 milj. euron suuruinen arvonalennus, mikä kasvatti poistojen määrää. Arvonalentumiskirjauksella varauduttiin Kukkulan kampuksesta luopumiseen viiden vuoden sisällä. Kampuksen arvo todettiin olevan selkeästi alhaisemmaksi kuin tasearvo. Vuonna 2024 vuosikate/poistot -tunnusluku olisi ollut ilman alas- kirjausta 185 % (2023; 151 %).
- Kumulatiivista ylijäämää on taseessa vuoden 2024 ylijäämä huomioon ottaen 44,5 milj. euroa. Kuntayhtymän ylijäämän kertymän taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on arviolta olevan yhteensä vähintään 2,7 milj. euroa, ja näin ollen kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta.

Kuvio 1. Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä 2016–2024, talousarvio 2025 sekä taloussuunnitelma 2026–2027.

Vuoden 2024 talousarvion sitovat taloudelliset tavoitteet:

1. Kuntayhtymän vuosikate ilman liikelaitosta vähintään 5,689 milj. euroa.
Kuntayhtymän toteutunut vuosikate ilman liikelaitosta 9,432 milj. euroa.
Tavoite toteutui.
2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuosikate vähintään 7,393 milj. euroa.
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuosikate oli 8,390 milj. euroa.
Tavoite toteutui.

Vuoden 2024 investointien sitovuustaso määriteltiin seuraavasti:

1. Rakennusinvestointien ja irtaimistohankintojen kokonaismäärä ilman mahdollisia investointiavustuksia ja -varauksien purkua on enintään 4,268 milj. euroa.
Vuoden 2024 toteutuneet investoinnit olivat yhteensä 3,626 milj. euroa.
Tavoite toteutui.

Vuoden 2024 rahoituksen sitovuustaso määriteltiin seuraavasti:

1. Lainakannan muutos enintään 2,0 milj. euroa.
Vuoden 2024 lainakannan muutos oli 2,0 milj. euroa.
Tavoite toteutui.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategiatavoitteet

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on johdettu Gradian strategiasta ”Astetta parempi tulevaisuus” vuosille 2024–2027. Strategia määrittelee Gradian painopisteet, tavoitteet ja toiminnalliset valinnat strategiakaudelle sekä viitoittaa tulevaisuutta pidemmälle 10–15 vuoden päähän. Strategia ohjaa toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon ohjenuorana. Tilinpäätöksessä on selostettu vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden toteutumista uuden strategian luokittelun mukaisesti.

”Astetta parempi tulevaisuus” -strategiassa on neljä toiminnallista kärkeä: Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija, vaikuttava elinvoimakumppani, hyvinvoivat gradialaiset ja maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö. Kuhunkin kärkeen liittyy 3–5 päätavoitetta ja niiden toteutumisen seuraamiseksi mittarit.

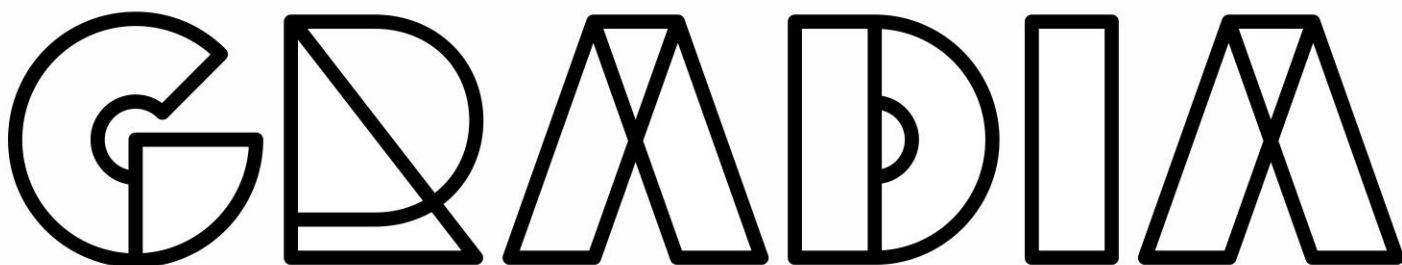
Yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2024 talousarviossa yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Varmistamme opetuksen ja ohjauksen laadun kaikissa oppimisympäristöissä
- Toimimme elinvoimatekojen edistämiseksi osana Keski-Suomen elinvoimalupausta (Ammattiopisto Gradia sekä Hallinto ja kehittäminen)
- Edistämme aktiivisesti EduFuturan uuden toimintamallin valmistelua (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot sekä Hallinto ja kehittäminen)
- Vahvistamme opiskelijoiden osallisuutta (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot)
- Vahvistamme esihenkilöiden ja henkilöstön työn voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta sopeuttamistoimien jälkeen
- Vahvistamme opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuusosaamista (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot sekä Hallinto ja kehittäminen)
- Toimimme sosiaalisesti kestävällä tavalla koko Gradia-yhteisön hyvinvointia ja osallisuutta edistäen
- Toimimme ilmastotiekartan mukaan: parannamme energia- ja materiaalitehokkuutta sekä vähennämme hävikkiä.

Toimintakertomuksessa on selostettu kohta kohdalta talousarviossa hyväksytyjen toimenpiteiden toteutuminen. Seuraavassa käsitellään tulosalueiden ja liikelaitoksen toimenpiteiden 2024 toteutumaa yksityiskohtaisemmin.

Tilinpäätösasiakirjoihin, tulosalueisiin ja liikelaitoksiin tutustumisen perusteella tarkastuslautakunta esittää omassa arviointikertomuksessaan lähinnä niitä asioita, joihin se on yksityiskohtaisemmin tutustunut tai joita sen mielestä ei ole riittävästi tuotu esille toimintakertomuksessa.

4.3.1 Gradian yhteiset tunnuslukutavoitteet

Kuntayhtymälle on asetettu koko Gradiaa koskevat yhteiset tunnuslukutavoitteet. Toteuma on esitetty taulukkomuodossa.

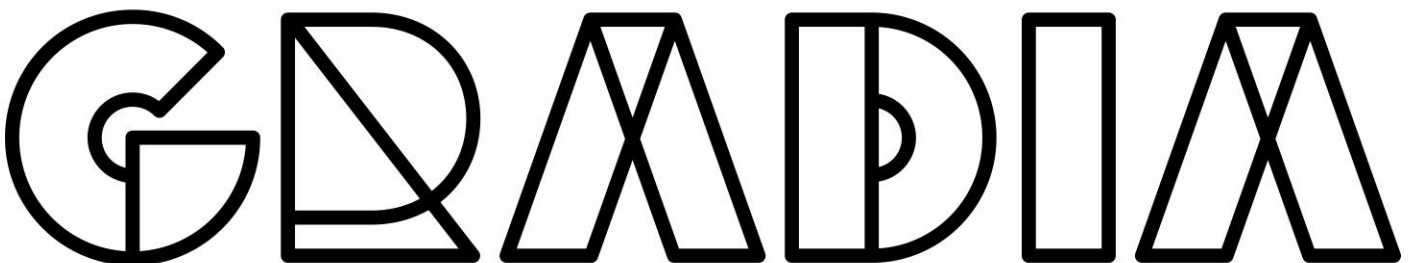
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija -tunnuslukutavoitteet toteutuivat viiden tavoitteen osalta kahdeksasta. Tavoitteista suoritettujen tutkintojen määrä (3.509) ylitti asetetut tavoitteen. Suoritettujen tutkintojen määrä kasvoi 161 tutkinnolla vuodesta 2023. Tavoite ei täysin toteutunut valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (17 %), kun tavoite oli 18 %. Opiskelijaliikkuvuus jäi myös tavoitteesta 390 (toteutui 347). Opiskelijayrittäjien määrän tavoite oli 345, kun opiskelijayrittäjiä oli 187. Tavoitteista mm. opiskelijamäärätavoite (19.160) ylittyi 2.098 opinto-oikeudella. Opiskelijatytytyväisyys toteutui tavoitteen (4,2) mukaisesti. Tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa toteutui 77 %, kun tavoite oli 66 %.

Hyvinvoivat gradialaiset tavoitteista henkilöstömäärä (953) toteutui muutetun talousarvion mukaisesti. Terveysprosentti (40 %) ei saavuttanut tavoitetta 65 %. Vaikuttava elinvoiman edistäjä tavoitteista tavoitteet toteutuivat: työelämäpalaute (4,2) toteutui tavoitteen mukaisesti ja työelämä- ja kumppanuudet hieman tavoitetta (2.360) paremmin (2.370).

Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö tavoitteet toteutuivat sähkön ominaiskulutuksen muutosta lukuun ottamatta. Tavoite oli -1 %, kun ominaiskulutus kasvoi 0,7 %. Jätteen kierrätysaste 67 % oli tavoitteen mukainen eli >60 %. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat sekä alkuperäistä että muutettua talousarviota paremmin.

Gradian yhteiset tunnuslukutavoitteet toteutuivat pääosin. Suoritettujen tutkintojen määrä toteutui tavoitetta parempana. Tutkintoja suoritettiin 4,8 % vuotta 2023 enemmän. Opiskelijatytytyväisyys toteutui tavoitteen (4,2) mukaisesti, jota tarkastuslautakunta pitää hyvänä. Opiskelijoiden liikkuvuus- ja yrittäjäyystavoitemäärät eivät toteutuneet. Henkilöstön osalta terveysprosenttitavoite jäi huomattavasti asetetusta tavoitteesta. Tarkastuslautakunta kehottaa jatkamaan henkilöstön työhyvinvointityötä työssä jaksamisen parantamiseksi.

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat suunniteltua paremmin. Talouden sopeuttamistoimet ovat vakauttaneet Gradian talouden. Talouden haasteet lisääntyvät kuitenkin suunnitelmakaudella 2025–2027. Jyväskylän kaupungin säästötoimenä tehdyt lukioiden ja taiteen perusopetuksen tuen leikkaukset jatkuvat myös vuodelle 2025. Talouden riskitekijöinä ovat erityisesti valtionosuusrahoituksen tason heikentyminen julkisen sektorin mahdollisten rahoitusjärjestelyjen seurauksena sekä talouden nopeat suhdannevaihtelut. Talouden tasapainoon vaikuttavat myös oppilasmäärän väheneminen ikäluokkien pienentyessä, oppilaitosten välinen kilpailu opiskelijoista sekä rakennuskannan ylläpitäminen.

4.3.2 Ammattiopisto Gradia

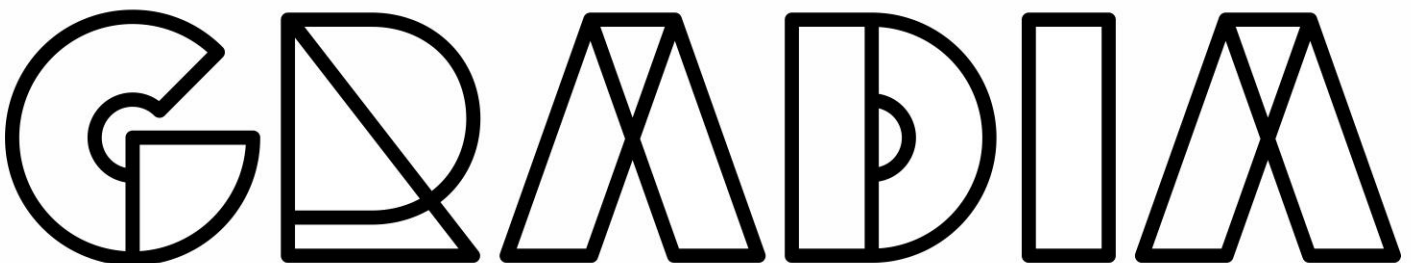
Tilinpäätösvuosi 2024 oli Ammattiopisto Gradian ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Uutta yhteistä toimintakulttuuria on rakennettu. Oppilaitos-tulosalue onnistui hyvin toimintojen yhteensovittamisessa ja uudistuksessa. Toiminnot vakiinnutettiin elinvoimaiseksi ja taloudellisesti kestäväälle pohjalle.

Ammattiopisto Gradia tarjosi edellisen vuoden tapaan monipuolisia oppimispolkuja niin opivelvollisille kuin työikäisille aikuisille Keski-Suomen alueella. Erityisesti taiteen perusopetus kasvatti vetovoimaansa, ja oppilasmäärä kasvoi yli 300 oppilaalla. Myös Tuva-koulutus oli vetovoimainen. Opiskelijoita oli kaikkiaan 522. Osaajapulaan vastattiin kouluttamalla kansainvälisiä osaajia. Yhteistyö Attendon kanssa jatkui etiopialaisten lähihoitajien kouluttamiseksi. Vuonna 2022 Keniassa aloittaneet 22 opiskelijaa jatkoivat Jyväskylässä lähihoitajaopintojaan ja suorittivat työelämässä ensimmäiset näytöt. EduFutura/EduJyväskylä -yhteistyönä kehitettyä työelämäpalvelumallia pilotoitiin muun muassa Solumin, Valmetin ja TGR-WRT:n kanssa. Lähiesihenkilötyön ja työnjohdon koulutuksia tarjottiin muun muassa Versowoodille ja Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Ammattiopisto Gradia neuvotteli Keski-Suomen suurimman työllisyysalueen eli Jyväskylä - Muurame -työllisyysalueen kanssa sopimuksen sidosyksikköhankinnoista. Sopimus kattaa ammatillista osaamista ja valmiuksia lisääviä koulutuksia sekä myös kotoutumiskoulutuksia. Sopimuksen arvo on vuositasolla noin 1,7 milj. euroa ja on kestoltaan useampivuotinen.

Opiskelijoiden hyvinvointiin ja turvallisuuden kokemukseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisäämiseksi järjestettiin kampuskohtaisia teematapahtumia, joita valmistelivat hyvinvointiohjaajat, Hyry-ryhmät sekä opetus- ja ohjaushenkilöstö. Lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen puututtiin kirjallisin varoituksin, määräaikailla erottamisilla ja myös virkavallan avulla. Ennaltaehkäisyssä keskityttiin opiskelijoiden kiinnittymiseen kouluyhteisöön ja Hyry-ryhmien toiminnan vahvistamiseen.

Gradian opiskelijatunnusluvut osoittavat, että toiminnalle asetetut tavoitteet toteutuivat pääosin. Tavoite saavutettiin suoritettujen tutkintojen, opiskelijamäärän sekä suoritettujen perustutkintojen sekä erikoisammattitutkintojen määrissä. Opiskelijaliikkuvuus ja opiskelijajyrittäjien määrä jäi selvästi alle tavoitteen. Opiskelijapalautteen arvosana (4,4) nousi erinomaiselle tasolle ja siinä ylitettiin tavoite. Työllistymisaste valmistuneilla oli 68 % (63 % v. 2023), mikä ylitti tavoitteen. Amis-palautteen ”koen kuuluvani opiskeluyhteisöön” tulos oli 4,3 (4,3) ja ”minulla on halutessani mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen 3,6 (3,7). Huolestuttavana voi pitää väittämän ”koen, että kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään puututaan” tulos oli 3,0, kun tavoite 4,0. Vuonna 2023 tulos oli 2,8 eli siihen verrattuna tulos on kuitenkin parantunut. Amis-kyselyn vastausprosentti aloitusvaiheen kyselyssä oli 46,6 % ja päätösvaiheen kyselyssä 42,4 %.

Ammattiopisto Gradian tunnusluvuista voidaan todeta mm. seuraavaa:

- Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia kalenterivuoden aikana) oli 17.542, tavoite oli 15.510 *toteutui*
- Suoritetujen ammatillisten perustutkintojen määrä oli 8.032, tavoite oli 8.100 *ei toteutunut*
- Suoritetujen ammattitutkintojen määrä 1.548, tavoite oli 1.550 *ei aivan toteutunut*
- Suoritetujen erikoisammattitutkintojen määrä oli 740 tavoite oli 800 *ei toteutunut*
- Valmistuneiden työllistyminen oli 68 %, tavoite oli 64 % *toteutui*
- Opiskelijaliikkuvuus oli 149, tavoite oli 220 *ei toteutunut*
- Opiskelijapalaute oli 4,4, tavoite oli 4,2 *toteutui*
- Työelämäpalaute oli 4,2, tavoite oli 4,2 *toteutui*.

Ammattiopisto Gradian tulos toteutui talousarviota paremmin, kun ylijäämä oli 5,8 milj. euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 2,3 milj. eurolla. Edellisen vuoteen verrattuna tulos parani noin 3,6 milj. eurolla, mitä selittää erityisesti ammatillisen koulutuksen VOS-tulo, mikä toteutui 1,5 milj. euroa suunniteltua paremmin. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 1,9 milj. eurolla. Henkilöstökustannusten osuus toimintatuotoista oli 52,6 %, kun osuus edellisenä vuonna oli 51,4 %. Toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan 0,76 milj. euroa suurempana vuoteen 2023 verrattuna.

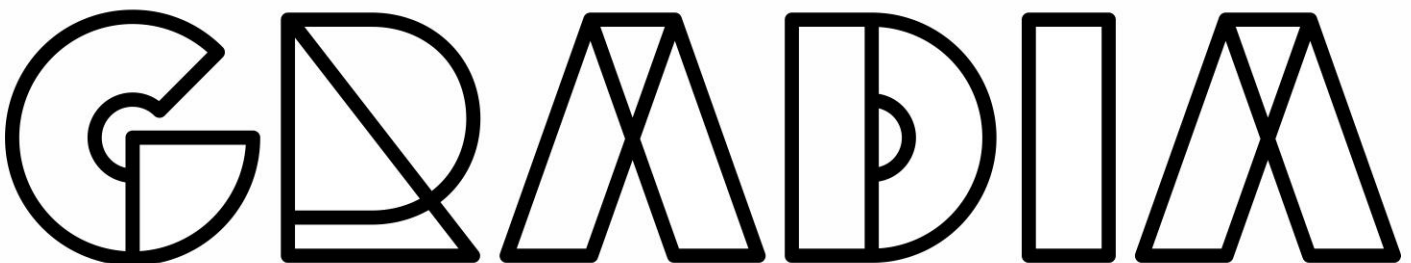
Ammattiopisto Gradian toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Ammattiopisto Gradian vuosi 2024 toteutui 5,8 milj. euroa ylijäämäisenä. Opiskelijapalautteen tavoite (4,2) toteutui (4,4) ja parantui myös vuodesta 2023. Opiskelijamäärätavoite ja valmistuneiden työllistymistavoite toteutuivat. Suoritetujen ammattitutkintojen määrässä tavoitetta ei aivan saavutettu.

Ammattiopisto Gradia on panostanut työllisyyden ja yrityssektorin kanssa tehtävään yhteistyöhön. Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi on järjestetty osallisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia. Turvallisuuden kokemus on myös huomioitu.

Ammatillinen koulutustarjonta

Ammattiopisto Gradian opintotarjottimeen sisältyi 100 ammatillista tutkintoa, aikuisten perusopetus, TUVA-koulutus, muita valmentavia koulutuksia, VIVO-valmennus sekä taiteen perusopetus (musiikki ja tanssi). Opetusta järjestettiin laajasti Jyväskylässä, Jämsässä ja Lievestuoreella. Jämsässä oli tarjolla kahdeksan eri alan koulutuksia, Lievestuoreella kolmen alan koulutusta.

Ammattiopiston Gradia Jämsän kampuksella voi opiskella liiketoiminta-, auto-, sähkö-, metsä-, puutarha-, logistiikka-, sosiaali- ja terveysalaa sekä kasvatus- ja ohjausala. Sosiaali- ja terveysalalla Jämsässä koulutetaan hoiva-avustajia, lähi- ja ensihoitajia sekä väli-
nehuollon ja hieronnan osaajia. Sote-alan työllisyysnäkymät ovat hyvät. Aikuiskoulutuksen näkymät huolestuttavat, kun vuonna 2026 aikuiskoulutustuki lakkaa.

Kasvatus- ja ohjausalaalta valmistuu nuoriso- ja yhteisöohjaajia sekä lastenohjaajia. Opiskelijamäärä Jämsässä on pudonnut, kun koulutus käynnistyi Jyväskylässä. Työnäkymät alalla ovat hyvät. Autoalalla opiskellaan ajoneuvotekniikan ja myynnin osaamisalaa. Autoalan koulutusohjelmaan kuuluu mm. sähköisiin järjestelmiin sekä niiden mittaus- ja testivälineisiin syventyvä diagnoosimekaanikon tutkinto. Alalta valmistuneista työllistyy heti noin 68 %. Tulevaisuudessa autojen sähköistyminen muuttaa autojen korjaustarvetta.

Metsäalan tutkintoja ovat perustutkinto, ammattitutkinto ja erikoisammattitutkinto. Metsäalan koulutuksella on hyvä vetovoima ja opiskelijoita tulee koko Suomen alueelta. Alalla työllistytään hyvin. Erityisesti metsureista on pulaa.

Koulutusalan näkemyksen mukaan toimitilat ovat hyvät, toimivat ja terveelliset. Kiinteistöistä pidetään huolta ja niitä korjataan.

Ammattiopisto Gradian puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkintoja opiskellaan toimitilahuollon ja kiinteistönhoidon osaamisaloilla. Lisäksi on mahdollisuus suorittaa ammatti- ja erityisammattitutkintoja sekä lisä- ja täydennyskoulutuksia. Kiinteistönhoidon opetus on Viitaniemessä ja puhtausalan koulutus Priimuksella. Erikoisammattitutkinnot paneutuvat työnjohdolliseen koulutukseen. Työllistyminen puhtausalalla on lähes varmaa valmistumisen jälkeen ja koulutusosalalle tulee paljon alanvaihtajia.

Matkailualalla aloitti syksyllä 2024 kaksi yhteishaun ryhmää. Opiskelijoita on noin 115. Erityisentuen suunnitelma on huomattavalla osalla opiskelijoista, joilla on mahdollisuus opiskella ns. omalla polulla. Malli on ollut käytössä useita vuosia. Valmistuvat työllistyvät mm. hotelleihin ja majoitusliikkeisiin. Työpaikkoja on tarjolla erityisesti Pohjois-Suomessa.

Elintarvikealla voi opiskella elintarviketeknologian ja leipomoalan tutkintoja. Ammattitutkinnoista suurin osa suuntautuu leipomoalan tutkintoihin. Leipomoalalla voi suorittaa myös ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Ravintola- ja cateringalalla voi suorittaa perus- ja osatutkintoja sekä ammatti- ja erityisammattitutkintoja. Perustutkinnossa aloitettiin englanninkielinen toteutus vuoden 2024 alussa. Opiskeluun sisältyy myös S2 kielen opetusta. Lisä- ja täydennyskoulutuksina järjestetään anniskelu- ja hygieniapassilupakoulutuksia. Yrityksille ja ruokapalveluverkostoille tarjottavia koulutuksia ovat mm. erityisruokavaliot ja kasvisruoat. Kansainvälisyysjaksoille pääsevät kaikki halukkaat. Edellytyksenä on, että opiskelu on edennyt suunnitellusti. Tuen tarpeessa olevat erityisesti toisen ja kolmannen vuoden opiskelijat voivat opiskella Oman Polun ryhmässä. Koulutusalan vetovoimatekijänä ovat mm. Priimuksen kampus, oppimisympäristöt, kilpailutoiminta sekä hyvät työelämäsuhteet.

Gradian **kauneus- ja hiushoitoalalla** voi opiskella neljää eri osaamisalaa kampaajatyön, parturityön, hius- ja kauneudenhoidon neuvonnan (kosmetiikkamyyjä) sekä ihon hoidon

osaamisalaa (kosmetologi). Kampaaja- ja parturityön osaamisala yhdistyy 1.8.2025 alkaen. Hius- ja kauneusala on suosittu opintoala. Aloituspaiikkoja oli vuoden 2024 haussa 66 opiskelupaikkaa ja ensisijaisia hakijoita 2,3 hakijaa/opiskelupaikka. Opetus- ja ohjaushenkilöstömäärä lukuvuoden alkaessa oli 11 henkilöä. Opiskelijoista 21 äidinkieli on muu kuin suomen kieli. Koko tutkinnon suorittamisen valmistumisaste oli 75 % vuonna 2023.

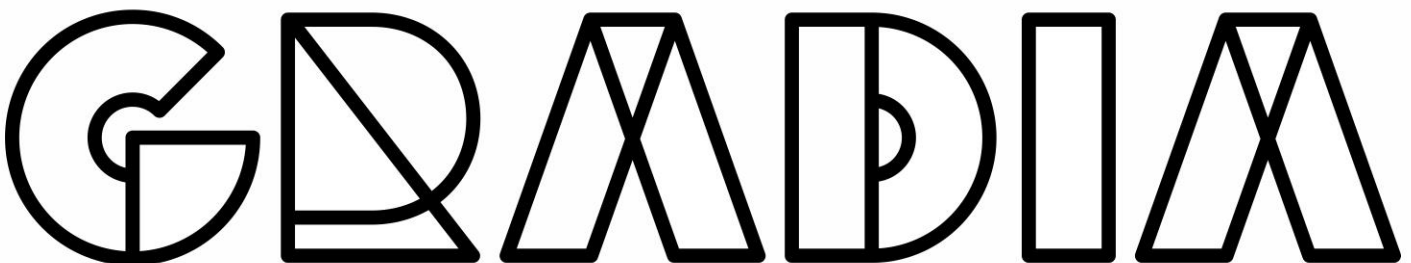
Valinnaisen opinnot osan, yrityksessä toimiminen, voi suorittaa Nyt-yrittäjänä. Kesällä 2024 Nyt-yrittäjiä oli kaikkiaan 17, joista 8 hiusalan ja 9 kauneusalan yrityksiä. Työssä oppimisen voi vastaavasti suorittaa alan yrityksissä NYT-yrittäjänä tuoliyrittäjä -tyyppisesti. Hius- ja kauneushoitoalan palveluita tarjotaan opiskelijatyönä. Oppilaat vastaanottavat asiakkaat ja perivät maksut sekä neuvovat tuotevalinnoissa. Kauneushoitoalan opiskelijat osallistuvat myös yhteistyöprojekteihin mm. musiikkikampanjen tuotteisiin tekemällä kampanjeja ja meikkauksia.

Jämsän kampanjen kukkakauppa-alan ensimmäisen vuoden opiskelijat ovat etäviikkoon tyytyväisiä. Silloin suoritetaan etäopintoja, etsitään harjoittelupaikkaa sekä voi lukea tentteihin. Kaksoistutkinnon suorittajat opiskelevat lukion kurssia verkkokursseina. Harjoittelupaikkoja on löytynyt hyvin. Jos ei ole työssäoppimista, voi suorittaa tehtäviä. Opiskelu on itseohjautuvaa. Opettajat ovat tavoitettavissa myös etäviikoilla ja koululle on myös mahdollisuus tulla. Opiskelija saa olla luova ja toteuttaa itseään. Opiskelijoilla on hyvä motivaatio ja ryhmähenki. Esiin tuli huolestuttava ilmiö, että jo 16-vuotiailla voi olla joka toinen viikko etäopiskelua.

Metsäalalla opiskelu on ensimmäisen vuoden opiskelijoiden mukaan vastannut odotuksia ja opiskelu on edennyt hyvin. Opettajat ovat kannustavia. Metsäajokonejaksolla perjantai on etäpäivä, jolloin tehdään tehtäviä. Metsäajokoneen käytön harjoittelu alkaa simulaattorilla ja ennen maastoon pääsyä suoritetaan testi. Maastossa neljää konetta valvoo yksi opettaja, joka ohjaa ja neuvoo opiskelijoita. Työ on aloitettu avohakkuilla. Koneita korjataan pääasiassa metsässä. Konetyön lisäksi tehdään käytännön moottorisaha- ja raivaustöitä.

Ammatillista osaamista vahvistettiin osallistumalla kilpailuihin. Kuopion Taitaja 2024 -kisoissa Gradian opiskelijat voittivat seitsemän mitalia, joista kolme kultaista. Talouden sopeutusten vuoksi vuonna 2023 ei lähetetty osallistujia kansainvälisiin kilpailuihin, mutta vuonna 2024 päätettiin jatkaa kansainvälistä osallistumista. Syyskuussa 2024 Gradian edustajia osallistui WorldSkills 2024 -tapahtumaan Lyonissa.

Kestävä kehitys näkyi vuoden 2024 toiminnassa. Okka-säätiö myönsi Priimus-kampanjalle kestävän kehityksen sertifikaatin. Logistiikka-alalla Jämsässä siirryttiin uusiutuvan MY-dieselin käyttöön kuudessa ajoneuvossa, ja siirtymistä jatketaan asteittain. Logistiikka- ja autoala ovat aktiivisia vihreän siirtymän hankkeissa (VALO, vihreää siirtymää kuljetus- ja ajoneuvoalalle sekä VireVihreä, uusi ura kestäväällä kuljetus- ja ajoneuvoalalla).

Ammattiopisto Gradiassa opinto-ohjaajia on kaikkiaan 26, joista osaa työllistävät mm. hankkeet ja kehittämistehtävät. Ammattiopisto Gradiassa oli vuonna 2023 ammatillisen perustutkinnon opiskelijoita kaikkiaan noin 8.900 ja nivelvaiheen opinnoissa 770 opiskelijaa. Ammatillisella puolella ohjattavien määrä opinto-ohjaajaa kohden on kolminkertainen luokiokoulutuksen ohjattaviin verrattuna.

Ammatillisen opinto-ohjaajan työ on hyvin laaja-alaista ja työpäivän sisältö vaihtelee opiskelijatapaamisista tiimi- ja palaverityöstä kehittämistehtäviin. Opinto-ohjauksen keskeisiä tehtäviä ovat mm. tukea opiskelijoita opintojen aikana, seurata opintojen etenemistä sekä ohjata opiskelijaa erilaisissa opiskeluun liittyvissä nivelvaiheissa sekä tulevaisuuden suunnittelussa mm. jatko-opinto-ohjaaminen ja urasuunnittelu. Opiskelijan tukeminen sisältää mm. ratkaisujen etsimistä opiskeluvaikeuksiin ja terveydellisten haasteisiin. Opinto-ohjaajat tekevät laajasti yhteistyötä mm. opettajien, opiskelijahuollon ja eri viranomaisten kanssa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto teki syksyllä 2023 Gradian esihenkilöille kyselyn työn psykososiaalisista kuormitustekijöistä. Tulokset osoittivat merkittävää kuormittuvuutta. Terveystalo laati työpaikkaselvityksen. Selvityksen perusteella päätettiin tehdä johdolle ja esihenkilöille uusi selvitys helmikuussa 2025. Keväällä 2024 tehtiin Gradian henkilöstölle henkilöstökysely. Tulos osoitti sen, että Ammattiopisto Gradian henkilöstö teki muutoksista ja vaikeista henkilöstöpäätöksistä huolimatta työtä hyvällä työsykkeellä. Henkilöstö koki työnsä mielekkääksi ja luotti omaan osaamiseensa. Työkaverit olivat tärkeitä tukipilareita ja esihenkilötyöhön oltiin pääosin tyytyväisiä. Työ koettiin ajoittain kuormittavaksi.

Vuosi 2024 oli Ammattiopisto Gradian uuden organisaation ensimmäinen toimintavuosi. Toimintojen yhteensovittaminen oppilaitos-tulosalueen uudistamisessa onnistui hyvin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että opetuksen laatua ja henkilöstön hyvinvointia kehitetään jatkuvasti. Näin varmistetaan pätevien ja osaavien ammattilaisten valmistuminen sekä sijoittuminen nopeasti työelämään.

Ammattiopisto Gradialla on laaja opintotarjotin oppivelvollisille ja aikuisopiskelijoille. Tarkastuslautakunta korostaa, että laaja tutkintojen valikoima, hyvät toimitilat sekä oppilaitoksen maine ovat tärkeitä vetovoimatekijöitä kilpailtaessa opiskelijoista.

Metsäalan koulutuksella on hyvä vetovoima ja opiskelijoita tulee koko Suomen alueelta. Alalla työllistytään hyvin. Ravintola- ja catering -koulutusalan vetovoimatekijöitä ovat Priimuksen kampus, oppimisympäristöt, kilpailutoiminta sekä hyvät työelämysuhteet.

Opiskelijapalaute

Ammattiopisto Gradian opiskelijoiden kuulemisessa ilmeni, että pääosin opiskelijoilla menee hyvin ja tutkintojen suorittaminen on sujuvaa. Opettajat ovat osaavia ja helposti lähestyttäviä. Pienellä kampuksella opettajat tuntevat oppilaat. Opiskelijoiden mukaan epäkohtia ilmenee muun muassa oppilaiden käyttäytymisessä mm. kiusaamisena ja nimittelynä. Ongelmia aiheuttaa päihteiden käyttö ja opettajien vähäisyys isojen ryhmien opettamiseen. Opilashuollon osalta haasteena on psykologien määrän vähäisyys.

Isot kampukset ovat haasteellisia, kun ei tunneta toisiaan ja epäasiallinen käytös on yleistä. Opettajilla ei ole riittävästi aikaa ohjata ryhmiä. Tehtävät eivät etene, jos opettajalta ei saa ohjausta. Opettajia on välillä vaikea tavoittaa. Kun opettajat ovat poissa, täytyy olla itseohjautuva. Kaikilla oppilailla omaehtoinen opiskelu ei onnistu.

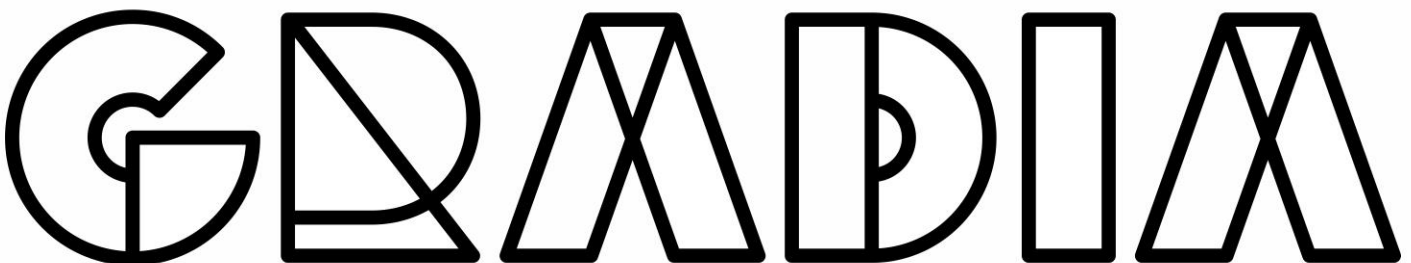
Ammatillisen koulutuksen tulevaisuus on rapistumassa rahoituksen leikkauksen vuoksi samalla, kun ammattialoilla on työvoimapula. Niukka opettajaresurssi näyttäytyy opiskelun haasteissa, epäkunnioittavana ja ikävänä käytöksenä.

Henkilöstöpalaute

Henkilöstön edustajien mukaan myös opetuspuolella ilmapiiri on rauhoittunut. Työn määrä on suuri, mikä on sama kaikilla opetuksen järjestäjillä. Opettajahenkilöstö on kuormittunut. Tilanne näyttää vain kiristyvän, kun koulutuksen rahoitusta leikataan ja aikuiskoulutustuki poistuu. Jämsässä painopiste on ollut aikuiskoulutuksessa. Henkilöstömäärän muutos vaikuttaa koko henkilökunnan ja opiskelijoiden arkeen. Lähiopetus on ensimmäisen vuoden ensisijainen opetusmenetelmä. Etäopetusmenetelmä ei ole sopiva kaikille opiskelijoille. Ammatillisessa koulutuksessa näkyy nopeatempoisuus ja tavoitteena saada opiskelijat nopeasti työelämään.

Henkilöstön kuormitus näkyy psyykkisinä ja fyysisinä ongelmina sekä sairastumisena. Sisäilmasta tulee palautteita eri toimipisteistä Jämsää lukuun ottamatta. Jämsässä monialainen yhteistyö ja omalaatuisuus auttaa työntekijöitä jaksamaan. Jämsässä on myös hyvät puitteet opiskeluun ja koulutusalarajonta laaja. Jämsä on opiskelijoille rauhallinen ja turvallinen paikka, jossa ovat hyvät asuntola- ja ruokalapalvelut, joita voi pitää Jämsän vetovoima- ja houkuttelevuustekijänä.

Pääluottamusmiesten näkemyksen mukaan kalustoa uusitaan ammattiopiston puolella, mutta suunnitelmallisuus puuttuu. Kaluston käyttöikä ja kunto vaihtelevat. Koneista ja kalustokannasta tulisi tehdä pitkäjänteinen suunnitelma siitä, mitä uusitaan esim. viiden vuoden jäniteellä. Viime vuosien investoinnit ovat kohdistuneet pääasiassa kiinteistöihin. Opetuskäytössä tulisi olla uutta tekniikkaa käytössä, jotta valmius/osaaminen on myös työvälineiden osalta siirryttäessä työelämään.

4.3.3 Gradia-lukiot

Gradia-lukiot muodostuvat Jyväskylän Lyseon lukioista, Schildtin lukioista ja Jyväskylän aikuislukioista. Opiskelijoiden yksilöllisten opinpolkujen valintoja vahvistavat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät erityiset koulutustehtävät (linjat): englanninkielinen IB Diploma Programme Jyväskylän Lyseon lukiossa (IB World School) sekä urheilupainotteinen opetus ja musiikki-ilmaisupainotteinen opetus Schildtin lukiossa.

Vuonna 2024 koronan aiheuttamaa oppimisvajetta pyrittiin paikkaamaan Takaisin raiteille III-hankkeessa mm. opetusryhmien kokoa pienentämällä sekä järjestämällä lisäopetusta ja oppimisen tukea pajatoiminnan kautta. Lisäksi erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen resursseja lisättiin kyseisellä hankerahoituksella. Opiskelijoiden hyvinvointia pyrittiin myös lisäämään hyvinvointiohjaajien, oppilaitosten kuraattorien ja psykologien sekä muun koulun henkilöstön yhteistyönä.

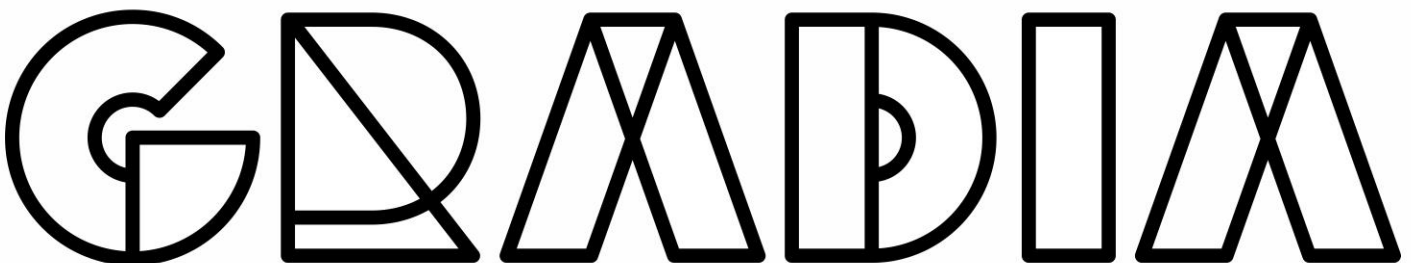
Gradia-lukiot toimivat sekä Harjun kampuksella (Lyseo ja aikuislukio) että Viitaniemen kampuksella (Schildt). Molempien kampusten lukioiden käytössä olevat kiinteistöt ja toimintaympäristö ovat varsin hyväkuntoisia. Schildtin osalta toimintaa vaikeuttaa osaltaan opetuksen järjestäminen kahdessa rakennuksessa. Erityisesti kolmen ensimmäisen jakson aikana molempien päivälukioiden toimintaa rajoittaa opetustilojen määrä. Luokkaopetustiloja ei ole käytettävissä niin paljon kuin opetusta voitaisiin tiettyinä aikoina järjestää.

Lukiokoulutuksessa keskityttiin laatutyöhön ja oppimisen tuen uudistuksiin. Gradia-lukio on valtakunnallista kärkeä laatutyössä. Laatutyö jatkuu vertaisarvioinnin keinoin. Neliapi-
layhteistyötä tehdään verkostoarvioinnissa Hämeenlinnan, Lahden, Kuopion ja Jyväskylän kanssa. Gradia-lukio vaikuttaa olemalla mukana alueellisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa. Gradia-lukio on valtakunnan kärkeä myös lukiokoulutuksen tiedolla johtamisessa ja PowerBI-raportoinnissa. Verkko-opintotarjontaa laajennettiin ja toiminnan laatua kehitettiin, jotta verkko-opetuksen myynti voidaan aloittaa syksystä 2025 alkaen. Keskeisimpiä kehittämiskohteita ovat yhteistyöhön ja opintomenestykseen panostaminen.

Lukioilla on yhteinen tavoite ja tulevaisuuteen suuntaava tiekartta toimintojen kehittämiseksi. Yhteistyö toimii erinomaisen hyvin lukioiden välillä. Lukiot ja ammatillisen koulutuksen yhteistyö on rakentunut, josta saadaan huomattava synergiaetua toimintaan. Jyväskylän kaupungin taannoinen vuonna 2010 tekemä päätös liittää lukiot osaksi koulutuskuntayhtymää, on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi. Tällä hetkellä lukiobrändi on vahvasti eteenpäin suuntaava.

Gradia-lukioiden tunnusluvut toteutuivat pääosin. Lukion tunnusluvuista voidaan todeta mm. seuraavaa:

- Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia) oli 3.716, tavoite oli 3.650 *toteutui*
- Suoritettuja ylioppilastutkintoja oli 848, tavoite oli 760 *toteutui*

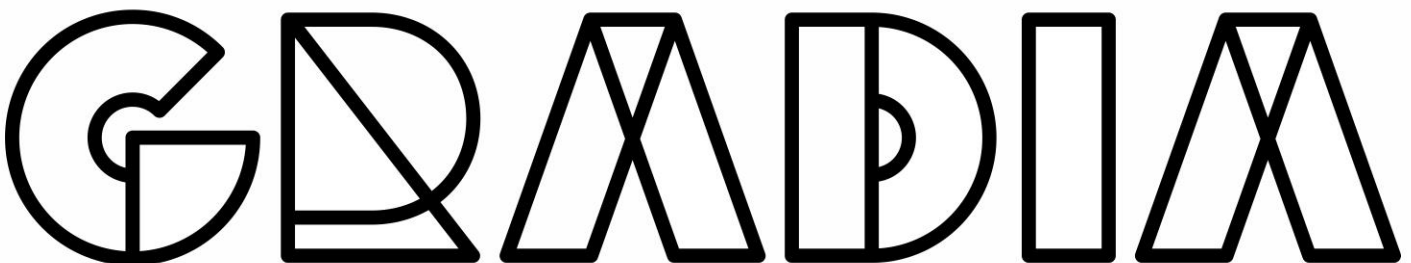
- Opiskelijapalaute oli 4 (3,95 v. 2023), tavoite 4 *toteutui*
- Tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa 91 %, (88 % v. 2086), tavoite 80 % *toteutui*.

Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin ei aivan toteutunut tavoitteen (42 %) mukaisesti, kun toteutuma oli 38 %. Opiskelijayrittäjäystavoite ei toteutunut lainkaan. Gradia-lukioiden vetovoima on jatkunut hyvänä. Kevään 2024 yhteishaussa ensisijaisia hakijoita oli noin 100 aloituspaikkaa enemmän. Kevään 2024 yhteishakuun Gradia-lukioihin lisättiin 20 aloituspaikkaa.

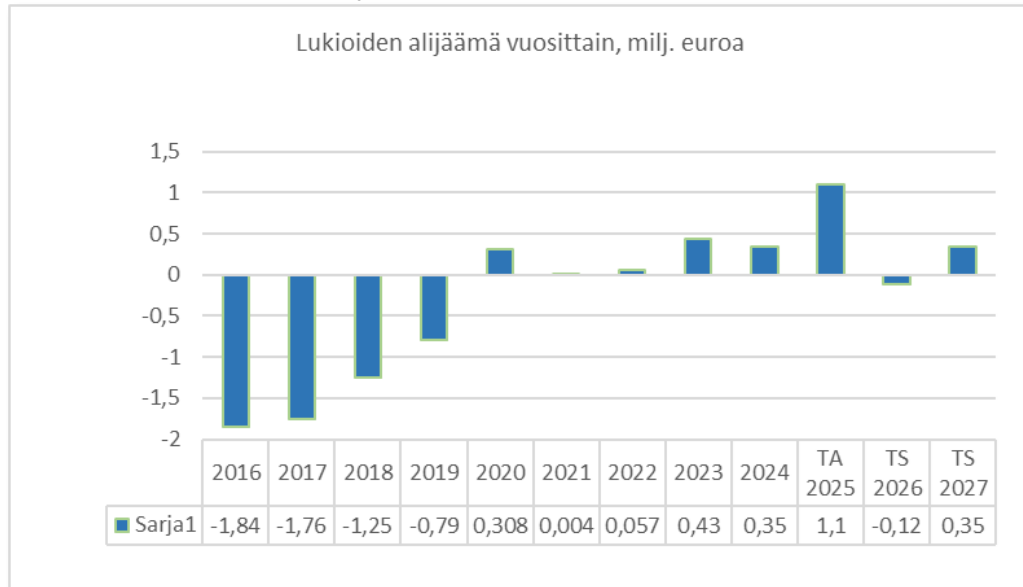
Valtio jatkoi lukioiden yksikköhintarahoituksen alimitoittamista kustannuspohjaan verrattuna. Lukiokoulutuksen nykytasoinen järjestäminen oli edelleen riippuvainen Jyväskylän kaupungin tuesta. Tuki oli riittävällä tasolla vuonna 2023. Jyväskylän kaupungin tuki vuodelle 2024 pieneni 0,6 milj. euroa 1,1 milj. euroon. Gradia-lukioiden vuoden 2024 talousarvio on kuitenkin valmisteltu niin, ettei Gradian yleiskatteista valtionosuutta kohdenneta Gradia-lukioihin lukiokoulutuksen yksikköhintaan perustuvan valtionosuuden lisäksi. Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkitys Gradia-lukioiden tulorakenteeseen on merkittävä.

Tilinpäätöksessä 2024 Gradia-lukioille kertyi ylijäämää 352.000 euroa (2023; 430.000 euroa ylijäämää). Talousarvio oli laadittu 0-tulokseen. Odotettua parempi tulos johtui mm. henkilöstökulujen 0,5 milj. euron ja palveluiden ostojen (ulkoinen) 0,1 milj. euron alittumisesta Vastaavasti sisäiset palvelujen ostot ylittivät talousarvion 0,17 milj. eurolla ja aineet ja tarvikkeet 0,2 milj. eurolla. Toimintatuotot olivat 21,6 milj. euroa. Toimintakuluiksi muodostui 21,1 milj. euroa ja alitusta muutettuun talousarvioon nähden 0,3 milj. euroa.

Lukion osalta seurataan taseeseen kertynyttä ja vielä kertyvää alijäämää. Alijäämän määrä on 31.12.2024 tilanteessa 13,55 milj. euroa.

The logo consists of the word "GRADIA" in a stylized, bold, black-outlined font. The letters are composed of geometric shapes: 'G' is a circle with a vertical line and a horizontal line; 'R' is a circle with a vertical line and a horizontal line; 'A' is a triangle with a vertical line; 'D' is a circle with a vertical line; 'I' is a vertical rectangle; and 'A' is a triangle with a vertical line.

Kuvio 2. Lukiokoulutuksen tuloskehitys vuosina 2016–2024 sekä talousarvio 2025 sekä taloussuunnitelma 2026–2027

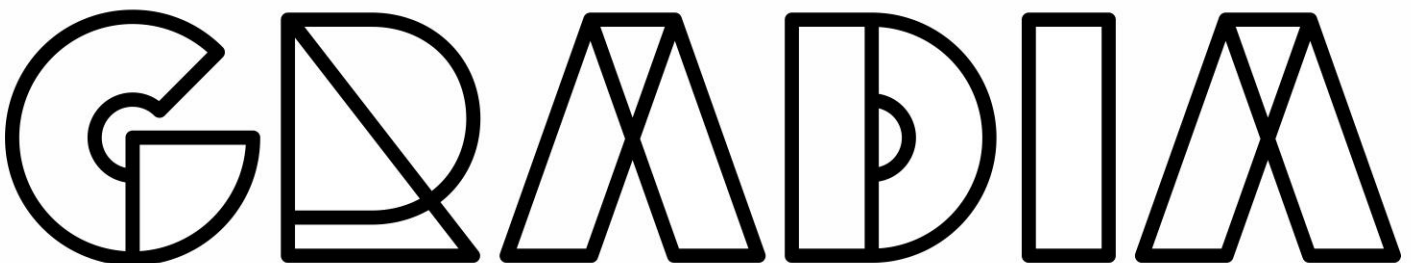
Jyväskylän aikuislukio on Keski-Suomen ainoa aikuislukio. Tällä hetkellä aikuislukiossa opiskelee 590 opiskelijaa, joista 167 tutkintotavoitteisia opiskelijoita ja yli 400 aineopiskelijaa. Verkko-opintoihin ilmoittautuneita oli 4.610 lukuvuonna 2023–2024 ja suoritusprosentti oli 73. Opiskelijat ovat pääasiassa 18–30-vuotiaita. Opiskelijoita siirtyy päivälukiosta aikuislukioon jatkamaan opintonsa loppuun. Kokonaan lukio-opinnot alusta aloitti noin 30 opiskelijaa. Opetushenkilöstöä on tällä hetkellä 14 opettajaa.

Opetuksessa noudatetaan aikuislukion opetussuunnitelmaa. Verkko-opetusta on tarjolla kaikille Gradian lukiolaisille. Gradia-lukioiden verkko-opintotarjonnan koordinointi tapahtuu aikuislukioista. Kieliopintoja voi suorittaa seuraavissa kielissä Venäjä, Espanja, Englanti ja Ruotsi. Suomi toisena kielenä -opintojen kysyntä on kasvanut merkittävästi. Alkuvaiheen perusopetuksen opinnoissa on tällä hetkellä neljä ryhmää ja jatkovaiheen opinnoissa kaksi ryhmää.

Aikuislukion kehittämisen kärkinä ovat mm. ohjaus, tuki, tunnettavuus verkko-opintotarjontaa sekä yhteistyö lukiokoulutuksen maakunnallisen saavutettavuuden varmistamiseksi. Aikuislukioista valmistuu vuosittain noin 50 ylioppilasta. Aikuislukion rahoitus riittää vielä kattamaan kustannukset. Aineopintojen lukuvuosimaksu on 95 euroa.

Henkilöstöpalaute

Jyväskylän Lyseon lukion opinto-ohjauksen tiimiin kuuluu kuusi vakituista opinto-ohjaajaa ja opiskelijamäärä on kaikkiaan 1260. Ohjausresurssia käytetään myös hakupalveluissa ja ohjaamossa. Lisäresurssina on tällä hetkellä käytettävissä yksi opinto-ohjaajaresurssi. Tärkein opinto-ohjaajan tehtävä on opiskelijan henkilökohtainen ohjaaminen. Opinto-ohjaajilla

on omat erityisvastuunsa. Opinto-ohjauksen työssä keskeistä on kohtaaminen ja yhteistyö nuorten, tiimien ja verkostojen kanssa. Opinto-ohjaajilla on käytössä sähköinen ajanvaraus. Vilmassa on työajanseuranta, johon merkitään, mitä on tehty aikaan ja paikkaan sitomattomana työaikana.

Schildtin lukion opinto-ohjauksen tiimiin kuuluu kuusi opinto-ohjaajaa. Yhdellä opinto-ohjaajalla on keskimäärin 230 ohjattavaa. Schildtin lukiolla on kaksi valtakunnallista erityistehtävää; musiikki- ja urheilulinja. Lukiossa jokainen opiskelija laatii opintosuunnitelman, jonka tekemistä opinto-ohjaaja tukee. Opinto-ohjaajan tehtäviin kuuluu myös ohjauksen koordinointia, opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemista ja tulevaisuuden suunnittelussa tukemista. Opinto-ohjaaja työskentelee sisäisissä verkostoissa, johon kuuluvat mm. opiskeluhuolto, huoltajat, ryhmänohjaajat ja rehtorit. Opinto-ohjauksessa tärkeää on tulevaisuuden uskon vahvistaminen, hyvinvoinnin tukeminen sekä luottamuksellinen kohtaaminen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Gradia-lukioiden toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat. Gradia-lukiot ovat säilyttäneet vetovoimaisuuden ja vuosittain hakijoita on aloituspaikkoja enemmän. Päivälukioiden läpäisyaste 91 % oli huomattavasti tavoitetta (80 %) parempi.

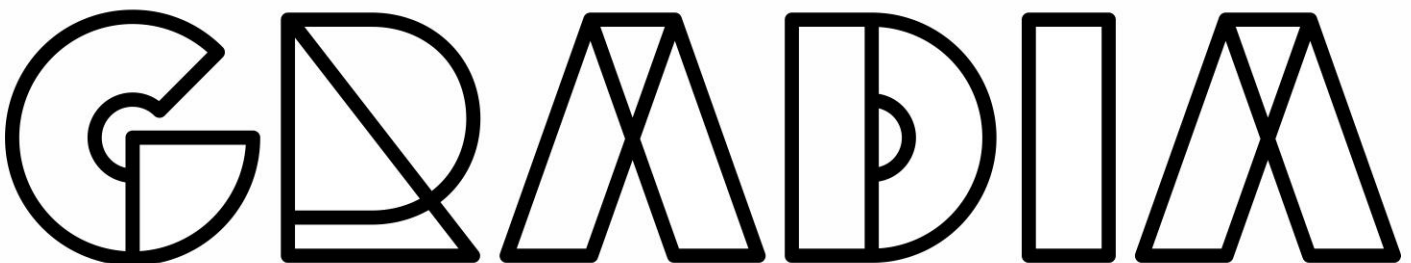
Jyväskylän kaupunki rahoitti lukiota 1,1 milj. eurolla vuonna 2024. Tukea leikattiin 35 % vuodesta 2023.

Vuoden 2024 talousarvio on valmisteltu niin, ettei Gradian yleiskatteista valtionosuutta kohdenneta Gradia-lukioihin lukiokoulutuksen yksikköhintaan perustuvan valtionosuuden lisäksi, jolloin Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkitys Gradia-lukioiden tulorakenteessa korostuu. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että Jyväskylän kaupungin tuki on jatkossakin aivan välttämätön. Tuen merkittävä leikkaaminen jo nykyisellään riittämättömästä tasosta merkitsee opetustarjonnan supistamista.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että lukioiden toimitilaratkaisuja suunniteltaessa huomioidaan sen vaikutukset opiskelijoiden kokemukseen ja yhteisöllisyyteen.

Opiskelijapalaute

Gradia-lukioiden opiskelijoiden näkemyksen mukaan Gradian yhteisön henki näkyy. Opettajat ovat motivoivia ja hyvin koulutettuja. Kouluilla on hyvät opintomahdollisuudet ja laaja kurssitarjonta. Kurssit halutaan ensisijaisesti suorittaa omassa koulussa. Epäasiallista käytöstä ja kiusaamista ilmenee myös lukiolaisten keskuudessa. Kiusaamistilanteisiin puututaan, mutta iso koulu aiheuttaa haasteensa asian selvittämiseen.

Opiskelijakyselyjen perusteella yksinäisyyden kokeminen on vähäistä. Yhteisöllisyyttä on parannettu, vaikka on isot yksiköt. Oppilaitoksissa on resursoitu aikaa tapahtumien järjestämiseen. Opiskelijoiden näkemyksen mukaan osallistuvaa budjetointia voisi lisätä. Opiskelijoiden mukaan lyseon tilat ovat erinomaiset, on paljon tiloja opiskeluun ja oleskeluun.

Oppilashuollossa todettiin olevan puutteita. Psykologin vastaanotolle on jopa kolmen kuukauden jono, mutta voi päästä myös nopeasti. Terveystieteiden osastolle pääsemisessä on myös haasteita. Päihteiden käyttö ilmenee myös lukiolaisten keskuudessa. Opiskelijat toivovat, että opiskelijoita kuultaisiin enemmän ja annettaisiin tietoa. Opiskelijoiden ääni pitäisi saada paremmin kuuluviin ja opiskelijoiden osallistamista toivotaan enemmän ja ajoissa.

Kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen tulee aina puuttua ja asiat selvittää. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että oppilashuolto tulee saada toimimaan asianmukaisesti.

4.3.4 Hallinto ja kehittäminen

Yhteistoimintaneuvottelujen lopputuloksena Gradian sisäiset palvelut päätettiin tiivistää siten, että 1.1.2023 alkaen sisäiset palvelut ovat nimeltään Hallinto ja kehittäminen -tulosalue, joka koostuu kahdesta toimintayksiköstä aiemman kolmen sijaan. Osana yhteistoimintaneuvotteluita päädyttiin lakkauttamaan opiskelijapalveluiden toimintayksikkö kokonaisuudessaan ja järjestämään tarvittavat palvelut muutoin kuntayhtymäkehikossa. Uusi, aiempaa huomattavasti pienempi ja tiiviimpi, hallinto ja kehittäminen -tulosalue palvelee koko kuntayhtymän henkilöstöä, opiskelijoita ja muita asiakkaita tehtäväkenttensä mukaisesti.

Gradian hallintopalvelut jakautuvat tukipalveluihin, talouspalveluihin ja henkilöstöpalveluihin. Hallintopalvelut vastaa myös hankintojen ja turvallisuuden toiminnoista. Kehittämispalveluihin kuuluvat hanke- ja kv-palvelut, digipalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut sekä opiskelijapalveluita. Yksikön toimintatuottoja kertyi 0,14 milj. euroa ennakoitua enemmän ja toimintakulut alittivat talousarvion 0,8 milj. eurolla. Tilikausi toteutui 1,6 milj. euroa ylijäämäisenä. Tunnuslukutavoitteet toteutuivat tavoitteiden mukaisesti.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan tulosalueella työskenteli 117 henkilöä, joista 106 oli vakituisia ja 11 määräaikaista työntekijää. Vuoden 2024 lopussa työntekijöitä on 116.

Tulosalueen toiminnassa on vuoden aikana kehitetty tulosalueen sisäistä yhteistyötä ja tiimien toimivuutta. Palveluiden kehittäminen ja manuaalisen työn vähentäminen on edistynyt ja 22 eri prosessia on saatu vuoden aikana automatisoitua. Gradian uuden strategian toimeenpano ja toteutuksen seuraaminen on tulosalueiden vastuulla. Strategian toteutumista seurataan uuden LATO-työkalun avulla. Muita strategiatyöhön liittyviä tekoja ovat ARVY-

tekoälyhahmon lanseeraaminen, strategiaviestinnän vuosikellon laatiminen, henkilöstölle suunnattu strategiaideoiden rahoittaminen sekä useat tapahtumat ja tilaisuudet kampuksilla.

Gradian koko henkilöstölle toteutettiin henkilöstökysely sähköpostitse keväällä 2024. Kyselyn vastausprosentti oli 74 %. Henkilöstökyselyn yhteenvedon tulos oli hyvä 4, kun asteikko oli 1–5. Gradiaa pidettiin hyvänä työnantajana ja toimivan vastuullisesti. Valtaosa koki tekevänsä merkityksellistä työtä Gradiassa. Oman työn ja tiimin kehittämiseen osallistumismahdollisuutta pidettiin hyvänä. Työn ja muun elämän yhteensovittaminen koettiin onnistuvan. Lähiesimiestyössä puutteena koettiin saatu palaute tai sen puute. Yleisenä kokemuksena oli liiallinen työmäärä ja työajan riittämättömyys.

Kuntayhtymän toteuttamien talouden sopeuttamistoimien myötä hallinto ja kehittäminen -tulosalueen henkilöstömäärä on vähentynyt merkittävästi. Toimintaa on kehitetty työn ohessa ja manuaalisen työn vähentäminen on edistynyt. Vuoden aikana saatiin 22 eri prosessia automatisoitua.

Henkilöstökyselyn tulos 4 (asteikolla 1–5) on hyvää tasoa. Gradiaa pidettiin hyvänä työnantajana ja vastuullisena toimijana. Lähiesimiestyössä puutteena koettiin saatu palaute tai sen puute. Yleisenä kokemuksena oli liiallinen työmäärä ja työajan riittämättömyys.

Henkilöstöpalaute

Henkilöstön edustajien mukaan tukipalveluissa on näkynyt henkilöstön määrän vähennys. Palveluita on ostettu palveluntuottajilta mm. siivouspalveluita, joissa henkilöstön vaihtuvuutta on ollut. Henkilöstön ilmapiiri on tällä hetkellä seesteinen. Henkilöstö liikkuu toimipisteiden välillä.

Pääluottamusmiesten näkemyksen mukaan työaikaä pääluottamusmiestehtävien hoitamiseen on kohtuullisesti. Syksy on käynnistynyt ja isompia ristiriitoja ei ole ilmennyt. Henkilölkunta on kuitenkin kuormitettua, mikä aiheuttaa yksittäisiä ristiriitoja. Tehtäviä jaetaan, kun työntekijöitä lähtee ja aina ei ole tietoa siitä, mitä kukakin tekee. Pääluottamusmiesten mukaan työehtosopimuksia noudatetaan, mutta pieniä eroja on vielä yhdenmukaistamisesta huolimatta kahden eri lukion välillä mm. lukioresurssin osalta.

Johtoryhmässä on pääluottamusmiesedustus, ja näin ollen pääluottamusmiehet tietävät koulutuskuntayhtymän ajankohtaisesta tilanteesta. Taloustilanne vaikuttaa tällä hetkellä hyvältä, mutta vuoden päästä on tarve supistamiseen valtionrahoituksen leikkausten myötä. Ikäluokkien pienenemisestä johtuva oppilasmäärän lasku alkaa näkymään 2030-luvun paikkeilla merkittävästi.

4.3.5 Gradia-ravintolat

Kuntayhtymän Gradia-ravintolat –tulosalue vastaa kattavasti koko koulutuskuntayhtymän opiskelija- ja henkilöstöruokailusta. Palveluja tuotetaan lisäksi yhteistyökumppaneille. Gradia-ravintolat-tulosalueeseen kuului vuoden 2024 alussa yhdeksän opiskelija- ja henkilöstöravintolaa.

Gradia-ravintoloiden perustehtävänä on myös toimia ammattiopiston opiskelijoiden ammatillisesti esimerkillisenä ja oppimista tukevana oppimisympäristönä sekä työelämän oppimispaikkana. Ravintola- ja catering-alan erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työelämässä tapahtuva oppiminen ja oppimisympäristönä toimiminen oli edelleen Gradia-ravintoloiden toinen perustehtävä. Gradia-ravintolat vastaanottivat ravintola- ja catering-alan sekä elintarvikealan opiskelijoiden lisäksi myös matkailu- ja liiketoiminnanalan sekä logistiikanalan opiskelijoita työelämäjaksoille ravintoloihinsa. Gradia-ravintoloissa suoritettiin runsaasti erilaisia opintoihin sisältyviä työelämän näyttöjä ja saatiin keskeneräisiä tutkintoja valmiiksi ja siten opintoja päätökseen. Gradia-ravintolat koulutti henkilöstöään edelleen oppisopimuskoulutuksella. Vuonna 2024 neljä henkilöä suoritti kokon ammattitutkintoon valmistavia opintoja. Tutkinnot valmistuivat vuoden 2024 aikana ja heidän työsuhteensa Gradia-ravintoloissa päättyivät.

Opiskelijaravintoloissa on myös ulkoista palvelutoimintaa, jonka tuotoilla katetaan kiinteitä kuluja. Ulkoisen tulonhankinnan osuus on 1,9 milj. euroa eli 35 % liikevaihdosta.

Henkilöstömäärä vuodenvaihteessa oli 40 (htv 37,48), josta 2/3 on monikulttuurisia. Koko-aikaisia työntekijöitä on 35 ja kuusi osa-aikaista. Henkilöstö on huolenaihe, kun vuoteen 2029 mennessä eläköityy 27 % henkilöstöstä. Sairauspoissaoloja kertyi 15,4 päivää/henkilö eli joka päivä vahvuudesta puuttui lähes kaksi työntekijää. Työn raskaus ja rasittavuus sekä ikääntyminen näkyvät poissaoloina. Vuonna 2024 toteutettuun työhyvinvointikyselyyn vastaaminen oli vähäistä. Tulokset olivat keskimäärin hyviä lukuun ottamatta työssä palautuminen vapaa-ajalla arvio oli 2,93 (asteikolla 1-5).

Gradia-ravintolan liikevaihto vuonna 2024 oli 5,28 milj. euroa, josta Gradian osuus on 3,2 milj. euroa. Tulot toteutuivat 240.000 euroa arvioitua suurempana. Tulokseksi muodostui 151.000 euroa, josta ei tehty palautusta oppilaitoksille. Opiskelija-aterian hinnaksi muodostui 4,34 euroa/toteutunut eli syöty ateria, johon sisältyy sisäiset kulut ja ilman näitä kuluja aterian laskennallinen hinta olisi 2,17 euroa.

Toimintakulut olivat 5,1 milj. euroa, kun talousarviossa varauduttiin 5,0 milj. euroon. Henkilöstökulut olivat 1,7 milj. euroa. Vuokrat olivat noin 1,0 milj. euroa ja sisäisten palveluiden ostot 0,6 milj. euroa. Aineet ja tarvikkeet alittuivat -0,3 milj. eurolla.

Vuoden 2024 aikana hankittiin viiteen Gradia-ravintolaan itsepalvelukassa. Ulkoisen laskutuksen siirtäminen kassajärjestelmään ei toteutunut vaan siirtyi vuodelle 2025. Tavoitteena ollut lautashävikki 20 g/asiakas ei toteutunut. Lautashävikki on noin 25 g/asiakas.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Gradia-ravintoloiden toiminta on hyvin organisoitua ja kannattavaa. Ateriakustannus on erittäin maltillinen

Tarkastuslautakunta korostaa Gradia-ravintoloiden keskeistä tehtävää ja roolia toimia ammatillisesti esimerkillisenä ja laaja-alaisena oppimisympäristönä sekä työelämän oppimispaikkana.

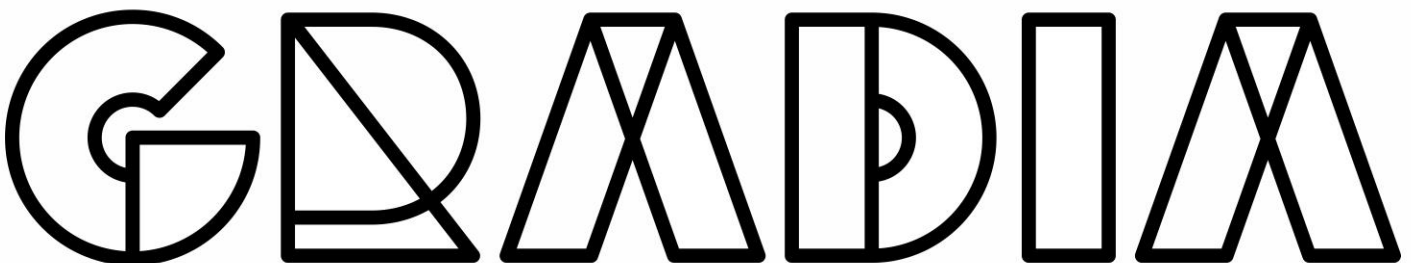
4.3.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos vastaa kuntayhtymän rakennusinvestoinneista ja kiinteistöjen ylläpidosta. Kiinteistönpitoa ohjaavat strategiset periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa toimitilojen korkea laatu. Kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025–2045 laatiminen aloitettiin vuonna 2024. Kehittämisohjelma on tarkoitettu hyväksyä valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa toukokuussa 2025.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti.

Digitalisaatio ja sähköistyminen tulevaisuuden kiinteistöjen megatrendinä on tiedostettu ja Gradian strategian mukainen hiilineutraaliustavoite on otettu sekä tavoitteissa että toiminnassa huomioon. Gradian hankkima sähköenergia on tuotettu jo useita vuosia päästöttömästi pohjoismaisella vesi- ja ydinvoimalla.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rakennusten tekninen nykyarvo on 235 milj. euroa ja kuntoaluokka 82 % (tavoite 75 %). Rakennusten huoneistopinta-ala oli vuoden 2024 lopussa 121.848 hum². Vuokratiloja on käytössä kaikkiaan 15.939 hum². Tyhjiä tiloja oli 5,7 %, kun vuonna 2023 tyhjien tilojen osuus oli 6,4 %. Tilakäytön tehokkuus (12,2) on hieman parantunut vuodesta 2023 (12,5). Merkittävin vuokratila on musiikin ja tanssin opetuksen tilat Musiikkikampuksella ja kulttuurialan opetuksen käyttöön vuokratut tilat Kankaan kampuksella sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa.

Kuntayhtymän kiinteistöomaisuudesta on pidetty hyvää huolta. Gradia-kiinteistöt on vienyt läpi mittavan kiinteistöinvestointiohjelman viimeisen 20 vuoden aikana, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty Terve talo -kriteerien noudattamiseen, kiinteistöjen elinkaaren hallintaan, energiatehokkuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön ja muuntojoustavuuteen.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen taloudelliset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet. Vuoden 2024 alijäämäksi muodostui -2,8 milj. euroa, kun Kukkulan kampuksesta kirjattiin arvonalentumista 4,0 milj. euroa. Liikelaitos ylitti vuosikatetavoitteesta 1,0 milj. eurolla. Toteutuma oli 8,4 milj. euroa, kun tavoite oli 7,4 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,53 milj. eurolla ja toimintakuluissa syntyi säästöä 0,46 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4,0 milj. euroa kirjattiin tilinpäätöksessä valtuuston päätöksen mukaisesti. Arvonalentumiskirjaus selittää alijäämän muodostumisen.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Sähköautojen latauspisteet toteutettiin seitsemälle kampukselle. Asennusten viimeistelyt siirtyivät vuodelle 2025. Lukittava polkupyörien säilytyspaikka valmistui Viitaniemen ja Harjun kampukselle. Laskutusintegraatio toteutettiin, mutta tietokenttien täsmennystä jatketaan edelleen. Jätteiden kierrätysaste toteutui 67 %, kun tavoite oli >60 %. Energian ja veden ominaiskulutukset kasvoivat edellisestä vuodesta. Sähkön ja lämmön kulutuksen kasvua selittää ilmanvaihdon pidennetyt käyntiajat ja viikonloppuajalle lisätyt tuuletukset. Vuonna 2023 energian ja veden kulutus laski merkittävästi energiasäästötoimenpiteiden seurauksena.

Liikelaitoksen toteuttamien rakentamisinvestointien ja irtaimistohankintojen määrä oli 3,6 milj. euroa, kun talousarviossa oli varattu 4,3 milj. euroa. Irtaimistohankintojen osuus toteutuneista investoinneista oli 1,8 milj. euroa. Merkittävimmät investoinnit oli Harjun A2 osan sisäilmakorjaus 1,2 milj. euroa. Vuosikorjauksia tehtiin 0,5 milj. eurolla. Vuoden 2024 investointimäärärahoja käytettiin 85 %.

Kiinteistöliikelaitoksen henkilöstön määrä väheni merkittävästi (-25 %) YT-prosessissa. Henkilöstö on antanut vahvan panoksen muutoksen läpiviemiseen ja sitoutunut uuteen toimintamalliin. Vuorovaikutus ja keskusteluyhteys kuntayhtymän oppilaitosten kanssa on parantanut merkittävästi.

Gradian varallisuus on kiinni rakennuskannassa. Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäiset vuokratulot yhteensä kaikista toimintakuluista (sis/ulk) on 13,9 % (14,7 vuonna 2023) ja sisäiset vuokrat ulkoisista toimintakuluista 19,4 % (20,8 % vuonna 2023). Sisäiset vuokratulot ovat hieman pienentyneet vuodesta 2023. Tyhjiä tilojen määrä on vähentynyt ja tilatehokkuus on parantunut vuodesta 2023.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan vajaakäytöllä olevat tilat on saatava taloudellisesti hyödynnettyä esimerkiksi organisaation ulkopuolelle vuokraamalla tai luopumalla tarpeettomista kohteista.

4.3.7 Gradia-koulutuspalvelut Oy

Gradia-koulutuspalvelut Oy on Gradian 100 % omistama tytäryhtiö, jonka tehtävä on toimia kilpailluilla koulutusmarkkinoilla. Yhtiö tuottaa koulutukset pääosin Gradialta ostetuilla resursseilla.

Yhtiön keskeisimmät tavoitteet tilikaudelle 2024 oli säilyttää markkina-asema nykyisissä koulutuspalveluissa ja lisätä volyymia erityisesti yhteishankinnan Rekrykoulutuksissa. Käytännön toimenpiteinä yhtiö toteutti yhteistyökumppanin kanssa liidikampanjoita, joiden tuloksena saatiin aktivoitua yritysasiakashankintaa ja edelleen uusia käynnistyneitä koulutusprojekteja.

Pitkittynyt taantuma erityisesti rakentamisen toimialoilla kuitenkin haastoi kasvunäkymiä ja tavoiteltu volyymi Rekrykoulutuksissa toteutui ennakoitua matalammalla tasolla. Tilikauden aikana toteutettiin yhteishankinnan Rekrykoulutuksia yritysasiakkaille muun muassa CSI Oy, ProRata Oy, Katutekno Oy, Maajukka Oy, SiriusPro Oy, Rausor Oy, UPM, M-Levy Oy ja Koillis-Asemat Oy. Ravintola-alalla ja puhtauspalvelualalla toteutettiin usean työnantajan yhteisrekrytoinnit.

Tilikauden 2024 loppuun saakka voimassa olleet ammatilliset kapasiteettisopimukset toteutuivat hyvän asiakasmäärän ansiosta lähes täysimääräisinä. Epävarmuutta tulevalle tilikaudelle tuo toimintaympäristössä tapahtuvat isot muutokset. Vuoden 2025 alussa käynnistyvien työllisyysalueiden vaikutus yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan volyymiin ennakoidaan olevan merkittävä, sillä tarjouskannan voimakas lasku alkoi konkretisoitua jo tilikauden viimeisellä neljänneksellä.

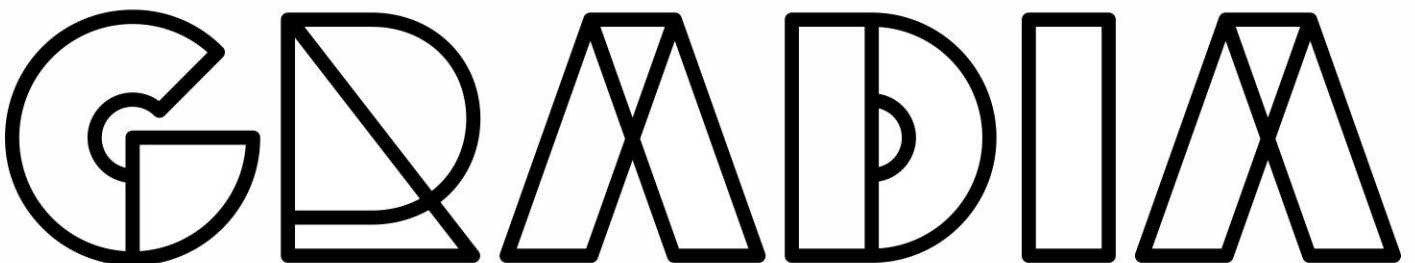
Vuodenvaihteen jälkeen ei ole saatu yhtään tarjouspyyntöä työllisyysalueilta. Rekrytointikoulutukset ovat loppuneet kokonaan ainakin toistaiseksi. Toiminnan volyymi on tällä hetkellä noin 10 % viimevuoden vastaavaan aikaan nähden. Henkilöstö on lomautettuna. Vuoden 2025 liikevaihdoksi on arvioitu 0,9 milj. euroa, josta arvioidaan toteutuvan noin puolet. Yhtiön rakenteita ja asemointia markkinatilanteeseen on pohdittava.

 The logo consists of the word "GRADIA" in a stylized, bold, black-outlined font. The letters are composed of geometric shapes: 'G' is a circle with a vertical line and a horizontal line; 'R' is a circle with a vertical line and a horizontal line; 'A' is a triangle with a vertical line; 'D' is a circle with a vertical line; 'I' is a vertical rectangle; and 'A' is a triangle with a vertical line.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2024 oli 2,54 milj. euroa (2,9 milj. euroa v. 2023). Liikevaihto laski edellisestä vuodesta -12,4 %. Talousarvion liikevaihtotavoite oli 2,3 milj. euroa, mikä toteutui. Asiakasmäärä ylittyi 40,9 %, kertyneitä opiskelijatyöpäiviä kertyi -4,3 % tavoitteesta. Työvoimakoulutuksen osuus (%) liikevaihdosta oli 89 % (2023; 84 %), kun tavoite oli 85 %. Päättöpalautteiden keskiarvo asteikolla 1–5 oli 4,1, mikä oli tavoitteen ja vuoden 2023 tuloksen mukainen.

Gradia Koulutuspalvelut Oy:n vuosi 2024 toteutui suunnitellusti pitkittyneestä taantumasta huolimatta. Yhtiön toimintaympäristön muutokset aiheuttavat epävarmuutta. Vuoden 2025 alussa käynnistyneen työllisyysalueen vaikutusten arvioidaan olevan merkittäviä yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan määrään.

Vuodelle 2025 tarjouskantaa on noin 0,4 milj. euroa ja budjetoitu liikevaihtotavoite kaudelle on 0,9 milj. euroa. Tarjouskannan väheneminen toteutui jo loppuvuodesta 2024. Yhtiön rakenteita ja asemointia markkinatilanteeseen on pohdittava

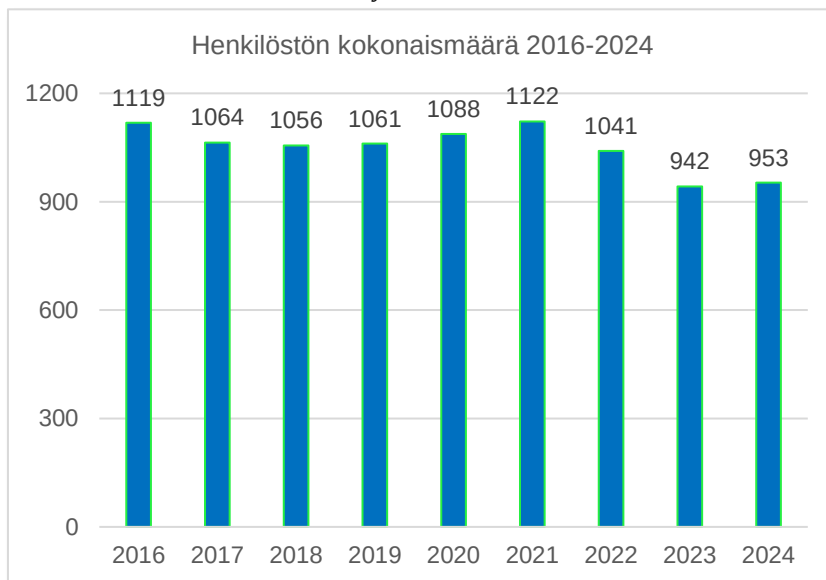
5. Henkilöstö

Kuntayhtymän tilinpäätökseen sisältyy laaja henkilöstöraportti. Raportti valottaa monipuolisesti kuntayhtymän henkilöstöön liittyviä asioita. Raportti antaa vuosi- ja vertailevaa tietoa mm. henkilöstön määrästä, henkilöstökustannuksista, rakenteesta, eläköitymisestä, koulutustasosta, johtamisesta, työhyvinvoinnista sekä työntekijän ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta.

Kuntayhtymän henkilöstömäärä kasvoi 11 työntekijällä vuodesta 2023. Sairauspoissaolojen määrä väheni edellisvuodesta -22,5 %.

Kuntayhtymän palveluksessa olevan henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 953 henkilöä, (2023; 942). Henkilöstöstä vakinaisia oli 886 ja määräaikaista 67. Välittömästi opetustyössä työskentelee 69,8 % henkilöstöstä.

Kuvio 3. Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2016–2024.

Kehityskeskustelujen määrä vähentyi. HR-järjestelmään kirjattujen ja rekisteröityjen keskustelujen määrä oli 589 (2023; 799) eli 61 %, kun vuonna 2023 osuus oli 76 %. Kehityskeskustelujen käymiseen on yhtenäinen malli ja keskustelujen merkitys toiminnan kehittämisen kannalta on merkittävä.

Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2024 oli yhteensä 8.194 päivää, mikä on 8,6 kalenteripäivää henkilöä kohti, kun vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 10.568 päivää (11,2 päivää/henkilö). Vajaalla 400 työntekijällä (terveysprosentti 40,3 %) ei ollut lainkaan poissaoloja vuonna 2024. Terveysprosentin tavoite oli 65 %. Erilaisten mielenterveyden häiriöiden osuus (25 %) sairauspoissaoloista on kasvussa (2023; 22 %). Diagnoosiin luetaan kuuluvan

GRADIA

erilaiset mielipoissaolosairaudet kuten unettomuus ja ahdistuneisuus. Toiseksi eniten sairauspoissaoloja aiheuttaa tuki- ja liikuntaelinsairaudet (16 %). Muut poissaolot (44 %) ryhmään kuuluvat esihenkilön luvalla ilman diagnoosia olevat sairaustapaukset (1–7 päivää).

Sairauspoissaolojen syitä ja kohdentumista seurataan systemaattisesti työterveyshuollon ja kuntayhtymän yhteisessä ohjausryhmässä ja niiden taustoihin päästään kiinni varhaisessa vaiheessa tiiviin työterveyshuoltoyhteistyön avulla. Kuntayhtymässä henkilöstön sairauspoissaolot ovat maltillisia ja sairastaminen on koulutustoimialalle tyypillisellä tasolla.

Sairauspoissaolojen palkkakustannukset kuntayhtymälle olivat vuonna 2024 noin 1,3 milj. euroa, mikä on vähemmän (-13,9 %) kuin edellisvuonna (1,46 milj. euroa). Lisäksi kustannuksia aiheutui sijaisten palkkaamisesta.

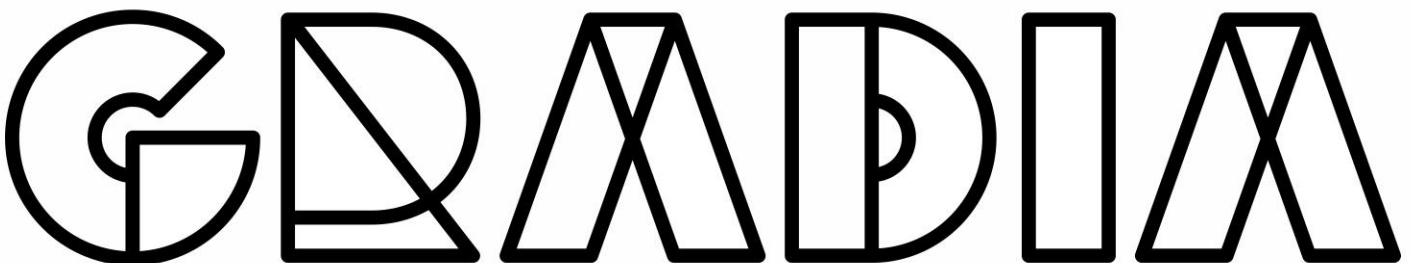
Tapaturmien aiheuttamat sairausajan palkkakustannukset olivat yhteensä 19.300 euroa (2023; 37.269). Liukkaat kulkuväylät ja alustat sekä erilaiset aineet aiheuttivat valtaosan työssä aiheutuneista tapaturmista.

Työterveyshuollon kustannukset olivat 0,41 milj. euroa, mikä on huomattavasti enemmän kuin edellisvuonna (0,35 milj. euroa). Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat 15,9 %: a. Kustannusten nousuun vaikuttivat hintatason nousu sekä vuonna 2024 toteutetut laajat työpaikkaselvitykset.

Työntekijää kohden kirjattuja koulutuspäiviä kertyi 2,22 päivää eli yhteensä 2.120 pv (v. 2023 2,19 päivää 2.067; v. 2022 4,22 päivää 4.395). Koulutuspäivien määrä on laskenut, mutta se ei kerro suoraan koulutusten vähentymisestä, koska työn ohessa seurataan koulutustallenteita.

Henkilöstöstä 192 henkilöä (20 % koko henkilöstöstä) saavuttaa henkilökohtaisen eläkeiän vuoteen 2029 mennessä. Eläköitymisten vaikutus on otettava huomioon riittävän ajoissa henkilöstösuunnittelussa.

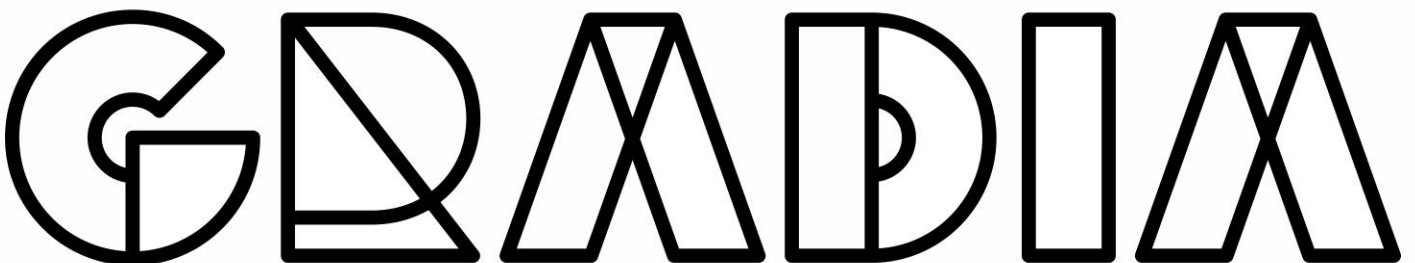
Henkilöstökulut olivat 61,7 milj. euroa eli 70,1 % (2023; 61,8) toimintakuluista. Henkilöstökulut vähenivät edellisvuodesta -0,2 % (0,1 milj. euroa).

Henkilöstöä siirtyy lähivuosina huomattava määrä eläkkeelle ja tämä luo haastetta osaavan henkilöstön rekrytointiin, mutta antaa mahdollisuuksia henkilöstösuunnittelulle. Työelämän osaamisvaatimukset muuttuvat, mikä edellyttää henkilöstön täydennuskoulutuksen korostumista toiminnassa.

Tarkastuslautakunta näkee myönteisenä sairauspoissaolojen määrän merkittävän vähenemisen. Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2024 oli yhteensä 8.194 päivää, mikä on 8,6 kalenteripäivää henkilöä kohti, kun vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 10.568 päivää (11,2 päivää/henkilö).

Tarkastuslautakunta korostaa työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvien toimien sekä kehityskeskustelujen tärkeyttä.

The logo for Gradia, featuring the word "GRADIA" in a stylized, bold, black-outlined font. The letters are composed of thick black lines, with some internal details like the 'G' having a small loop and the 'A's having a crossbar.

6. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Tilinpäätökseen sisältyy selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty valtuustossa 19.12.2024 § 43. Kuntayhtymän tehtävät on järjestettävä siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta, josta vastaavat kaikki tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja esimiehet.

Vuonna 2024 kuntayhtymäkohtaiset riskit on jaettu strategisiin, toiminnallisiin ja taloudellisiin riskeihin. Strategisiksi riskeiksi tunnistettiin henkilöstöön liittyvät, ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden säilymiseen, yt-prosessin jälkeiseen hallinto-oikeuskäsittelyyn ja maineeseen liittyvät riskit. Henkilöstöriskeiksi tunnistettiin mm. työn psykososiaalinen kuormitus eri henkilöstöryhmillä ja osaamisen ja vastuukokonaisuuksien keskittyminen.

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuus on säilynyt, kun opiskelijamäärät pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla. Hallinto-oikeuskäsittelyn ratkaisuja odotetaan vuoden 2025 alkupuoliskolla. Merkittäviä maineriskejä ei toteutunut. Gradia on poikkeuksellisen paljon esillä mm. valtakunnallisessa mediassa muiden kuin ydintoimintaansa liittyvien asioiden vuoksi.

Kuluneen vuoden aikana oppilaitoksissa on esiintynyt häiriökäyttäytymistä ja levottomuus on lisääntynyt. Väkivallan riskin voidaan todeta kasvaneen ja näihin tilanteisiin on varauduttu ohjeistamalla henkilökuntaa, harjoittelemalla uhkatilanteita ja poliisin kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä. Kaikkiin häiriötilanteisiin on puututtu ja tehty yhteistyötä oppilaitosten, viranomaisten sekä perheiden kanssa. Merkittävä poikkeustapahtuma toteutui alkusyksystä Viitaniemen kampuksella. Poikkeustilanteesta saatuja oppeja hyödynnettiin ja turvallisuuden sekä valmiuteen liittyvä ohjeistus käytiin läpi.

Tietojärjestelmiin ja tietosuojaan liittyvät riskit on tunnistettu kuntayhtymässä yhtenä kriittisimpänä riskinä. Edellä mainittuja riskejä on seurattu kuntayhtymän tietosuojatyöryhmässä, joka koostuu eri alojen ammattilaista. Tietosuojatyöryhmä osallistui 14.11.2024 Digi- ja väestötietoviraston TAISTO-harjoitukseen, joka on Suomen suuri digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Tietosuojaan ja tietoturvaan kohdistuneita merkittäviä riskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Kansallisesta talouskehityksestä johtuvana riskinä tunnistettiin nopea ja yhä jatkuva kustannustason nousu. Palveluiden hintataso ja raaka-aineiden kuten elintarvikkeiden hinnat nousivat merkittävästi. Riskejä hallittiin hyödyntämällä suurten hankintarenkaiden sopimustoimittajia.

Kuntayhtymän sisäinen tarkastus on ostettu tilintarkastusyhteisö KPMG Oy:ltä. Sisäisen tarkastuksen (KPMG Oy) kohde vuonna 2024 oli hankinnat ja ostaminen ammatillisessa

koulutuksessa. Tarkastuksessa käytiin läpi hankintaprosessia kuntayhtymäkohtaisesti ja siihen liittyvää kontrolliympäristöä, hankintaohjeita ja sen saatavuutta sekä ostovaltuuksia ja niiden kontrollointia. Tarkastus rajattiin Ammattiopisto Gradian hankintoihin. Tarkastuksen painopiste oli operatiivisen toiminnan hankinnoissa, ei investointihankkeissa tai hankintalain kynnysarvon ylittävissä kansallisissa hankinnoissa tai EU-hankinnoissa. Tarkastus koski vuoden 2023 jaksotettuja hankintoja. Vertailutietoina tarkastettiin myös toimintakuluja toimittajittain tilikaudelta 2022. Tarkastuksen tuloksena saatiin hankinta- ja ostotoimintaan useita kehittämiskohteita mm. hankintaohjetta tulee selkiyttää pienhankintojen osalta (arvon määrittäminen, kilpailutusmenettelyn arvoluokat, ympäristöllistä, sosiaalista ja taloudellista vastuuta koskevat kriteerit). Kehittämistä esitettiin myös hankintojen kustannusten seurantaan hankintakokonaisuuksien tunnistamiseksi ja toistuvien tavara- ja palveluhankintojen arvon ennakkoinnin helpottamiseksi. Sisäisen tarkastuksen suosituksien osalta tehdään toimenpiteitä vuoden 2025 aikana.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia huomioi päätöksissään, toiminnassaan sekä talouden ja hallinnon prosesseissaan korruption ja lahjonnan torjunnan. Tähän on viitattu myös Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeessa (Kohta 8. Väärinkäytösten ehkäisy ja tunnistaminen). Lisäksi kuntayhtymä turvaa ihmisoikeuksien toteutumista toiminnassaan ja päätöksenteossään perustuslain 22 §:n mukaisesti. Kuntayhtymän hallitus hyväksyi kokouksessaan 15.4.2021 § 52 Gradian eettiset periaatteet, jossa on kootusti esitetty päätöksenteon, toiminnan ja hallinnon säännöt ja ohjeet.

Gradiassa otettiin käyttöön vuoden 2024 aikana opiskelijoille suunnattu sähköinen ilmoituskanava, jossa Gradian opiskelija voi ilmoittaa nimettömänä tai nimellään kiusaamisesta, epäasiallisesta käytöksestä ja seksuaalisesta häirinnästä. Lisäksi Gradiassa nimitettiin häirintäyhdyshenkilö, joka tukee ja auttaa, mikäli opiskelija kokee joutuneen seksuaalisen häirinnän, ahdistelun tai epäasiallisen käytöksen kohteeksi opiskelijan, oppilaitoksen henkilökunnan tai työssäoppimispaikan henkilökunnan toimesta.

Tarkastuslautakunta pitää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoa riittävänä. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan riskeihin on varauduttu ja toimenpiteitä tehty riskien toteutumisen ehkäisemiseksi.

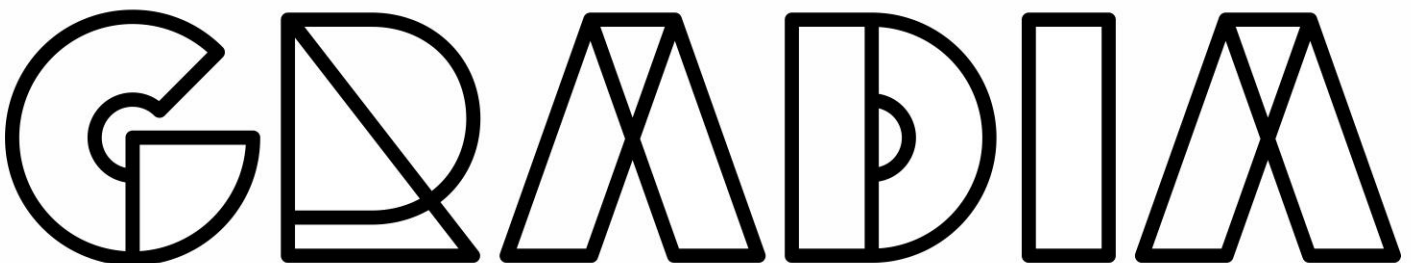
Tarkastuslautakunta pitää sisäisen tarkastuksen työtä merkittävänä erityisesti prosessien toimivuuden ja valvonnan kannalta. Sisäisen tarkastuksen keskeinen tehtävä on tuottaa tietoa johdolle ja tukea johtoa toiminnan sekä prosessien kehittämisessä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan hankintatoimen ja sopimushallinnan käytänteiden kehittämiseen on syytä panostaa.

7. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan talouden sopeuttamistoimet ovat vakauttaneet kuntayhtymän talouden. Taloutta kuvaavat tunnusluvut täyttävät tasapainoisen talouden tunnusmerkit. Tarkastuslautakunta muistuttaa opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä opetuksen laadun ja vaikuttavuuden huomioimisen tärkeyttä osana talouden kokonaisuutta. Talouden tasapainossa pysymisen haasteita aiheuttavat muun muassa koulutuksen rahoitusjärjestelmän ennustettavuuden vaikeus, oppilasmäärän riittävyys/ikäluokkien pieneneminen ja kiinteistökannan ylläpito.

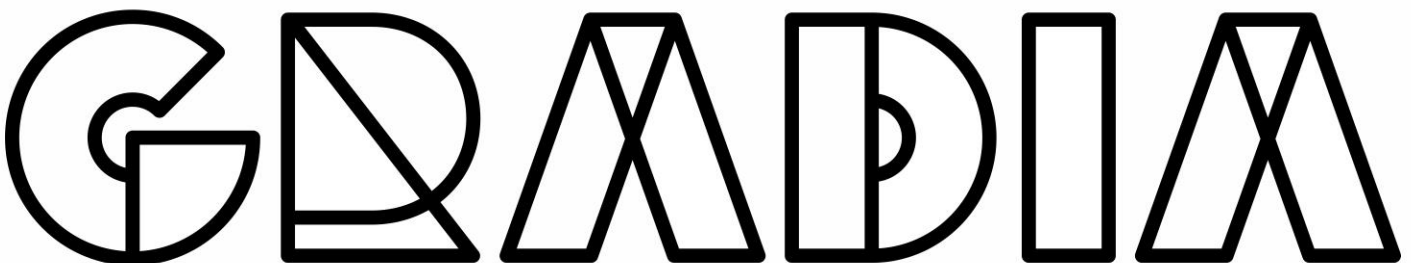
Tarkastuslautakunta esittää yhteenvetona seuraavat kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvät huomiot:

- **Gradian vuoden 2024 tilinpäätös toteutui huomattavasti suunniteltua positiivisemmin. Talouden sopeuttamistoimet ovat tasapainottaneet talouden. Tarkastuslautakunta korostaa, että koulutuksen laadun, opiskelijoiden ja henkilöstön tyytyväisyyden sekä oppilaitoksen vetovoimaisuuden riittävä taso tulee säilyttää myös jatkossa.**
- **Kuntayhtymän kertynyt ylijäämä vuoden 2023 lopussa on 44,5 milj. euroa. Kuntayhtymän ylijäämän taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on arviolta yhteensä 2,7 milj. euroa. Kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta. Talousarvion 2025 ja -suunnitelman 2026–2027 mukaan lainamäärä alenee taloussuunnitelmakaudella yhteensä noin 6,0 milj. euroa. Kuntayhtymän lainakanta on vuoden 2027 lopussa 8,7 milj. euroa. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kuntayhtymän tulee jatkossa varmistua siitä, että taloussuunnitelmakaudet ovat ylijäämäisiä ja varautua taloudenhoidossa julkisen talouden rahoitusrakenteen muutoksiin.**
- **Gradian yhteiset tunnuslukutavoitteet toteutuivat pääosin. Suoritetujen tutkintojen määrä toteutui tavoitetta paremmin. Tutkintoja suoritettiin 4,8 % vuotta 2023 enemmän. Opiskelijatyytyväisyys toteutui tavoitteen (4,2) mukaisesti, jota tarkastuslautakunta pitää hyvänä. Opiskelijoiden liikkuvuus- ja yrittäjyystavoitemäärät eivät toteutuneet.**
- **Henkilöstön osalta terveystoimen tulos (40,3 %) jäi huomattavasti asetetusta tavoitteesta (65 %). Tarkastuslautakunta kehottaa jatkamaan henkilöstön työhyvinvointityötä työssä jaksamisen parantamiseksi.**
- **Ammattiopisto Gradian toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Ammattiopisto Gradian vuosi 2024 toteutui 5,8**

milj. euroa ylijäämäisenä. Opiskelijapalautteen tavoite (4,2) toteutui (4,4) ja se kasvoi myös vuodesta 2023. Opiskelijamäärätavoite ja valmistuneiden työllistymistavoite toteutuivat. Suoritetujen ammattitutkintojen määrässä tavoitetta ei aivan saavutettu.

- Opiskelijapalautteen mukaan isot kampukset ovat haasteellisia, kun ei tunneta toisiaan ja epäasiallinen käytös on yleistä. Opettajilla ei ole riittävästi aikaa ohjata ryhmiä. Tehtävät eivät etene, jos opettajalta ei saa ohjausta. Opettajia on aika ajoin vaikea tavoittaa. Kun opettajat ovat poissa, täytyy olla itseohjautuva. Kaikilla oppilailla omaehtoinen opiskelu ei onnistu.
- Oppilashuollossa koettiin olevan puutteita Gradiasta riippumattomista syistä. Psykologin vastaanotolle on jopa kolmen kuukauden jono, mutta voi päästä myös nopeasti. Terveystieteiden osastolle pääsemisessä on myös haasteita. Päihteiden käyttöä esiintyy opiskelijoiden keskuudessa. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että oppilashuolto tulee saada asianmukaisesti toimimaan.
- Opiskelijat toivovat, että opiskelijoita kuultaisiin enemmän ja annettaisiin tietoa. Opiskelijoiden ääni pitäisi saada paremmin kuuluviin ja opiskelijoiden osallistamista toivotaan enemmän ja ajoissa. Tarkastuslautakunnan mukaan kiusaamiseen ja epäasialliseen käytökseen tulee aina puuttua ja asiat selvittää.
- Jyväskylän kaupunki rahoitti lukiota 1,1 milj. eurolla vuonna 2024. Tukea leikattiin 35 % vuodesta 2023. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tuki jatkuu.
- Tarkastuslautakunta korostaa, että lukioiden toimitilaratkaisuja suunniteltaessa tulee ottaa huomioon niiden vaikutukset opiskelijoiden kokemukseen ja yhteisöllisyyteen. Käyttäjät tulee osallistaa toimitilaratkaisujen suunnitteluun.
- Kuntayhtymän toteuttamien talouden sopeuttamistoimien myötä hallinto ja kehittäminen -tulosalueen henkilöstömäärä on vähentynyt merkittävästi. Toimintaa on kehitetty oman työn ohessa ja manuaalisen työn vähentäminen on edistynyt. Vuoden aikana 22 eri prosessia automatisoitiin.
- Gradia-ravintolan henkilöstöstä neljännes on vähentynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana, vaikka toimintavolyymissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.
- Gradia Koulutuspalvelut Oy:n vuosi 2024 toteutui suunnitellusti pitkittyneestä taantumasta huolimatta. Yhtiön toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset aiheuttavat epävarmuutta. Vuoden 2025 alussa käynnistyneen työllisyysalueen vaikutusten arvioidaan olevan merkittäviä yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan määrään.

- Tarkastuslautakunta huomioi sairauspoissaolojen merkittävän vähentymisen. Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2024 oli yhteensä 8.194 päivää, mikä on 8,6 kalenteripäivää henkilöä kohti, kun vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 10.568 päivää (11,2 päivää/henkilö). Tarkastuslautakunta korostaa työhyvinvointiin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvien toimien sekä kehityskeskustelujen tärkeyttä.

Kaikista sopeuttamistoimista ja henkilöstövähennyksistä huolimatta koulutuskuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet ja Gradia koetaan yhteisenä kokonaisuutena muutoksista huolimatta. Gradia suuntaa toimintaa vahvasti tulevaisuuteen.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2024 yhtymävaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää edellä yhteenvetokohdassa esitetyistä havainnoista hallituksen selvitykset tai kommentit niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2025 syyskauden valtuuston kokouksissa.

Jyväskylässä 9. päivänä toukokuuta 2025

Heli Räisänen
puheenjohtaja

Pentti Niekka
varapuheenjohtaja

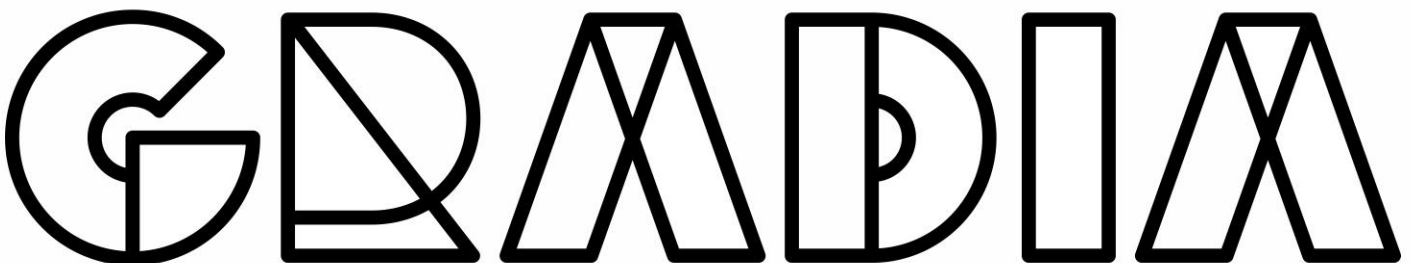
Yrjö Damskägg
jäsen

Pirjo Käpylä
jäsen

Ulla Tommola
jäsen

Marko Hytönen
jäsen

Susanna Sinisaari-Kaislo
jäsen

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuustolle

Olemme tarkastaneet Jyväskylän koulutuskuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää kuntayhtymän taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kuntayhtymän liikelaitoksen erillistilinpäätöksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kuntayhtymän hallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntayhtymäkonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kuntayhtymän sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymävaltuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymävaltuuston päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kuntayhtymän tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitalinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Tampereella sähköisen allekirjoituksen päivänä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Minna Havia-Niemi
JHT, KHT

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

Hallitus 28.3.2025
H liite nro 1

Valtuusto 23.5.2025

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2024

GRADIA

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	1
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
1.1.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	8
1.1.4 Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä	8
1.1.5 Kuntayhtymän henkilöstö	12
1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat	12
1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	16
1.3.2 Toiminnan rahoitus	18
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	19
1.5 Kokonaistulot ja –menot	21
1.6 Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous	22
1.6.1 Koulutuskuntayhtymäkonserni	22
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	22
1.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	22
1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	23
1.7 Kuntayhtymän tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	25
2. Talousarvion toteutuminen	26
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	26
2.1.1 Strategian toteutuminen ja Gradian yhteiset tavoitteet	26
2.1.2 Ammattiopisto Gradia	29
2.1.3 Gradia-lukiot	44
2.1.4 Hallinto ja kehittäminen	52
2.1.5 Gradia-ravintolat	61
2.1.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	64
2.1.7 Gradia-koulutuspalvelut Oy	67
2.2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosien toteutuminen	68
2.3 Investointien toteutuminen	77
2.3.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1.-31.12.2024	77
2.3.2 Irtaimistohankinnat	78
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	79
2.5 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta sitovuustasoinen	81
3. Henkilöstöraportti 2024	82
3.1 Henkilöstömäärät ja rakenne	82
3.2 Palkkauksen rakenne	87
3.2.1 Palkkausjärjestelmät	88
3.3 Henkilöstön kouluttautuminen ja koulutus	89
3.4 Työhyvinvointi, terveydellinen toimintakyky ja sairauspoissaolot	90
3.4.1 Sairastamisen kustannukset työnantajalle	92
3.4.2 Työterveyshuolto	92
3.4.3 Henkilöstön tapaturmat, tapaturmista aiheutuneet poissaolot ja turvallisuus	93
3.5 Henkilöstön eläköityminen	93
3.5.1 Ennakoitu eläkkeelle siirtyminen	94
3.6 Yhteistoiminta, vapaa-ajan toiminta ja henkilöstökyselyn tulokset	94
3.6.1 Henkilöstöliikunta	94
3.6.2 Henkilökunta- ja senioriyhdistys	95
3.6.3 Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta	95
3.6.4 Henkilöstökysely tulokset	95
3.6.5 Työsuojelu, sisäilmasto	96

4. Tilinpäätöslaskelmat	97
4.1 Tuloslaskelma	97
4.2 Rahoituslaskelma	98
4.3 Tase	99
4.4 Konsernilaskelmat	101
5. Tilinpäätöksen liitetiedot	105
5.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	105
5.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.1.2 Kuntayhtymän tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	105
5.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	105
5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	106
5.3 Tasetta koskevat liitetiedot	108
5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	108
5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	110
5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	112
5.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	113
5.6 Muut liitetiedot	114
6. Eriytetyt tilinpäätökset	115
6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös	115
6.2 Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän talouteen	148
6.3 Muut eriytetyt laskelmat	151
7. Kuntayhtymän allekirjoitukset ja merkinnät	157
LIITE 1 Luettelo käytetyistä kirjanpitolakien ja tositelajeista	158
LIITE 2 Kehittämishankkeet 31.12.2024	159
LIITE 3 Päättäneet hankkeet 30.6. – 30.12.2024	161
LIITE 4 Mittariseloste / Gradian tulokortit	163
LIITE 5 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulokortti	164

Versio 11.4.2025

Strategiaa toteutetaan talousarvion kautta. Strategian perusteella laaditaan tulosalueiden vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet talousarvioon sekä niiden pohjalta eri toimintojen tavoitteet kustannuspaikoille. Tätä kautta strategia toimii arjen toiminnan johtamisen ja tekemisen suuntaviivoina. Strategian seurannassa hyödynnetään uutta LATO-strategiatyökalua, johon esihenkilöt ja muut vastuuhenkilöt raportoivat tavoitteiden toteutuman ja toiminnan suunnan 2–4 kertaa vuodessa. Tulosalueiden ja kuntayhtymän johtoryhmät tekevät kokonaisanalyysin toteumasta ja huomiota vaativista asioista neljännesvuosittain.

Strategian toteutusta on nyt takana ensimmäinen vuosi ja kokemukset sen toteuttamisesta ovat kohtuullisen hyviä.

Epävakautta toimintaympäristössä

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkui jo kolmatta vuotta. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen keskustelu on tullut osaksi koulutuksen järjestäjien arkea. Sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden kysymykset sekä huoltovarmuus nousivat päivä päivältä Gradian oppilaitoksissa entistä keskeisempään rooliin.

Elokuun lopussa Gradian Viitaniemen kampuksella oli iso poliisioperaatio. Poliisi oli saanut ilmoituksen, että kampusalueella olisi nähty aseistettu henkilö. Tämä johti siihen, että poliisi saapui määrätietoisesti paikalle ja kampusalue eristettiin turvallisuussyistä. Tilanteen aikana opiskelijat ja henkilökunta ohjattiin pysymään sisätiloissa. Poliisi tutki alueen perusteellisesti ja tilanne raukesi. Poliisi totesi myöhemmin, ettei asiassa epäillä rikosta.

Elokuun lopun tapahtumat testasivat monella tavalla Gradian turvallisuusjärjestelyjen toimivuutta ja henkilöstön sekä opiskelijoiden kykyä toimia kovan paineen alle. Erityisesti sosiaalisen median rooli herätti paljon keskustelua ja tapahtuman opetuksiin palattiin useita kertoja syksyn aikana.

Gradian johdon valmiusharjoitus pidettiin helmikuussa ja marraskuussa Gradia osallistui Digi- ja väestötietoviraston järjestämään Suomen suurimpaan kyber- ja digiturvaharjoitukseen.

Opiskeluhoitopalveluilla pyritään edistämään ja ylläpitämään opiskelijan hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksiä oppilaitosympäristössä.

Opiskeluhoitoa toteutetaan oppilaitosten ja hyvinvointialueen monialaisena yhteistyönä yhdessä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoillon tehtäviin kuuluu sekä yhteisöllisiä että yksilökohtaisia toimia. Opiskeluhoillon ensisijainen painopiste on yhteisöllisissä koko kouluyhteisöä tukevilla ennaltaehkäisevillä toiminnoilla. Yksilökohtaisiin opiskelijahuoltopalveluihin kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen on entistä tärkeämmässä roolissa tässä epävarmuutta ja uhkia huokuvassa maailmassa. Elämän perusvalmiuksiin joudutaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Pitää osata syödä terveellisesti, nukkua riittävästi, kuntoilla terveyden edistämiseksi ja oppia sovittamaan erilaisten mielipiteiden ristitulessa sekä tulla toimeen keinoälyn mahdollisuuksien ja vaatimusten kanssa.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ovat näkyneet kaikille lisääntyneinä säiden ääri-ilmiöinä, mutta sitä kautta myös yleisenä ympäristötietoisuuden kasvuna. Tämä vaikuttaa sekä organisaation toimintaan että koulutuksen sisältöihin ja sen tuottamaan tulevaisuuden osaamiseen.

Useat Gradian jäsenkunnat tasapainottivat talouttaan julkisen talouden sopeuttamistoimien osana. Erityisesti Jyväskylän kaupungin säästötoimenpiteet heijastuivat Gradiaan, koska kaupunki leikkasi vuodelle 2024 lukiotukea merkittävästi ja myös tukea taiteen perusopetukselle. Leikkaukset jatkuvat myös vuodelle 2025. Keskustelu kuntarahoituksesta oli vilkas ja loi epävarmuutta opiskelijoiden ja henkilöstön keskuuteen lukiokoulutuksen tulevista resursseista.

Gradian talouden tasapainottaminen syksyllä 2022 jätti jälkensä kuntayhtymän ja jäsenkunta Jämsän keskinäisiin suhteisiin. Jämsän kaupunki on tehnyt Gradian päätöksistä oikaisuvaatimuksia ja vienyt päätöksiä hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta odotetaan ratkaisuja vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla.

Jämsän kaupunki tilasi Jämsän ammatillisen koulutuksen yhteistyövaihtoehtoja erillisselvityksen ammattikasvatusneuvos Timo Karkolalta. Selvityshenkilö kuuli myös Gradian edustajia. Selvityshenkilö suosittelee Jämsän kaupungille jatkamista Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian jäsenenä.

Positiivista on ollut se, että Jämsän toimipaikan henkilöstö on katsonut tulevaisuuteen luottavaisesti ja rauhallisesti. Arjessa viranhaltijat ovat toteuttaneet hyvää keskinäistä yhteistyötä molemmin puolin. Ja monessa asiassa on menty merkittävästi eteenpäin ja Ammattiopisto Gradia on mahdollistanut kauttaaltaan monipuolisemmat palvelut Jämsän alueen työ- ja elinkeinoelämälle.

Toimitilat

Gradian perustehtävänä on laadukkaan ja vaikuttavan toisen asteen koulutuksen järjestäminen. Kiinteistöt ja toimitilat ovat keskeisessä roolissa opetuksen toteuttamisessa. Henkilöstömenot ja tilakustannukset ottavat yli 80 % Gradian tuloista. Tilatarpeita tulee ennakoida pitkällä tähtäimellä ja niiden kokonaisuutta kustannuksista on pyrittävä hallitusti pienentämään.

Toimintavuonna on laadittu Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelmaa vuosille 2025–2045 ja se tuodaan valtuuston päätettäväksi vaalikauden viimeisessä kokouksessa toukokuussa 2025.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti. Alaskirjaus vastaavasti parantaa Gradian tulokuntoa kuluvan vuosikymmenen jälkimmäisellä puoliskolla.

Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 m^2 , josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 m^2 , Jämsässä 16 315 m^2 ja Lievestuoreella 3 428 m^2 . Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 16 054 m^2 , joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen (vuoteen 2045) ja Kankaan kampuksen tilat (vuoteen 2030) sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa (vuoteen 2030).

Talous on kunnossa

Gradia kävi syksyllä 2022 yhteistoimintalain mukaiset neuvottelun talouden tasapainottamiseksi. Henkilöstökuluja jouduttiin karsimaan rajusti henkilöstövähennysten kautta ja organisaatiota kevennettiin monin eri tavoin. Lisäksi reuna-alueilla olleista pienistä ja jokseenkin tyhjillä olleista kiinteistöistä luovuttiin myymällä niitä alueen markkinahinnalla. Vuodet 2023 ja 2024 ovat olleet kestävän talouden vakiinnuttamista.

Konsernitilinpäätöksessä kuntayhtymän tilinpäätökseen on yhdistetty Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös, jotka on käsitelty liikelaitosten johtokunnassa, ja Gradia-koulutuspalvelut Oy:n tilinpäätöslaskelmat.

Gradian vuoden 2024 tilinpäätös on lähes 5,2 milj. euroa ylijäämäinen. Valtiovallan suorittamat ammatillisen koulutuksen leikkaukset (-130 M €) vuodelle 2025 sekä vielä mahdolliset lisäleikkaukset (-75 M €) vuodelle 2026 edellyttävät selkeästi ylijäämäistä tilinpäätöstä, jotta Gradialla on kantokykyä selvittää rahoitusleikkauksista kohtuullisilla toimenpiteillä. Vuonna 2024 tehdyt valtiovallan leikkaukset vuodelle 2025 kohdistuvat erityisesti opiskelijoihin, joilla on jo aikaisempi tutkinto, eikä niinkään oppivelvollisiin, mutta toisaalta koulutuksen järjestäminen on kokonaisuus ja eri ryhmien erottelu vaikeuttaa opetuksen toteuttamista.

Yhteistyötä Gradian sisällä ja toimialueella sekä valtakunnallisessa toimintaympäristössä

Gradia koulutuspalvelut Oy jatkoi itsenäistä, yhtiömuotoista toimintaansa Ammattiopisto Gradian rinnalla ei-tutkintotoimittajana, markkinoilla toteutettavan koulutuksen järjestäjänä. Kilpailutilanne markkinoilla koventui, mutta tilinpäätös päättyi kuitenkin selkeästi ylijäämäiseksi (+258 000 €).

Gradian rooli keskusomalaisten yritysten kilpailukyvyyn ja tulokellisuuden tukijana on vahvistunut. Menestyvät yritykset luovat työpaikkoja ja tuottavat elinvoimaa Keski-Suomen kuntiin ja työllisyysalueille. Työperäisen maahanmuuton merkitys on elinvoimakehityksessä korostunut.

Gradian ja Jyväskylän kaupungin yhteistyö OMA2-hankkeessa korostaa ammatillisen koulutuksen merkitystä työelämän tarpeisiin vastaamisessa. TE24 uudistuksen toteuttamisessa Gradia on tukenut aktiivisesti jäsenkuntien työtä. Jyväskylän kaupungin ja Muuramen kunnan kanssa yhteistyö on viety kaikkein pisimmälle.

Gradian työelämävaltuuskunnan toiminnassa korostuivat ratkaisujen löytäminen osaavan työvoiman saatavuuteen sekä Gradian talouden sopeuttamisen vaikutusten seuraaminen opiskelijoiden osaamisen turvaamiseen ja työelämäyhteistyöhön.

EduFutura yhteistyö kumppanioppilaitosten (Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu) kanssa toimi hyvin. Koulutusyhteistyön päätavoitteena on ollut osaamisen jäsentäminen siten, että opintotarjonnassa, tukipalveluissa ja valituilla karkialoilla saavutetaan yhdessä enemmän ja luovutaan päällekkäisestä tekemisestä. Toimintavuonna käynnistyi aktiivinen keskustelu korkeakoulujen vielä laajemmasta keskinäisestä yhteistyöstä ja Gradia oli keskustelussa aktiivisesti mukana.

Keski-Suomen vaalipiiri kansanedustajat vierailivat Gradialla tammikuussa ja elokuussa OAJ:n koolle kutsumissa tilaisuuksissa ja tilaisuuksiin osallistuttiin myös Gradian johdon toimesta. OAJ:n puheenjohtaja Katariina Murto vieraili Gradialla ja tapasi myös Gradian hallituksen edustajia syyskuun lopussa. Gradialla vietettiin OAJ:n johdolla Maailman opettajien päivää 7.10.2024. Kuntapäättäjiä oli kutsuttu seuraamaan Gradian arkea. Paikalla olivat mm. Jyväskylän kaupunginhallituksen puheenjohtaja Caius Forsberg ja kansanedustaja Bella Forsgren.

Jyväskylän kaupunginhallitus piti kokouksen Gradian Viitaniemen toimipaikassa syyskuussa ja Gradian johto oli kuultavana kokouksen yhteydessä erityisesti lukioasioista.

20. FinnMETKO 2024 näyttely järjestettiin Gradia Jämsän kampuksella elo-syyskuun vaihteessa ja keräsi yli 30 000 kävijää kolmen päivän aikana. Gradia Jämsä oli tapahtumassa monin eri tavoin esillä. Ensimmäinen FinnMETKO tapahtuma järjestettiin 1987.

Suomessa on tällä hetkellä 134 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja 10 suurinta järjestäjää toteuttaa 37 % kaikista opiskelijavuosista. Gradia on osallistunut aktiivisesti ns. TOP10 järjestäjien toimintaan ja isännöi järjestäjien kokoontumista helmikuussa Jyväskylässä.

Ammattiopisto Gradian uudeksi rehtoriksi valittiin apulaisrehtori, YTM Minna Sillanpää Gradian hallituksen elokuun kokouksessa. Gradian hallituksen puheenjohtaja vaihtui lokakuussa, kun tehtävän jättänyt Tom Nevanpää siirtyi työskentelemään ulkomaille ja seuraajaksi valittiin Joonas Könttä.

Kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen valittiin Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys (AMKE) ry:n yhdistyskokouksessa hallituksen varapuheenjohtajaksi. AMKE ry edustaa 86 ammatillisen koulutuksen järjestäjää ja heidän opiskelijavuosikertymä on yli 98 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosista. AMKE ry on perustettu 2010 toimimaan ammatillisen koulutuksen edunvalvontajärjestönä. Tuominen toimii myös kaupallisia palveluja jäsenkentälle tuottavan AMKE Oy:n hallituksen puheenjohtajana.

Lopuksi

Kuntayhtymän hallitus on toiminut kolmannen täyden toimintavuoden ja se on ohjannut talouden tasapainottamista ja katsonut vastuullisesti ja laaja-alaisesti toisen asteen koulutuksen tulevaisuuteen.

Olemme yhdessä osoittaneet, että pystymme uudistumaan ja selviytymään vaikeista tilanteista yhdessä. Olen ylpeä ja kiitollinen koko Gradian henkilöstöstä, opiskelijoista, luottamushenkilöistä ja omistajista, jotka ovat tehneet arvokasta työtä koulutuksen ja osaamisen eteen vuonna 2024.

Vuosi 2025 tuo mukanaan uusia haasteita ja myös mahdollisuuksia. Jatkamme työtä sen eteen, että Gradiasta valmistuvat opiskelijat ovat valmiita kohtaamaan muuttuvan työelämän ja jatko-opintopaikkojen vaatimukset. Panostamme edelleen vahvasti opetuksen laatuun, henkilöstön hyvinvointiin ja yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa.

Anssi Tuominen
kuntayhtymän johtaja

1.1.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntayhtymän hallitus 2021–2025

Jäsen

Tom Nevanpää/Joonas Könttä, **pj.**
Emilia Lakka, **1. vpj.**
Tuula Peltonen, **2. vpj.**
Kari Kotiranta
Juha Paananen
Erja Laaksonen
Santeri Lohi
Hannu Rantanen
Sirkku Ingervo

Henkilökohtainen varajäsen

Matti Similä
Risto Rönneberg
Jani Maukonen
Pipsa Häkkänen
Mirja Hirvensalo
Janne Andersin
Annamaija Itäranta-Salminen
Eila Sahala
Emmaliina Västinen

Tom Nevanpää toimi hallituksen puheenjohtajana 27.9.2024 saakka, jonka jälkeen hänen tilalleen hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Joonas Könttä.

Hallituksen esittelijänä toimi kuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen. Pöytäkirjanpitäjänä toimi hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Hallitus kokoontui vuonna 2024 13 kertaa ja käsitteli/päättyi mm. seuraavista asioista:

- Gradian henkilöstökyselyn tulokset 2024
- Gradian eettisten periaatteiden päivitys
- Gradian tietotilinpäätös
- Ammattiopisto Gradian tulosaluejohtaja, rehtorin valinta
- Tilapäisen valiokunnan asettaminen tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista varten
- Sähkökuorma-auton hankinta Ammattiopisto Gradian logistiikka-alalle

Kuntayhtymän valtuusto 2021–2025

	Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Hankasalmi	Mika Kiuru	Harri Hämäläinen
Joutsa	Tenho Tornberg	Pekka Lankia
Jyväskylä	Tapani Mäki	Jouni Kosonen
	Pentti Mäkinen, pj.	Tarja Hyötyläinen
	Pentti Niekka	Leila Saikkonen
	Matti Pöppönen	Elli Veijanen
	Jenny Riivali	Mimori Fellman-Närhi
	Petri Turunen	Maija Putkonen
	Tytti Vänskä	Amir Soltanpanah
Jämsä	Pekka Kataja	Taika Olin/Illka Salminen
	Merja Lahtinen, 2. vpj	Ville Erkkilä
	Tomi Lampinen	Susanna Sinisaari-Kaislo
	Antti Manninen	Elina Koivumäki
	Helena Salminen	Aki Lemmetyinen
Keuruu	Kalle Kuusimäki	Auli Rannikko
	Leena Laurila	Pasi Kovanen
Kuhmoinen	Pekka Pitkäranta	Päivi Malin
Laukaa	Jari Hyvärinen, 1. vpj.	Pasi Puupponen
	Jonna Ortju	Pasi Honkonen
	Erkki Paananen	Kirsi Nieminen
	Eija Syrjälä	Simo Pannula
Luhanka	Hannu Inkeroinen	Marjo Merivirta
Muurame	Raija Nieminen	Arto Liikanen
	Riikka Purola	Luka Linqvist
	Heli Räisänen	Petri Pukari
Petäjavesi	Paula Vulli	Risto Paakkunainen
Toivakka	Päivi Pitko	Juha Houni
Uurainen	Jari Flyktman	-

Pekka Katajan henkilökohtaisena varajäsenenä toimi Taika Olin 19.12.2024 saakka ja sen jälkeen Jämsän kaupunki nimesi tehtävään Ilkka Salmisen.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimi kuntayhtymän hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Valtuusto kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa ja käsitteli/päättyi mm. seuraavista asioista:

- Vuoden 2024 talousarviomuutokset
- Eron myöntäminen Tom Nevanpäälle Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallituksen puheenjohtajan tehtävästä ja uuden puheenjohtajan nimeäminen
- Kukkulan kampuksen A-rakennuksen arvonalennus
- Gradian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet
- Tilapäisen valiokunnan asettaminen tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista varten

Kuntayhtymän tarkastuslautakunta 2021–2025

Jäsen

Pekka Kataja, **pj.**
Pentti Niekka, **vpj.**
Yrjö Damskägg
Susanna Sinisaari-Kaislo
Ulla Tommola
Marko Hytönen
Pirjo Käpylä

Henkilökohtainen varajäsen

Lauri Virtanen
Iiris Ilmonen
Minna Häkkinen
Timo Taskinen
Helena Kukkamo
Henry Träff
Raisa Kinnunen

Pöytäkirjanpitäjänä toimi kuntayhtymän hallintopäällikkö Sonja Julkunen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2024 11 kertaa ja käsitteli/kuuli mm. seuraavista asioista:

- Keskustelu Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajan kanssa
- Ammattiopisto Gradia
 - Keuruun kampus
 - Musiikkikampus
 - Hius- ja kauneusala
- Gradian hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden hankinta, optiovuosien käyttöönotto
- Gradian henkilöstökysely ja työterveyspalvelut
- Gradian aikuislukio

Soveltumattomuuden ratkaisujen toimitilin (SORA)

Kuntayhtymän hallitus nimesi päätöksellään 143 § 15.12.2023 SORA-toimielimeen toimikaudelle 1.1.2024-31.12.2026 seuraavat henkilöt:

- Minna Sillanpää, apulaisrehtori, Ammattiopisto Gradia, kuntayhtymän edustaja, pj
- Jouni Ikäheimonen, opettaja, Ammattiopisto Gradia, opettajien edustaja
- Maija Ketola, koulutuspäällikkö, Ammattiopisto Gradia, kuntayhtymän edustaja, vpj
- Riikka Lahtonen, apulaisrehtori, Gradia-lukiot, lukioden edustaja
- Katri Linna, palveluvastaava, Keski-Suomen hyvinvointialue, opiskeluhuollon edustaja
- Outi Magga, apulaisrehtori, Gradia-lukiot, lukioden edustaja
- Sanna Salo, palveluvastaava, Keski-Suomen hyvinvointialue, työelämän edustaja

Kuntayhtymän johtaja nimesi päätöksellään 1/2024 18.1.2024 toimielimen opiskelijajäseniksi Iina Huotarin (varajäsen Saga Polvilampi) ja Luca Salomaan (varajäsen Sanni Pitkänen).

SORA-toimielin kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa ja päätti kahdeksan opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta asuntolasta.

Tilapäinen valiokunta

Kuntayhtymän valtuusto päätti kokouksessaan 19.12.2024 46 § asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan tarkastuslautakunnan puheenjohtajan erottamista koskevaa asiaa. Valtuusto valitsi tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen:

Jäsen

Pentti Mäkinen, **pj.**
Jari Hyvärinen
Merja Lahtinen, **vpj.**
Heli Räisänen
Riikka Purola

Henkilökohtainen varajäsen

Tarja Hyötyläinen
Pasi Puupponen
Ville Erkkilä
Petri Pukari
Tytti Vänskä

Tilapäisen valiokunnan työskentely alkoi vuoden 2025 tammikuussa.

1.1.3 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Kuntayhtymässä tehtiin vuoden aikana aikaisempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisesti kaksi talousarviomuutosta. Ensimmäinen vuoden alussa, jossa oikaistiin talousarviota vastaamaan vuoden 2023 lopussa tulleita oppilaitosten rahoituspäätöksiä. Toinen talousarviomuutos tehtiin valtuustossa joulukuussa, jossa kirjattiin merkittävä 4,0 milj. euron arvonlennuskirjaus Kukkulan kampuksen kiinteistölle.

Merkittävänä poikkeamana voidaan myös todeta, että kuntayhtymän muutetun talousarvion mukainen ylijäämä vuodelta 2024 oli 0,3 milj. euroa ja lopullinen ylijäämä nousi 5,2 milj. euroon.

Kuntayhtymän perustehtävässä, toiminnassa tai organisaatorakenteissa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2024 aikana. Kuntayhtymän tuloperusteissa ei myös tapahtunut muutoksia.

Vuoden 2025 tilikaudelle merkittävänä muutoksena voidaan todeta kuntayhtymän tytäryhtiötä Koulutuspalvelut Oy:tä koskeva toimintaympäristön muutos, kun TE-palvelut ovat siirtyneet vuoden alusta kuntien omaksi toiminnaksi. Muutos on heikentänyt Koulutuspalvelut Oy:n markkina- ja taloustilannetta odotettua enemmän. Tytäryhtiön vaikutus kuntayhtymäkonsernin tilinpäätöksessä ei ole kuntayhtymään nähden erityisen merkittävä, mutta yhtiön taloutta ja toiminnallisen tilanteen kehittymistä seurataan tarkasti vuoden 2025 kuluessa.

1.1.4 Arvio tulevasta taloudellisesta kehityksestä

Katsaus Suomen julkisen talouden kehitykseen

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun vuoden 2024 alussa, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi vuonna 2024 kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja yksityisen kulutuksen väheneminen. Suomen viennin kasvu vauhdittui, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarrutti erityisesti tavaraviennin kysyntää. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun kuitenkin jo lähitulevaisuudessa. BKT kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027. Työmarkkinoiden osalta käännettä parempaan odotetaan vuodelle 2025. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysaste laskee vuoden 2025 8,4 prosentista 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisen talouden osalta vuosi 2024 oli vaikea. Julkisen talouden alijäämä heikkeni 4,2 prosenttiin BKT:sta heikon suhdanteen, varautumismenojen kasvun sekä aiempien vuosien nopean inflaation vaikutusten vuoksi. Alijäämä alkaa kuitenkin vähitellen supistua talouden elpymisen sekä hallituksen toimien myötävaikutuksella. Vuonna 2025 alijäämän arvioidaan olevan 3,5 prosenttia BKT:sta ja vuonna 2029 2,0 prosenttia.

Valtionhallinnon ja paikallishallinnon suuret alijäämät sekä talouden heikko suhdanne kasvattavat valtion velkasuhdetta, eli valtionvelan osuutta suhteessa bruttokansantuotteeseen, nopeasti vielä ennen vuosikymmenen vaihdetta. Vuoden 2024 lopussa velkasuhde nousee valtion suuren alijäämän vuoksi yli 82 prosenttiin, josta se kasvaa vähitellen 87 prosentin vuonna 2029. Kestävyysvajeen arvioidaan olevan 1,5 % suhteessa BKT:hen.

Katsaus Keski-Suomen talouden kehitykseen

Keski-Suomen Aikajana II/2024-katsauksessa todetaan Keski-Suomen elinkeinoelämän tilanteesta vuonna 2024 seuraavasti:

Talouden vaatimaton kehitys jatkui Keski-Suomessa odotetusti vuonna 2024. Tammi-kesäkuussa Keski-Suomen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 2,5 % edellisvuoden vastaavaa aikaa heikompi. Vientiliikevaihto laski 6,1 %. Talouden heikkous on laaja-alaista, mutta erityisesti rakentamisen alan merkittävät vaikeudet ovat jarruttaneet talouden kehitystä. Päätoimialoista vain yksityiset palvelut kasvattivat liikevaihtoaan tammi-kesäkuussa. Kasvua kertyi Keski-Suomessa 3,1 % ja koko maassa 1,4 %.

Kaupan alalla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski Keski-Suomessa maltillisesti 1,8 % (koko maassa laskua 2,8 %). Vaikka kuluttajien arvio oman talouden tilasta on hieman kohentunut, ovat kulutusaikaiset edelleen vaatimattomia ja työttömyyden uhka huolestuttaa. Tämä heijastuu sekä kauppaan että palvelualoille. Keski-Suomen teollisuusyritysten vuoden 2024 alkupuolen liikevaihto laski 4,9 % edellisvuodesta, kun koko maassa laskua kertyi 8,4 %. Teollisuudessa luottamus tulevaan on hiukan vahvistunut ja tuotannon on ennakoitu lisääntyvän hitaasti. Tuleva kehitys riippuu paljon euroalueen ja muiden tärkeiden vientimarkkinoiden kehityksestä.

Rakentamisen alan yritysten vaikeudet jatkuivat alkuvuonna 2024, jolloin liikevaihto laski Keski-Suomessa 10,8 % ja koko maassa 9,8 % edellisvuoden vastaavasta ajasta. Vaikka rakentamisen alan pahin syöksy näyttäisi olevan takana päin, on toipuminen hidasta ja luottamus alalla edelleen heikkoa.

Yritysten henkilöstömäärän kehitys jatkui talouden heikentyneistä suhdanteista huolimatta pitkään varsin hyvänä, mutta kääntyi laskuun vuoden 2023 lopulla. Vuoden 2024 alkupuoliskolla yritysten henkilöstömäärä laski Keski-Suomessa 1,4 % ja koko maassa 1,3 %. Henkilöstömäärä väheni kaikilla päätoimialoilla, mutta erityisen rajua lasku on ollut rakentamisen alalla.

Seuduittain tarkasteltuna tammi-kesäkuussa 2024 yritysten liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vain Joutsan seudulla (12,2 %). Eniten talouden viilentymisestä on kärsinyt Keuruun seutu, missä yritysten liikevaihto laski 13,8 %. Saarijärvi-Viitasaaren seudulla yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski 6,2 %, Jämsän seudulla 3,8 %, Äänekosken seudulla 2,7 % ja Jyväskylän seudulla 1,6 %. Henkilöstömäärä oli alkuvuonna kasvussa Joutsan ja Äänekosken seuduilla, kun muille seuduille kirjattiin laskua.

Arvio kuntayhtymän talouden kehityksestä

Kuntayhtymän talouden tasapainottaminen on alkanut vuonna 2022, jonka jälkeen vuoden 2023 tilinpäätös saatiin käännettyä jo merkittävästi ylijäämäiseksi. Vuosi 2024 oli toiminnan ja talouden kannalta pitkälti jatkoa vuodelle 2023. Kuntayhtymän taloudellista tilannetta paransi jouluna 2023 saadut oppilaitosten rahoituspäätökset vuodelle 2024, jotka olivat odotettua parempia erityisesti ammatillisen koulutuksen osalta. Kuntayhtymän talousarviota muutettiin heti vuoden 2024 alussa vastaamaan rahoituspäätöksiä ja samalla budjettiin tehtiin menovarauksia mm. Ammattiopiston henkilökunnan lisäämiseksi. Huhtikuussa maan hallitus kuitenkin ilmoitti julkisen talouden sopeuttamistoimista, joilla oli suora vaikutus toisen asteen koulutukseen rahoitukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen oltiin kohdistamassa 100 milj. euron leikkauksia jo vuodelle 2025. Tulevien leikkausten määrä täsmentyi syksyllä 120 milj. euroksi, josta Gradian osuudeksi osattiin ennakoida noin 3,4 milj. euroa. Hallituksen puoliväliriihen päätösten jälkeen kuntayhtymän kustannusten kasvua rajoitettiin mm. tiukalla rekrytointipolitiikalla ja kuluohjauksella, jotta kuntayhtymän kustannustasoa pystyttiin ohjaamaan vastaamaan tulevaa tulopohjaa.

Vuoden 2025 osalta kuntayhtymän taloudellinen kehitys näyttäisi olevan vielä tasaista rahoitusleikkausten realisoitumisesta huolimatta. Valtionosuuksien määrärahaileikkauksista huolimatta kuntayhtymän valtionosuusrahoitus on yhä tänä vuonna yhteensä noin 92,5 milj. euroa ja kuntayhtymän tulosodotukset ovat positiiviset. Kuntayhtymän hallitukselle tuodaan todennäköisesti huhtikuussa päätettäväksi talousarviomuutos, jolla korjataan talousarvio vastaamaan joulun alla tulleita lopullisia oppilaitosten rahoituspäätöksiä.

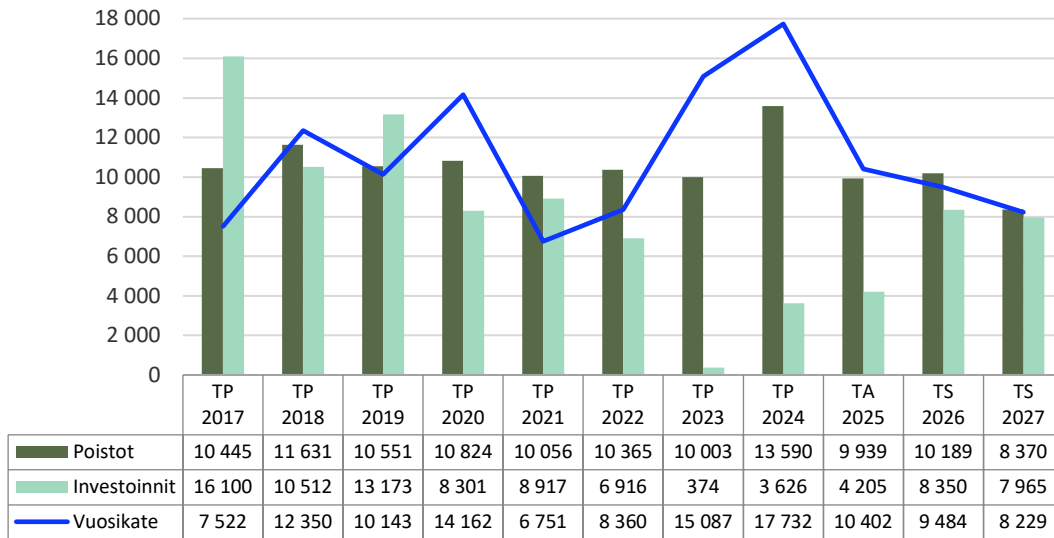
Keväällä selviää tulevien palkkaneuvotteluiden tulokset, jotka viitoittavat kuntayhtymän tulevan henkilöstö- ja palkka-kehityksen myötä myös tulevaa talouden kantokykyä. Kuntayhtymän talouden osalta suurimmat kysymykset ja riskit liittyvät juuri tuleviin palkkaratkaisuihin sekä julkisen talouden kehityksen suuntaan. Jo nyt tiedetään, että opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan on kohdistettu vuodelle 2026 75 milj. euron sopeuttamistarve. Tämän kohdentamisesta ja tulevasta kehityksestä toivotaan saavan lisätietoja hallituksen kevään kehysriihessä.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusosuus on kuntayhtymän suurin yksittäinen tuloerä ja ammatillisen koulutuksen rahoitusperusteet muuttuvat ensi vuoden alussa. Uusi rahoitusmalli perustuu yhä enemmän toiminnan tuloksellisuuteen ja vaikuttavuuteen ja kannustaa koulutuksenjärjestäjiä kohdentamaan koulutusta yhä enemmän työelämän ulkopuolella ja ilman tutkintoa oleville. Muille kuin oppivelvollisille tulisi tarjota koulutusta sen laajuisesti kuin on tarkoituksenmukaista, eli lyhyempien koulutusten ja tutkinnon osien merkitys korostuu myös rahoituksen perusteissa. Rahoituslain asetus on tulossa hyväksyttäväksi kevään aikana, jonka jälkeen voidaan tarkemmalla tasolla simuloida, mitä muutos tarkoittaa Ammattiopisto Gradialle rahoituksellisesti ja toiminnassa.

Kuntayhtymän ja erityisesti Ammattiopisto Gradian talouden tulevien vuosien kehitykseen vaikuttaa rahoitusmuutoksen ohella merkittävästi tulossa oleva ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauskokeilu, johon ministeriö valitsee 40 koulutuksenjärjestäjää. Kokeilu on 8 vuotinen ja antaa mukaan valituille järjestäjille vapaammat kädet koulutusten järjestämisen suhteen sekä vuosittaiset toiminnanohjaus- ja strategianeuvottelut ministeriön kanssa. Kokeilu alkaa jo vuoden 2026 alusta ja mukaan valitut koulutuksenjärjestäjät julkistetaan syksyllä 2025.

Kuntayhtymän talouden kehitystä kuvataan kuvioissa 1, 2 ja 3. Kuviossa 1 on kuntayhtymän vuosikatteen, suunnitelman mukaisien poistojen ja investointien toteuma vuosina 2017–2024 sekä arvio taloussuunnitelmavuosille 2025–2027.

Vuosikate, poistot ja investoinnit (1 000 €)

Kuvio 1. Vuosikate, poistot ja investoinnit

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukainen poistojen määrä oli 13,6 milj. euroa ja huomattavasti kuntayhtymän normaalia ja vuosittaista poistotasoa suurempi. Kuntayhtymän Kukkulan kampukselle tehtiin joulukuussa 2024 4 milj. euron suuruisen arvonalennus, jonka seurauksena vastaava summa on kirjattu vuoden 2024 poistoihin ja oli täten myös tulostavainen tapahtuma. Kukkulan arvonalennus liittyi kuntayhtymän kiinteistöjen kehittämisohjelman valmisteluihin ja kuntayhtymän on tarkoitus luopua Kukkulan alueen kampuksesta seuraavan 5 vuoden säteellä. Kampusalueen arvonn todettiin olevan merkittävästi alhaisempi, kuin taseessa, minkä vuoksi arvonalennukseen päädyttiin vuoden lopussa.

Kuntayhtymän investointien toteuma vuonna 2024 oli yhteensä 3,6 milj. euroa. Investointien taso pysyy vielä kuluvan vuoden ajan maltillisena noin 4 milj. euron vuositasolla, mutta taloussuunnitelmavuosina 2026–2027 investointien määrä nousee noin 8 milj. euron vuositasolle tulevan kiinteistöohjelman mukaisten kiinteistöjen perusparannus- ja muutosten vuoksi.

Vuoden 2024 vuosikate on hyvä 17,7 milj. euroa ja vuosikatteen suhde poistoihin on 130 %. Kuvion 1 mukaisesti kuntayhtymän vuosikate laskee kuitenkin talouden suunnitelmavuosina nopeasti ja mahdollisesti jo vuonna 2026 poistot ovat suuremmat kuin vuosikate.

1.1.5 Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstöraportti on tämän tilinpäätös- ja toimintakertomuksen luvussa 3.

1.1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kuntayhtymä huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt 15.4.2021 (§52) kokouksessaan Gradian eettiset periaatteet ja käytännön toimintatavat, jossa on kootusti esitetty päätöksenteon, käytännön toiminnan ja hallinnon säännöt ja ohjeet sekä toimintaan vaikuttavat lait. Eettiset periaatteet päivitettiin vuoden 2024 vuoden alussa uuden strategian mukaiseksi. Hallitus hyväksyi päivitettyt eettiset periaatteet 7.6.2024 (§ 62).

Gradiassa kaiken toiminnan lähtökohtana ovat opiskelija- ja työelämäkeskeisyys, johdon ja henkilöstön sitoutuminen sekä suunnitelmallinen arviointi ja kehittäminen. Gradia toteuttaa ja kehittää eettisesti kestäväää, läpinäkyvää ja avointa toimintaa ja päätöksentekoa. Eettisissä periaatteissamme korostamme johdon ja esihenkilöiden vastuuta siitä, että jokainen työntekijä organisaatiossamme on tietoinen omaa työtä koskevista säädöksistä ja ohjeista.

Eettistä toimintatapaa tukevat myös kuntayhtymän sisäinen valvonta ja tarkastus, sidonnaisuusilmoitukset sekä avoin päätöksenteko. Kuntayhtymän kaikki julkiset luottamuselinten pöytäkirjat löytyvät Gradian internetsivuilta. Kuntayhtymällä on käytössä myös Whistleblowing-ilmoituskanava, jonka kautta voi nimettömänä ilmoittaa hallinnollisista väärinkäyttöepäilyksistä. Jokainen henkilökuntaan kuuluva on myös velvoitettu ilmoittamaan epäilyistä tai havaituista rikkomuksista tai väärinkäytöistä esihenkilölle tai Whistleblowing-kanavaan.

Gradiassa on otettu myös vuoden 2024 aikana käyttöön opiskelijoille suunnattu sähköinen ilmoituskanava, jolla Gradian opiskelija voi ilmoittaa kiusaamisesta, epäasiallisesta käytöksestä ja seksuaalisesta häirinnästä. Ilmoituskanavalla tehty yhteydenotto käsitellään aina luottamuksellisesti ja ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Lisäksi Gradiaan nimettiin häirintäyhdyshenkilö, jonka tehtävänä on tukea ja auttaa, mikäli opiskelija kokee seksuaalisuuteen tai sukupuoleen kohdistuvaa häirintää, ahdistelua tai epäasiallista käytöstä toisen opiskelijan, oppilaitoksen henkilökunnan tai työssäoppimispaikan henkilökunnan toimesta.

1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntayhtymän sisäisen valvonnan perusteet päivitettiin suunnitelman mukaisesti vuoden 2024 aikana. Gradian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet-dokumentti hyväksyttiin valtuustossa 19.12.2024 § 43.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kuntayhtymän ja kuntayhtymäkonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä johtamisen välineitä, joiden tarkoituksena on edistää kokonaisvaltaisesti strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta sekä hyvän hallintotavan toteutumista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on myös auttaa johtoa ja esihenkilöitä havaitsemaan toimintaan liittyvät riskit ja varmistaa, että ne pysyvät hyväksyttävällä tasolla. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Tilivelvollisiksi toimielimiksi on määritetty Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian hallitus, valtuusto ja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta. Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat: kuntayhtymän johtaja, talous- ja hallintojohtaja, kehittämisjohtaja sekä tulosalueiden johtajat: oppilaitostulosalueiden johtajat/rehtorit, Gradia-ravintoloiden tulosaluejohtaja sekä Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtaja. Kuntayhtymän konsernijohtoksi on hallintosäännössä määritelty kuntayhtymän hallitus ja kuntayhtymän johtaja.

Vuonna 2024 toteutuneet riskienhallinnan toimenpiteet, havainnot ja toteutuneet riskit

Kuntayhtymän vuoden 2024 talousarviossa kuntayhtymätasoiset riskit oli jaettu strategiaan, toiminnallisiin ja taloudellisiin riskeihin. Strategisia riskejä tunnistettiin neljä: henkilöstöön liittyvät riskit, ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden säilyttäminen, vuoden 2022 yt-prosessin jälkeiset hallinto-oikeuden käsittelyt sekä maineriskit.

Henkilöstöön liittyvänä erityisenä riskinä talousarviossa tunnistettiin talouden sopeuttamistoimien ja merkittävien henkilöstövähennysten jälkeen työn psykososiaalinen kuormitus eri henkilöstöryhmillä, erityisesti johdolla ja esihenkilöillä. Riskiä hallittiin erilaisilla tukitoimilla yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja osa toimenpiteistä jatkuu vuoden 2025 puolella. Myös osaamisen ja laajojen vastuukokonaisuuksien keskittyminen vain harvojen avainhenkilöiden varaan ilman toimivaa varahenkilöjärjestelmää todettiin merkittävänä riskinä. Tätä riskiä on hallittu hyvällä henkilöstöpolitiikalla, johon on kuulunut huolellinen henkilöstösuunnittelu tehtävittäin, työssä jaksamisen tukeminen, työnkuvien ja työmäärien jatkuva arviointi ja osaamisen kehittäminen.

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden säilyttämisen riski ei toteutunut ja opiskelijamäärät pysyivät lähellä edellistä vuotta. Hallinto-oikeudessa olevien asioiden käsittely ei edennyt vuoden 2024 aikana. Kuntayhtymän strategisena riskinä tunnistettu Jämsän kaupungin teettämä selvitystyö ammatillisen koulutuksen järjestämisen vaihtoehtoista tulevaisuudessa ei johtanut toimenpiteisiin.

Merkittäviä maineriskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana, mutta Gradia oli poikkeuksellisen useasti esimerkiksi valtakunnallisessa mediassa muiden kuin ydintoimintaansa liittyvien asioiden osalta. Näihin uutisointeihin sisältyi Gradian luottamusta ja mainetta heikentäviä riskejä. Mainehaittoja hallittiin avoimella ja selkeällä viestinnällä.

Kuntayhtymätasoisia toiminnallisia riskejä oli tunnistettu neljä: yleinen levottomuus ja väkivallan uhka, tietojärjestelmiin ja tietoturvaan liittyvät riskit, koulutusvienti sekä pandemiat. Koulutusvientiin tai pandemioihin liittyneet riskit eivät toteutuneet.

Väkivallan ja poikkeustilanteiden uhkaan varautumiseen, ennaltaehkäisyyn ja turvallisuuden varmistamiseen ja turvallisuusharjoitteluun kiinnitettiin edelleen monipuolisesti huomiota. Erilaiset häiriötilanteet lisääntyivät kuitenkin merkittävästi lukuvuoden 2024 aikana Gradiassa, kuten myös koko maassa suurilla koulutuksen järjestäjillä. Poliisin ennalta estävän yksikön kanssa tiivis yhteistyö jatkui. Suurin poikkeustapahtuma oli elokuun lopussa, jolloin tilanne johti koko Viitaniemen sisälle suojautumiseen lähes kolmeksi tunniksi. Operaatioon osallistui poikkeuksellisen suuri määrä poliiseja, varautumista nostettiin merkittävästi ensihoidossa ja kriisityöntekijät avustivat tapahtuman jälkihoidossa. Tutkinnassa selvisi, että todellista vaaraa tai aseita ei tapahtumassa kuitenkaan ollut. Poikkeustilanteessa saatuja oppeja hyödynnettiin. Tapahtuman jälkeen käytiin läpi turvallisuuden johtamiseen, organisointiin, tekniikkaan, ohjeisiin ja eri toimintoihin liittyvät asiat läpi kehittämien niitä edelleen.

Tietojärjestelmiin ja tietosuojaan liittyviä riskejä on seurattu kuntayhtymän tietosuojatyöryhmässä, joka koostuu eri alojen ammattilaisista. Tietosuojatyöryhmä sekä kuntayhtymän valmiusryhmä osallistuivat 14.11.2024 Digi- ja väestötietoviraston TAISTO-harjoitukseen, joka on Suomen suuri digitaalisen turvallisuuden harjoitus. Tekniseen tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä riskejä hallittiin lisäämällä taloudellisia resursseja, joilla mahdollistettiin esimerkiksi koko henkilöstöä koskenut kyberturvakoulutus. Tietosuojaan tai tietojärjestelmiin kohdistuneita merkittäviä riskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Tunnistettut taloudelliset riskit vuodelle 2024 olivat: kansallinen talouskehitys, Jyväskylän kaupungin lukiotuki, toisen asteen koulutuksen rahoitusuudistukset sekä kehittämistoiminnan riskit. Kansallisesta talouskehityksestä riskinä nousi nopea ja yhä jatkunut kustannusten kasvu, joka toteutui vuoden 2024 aikana. Inflaatio nosti eri palveluiden tuottajien hintoja, mikä näkyi 9 %:n palveluiden ostojen kasvuna. Myös raaka-aineiden kuten elintarvikkeiden sopimushinnat nousivat merkittävästi. Riskiä hallittiin hyödyntämällä suurien hankintarenkaiden sopimustoimittajia, tarkalla talouden seurannalla ja suunnitellulla sekä eri kuluerien välttämättömyystarkastelulla.

Jyväskylän kaupungin myöntämän lukiotuen osalta riski toteutui ja tuki leikkautui vuodelle 2024 0,6 milj. euroa. Lukion valtionosuusjärjestelmään ei ole tullut muutosta, mutta ammatillisen koulutuksen rahoitusmuutos on tulossa voimaan vuonna 2026. Vuoden 2024 rahoitukseen sillä ei kuitenkaan ollut vielä vaikutusta.

Kehittämistoiminnan riskejä hallittiin entistä paremmalla resurssisuunnittelulla ja johdon sitoutumisella rahoituksen hankkimiseen ja hyödyntämiseen. Kehittämistoiminnan osalta riskinä on ollut liian niukka henkilöstömitoitus ja rekrytoinnin rajoitteet. Mikäli koulutusalojen asiantuntijoiden työpanosta ei voi kohdentaa täydentävän rahoituksen hankkeisiin ja rekrytointeja ei voi tehdä, menetämme potentiaalista rahoitusta ja emme pysty kehittämään toimintaamme strategiamme mukaisella tavalla. Tämä riski on osittain toteutunut.

Kuntayhtymän johtajan 28.6.2023 antaman vuoden 2024 talousarvion valmisteluohjeen mukaisesti tulosalueet päivittivät oman vastuualueensa riskikartat ja esittivät talousarviossa 1–3 toiminnan ja talouden toteutumisen kannalta kriittisintä riskiä hallintakeinoineen sekä vuodelle 2024 suunnitellut riskienhallintatoimenpiteet. Näiden toteumat on kirjattu lyhyesti tulosalueiden toteumien yhteyteen.

Kuntayhtymätasoinen laaja riskikartoitus tehtiin johtoryhmätyöskentelynä alkuvuodesta 2024, joiden tuloksia käytettiin pohjana vuoden 2025 talousarviolle.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kuntayhtymän hallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia oikaisuvaatimuksia tai valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Hallituksen tietoon ei ole saatettu johtokunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa selonteossa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena kuntayhtymä olisi joutunut syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimintakertomuksen muissa kohdissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettut toimenpiteet on esitetty kunkin tulosalueen kohdalla.

Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kuntayhtymän hallituksella ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kuntayhtymälle korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Muut oikeudelliset tapahtumat

Vuoden 2024 aikana hallituksen käsiteltäväksi ei tullut yhtään oikaisuvaatimusta.

Hallituksen päätöksistä 24.11.2022 ja 26.1.2023 sekä valtuuston päätöksestä 16.12.2022 tehdyt valitukset ovat yhä käsitellyssä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa ja päätöksiä odotetaan vuoden 2025 aikana. Valituksenalaiset päätökset koskevat kuntayhtymän yhteistoimintaneuvotteluiden tulosta ja siihen liittyneitä päätöksiä (H 24.11.2022 § 126–130), kuntayhtymän talousarviota vuodelle 2023 ja -suunnitelmia vuosille 2024–2025 (V 16.12.2022 § 31) sekä uuden oppilaitoksen nimeä (H 26.1.2023 § 7). Myös Jämsän kaupungin tekemä hakemus hallintoriita-asiassa on yhä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden käsittelyssä.

Kahden virkasuhteen irtisanomisesta taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä vuonna 2022 valitettiin hallinto-oikeuteen. Asioiden käsittely hallinto-oikeudessa on kesken. Päätöksiä odotetaan vuoden 2025 aikana.

Intressitahotapahtumista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa nro 46.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta ja kehittämiskohteista

Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, jonka apuna kuntayhtymän johto käyttää myös ulkopuolisen tahon tekemää sisäistä tarkastusta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta tuottavat pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lainmukaisuudesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Päivitetty ja uudistettu kuntayhtymän sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet-dokumentti hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa 2024. Myös kuntayhtymän hallintosääntöä sekä eettistä ohjeistusta, joka kokoaa yhteen kaikki kuntayhtymän toimintaa ohjaavat dokumentit, päivitettiin vuoden 2024 aikana. Silti sisäisen valvonnan osalta tarkastuspisteitä, ohjeistusta ja menetelmiä tulee yhä lisätä sekä dokumentointia parantaa. Yhtenä sisäisen valvonnan kehityskohteena on myös varmistaa ja valvoa, että kuntayhtymän eri tulosalueilla toimitaan kuntayhtymätasoisien ohjeistuksien myötä yhdenmukaisesti.

Kuntayhtymän tiedolla johtamisen kehittäminen on ollut yksi keskeisin kuntayhtymän kehittämiskohde vuoden 2024 aikana. Sähköisten työkalujen, prosessien ja raporttien kehitykseen on panostettu merkittävästi, ja ne auttavat esihenkilöitä ja johtoa oman vastualueensa tuloksellisuuden seuraamisessa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma (1 000 €)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
							1 000 €	%
Toimintatuotot	96 410	100 973	99 125	101 127	103 584	107 833	4 249	4,1 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-85 666	-86 270	-91 773	-92 203	-88 015	-89 670	-1 655	1,9 %
Toimintakate	10 744	14 702	7 352	8 924	15 569	18 163	2 594	16,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korko- ja muut rahoitustuotot	117	136	54	115	129	148	19	14,7 %
Korko- ja muut rahoituskulut	-717	-677	-655	-679	-611	-579	33	-5,3 %
Vuosikate	10 143	14 162	6 751	8 360	15 087	17 732	2 645	17,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 551	-10 824	-10 056	-10 365	-10 003	-13 590	-3 587	35,9 %
Tilikauden tulos	-409	3 337	-3 304	-2 005	5 084	4 142	-942	-18,5 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 254	1 215	1 154	1 145	1 388	1 037	-351	-25,3 %
Varausten lisäys (-)/vähennys(+)	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Rahastojen lisäys (-)/vähennys(+)	0	0	1 070	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden ylijäämä	845	4 552	-1 080	-860	6 472	5 179	-1 293	-20,0 %
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	113 %	117 %	108 %	110 %	118 %	120 %		
Vuosikate/Poistot, %	96 %	131 %	67 %	81 %	151 %	130 %		

Kuntayhtymän virallisen tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät eli tuotot, jotka on saatu kuntayhtymän ulkopuolelta, ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kuntayhtymän ulkopuolelta. Kuntayhtymän sisäiset taloudelliset tapahtumat on eliminoitu tästä laskelmasta.

Toimintatuotot/Toimintakulut, % = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 120 %. Tunnusluvun arvo parani edellisen vuoden tasosta hieman (+ 2 %). Toimintatuotot kasvoivat 4,3 milj. euroa (+ 4,1 %) vuodesta 2023. Toimintatuottoja kasvatti ammatillisen koulutuksen poikkeuksellisen hyvä rahoituspäätös (71,5 milj. euroa). Toimintakulut olivat 89,7 milj. euroa ja kasvua edelliseen vuoteen 1,7 milj. euroa. Toimintakulujen kokonaiskasvu on poikkeuksellisen maltillinen (+1,9 %), kun ottaa huomioon vuonna 2024 toteutuneen palkkakehityksen sekä inflaation ja hintojen nousun. Toimintakatteen toteuma oli 18,1 milj. euroa, joka on 2,6 milj. euroa (+16,7 %) parempi kuin vuonna 2023.

Toimintatuotot	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Opiskelijatuotot	89 136	94 391	5 255	5,9 %
Myyntituotot	6 684	6 502	-182	-2,7 %
Maksutuotot	112	158	46	41,2 %
Tuet ja avustukset	4 643	4 040	-603	-13,0 %
Vuokratuotot	1 976	1 975	-1	0,0 %
Muut toimintatuotot	1 034	768	-266	-25,7 %
Yhteensä	103 584	107 833	4 249	4,1 %

Opiskelijatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 5,3 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen valtionosuudet kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,3 milj. euroa. Myös lukiokoulutuksen valtionosuus kasvoi 1,0 milj. euroa.

Myyntituottojen toteuma jäi 6,5 milj. euroon, eikä myyntituottojen toteumassa ylletty talousarvion mukaiseen tulokseen. Tukien ja avustusten toteuma (4,0 milj. euroa) pieneni jo toista vuotta peräkkäin, nyt muutos edelliseen vuoteen verrattuna -13,0 %. Vuokratuottojen toteuma oli vastaava kuin edellisenä vuonna 2,0 milj. euroa. Muiden toimintatuottojen toteuma oli 0,8 milj. euroa ja 26 % edellisvuotta vähemmän. Muiden toimintatuottojen toteumassa on mm. erilaisia kaluston myyntituloja sekä Viitasaaren kiinteistön myyntitulo.

Toimintakulut	2023	2024	Muutos	Muutos-%
Palkat ja palkkiot	51 489	51 891	402	0,8 %
Eläkekulut	8 452	8 430	-21	-0,3 %
Henkilösivukulut	1 821	1 328	-492	-27,0 %
Palvelujen ostot	11 131	12 185	1 054	9,5 %
Aineet ja tarvikkeet	9 122	9 814	691	7,6 %
Varastojen muutos	-8	-75	-67	831,5 %
Avustukset	190	189	0	-0,2 %
Muut toimintakulut	5 818	5 907	89	1,5 %
Yhteensä	88 015	89 670	1 655	1,9 %

Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,7 milj. euroa (1,9 %). Kuntayhtymän suurin kuluerä ovat henkilöstökulut, joiden toteuma oli 61,7 milj. euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 0,1 milj. euroa pienempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä (-0,2 %). Henkilöstökulujen muutoksessa näkyy vuoden 2023 aikana talouden sopeuttamisesta johtunut henkilöstömäärän muutos, joka konkretisoitui vuoden 2023 kesällä. Vuoden 2024 aikana henkilöstömäärä on ollut siis lähtökohtaisesti alemmalla tasolla, mutta kasvoi loppu vuotta kohti muutamalla henkilöllä.

Palvelujen ostojen toteuma oli 12,2 milj. euroa ja kasvua edelliseen tilinpäätökseen 9,5 %. Palveluiden ostoihin kohdistui inflaatiosta johtunutta merkittävää hintojen nousua jo loppuvuodesta 2023 ja pitkin vuotta 2024. Aineiden ja tarvikkeiden toteuma oli 9,8 milj. euroa ja kasvoi edelliseen vuoteen 7,6 %. Aineiden ja tarvikkeiden kustannusten kasvu näkyi esimerkiksi oppilaitoksissa oppivelvollisten opetusmateriaaleissa sekä Gradia ravintoloissa kohonneiden elintarvikkeiden hintoina.

Muiden toimintakulujen toteuma oli 5,9 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen maltillinen 1,5 %. Muihin toimintakuluihin sisältyy mm. maksuttomuuden piirissä olevien opiskelijoiden tietokoneiden leasingvuokrat sekä ulkoisten toimitilojen vuokrat.

Vuosikate/Poistot, % = 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate oli 17,7 milj. euroa ja kattoi 130 % poistoista. Vuosikate toteutui 2,6 milj. euroa (+17,5 %) parempana kuin vuonna 2023. Poistot ja arvonalentumiset olivat poikkeuksellisen suuret, yhteensä 13,6 milj. euroa. Kasvua poistoissa ja arvonalentumisissa 3,6 milj. euroa. Muutos johtuu Kukkulan kampuksen tase-arvoon tehdystä arvonalennuksesta joulukuussa 2024. Tilikauden tulos oli 4,1 milj. euroa, poistoerokirjaus 1,0 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 5,2 milj. euroa. Rahastokirjauksia ei vuonna 2024 tehty. Poistoero tulee kokonaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloksesta.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma (1 000 €)	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
						1 000 €	%
Vuosikate	14 162	6 751	8 360	15 087	17 732	2 645	17,5 %
Tulorahoituksen korjauserät	-846	-397	-432	-605	-292	313	-51,7 %
Toiminnan rahavirta	13 316	6 354	7 928	14 482	17 440	2 958	20,4 %
Investointimenot	-8 301	-8 917	-6 916	-374	-3 626	-3 252	870,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 669	413	442	827	292	-535	-64,7 %
Investointien rahavirta	-2 633	-8 504	-6 474	453	-3 334	-3 787	-835,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 684	-2 150	1 455	14 935	14 106	-829	-5,6 %
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 600	-2 600	-2 600	-2 000	-2 000	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000	0	2 500	-3 100	0	3 100	-100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-548	-3 448	1 419	-1 151	-2 484	-1 334	115,9 %
Rahoituksen rahavirta	-8 148	-6 048	1 319	-6 251	-4 484	1 766	-28,3 %
Rahavarojen muutos	2 536	-8 199	2 774	8 684	9 622	937	10,8 %
Rahavarat 31.12.	11 324	3 126	5 899	14 584	24 206	9 622	66,0 %
Rahavarat 1.1.	8 789	11 324	3 126	5 899	14 584	8 684	147,2 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-9 718	177	9 819	22 039	39 029		
Investointien tulorahoitus, %	171 %	76 %	121 %	4037 %	489 %		
Lainanhoitokate	5,0	2,5	3,0	7,0	8,3		
Kassan riittävyys, pv	42	11	21	58	92		

Rahoituslaskelmassa on esitetty kaikki kuntayhtymän rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta rahavaroihin. Eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö rahavarat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet kuntayhtymän kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Kuntayhtymän toiminnan rahavirta vuonna 2024 oli 17,4 milj. euroa, joka muodostui 17,7 milj. euron vuosikatteesta ja siihen tehdyistä 0,3 milj. euron tulo-rahoituksen korjauseristä, joilla eliminoidaan omaisuuden myyntivoittojen ja -tappioiden vaikutus toimintatuottoihin ja jotka siirretään investointien rahavirtaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -riville. Tulo-rahoituksen korjauserät koostuivat koulutuskäytöstä poistetun irtaimen omaisuuden sekä kiinteistöjen myynnistä saaduista myyntivoitoista.

Vuoden 2024 investointimenojen toteuma oli 3,6 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat edellä mainitun mukaiset 0,3 milj. euroa, jolloin investointien rahavirta oli yhteensä -3,3 milj. euroa. Vuoden 2023 investointien toteuma oli poikkeuksellisesti vain 0,4 milj. euroa talouden sopeuttamisen takia.

Rahoituksen rahavirrassa pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2,0 milj. eurolla ja uusia lainoja ei nostettu. Muut maksuvalmiuden muutokset olivat -2,5 milj. euroa, jolloin rahoituksen rahavirta oli yhteensä 4,5 milj. euroa. Rahavarojen muutos 1.1.-31.12 oli + 9,6 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aika-

välillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kuntayhtymän toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta parani 17,0 milj. eurolla.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 100, erotus on rahoitettava pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien myynnillä, lainoilla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Kuntayhtymän vuoden 2024 investointien tulorahoitus oli 489 %.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Tunnusluvun arviointias- teikko on seuraava:

- Lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on suurempi kuin 2.
- Lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun lainanhoitokate on 1–2.
- Lainanhoitokyky on heikko, kun lainanhoitokate on pienempi kuin 1.

Kuntayhtymän lainanhoitokate oli 8,3 (7,0 vuonna 2023). Tunnusluvun kasvuun edellisvuoteen verrattuna vaikutti erityi- sesti vuosikatteen kasvu 15,1 milj. eurosta 17,7 milj. euroon.

Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, montako päivää toteutuneet kassasta mak- sut voitaisiin kattaa kertyneillä rahavaroilla.

Kassan riittävyys 31.12.2024 oli 92 päivää. Kassan riittävyys on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntayhtymän rahavarat ovat lisääntyneet viimeisen kahden vuoden aikana niin, että kuntayhtymän sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti sijoitettiin matalariskisiin korkorahastoihin 4,5 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli vuoden 2024 lopussa 136,4 milj. euroa (137,0 milj. euroa vuonna 2023). Taseen loppusumma pieneni yhteensä 0,6 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Pysyvissä vastaavissa aineelliset hyödyk- keet vähenivät 10,0 milj. euroa ja vaihtuvissa vastaavissa rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit kasvoivat yhteensä 9,6 milj. euroa. Taseen vastattavissa oma pääoma kasvoi 5,2 milj. eurolla. Poistoero pieneni 1,0 milj. eurolla ja vieras pääoma väheni 4,7 milj. eurolla.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kuntayhtymän omavaraisuusaste oli 81,1 % (77,8 % vuonna 2023).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista (toimintatuotoista) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet ovat selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kuntayhtymän suhteellinen velkaisuus oli 23,4 % (28,9 % vuonna 2023). Tunnusluku parani 5,5 prosenttiyksikköä, mihin vaikutti vieraan pääoman määrän väheneminen 2,0 milj. eurolla ja käyttötulojen määrän nousu 4,2 milj. eurolla.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 € = Edellisten kausien ylijäämä + Tilikauden ylijäämä

Tunnusluku osoittaa, paljonko kuntayhtymälle on kertynyt ylijäämää tulevien vuosien liikkumavaraksi tai paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kuntayhtymän taseen ylijäämien kertymä on 44,5 milj. euroa ja se kasvoi vuoteen 2023 verrattuna 5,2 milj. euroa.

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Kuntayhtymän lainakanta oli 14,7 milj. euroa (16,7 milj. euroa vuonna 2023). Lainakanta pieneni 2,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €

Lainat ja vastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisina.

Lainojen ja vastuiden määrä 31.12.2024 oli 56,44 milj. euroa, joka pysyi edellisen vuoden tasolla. Vuonna 2023 lainojen ja vastuiden määrä oli 56,45 milj. euroa.

T A S E

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	119 597	109 633	OMA PÄÄOMA	89 704	94 882
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	13 671	13 671
Aineettomat oikeudet	0	0	Arvonkorotusrahas	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Muut omat rahastot	36 717	36 717
Aineelliset hyödykkeet	119 221	109 257	Edellisten tilikausien ylijäämä	32 843	39 315
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Tilikauden yli-/alijäämä	6 472	5 179
Rakennukset	110 711	100 442			
Kiint. rakenteet ja laitteet	0	55	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	16 863	15 826
Koneet ja kalusto	4 320	4 703	Poistoero	16 863	15 826
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskenener.hank.	266	133			
Sijoitukset	376	376	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	498	484
Osakkeet ja osuudet	253	253	Lahjoitusrahastojen pääomat	498	484
Muut saamiset	123	123			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	501	484	VIERAS PÄÄOMA	29 942	25 239
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	501	484	Pitkäaikainen	14 667	12 667
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 667	12 667
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 908	26 314	Muut velat	0	0
Vaihto-omaisuus	181	256	Lyhytaikainen	15 275	12 573
Aineet ja tarvikkeet	181	256	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 000	2 000
			Ostovelat	4 010	2 501
Saamiset	2 143	1 853	Muut velat	1 104	1 158
Lyhytaikaiset saamiset	2 143	1 853	Siirtovelat	8 161	6 915
Myyntisaamiset	762	614			
Muut saamiset	601	449	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	137 006	136 431
Siirtosaamiset	780	790			
Rahoitusarvopaperit	0	4 500	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Muut arvopaperit	0	4 500	Omavaraisuusaste, %	77,8 %	81,1 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,9 %	23,4 %
Rahat ja pankkisaamiset	14 584	19 706	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	39 315	44 494
			Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
VASTAAVAA YHTEENSÄ	137 006	136 431	Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	56 447	56 436

1.5 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Liikelaitos on yhdistelty laskelmaan rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 2024

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	107 833	99,9	Toimintakulut	89 670	93,5
Korkotuotot	0	0,0	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0
Muut rahoitustuotot	148	0,1	Korkokulut	164	0,2
Tulosrahoituksen korjauserät			Muut rahoituskulut	415	0,4
- Pysyvien vastaavien hyödyk-			Tulorahoituksen korjauserät		
keiden luovutusvoitot	-292	-0,3	-Pysyvien vastaavien hyödyk-		
Investoinnit			keiden luovutustappiot	0,0	0,00
Rahoitusosuudet investointi-			Investoinnit		
menoihin	0		Investointimenot	3 626	3,8
Pysyvien vastaavien hyödyk-			Rahoitustoiminta		
keiden luovutustulot	292	0,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 000	2,1
Rahoitustoiminta			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	107 981	100,0	Kokonaismenot yhteensä	95 875	100,0

Kokonaistuloista 99,9 % muodostui toimintatuotoista ja loppuosa muista rahoitustuotoista sekä pysyvien hyödykkeiden luovutustuloista. Kokonaismenoista 93,5 % koostui toimintakuluista, 0,6 % korko- ja muista rahoituskuluista, 3,8 % investointimenoista ja 2,1 % lainojen vähennyksistä. Kokonaistulojen ja -menojen erotus oli 12,1 milj. euroa.

1.6 Kuntayhtymäkonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Koulutuskuntayhtymäkonserni

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian konserniin kuuluu kuntayhtymän 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö Gradia-koulutuspalvelut Oy, jonka toiminta käynnistyi vuoden 2015 alussa. Yhtiöön on siirretty koulutuskuntayhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittama toiminta eli muu kuin koulutuksen järjestämislupaan, toimilupaan tai oppilaitoksen ylläpitämislupaan perustuva koulutus sekä siihen kiinteästi liittyvien oppilas- ja opiskelijatöiden tuottaminen.

Kuntayhtymä on osakkaana Jyväskylän yliopiston konserniin kuuluvassa EduCluster Finland Oy:ssä (kuntayhtymän omistusosuus 10 %.) Kuntayhtymä omistaa yhden (1) Monetra Keski-Suomi Oy:n osakkeen (kuntayhtymän omistusosuus noin 0,01 %). Monetra Keski-Suomi Oy kuuluu Monetra Oy:n (Oulu) konserniin, ja 1 318 kpl Kuntien Tiera Oy:n osakkeita (kuntayhtymän omistusosuus yhtiöstä on alle 0,1 %). Lisäksi Gradia omistaa 1 500 kpl Sarastia Oy:n osakkeita (omistusosuus yhtiöstä n. 0,04%). Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistelemättä jättäminen ei vaaranna olennaisella tavalla oikean ja riittävän kuvan antamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6:12.2 §).

Kuntajaoston konsernitilinpäätöksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaan epäolennaiseksi konsernitilinpäätöksen kannalta voidaan katsoa yhteisö, jolla ei ole merkittävää varallisuutta eikä velkaa eikä takaussitoumuksia ja jonka oma pääoma vastaa kunnan taseeseen osakkeisiin ja osuuksiin merkittyä erää. Edelleen yleisohjeessa todetaan, että pienet kiinteistöyhteisöt voidaan usein jättää yhdistelemättä niiden vähäisen merkityksen johdosta. Oikean ja riittävän kuvan antamista arvioitaessa tulee ensisijaisesti kiinnittää huomiota yhdistelemättä jättämisen vaikutukseen konsernin tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan.

- EduCluster Finland Oy:n vaikutus konsernin tilikauden tulokseen olisi -40 868,38 euroa ja omaan pääomaan 35 253,26 euroa. Yhtiöllä ei ole merkittävää varallisuutta, yhtiön pitkäaikaisten velkojen määrä väheni vuonna 2024.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntayhtymän tytäryhtiön toiminnan ja talouden ohjaus perustuu valtuuston 28.5.2021 (V 15) hyväksymään ja 23.9.2022 (V22) päivitettyyn omistajapolitiikkaan ja konserniohjeeseen, jonka mukaan

- Tytäryhteisöt noudattavat talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnassa kuntayhtymän antamia ohjeita ja aikatauluja. Tytäryhteisöt ovat velvollisia raporttoimaan toiminnastaan ja taloudellisesta tilanteestaan kuntayhtymän raportointiaikataulujen mukaisesti.
- Tytäryhteisöjen investoinnit, rahoitus-, takaus- ja vakuusasiat valmistellaan yhdessä kuntayhtymän kanssa.
- Tytäryhteisön hallitus vastaa siitä, että oleellisiin muutoksiin on etukäteen saatu kuntayhtymän lupa.
- Kuntayhtymän hallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai muihin päättäviin elimiin sekä nimeää ehdokkaat tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksiin.

1.6.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan konsernijohto (kuntayhtymässä hallitus ja kuntayhtymän johtaja) vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kuntayhtymän hallintosäännön 4. luvun (Konserniohjaus ja sopimusten hallinta) 24 §:ssä on täsmennetty kuntayhtymän hallituksen ja kuntayhtymän johtajan tehtäviä ja toimivallan jakoa omistajaohjauksessa ja konsernivalvonnessa.

Kuntalain (410/2015) 123 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Konserniohjaus ja -valvonta kuntayhtymän tytäryhtiö Koulutuspalvelut Oy:n kanssa on perustunut läheiseen yhteistyöhön ja aktiiviseen vuorovaikutukseen tytäryhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen sekä kuntayhtymän johtajan ja kuntayhtymän hallituksen välillä. Kuntayhtymän talous- ja hallintojohtaja on osallistunut tytäryhtiön hallituksen kokouksiin asiantuntijaroolissa controllerina. Ohjeistuksen anto kuntayhtymän edustajille tytäryhtiössä, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi sekä tytäryhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi on ollut toimivaa ja riittävää.

Kuntayhtymän tytäryhtiön talous- ja palkkahallinto on ulkoistettu yksityiselle tilitoimistolle. Muutoin tytäryhtiö on muutoin käyttänyt kuntayhtymän keskitettyjä konsernipalveluita ja tiloja.

1.6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Kuntayhtymäkonsernin toimintatuotot olivat 108,7 milj. euroa ja ne kasvoivat 4,3 milj. euroa (4,1 %). Toimintakulut olivat 90,3 milj. euroa ja ne kasvoivat 1,7 milj. euroa (+2,0 %). Konsernin tulos oli 4,3 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä myös 4,3 milj. euroa.

Konsernituloslaskelma (1 000 €)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
							1 000 €	%
Toimintatuotot	97 058	101 391	99 735	101 867	104 429	108 702	4 273	4,1 %
Toimintakulut	-85 920	-86 457	-92 138	-92 615	-88 562	-90 302	-1 740	2,0 %
Toimintakate	11 138	14 935	7 597	9 251	15 868	18 401	2 533	16,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	13	-29	-35	-17	22	5	-17	-77,9 %
Muut rahoitustuotot	0	10	20	35	12	20	8	68,8 %
Korko- ja muut rahoituskulut	-291	-261	-239	-255	-194	-164	31	-15,8 %
Muut rahoituskulut	-426	-416	-418	-457	-417	-400	18	-4,2 %
Vuosikate	10 433	14 239	6 925	8 557	15 290	17 862	2 573	16,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-10 551	-10 824	-10 056	-10 365	-10 003	-13 590	-3 587	35,9 %
Tilikauden tulos	-118	3 414	-3 131	-1 808	5 287	4 272	-1 015	-19,2 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	1 070	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden verot	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Laskennalliset verot	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-118	3 414	-2 060	-1 808	5 287	4 272	-1 015	-19,2 %
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	113 %	117 %	108 %	110 %	118 %	120 %		
Vuosikate/Poistot, %	99 %	132 %	69 %	83 %	153 %	131 %		

Konsernin ja kuntayhtymän tilikauden tulokset eivät eroa toisistaan merkittävästi (konsernin tilikauden tulos 4,3 milj. euroa ja kuntayhtymän 4,1 milj. euroa.) Erot tuloslaskelman tunnusluvuissa ovat myös varsin pieniä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernirahoituslaskelma (1 000 €)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos	
								1 000 €	%
Vuosikate	12 562	10 433	14 239	6 925	8 557	15 290	17 862	2 573	16,8 %
Tulosrahoituksen korjauserät	-244	-232	-846	-397	-432	-605	-292	313	-51,7 %
Toiminnan rahavirta	12 318	10 201	13 393	6 528	8 125	14 685	17 570	2 885	19,6 %
Investointimenot	-10 512	-13 173	-8 301	-8 919	-6 916	-374	-3 626	-3 252	870,2 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	122	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 121	257	5 669	413	442	827	292	-535	-64,7 %
Investointien rahavirta	-9 391	-12 795	-2 633	-8 507	-6 474	453	-3 334	-3 787	-835,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 927	-2 593	10 761	-1 979	1 651	15 138	14 236	-902	-6,0 %
Lainakannan muutokset									
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 000	-2 000	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	5 000	-5 000	0	2 500	-3 100	0	3 100	-100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 055	-3 280	-607	-3 451	1 371	-1 118	-2 714	-1 596	142,8 %
Rahoituksen rahavirta	-3 655	-880	-8 207	-6 051	1 271	-6 218	-4 714	1 504	-24,2 %
Rahavarojen muutos	-729	-3 474	2 554	-8 030	2 922	8 920	9 522	602	6,8 %
Rahoitusarvopaperi 31.12.	0	0	0	0	467	484	5 400	4 916	1014,9 %
Rahoitusarvopaperi 1.1.	0	0	0	0	0	467	484	18	3,8 %
Rahavarat 31.12.	13 058	9 584	12 138	4 108	6 564	15 466	25 473	10 007	64,7 %
Rahavarat 1.1.	13 787	13 058	9 584	12 138	4 108	6 564	15 466	8 902	135,6 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut									
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-25 731	-25 845	-8 959	1 065	10 766	22 978	39 807		
Investointien tulorahoitus, %	120 %	79 %	172 %	78 %	124 %	4091 %	493 %		
Lainanhoitokate	4,4	3,7	5,1	2,5	3,1	7,1	8,3		
Kassan riittävyys, pv	48	34	45	14	23	62	96		

Konsernirahoituslaskelma vastaa hyvin pitkälti kuntayhtymän rahoituslaskelmaa. Kassan riittävyys on konsernilaskelmasa suurempi (96 päivää) kuin kuntayhtymän puolella (92), muuten tunnusluvut vastaavat pitkälti toisiaan.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	119 538	109 574	OMA PÄÄOMA	107 878	112 150
Aineettomat hyödykkeet	1	0	Peruspääoma	13 671	13 671
Aineettomat oikeudet	1	0	Arvonkorotusrahas	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Muut omat rahastot	36 717	36 717
Aineelliset hyödykkeet	119 221	109 257	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	52 203	57 490
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Tilikauden yli-/alijäämä	5 287	4 272
Rakennukset	110 711	100 442	VÄHEMMISTÖOSUUDET	0	0
Kiint. rakenteet ja laitteet	0	55	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Koneet ja kalusto	4 320	4 703	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	498	484
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	VIERAS PÄÄOMA	30 085	25 332
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	266	133	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14 667	12 667
Sijoitukset	316	316	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 000	2 000
Osakkeet ja osuudet	193	193	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 418	10 665
Muut saamiset	123	123	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	138 461	137 966
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	501	484	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT:		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 423	27 909	Omavaraisuusaste, %	77,9 %	81,3 %
Vaihto-omaisuus	181	256	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,8 %	23,3 %
Saamiset	2 291	2 179	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	57 490	61 762
Lyhytaikaiset saamiset	2 291	2 179	Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
Rahoitusarvopaperit	484	5 400	Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	56 446	56 436
Rahat ja pankkisaamiset	15 466	20 073			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	138 461	137 966			

Konsernitase ja sen tunnusluvut vastaavat hyvin pitkälti kuntayhtymän taseen tietoja. Merkittävin ero on se, että kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konsernitilinpäätöstä koskevaan ohjeen mukaisesti kuntayhtymän taseessa olevat vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on merkitty konsernitaseessa omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin. Konsernin omavaraisuusaste on noussut ja on nyt 81,3 %.

1.7 Kuntayhtymän tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutoksia. Mikäli kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kuntayhtymän vuoden 2024 tilikauden tulos on 4 142 107,80 euroa.

Hallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- vähennetään poistoeroa yhteensä 1 036 641,78 euroa. Poistoero koostuu kokonaisuudessaan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen poistoeron vähennyksestä.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen kuntayhtymän tilikauden ylijäämäksi muodostuu 5 178 749,58 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten tilikausien yli-/alijäämätileille.

Kuntayhtymän kertynyt ylijäämä vuoden 2024 lopussa on 44,5 milj. euroa.

Kuntayhtymän ylijäämä taloussuunnitelmakaudella 2025–2027 on arviolta yhteensä 2,7 milj. euroa. Näin ollen kuntayhtymällä ei ole kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1 Strategian toteutuminen ja Gradian yhteiset tavoitteet

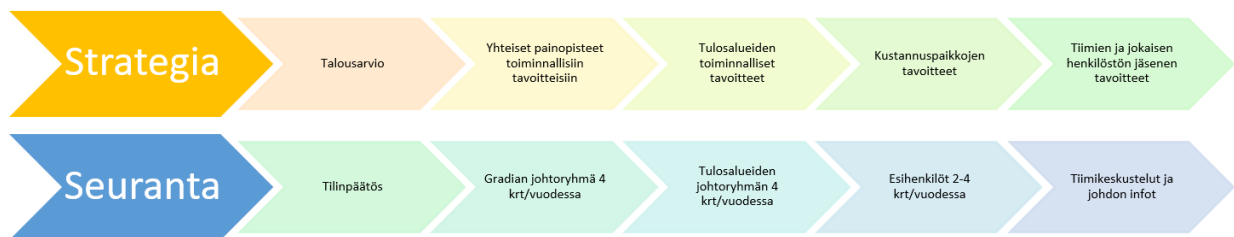
Talousarvion toiminnalliset tavoitteet perustuvat Gradian ”Astetta parempi tulevaisuus”-strategiaan vuosille 2024–2027. Vuodet 2024–2027 kattavan strategian kantava teema on Astetta parempi tulevaisuus. Strategia määrittelee Gradian painopisteet, tavoitteet ja toiminnalliset valinnat strategiakaudelle sekä viitoittaa tulevaisuutta pidemmälle 10–15 vuoden päähän. Strategia toimii päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun tienviittana.

Strategiassa on neljä toiminnallista kärkeä, joita edistetään konkreettisilla tavoitteilla ja mittareilla:

- Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija
- Vaikuttava elinvoimakumppani
- Hyvinvoivat gradialaiset
- Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö.

Kuhunkin kärkeen liittyy 3–5 päätavoitetta ja niille mittarit. Vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet perustuvat näihin yhteensä 17 tavoitteeseen, joista kukin tulosalue valitsee tilanteen kannalta tärkeimmät ja laatii oman toimintansa mukaiset konkreettiset tavoitteet. Talousarvion tavoitteiden pohjalta kukin toiminnon (kustannuspaikan) vastuuhenkilö laatii puolestaan arjen tavoitteet, joilla edistetään oman tulosalueen tavoitteita ja sitä kautta koko strategian edistymistä.

Strategian ja tavoitteiden seurantaa tehdään vastuuhenkilöiden johdolla ensin kustannuspaikoilla, ja niiden perusteella tulosalueiden johtoryhmissä ja edelleen kokonaisarvio näiden tietojen pohjalta Gradian johtoryhmässä.

Vuoden 2024 kokonaisarviointinnissa tavoitteet arvioitiin seuraavasti:

- Positiivinen, tavoitteet täyttyivät täysin tai ylittyivät: 51 %
- Neutraali, päästiin eteenpäin: 42 %
- Negatiivinen, asia ei edennyt: 7 %
- Ei tietoa: 0,7 %

Kärkien mukaan tavoitteiden toteuma: eteenpäin päästiin/tavoitteet täyttyivät täysin tai ylittyivät, oli seuraava:

- Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija: 56 % / 92 %
- Vaikuttava elinvoimakumppani: 44 % / 89 %
- Hyvinvoivat gradialaiset: 53 % / 92 %
- Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö: 48 % / 93 %

Johtoryhmän arvio 17 päätavoitteen toteutumisesta vuonna 2024 on esitetty seuraavassa kuvassa. Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden laatimiseksi strategiasta on nostettu

ITSEENSÄ JA TULEVAISUUTEEN LUOTTAVA OPISKELIJA (282)			
☆ > 1. Meillä ihan jokainen oppii	0	0	4 →
☆ > 2. Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	0	0	4 →
☆ > 3. Opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	0	0	0 →
☆ > 4. Sytytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	3,8	0	0 →
VAIKUTTAVA ELINVOIMAN EDISTÄJÄ (133)			
☆ > 5. Gradia on halutuin työpaikkojen osaamisen kehittäjä	0	4,2	4,4 →
☆ > 6. Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	0	0	2,3K →
☆ > 7. Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	0	0	3 →
HYVINVOIVA GRADIALAINEN (367)			
☆ > 8. Kaikki haluavat Gradiaan	Tavoite täyttyy	44,2	30 →
☆ > 9. Gradiassa arki on sujuvaa	0	0	0 →
☆ > 10. Gradiassa kukaan ei jää yksin	0	0	4,2 →
☆ > 11. Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	0	0	90 →
☆ > 12. Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	80	90	100 →
MAAILMAN KIINNOSTAVIN JATKUVASTI OPPIVA YHTEISÖ (340)			
☆ > 13. Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria	0	0	4,2 →
☆ > 14. Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa	0	0	4,2 →
☆ > 15. Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	0	0	10 →
☆ > 16. Olemme viisaasti vastuullisia	0	0	2 →
☆ > 17. Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	0	4,5	4,2 →

2.1.1.1 Gradian yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Vuoden 2024 toiminnallisten tavoitteiden laatimiseksi strategiasta on nostettu yhteisiksi suuntaviivoiksi taulukossa näkyvät tavoitteet, joita edistävät tulosalueet on lueteltu suluissa. Tavoitteiden konkreettiset toimenpiteet ja niiden toteumat on kuvattu kunkin tulosalueen toteumataulukossa. On huomattava, että strategian toteutuskausi on nelivuotinen, joten kaikkia strategian päätavoitteita ei edistetä kaikilla tulosalueilla jokaisena strategjavuonna.

1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Varmistamme opetuksen ja ohjauksen laadun kaikissa oppimisympäristöissä. (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot)
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Toimimme elinvoimatekojen edistämiseksi osana Keski-Suomen elinvoimalupausta. (Ammattiopisto Gradia ja Hallinto ja kehittäminen) Edistämme aktiivisesti EduFuturan uuden toimintamallin valmistelua. (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot ja Hallinto ja kehittäminen)
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Vahvistamme opiskelijoiden osallisuutta. (Ammattiopisto Gradia ja Gradia-lukiot) Vahvistamme esihenkilöiden ja henkilöstön työn voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta sopeuttamistoimien jälkeen. (Kaikki tulosalueet) Vahvistamme opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuusosaamista. (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot ja Hallinto ja kehittäminen)
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Toimimme sosiaalisesti kestäväällä tavalla koko Gradia-yhteisön hyvinvointia ja osallisuutta edistäen. (Kaikki tulosalueet) Toimimme ilmastotiekartan mukaan: parannamme energia- ja materiaalitehokkuutta sekä vähennämme hävikkiä. (Kaikki tulosalueet)

Yhteenveto Gradian yhteiset tunnusluvui

		Gradia tilinpäätös 2024	Gradia talousarvio 2024	Gradia talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritetut tutkimnot	3 509	3 430	3 430
	Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia)	23 245	19 160	19 160
	Opiskelijatytytyväisyys	4,3	4,2	4,2
	Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	77 %	66 %	66 %
	Valmistuneiden työllistytminen	62 %	62 %	62 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	17 %	18 %	18 %
	Opiskelijaliikkuuus	347	390	390
	Opiskelijajyrittäjien määrä	187	345	345
Hyvinvoivat gradialaiset	Terveys-%	40 %	65 %	65 %
	Henkilöstömäärä	953	945	959
Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Työelämä- ja yrityskumppanuudet	2 370	2 360	2 360
	Työelämäpalaute	4,2	4,2	4,2
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Jätteiden kierrätysaste	67	>60%	>60%
	Sähkön ominaiskulutuksen muutos	0,7 %	-1 %	-1 %
	Toimintatuotot, ulkoiset	107 833 109 €	103 839 000 €	107 045 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	89 670 344 €	91 224 594 €	93 540 594 €
	Investoinnit	3 626 049 €	3 848 000 €	4 268 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.2 Ammattiopisto Gradia

Tilinpäätösvuosi 2024 oli Ammattiopisto Gradian ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Uuden yhteisen toimintakulttuurin luominen vaati aikaa, keskustelua ja ennen kaikkea yhteistyötä arjessa. Oppilaitos-tulosalue onnistui hyvin toimintojen yhteensovittamisessa ja uudistamisessa, vakiinnuttaen toimintansa elinvoimaiseksi ja taloudellisesti kestäväälle pohjalle.

Koulutustoiminta

Ammattiopisto Gradia tarjosi edellisen vuoden tapaan monipuolisia oppimispolkuja niin oppivelvollisille kuin työikäisille aikuisille Keski-Suomen alueella. Valikoimassa oli 100 ammatillista tutkintoa, aikuisten perusopetus, TUVA-koulutus, muita valmentavia koulutuksia, VIVO-valmennus sekä taiteen perusopetus (musiikki ja tanssi). Opetusta järjestettiin laajasti Jyväskylässä, Jämsässä ja Lievestuoreella. Jämsässä oli tarjolla kahdeksan eri alan koulutuksia, Lievestuoreella kolmen.

Ensimmäisen vuoden aikana Ammattiopisto Gradiassa opiskeli yhteensä 17 542 opiskelijaa, valtaosa tutkintokoulutuksessa (noin 10 300). Erityisesti taiteen perusopetus kasvatti vetovoimaansa, ja oppilasmäärä kasvoi yli 300 oppilaalla. Myös Tuva-koulutus oli vetovoimainen, opiskelijoita 522. Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta oli talousarvion tavoitteesta 130 opiskelijaa pienempi. Kaksoistutkintoa opiskeli 500 opiskelijaa Jyväskylässä ja 30 Jämsässä. Määrä oli aiempaa vuotta suurempi. Korkeakoulupolulla opiskeli yli 100 opiskelijaa.

Osaajapulaan etsittiin ratkaisuja kouluttamalla kansainvälisiä osaajia. Yhteistyö Attendon kanssa jatkui etiopialaisten lähihoitajien kouluttamiseksi. Vuonna 2022 Keniassa aloittaneet 22 opiskelijaa jatkoivat Jyväskylässä lähihoitajaopintojaan ja suorittivat työelämässä ensimmäiset näytöt.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista alle 20-vuotiaita oli 47 %, osuus kasvoi edellisestä vuodesta (41,8 %), 20–29-vuotiaita 21 % (24,6 %) ja yli 30-vuotiaita 32 % (33,6 %). Jämsän kampuksella opiskeli 1078 ja Lievestuoreella 372 opiskelijaa. Oppivelvollisia oli yhteensä 2 550, suurin osa suoritti perustutkintoa. Heistä 132:n äidinkieli oli muu kuin suomi.

Koulutuksen vetovoima oli hyvällä tasolla. Kevään 2024 yhteishaussa oli yli 1700 ensisijaista hakijaa, mikä on 120 hakijaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Aloituspaiikkoja oli 1 710. Jatkuvan haun kautta valittiin opiskelijaksi 2 835, mikä on noin 44 % hakijamäärästä. Luku kertoo toisaalta vetovoimaisuudesta, toisaalta myös siitä, että hakijat hakeutuvat samanaikaisesti useampaan eri tutkintoon. Oppisopimusten määrä oli hieman edellistä vuotta pienempi taloudellisen lamatilanteen vuoksi. Uusia oppisopimuksia syntyi 1 644, joista 405 sujuvia siirtymiä koulutussopimuksesta oppisopimukseen.

Tutkintoja suoritettiin yhteensä 2 661, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Joulukuussa valmistui ensimmäinen täysin verkkototeutuksena tutkintonsa suorittanut eMerkonomi.

Opiskelijavuosia kertyi yhteensä 6 465, mikä on samaa tasoa kuin edellisenä vuonna. Gradian suhteellinen osuus valtakunnallisessa vertailussa oli 3,12 %, mikä on hivenen aiempaa vuotta pienempi.

Opiskelijat olivat pääosin tyytyväisiä saamaansa opetukseen ja ohjaukseen. Opiskelijapalautteen keskiarvo oli 4,37. Myös työnantajista saatu palaute oli hyvä, 4,2. Perustutkinnoista valmistuneiden työllistyminen oli hieman edellistä vuotta parempi, osuus oli 68 %. Jatko-opintoihin sijoittuneita oli edellisen vuoden verran 8 %. Tavoite oli 11 % eli hallitusohjelman mukaisesti kasvava, mihin ei päästy.

Työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäminen

Ammattiopisto Gradia teki tiivistä yhteistyötä Keski-Suomen alueen työpaikkojen kanssa, edistäen työelämässä oppimista ja järjestämällä henkilöstökoulutuksia. EduFutura/EduJyväskylä -yhteistyönä kehitettyä työelämäpalvelumallia pilotoitiin muun muassa Solumin, Valmetin ja TGR-WRT:n kanssa. Lähiesihenkilötyön ja työnjohdon koulutuksia tarjottiin muun muassa Versowoodille ja Keski-Suomen Hyvinvointialueelle. Valtran, MetsäGroupin ja Patrian kanssa kartoitettiin koulutustarpeita. Yhteistyö Pirkanmaan Hyvinvointialueen kanssa jatkui Pelastajasta perustason ensihoitajaksi –oppisopimuskoulutuksella.

Jämsän kaupungin kanssa käynnistyi kesäkuussa 2024 uusimuotoinen kehittämisyhteistyö. Yhteisiksi painopistealueiksi valittiin neljä kehittämisteemaa, kuten uudenlainen osaaminen ja uudet koulutustuotteet sekä ilmasto- ja puolustusteollisuus. Työryhmien työskentelyä ohjaa joulukuussa 2024 perustettu Gradian ja Jämsän kaupungin välinen yhteistyöryhmä.

Vuoden 2024 merkittävin valmistelutyö oli TE-palvelu-uudistus, jossa työllisyyden edistäminen siirtyi kuntien ja kaupunkien vastuulle vuoden 2025 alusta. Valmistelutyötä tehtiin maakunnissa 2023–2024. Ammattiopisto Gradia neuvotteli menestyksekkäästi Keski-Suomen suurimman työllisyysalueen eli Jyväskylän - Muuramen -työllisyysalueen kanssa sopimuksen sidosyksikköhankeista. Sopimus kattaa ammatillista osaamista ja valmiuksia lisääviä koulutuksia sekä myös kotoutuskoulutuksia. Sopimuksen arvo on vuositasolla noin 1,7 miljoonaa euroa ja on kestoaltaan useampivuotinen.

Ammattiopisto Gradia osallistui FinnMETKO2024-tapahtumaan Jämsän yläkampuksella, jossa oli mukana yli 150 opiskelijaa ja 10 koulutusala. Samalla järjestettiin metsäkoneenkäytön ja maarakennuskoneen kuljettajien SM-kilpailut. Viitaniemessä pidettiin kuljetusalan yleisötapahtuma "Ammattina tie" yhdessä SKALin ja Keski-Suomi ry:n kanssa.

Muu toiminta

Koulutustoiminnan ohella Ammattiopisto Gradia tuotti yritysten perustamisneuvontaa (K-S Yritysideä). Toiminta jatkui edellisen vuoden tasoisena. Perustamisneuvontapalvelua hankkivat Jyväskylän kaupunki sekä Hankasalmen, Joutsan, Laukaan, Toivakan ja Uuraisten kunnat. Yritysideä oli avustamassa 198 uuden yrityksen perustamisessa. Vuoden 2024 aikana neuvoteltiin perustamisneuvontapalvelun jatkosta ja toiminnan laajenemisesta Jyväskylän kaupungin ja Muuramen kunnan kanssa.

Ammatillista osaamista vahvistettiin osallistumalla kilpailuihin. Kuopion Taitaja 2024 -kisoissa Gradian opiskelijat voittivat seitsemän mitalia, joista kolme kultaista. Talouden sopeutusten vuoksi vuonna 2023 ei lähetetty osallistujia kansainvälisiin kilpailuihin, mutta vuonna 2024 päätettiin jatkaa kansainvälistä osallistumista. Syyskuussa 2024 Gradian edustaja osallistui WorldSkills 2024 -tapahtumaan Lyonissa.

Kestävä kehitys näkyi vuoden 2024 toiminnassa. Okka-säätiö myönsi Priimus-kampukselle kestävän kehityksen sertifikaatin. Logistiikka-alalla Jämsässä siirryttiin uusiutuvan MY-dieselin käyttöön kuudessa ajoneuvossa, ja siirtymistä jatketaan asteittain. Logistiikka- ja autoala olivat aktiivisia vihreän siirtymän hankkeissa (VALO, vihreää siirtymää kuljetus- ja ajoneuvoalalle sekä VireVihreä, uusi ura kestävällä kuljetus- ja ajoneuvoalalla).

Toiminnan kehittäminen

Koulutustarjontaa uudistettiin. Tammikuussa 2024 aloitettiin englanninkielinen ravintola- ja catering-alan perustutkinto. Runsaslukuisesta hakijajoukosta koulutukseen valittiin 13 opiskelijaa. Joulukuussa 2024 valittiin toinen vastaava ryhmä, vetovoima oli edelleen suuri. Tammikuussa 2024 käynnistyi myös musiikkiteknologin koulutus musiikkialan perustutkinnon uutena osaamisalana.

Vuonna 2024 kehittämisen painopistealueina olivat erityisesti ohjaus ja henkilökohtaistamisosaaminen. HOKS-lomaketta uudistettiin tukemaan paremmin opintojen etenemistä. Opiskelijapalautteiden käsittelyä systematisoitiin, jotta palautteiden määrä kasvaisi ja kehittämistoimenpiteitä saataisiin nopeasti täytäntöön. ”YTO-Osaamo”-mallia kehitettiin dokumentoimattoman osaamisen nopeampaan tunnistamiseen ja tunnustamiseen, mikä lyhentää opintoaikaa ja nopeuttaa valmistumista. Työikäisten uraohjausta vahvistettiin palkkaamalla määräaikainen uraohjaaja/opinto-ohjaaja.

Opiskelijoiden hyvinvointiin ja turvallisuuden kokemukseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisäämiseksi järjestettiin kampuskohtaisia teematapahtumia, joita valmistelivat hyvinvointiohjaajat, Hyry-ryhmät sekä opetus- ja ohjaushenkilöstö. Opiskelijakuntatoiminnan uudelleenorganisointia valmisteltiin yhteistyössä opiskelijakunnan kanssa. Tavoitteena on kiinnittää opiskelijakunta tiiviimmin oppilaitoksen toimintaan.

Lisääntyneeseen häiriökäyttäytymiseen puututtiin kirjallisin varoituksin, määräaikailla erottamisilla ja myös virkavallan avulla. Ennaltaehkäisyssä keskityttiin opiskelijoiden kiinnittymiseen kouluyhteisöön, Hyry-ryhmien toiminnan vahvistamiseen ja opiskelijaraatien avulla. Gradian nimettiin häirintäyhdyshenkilö, jonka tehtävänä on tarjota tukea ja ohjausta häirintätilanteissa. Turvallisuusaamasta kehitettiin eri tavoin. Viitaniemen laaja poliisioperaatio 30.8.2024 testasi käytännössä opiskelijoiden ja henkilöstön toimintaa poikkeustilanteessa sekä turvallisuusorganisaation toimivuutta.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä vuoden 2024 lopussa oli 597, mikä on kahdeksan henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna ja 11 vähemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Opetus- ja ohjaushenkilöstöä oli 506, muuta henkilöstöä 68 (oppimisen ohjaajat, ammattinohjaajat, koulutussuunnittelijat, työelämäkoordinaattorit, asiakkuuspäälliköt, yritysneuvojat sekä opetusravintola Priimuksen henkilöstö) sekä johtoa ja esihenkilöitä 23. Rekrytointeja rajoitettiin Gradian rekrytointiohjeen mukaisesti.

Vuoden aikana johto- ja esihenkilötehtävissä tapahtui muutoksia: koulutuspäälliköiden määrä väheni yhdellä eläköitymisen vuoksi, ja tulosaluejohtaja-rehtori Pirjo Kauhanen irtisanoutui eläköitymisen takia. Apulaisrehtori Minna Sillanpää nimitettiin Ammattiopisto Gradian tulosaluejohtaja-rehtoriksi 1.1.2025 alkaen.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto teki syksyllä 2023 Gradian esihenkilöille kyselyn työn psykososiaalisista kuormitustekijöistä. Tulokset osoittivat merkittävää kuormittuvuutta, ja Terveystalo laati työpaikkaselvityksen. Selvityksen perusteella päätettiin tehdä johdolle ja esihenkilöille uusi selvitys helmikuussa 2025.

Keväällä 2024 tehtiin Gradian henkilöstölle henkilöstökysely. Tulos osoitti sen, että Ammattiopisto Gradian henkilöstö teki muutoksista ja vaikeista henkilöstöpäätöksistä huolimatta työtä hyvällä työsykkeellä. Henkilöstö koki työnsä mielekkääksi ja luotti omaan osaamiseensa. Työkaverit olivat tärkeitä tukipilareita ja esihenkilötyöhön oltiin pääosin tyytyväisiä. Työ koettiin ajoittain kuormittavaksi.

Talouden toteuma

Ammattiopisto Gradian ensimmäistä toimintavuotta leimasivat rahoitusmuutokset ja niiden vaikutukset toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Alkuvuonna budjettimuutos toi +3,8 miljoonaa euroa lisää rahoitusta ammatilliseen koulutukseen, joka oli tarkoitus kohdentaa henkilöstökuluihin, ulkoisiin palvelujen ostoihin sekä aineisiin ja tarvikkeisiin.

Keväällä saatu tieto vuoden 2025 rahoitusleikkauksista, arvioiduilta säästöiltään noin -3,2 miljoonaa euroa, johti kuitenkin suunnitelmien muutoksiin. Rekrytointeja karsittiin, ja ulkoisia ostopalveluita sekä aineiden ja tarvikkeiden hankintoja toteutettiin tiukemmalla talouskurilla. Oppisopimusten määrä ei kasvanut odotetusti, joten koulutuskorvauksiin varattu lisärahoitus jäi käyttämättä.

Tiukka taloudenpito ja tulevien vuosien rahoituksen ennakkointi tuottivat tulosta. Ammattiopisto Gradian tilikauden ylijäämä oli noin 5,8 miljoonaa euroa, mikä oli noin +2,3 miljoonaa enemmän budjetoituun verrattuna ja edelliseen vuoteen verrattuna tulos parani noin +2,6 miljoonaa euroa.

2.1.2.1 Ammattiopisto Gradian toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	Vahvistetaan ymmärrystä perustaitojen merkityksestä (viestintä- ja vuorovaikutustaidot, matemaattiset taidot, digitaaliset taidot, sosiaaliset taidot). Varmistetaan alalla tarvittavat ammatilliset perustaidot ja edellytykset kehittyä alansa ammattilaiseksi. Valitaan opiskelijoiden lähtötasoon ja tarpeisiin soveltuvat menetelmät.	Läpäisy (ensimmäinen toisen asteen tutkinto 3,5 vuodessa): toteuma 64 % (tavoite: 65 %). Perustaitojen merkityksestä tiedotettu perusopetukseen (opet ja opiskelijat). Valmisteltu Tervetuloa 2. asteelle Gradiaan opasta. YTO-opetuksessa koottu aineryhmittäin eri aloille soveltuvaa materiaalia ja menetelmällisiä ratkaisuja. Ammatillisessa opetuksessa on korostettu geneeristen perustaitojen merkitystä osana ammattitaitoa. Valmistuneiden työllistyminen: 68 % (64 %) Päätöksen mukainen 6 325 tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä täyttyi: 6 509. Uudistettu opetuskäytössä olevia koneita ja laitteita vastaamaan työelämän tulevaisuuden osaamistarpeita (esim. kotu-alan yhteistyörobotti) Amis-palaute: Koulutus paransi valmiuksia työelämään, siellä toimimiseen ja jatko-opintoihin: 4,3 (4,0). Otettu käyttöön uudet HOKS-lomakkeet ja henkilöstölle on järjestetty perehdytystä niiden käytöstä. Osallistuneiden määrä 203.

		Tuetaan valmistumista ja työllistymistä lisäämällä opintojen loppuunsaattamista oppisopimuksella.	Kehitetty ja monipuolistettu opiskelijan lähtötason huomioivia pedagogisia ratkaisuja (esim. pajatoimintaa laajennettu, YTO-osaamo, verkko-opinnot). Työelämäpalaute: Voisimme rekrytointitilanteessa palata oppilaitoksesta valmistuneita: 4,3 (4,0). Lyhyiden oppisopimusten määrä: kasvaa. Sujuvien siirtymien määrä laskenut 405, vuonna 2023 sujuvia siirtymiä 440. Työmarkkinoiden tilanteen takia oppisopimusmäärät eivät ole v 2024 kasvaneet, mutta ne on saatu pidettyä hyvällä tasolla
	Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	Opiskelija on ylpeä ammatillisuutuksestaan. Mahdollistetaan opiskelijalle omaa osaamista kehittäviä polkuja, erityisesti kaksoistutkinto, korkeakoulupolut ja tutkinnon osittain etenevä opiskelu. Syvennetään yhteistyötä lukio-koulutuksen kanssa.	Suoritettujen kaksoistutkintojen määrä: 84 (95). Korkeakoulupoluilla opiskelevien määrä kasvaa: 104. Vuonna 2023 korkeakoulupoluilla opiskelevia 96. Suoritettujen osaamispisteiden määrä kasvaa. Kasvu 3,3 % (Vipunen). Kehitetty yhdessä lukion kanssa perusopetus-yhteistyötä ja avoimien ovien toteutusta. Tehty tilojen käytön suunnittelua yhdessä. Vivo-valmennuksen osalta tehty yhteistyötä lukion kanssa. Yhteiskäyttöisen henkilöstön ja tilojen määrä kasvaa: Tilojen yhteiskäyttö lisääntynyt VN B:ssä.
	Gradian opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	Sovitaan raamit opetuksen ja ohjauksen määrästä ja sen seurannasta (perustutkinto, oppivelvolliset).	Amis-palaute: sain riittävästi opetusta ja ohjausta, jotta opintoni etenivät suunnitellusti: 4,2 (4,2). Vuosisuunnittelussa huomioitu asetuksen mukaisen

		Päivitetään HOKSIt ohjeistuksen mukaisesti ja seurataan ajantasaisuutta. Vahvistetaan HOKS- ja ryhmänohjaajien roolia.	tuntimäärän toteuma. Eri alojen tuntimäärien toteutumien vertailun tekemistä ei toteutettu vuonna 2024. HOKSien ajantasaisuus: 86 % (100 %). V. 2024 uusi ohje päivittää HOKS vähintään puolivuositain. Amis-palaute: saamani opetus ja ohjaus oli laadukasta: 4,2 (4,2).
	Sytytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	Tiedotetaan opiskelijoille jatkuvan oppimisen mahdollisuuksista. Ohjataan valmistuvia opiskelijoita hyödyntämään jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia osana urapolkua. Kuvataan aikuisten tieto-, neuvo- ja ohjauspalvelut (TNO) ja varmistetaan palvelun tarvitsema resurssi.	Yli 25-vuotiaiden tavoitteenmukaiset suoritukset, osaamispisteiden määrä kasvaa: kasvoi 3,3 %. Lähetetty aikuisopiskelijoille suunnattuja uutiskirjeitä, jossa esitelty aikuiskoulutustarjontaa. Jatko-opintoihin siirtyneiden osuus: 8 % (11 %). Amis-palaute: Sain riittävästi ohjausta ammatilliseen jatkosuunnitelmaani: 4,0 (4,0). Mahdollistettu opiskelijoiden osallistuminen jatko-opintoinfoihin. Esitelty koulutusalojen jatko-opintomahdollisuuksia. Tehostettu urasuunnittelua ja tiedotettu eri urapoluista. TE2024 valmistelun yhteydessä sovittu opinto-ohjaajan resursoinnista.
2. Vaikuttava elinvoimanedistäjä	Gradia on halutuvin työpaikkojen osaamisen kehittäjä	Tehostetaan Gradian tunnettuutta aikuisten, työelämän ja yritysten osaamisen kehittäjänä sekä jatkuvan oppimisen palvelujen tuottajana.	Työelämäpalaute: ka 4,2 (4,2). Toteutettu työnantajatapauksia ja työnantajatiedottamista, (uutiskirje, CRM-pikakampanjat). Toteutettu poolitasolla työpaikkaohjaajien valmennuksia ja tapaamisia.

		Kehitetään aikuiskoulutustarjontaa, erityisesti tutkinnon osat ja pienet osaamiskokonaisuudet. Syvennetään yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä osaamispoolien kautta: työelämäfoorumit, uudet avaukset, koulutuspalveluiden yhteissuunnittelu.	Työelämäpalaute: Oppilaitos tarjoaa mahdollisuutta ennakoida työpaikkamme osaamisen kehittämistä ja sen avulla kehittää toimintaamme: 3,6 (4,0). Hieman nousua silti, sillä vuonna 2023 tulos oli 3,5. Pienet osaamiskokonaisuudet, tarjonta kasvaa: Kasvu ei toteutunut. Kehitetty koulutustarjonnan vuosikelloja (esim. pupa-ala). Osatutkintotarjontaa kasvatettu tavoitteellisesti. Toteutuneet uudet koulutusavaukset: 4 Uusia avauksia mm. englantinkielinen ravintola- ja cateringalan perustutkinto, musiikkialan perustutkinto, musiikkiteknologi. Työelämäfoorumit, toiminta laajentunut kaikkiin osaamispooleihin: Ei toteutunut, siirtyy vuodelle 2025. Työelämä- ja yrittäjyyskumppanuuksien määrä: 2 370. EF:n yhteistyönä käynnistynyt Toyota-yhteistyö. Toteutettu esim. sosiaali- ja terveysalan sekä ravintola- ja catering alan rekrytapahumat ja järjestetty Ammatina Tie-tapahtuma.
	Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	Toimitaan aktiivisesti elinvoimaverkostoissa ja vaikutetaan ammatillisen koulutuksen roolin muotoutumiseen Keski-Suomen TE2024 –uudistuksessa: valmistelu- workshopit, tiivis kuntayhteistyö, yhteisresursoinnin mahdollisuudet.	Gradian rooli elinvoimakumppanina vahvistuu: On vahvistunut. Yhteistyö asiakasohjauksessa lisääntyy: Sovittu opinto-ohjauksen resursoinnista työllisyysalueelle. Osallistuttu TE24 viiden eri valmisteluryhmän toimintaan. Neuvoteltu Jyväskylän kaupungin kanssa sidosyksikkö-hankintoja koskevat

		Sitoudutaan Keski-Suomen Elinvoimalupaukseen. Edistetään kansainvälisten osaajien pito – ja vetovoimaa	sopimukset (koulutushankinnat ja perustamisneuvontapalvelut). Suunniteltu yhteistyössä (TE-toimisto, Jyväskylä & Muurame työllisyysalue, Gradia) sidosyksikkökoulutustarjonta. Käyty yhteistyöneuvotte-luita Eteläisen ja Pohjoisen työllisyysalueiden edustajien kanssa. Työvoimakoulutusten työllistävyys kasvaa: Tietoa ei saatavilla. Osaavan työvoiman saatavuutta on turvattu kehittämällä erilaisia työelämälähtöisiä koulutusmalleja ja polkuja työelämään. Vieraskielisten opiskelijoiden määrä kasvaa: 1 184, tilanne vuonna 2023 oli 900 vieraskielistä opiskelijaa.
	Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	Varmistetaan koulutuksen saatavuutta maakunnassa erityisesti verkkokurssi- ja pop up-tarjontaa laajentamalla.	Suoritettujen verkkokurs-sien määrä kasvaa: noin 3 700 verkkokurssin hyväksyttyä suoritusta. Pop up -toteutusten määrä: Yhteishankintakoulutusten lisäksi Laukaassa toteutettiin yrittäjyysvalmennus.
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Kaikki haluavat Gradiaan	Tehostetaan some-näkyvyyttä, panostetaan aikuiskoulutusten markkinointiin, laajennetaan ”Rekka on the Road” tyyppistä näkyvyyttä.	Hakijamääräkehitys: - yhteishaun ensisijaisia hakijoita vähintään 1,0 aloituspaikkojen määrään verrattuna: 0,93 (1,0) - yli 25-vuotiaat hakijat, määrä kasvaa: 2 847. Tilanne vuonna 2023 oli 2 713. Rekka on the Road toteutui, FinnMetko-tapahtumaan osallistui 10 eri alaa ja n. 150 opiskelijaa.
	Gradiassa arki on sujuvaa	Selkiytetään uuden oppilaitoksen tehtävänkuvia ja vastuunjakoa sekä tiimien roolia.	Henkilöstökysely: omaan työhön ja työyhteisöön liittyvät arviot: ka 3,94 (4,0).

		Vahvistetaan osaamispoolien toimintaa. Arvioidaan systemaattisesti opetussisältöjä ja -menetelmiä sekä työelämässä oppimista. Arvioidaan ja päivitetään tarvittaessa ammatillisen koulutuksen laatuprosessit.	Esihenkilöiden vastuualueita ja vastuunjakoja tarkennettu. Työ jatkuu vuosikellon ja kokouskalenterin yhteensovittamisella. Osa osaamispooleista käynnistynyt hyvin, osan työ ei vielä ole käynnistynyt riittäväällä tasolla. Amis-palaute: Opetustilat ja välineet sekä digitaaliset ja muut oppimisympäristöt tukevat oppimista 4,2 (4,0). Ajantasaiset laatuprosessit. Laatuprosessien päivitystarve on todettu, mutta niiden päivitys siirtyy vuodelle 2025.
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	Edesautetaan opiskelijaa löytämään Ammattiopisto Gradiasta oman yhteisönsä: kukaan ei jää yksin. Opintojen alussa kiinnitetään huomiota ryhmäytymiseen. Kannustetaan opiskelijakuntatoimintaan ja toimintaa opinnollistetaan.	Amis-palaute: • koen kuuluvani opiskeluyhteisöön 4,3 (4,3) • minulla oli halutessani mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen: 3,6 (3,7) Kehitetty tutor- toimintaa. Kehitetty Hyry -ryhmien toimintaa; Hyry-ryhmien teema lv. 2024–2025 sovittu yksinäisyyden ennaltaehkäisy. Kiinnitetty ryhmäytymiseen liittyviä sisältöjä vuosisuunnitelmiin. Järjestetty opintojen alussa erilaisia ryhmäytymispäiviä ja opintojen aikana esim. joko- kaisessa moduulissa. Keskusteltu opiskelijakuntatoiminnan kehittämisestä Jamon hallituksen kanssa ja Jamon hallituksen

		Jokainen huolehtii osaltaan työ- turvallisuudesta varmistamalla ti- lojen siisteyden ja järjestyksen sekä laitteiden kunnon. Vahvistetaan esihenkilöiden ja henkilöstön voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta. Lisätään kampuksittain yhteis- työtä lukiokoulutuksen kanssa kampusryhmissä.	koulutuspäivän luennolla: Aikuinen nuoren tukijana. Läheltä piti-ilmoitusten seu- ranta ja säännöllinen analy- sointi. Toteutettu alakohtaisia si- säisiä työsuojelukäyntejä, joissa puututtu myös siistey- teen ja järjestykseen. Henkilöstökysely: omaan työhön ja työyhteisöön liit- tyvät arviot: ka 4,0 (4,0). Esihenkilötyön riskien ja vaarojen arviointi sekä sii- hen liittyvä työpaikkaselvi- tys tehty. Siirretty yrittäjyys ja johta- minen-koulusala Viita- nimestä Priimukselle, jotta Schildtin lukiolle saadaan li- sätilaa A-rakennuksesta.
	Lisäämme liikun- taa ja kulttuuria arkeen	Tuetaan ja lisätään liikkumista työ- ja opiskelupäivän aikana: lii- kuntavartit, liikuntahetket opinto- jen yhteydessä, opiskelijoiden ja henkilöstön yhteiset toiminnalliset ulkoilutiltapäivät.	Toteutuneet toimenpiteet Järjestetty aloittaville opis- kelijoille Jämsässä 7 yhteistä liikunta- ja hyvinvointi-ilta- päivää osana ammatillisia opintoja. Informoitu henkilöstöä työnantajan tarjoamista lii- kuntamahdollisuuksista
4. Maailman kiinnostavin jat- kuvasti oppiva yhteisö	Edistämme roh- keaa ja kokeile- vaa toimintakult- tuuria	Rohkaistaan tekemään asioita uu- della tavalla ja uudistaen. Kannustetaan jakamaan hyviä käytänteitä ja ottamaan niitä käyttöön.	Henkilöstökysely: omaan työhön ja osaamiseen liitty- vät arviot: ka 3,9 (4,0). Kokeiltu opiskelijoiden rästi- viikkoa ja tukipajaa, jaettu hyviä käytänteitä pedavart- tien kautta, toteutettu käy- tännön työelämäprojekteja. Raportoidut kokeilut ja hy- vien käytänteiden käyttöön- otto, määrä kasvaa: Jaettu hyviä käytänteitä esim. poo- lien puheenjohtajien ja eri

			poolien tapaamisissa sekä esim tv-koulutusten yhteissuunnittelussa. Kannustettu osaamispoo- leissa toimialojen kehityk- sen seuraamiseen ja uusien toimintamallien kehittämi- seen.
	Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa	Käytetään pedagogisia menetelmiä, jotka vahvistavat oppimiskykyä, muutoskyvykkyyttä ja yhdessä tekemistä. Vahvistetaan kestävän tulevaisuuden ja yrittäjämäisen toiminnan näkökulmaa kaikissa opinnoissa.	Uudet ja uudistuneet pedagogiset mallit ja menetelmät: Osaamisen arvioinnin toteutussuunnitelmien laatimisen yhteydessä opettajatiimeittäin, lisäresurssia mm. ammatinohjaajiin, pajoiminta. Amis-palaute: - koulutus antoi valmiuksia yrittäjyyteen 3,5 (3,9) - sain valmiuksia toimia ammattialallani kestävän kehityksen mukaisesti: 4,1 (4,0) Opiskelijayrittäjien määrä kasvaa: 187. Tavoitteeseen ei päästy, määrä on laske- nut mm. osuuskuntatoimin- nasta luopumisen takia. Nimetty poolikohtaiset laatu- ja keke-vastuuhenkilöt. Saatiin OKKA-sertif. Priimus-kampukselle. Myös yrittäjyyden opiskelijapalaute noussut.
	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Hyödynnetään tulevaisuuden teknologiaa opetuksessa ja oppimisessa: simulaatiot, AR/VR/XR todellisuus, tekoäly.	Uuden teknologian hyödyntäminen kasvaa: Uusittu metsä- ja maarakennusaloille simulaattorit. Hankittu kotu-alalle copotti. Uusittu puualalle CNC-työstökeskus.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Vakautetaan toimintaa ja taloutta.	Ylijäämäinen tulos: Taloutta saatu vakautettua suunnitellusti. Ylijäämäinen tulos. Henkilöstökulujen osuus ulkoisista toimintatuotoista:

		Tehostetaan opetuksen järjestämistä ja yhteissuunnittelua: kesäajan hyödyntäminen, opintotarjottimet ja koulutusten vuosikellot, työjärjestysten jaksotus. Tehostetaan tilankäyttöä kokonaisuus ja oppimista tukevat tilaratkaisut huomioiden. Arvioidaan käytössä olevat kone-, laite- ja ajoneuvoresurssit ja poistetaan tarpeettomat. Selvitetään kone- ja laitehankinnoissa yhteistyömahdollisuudet yritysten kanssa. Suositaan kestävästä kehitystä tukevia investointeja ja hankintoja.	50 % (53 %) VOS-lisäys paransi suhdetta ennakoitua enemmän. Vuokrien osuus toimintatuotoista: 15,3 % sisäisten vuokrien osuus kaikista toimintatuotoista, vuokrien osuus kaikista toimintatuotoista 16,2 % (16 %). Lisätty opintotarjottimia ja henkilöstöresurssien käyttöä yli alojen. Tiivistetty tilankäyttöä Kanakaalla ja Priimuksella. Aloitettu suunnittelu media-alan tilojen keskittämiseksi ja tilamäärän tiivistämiseksi. Poistettujen kone-, laite- ja ajoneuvojen määrä: Vähennetty ja uusittu ajoneuvokustoa järjestelmällisesti. Vakuutettujen ajoneuvojen määrä vähentynyt kolmella. Yhteishankintamahdollisuudet selvitetty hankintojen yhteydessä: Ei ole tehty laaja-alaista selvitystä. Saa tiin hankerahoitus sähkökuorma-auton hankintaa varten. Hakemus tehtiin yritysyhteistyössä. Kestävästä kehitystä tukevien investointien määrä kasvaa: Sähkökäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen määrä kasvanut kahdella. Otettiin biodiesel käyttöön logistiikan ajoneuvoissa Jämsänkoskella.
--	--	--	--

	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Henkilöstön osaamista hyödynnetään yli koulutusalojen, osaamispoolien ja koulutusmuotojen. Kannustetaan henkilöstöä hankkimaan osaamista eri verkostoista ja oppimaan muilta. Varmistetaan edellytykset hyvään esihenkilötyöhön. Opettajien työelämäjaksot toteutetaan pääosin samoilla työpajoilla, joissa opiskelijat ovat yhtä-aikaisesti työssäoppimassa tai järjestetään koulutusta työpaikoilla. Lisätään yhteistä ymmärtämystä perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyviin opiskelijoihin liittyen vahvistamalla nivelvaiheen yhteistyötä (perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus).	Henkilöstökysely: omaan työhön, osaamiseen ja työyhteisöön liittyvät arviot: ka 4,0 (4,0). Yhteiskäyttöisten opettajien ja ohjaajien määrä kasvanut. Jaettu hyviä käytänteitä opilaitoskumppaneiden kanssa mm tutkinnon perusteiden uudistamistyön yhteydessä. Henkilöstökysely: esihenkilötyöhön liittyvät arviot: ka 4,0 (4,0). Työelämäjaksojen osalta ei päästy tavoitteeseen. Niitä toteutui vain 6. Syventynyt ja ennakoiva yhteistyö: Perusopetusyhteistyötä kehitetty yhteistyössä lukiokoulutuksen kanssa (avoimet ovet, syys- ja yhteishakuinfot, oppaan valmistelu).
--	---	--	---

Yhteenvedo Ammattiopisto Gradian tunnusluvuista

	Ammattiopisto Gradia tilinpäätös 2024	Ammattiopisto Gradia talousarvio 2024	Ammattiopisto Gradia talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritetut tutkinnot	2 661	2 620
	Ammatilliset perustutkinnot	1 757	1 750
	... joista samaan aikaan ylioppilastutkinnon suorittaneita	84	95
	Ammattitutkinnot	596	600
	Erikoisammattitutkinnot	308	270
	Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia)	17 542	15 510
	Ammatilliset perustutkinnot (koko tutkinto)	8 032	8 100
	Ammattitutkinnot (koko tutkinto)	1 548	1 550
	Erikoisammattitutkinnot (koko tutkinto)	740	800
	Ammatilliset tutkinnot (pt, at, eat, tutkinnon osien suorittajat)	1 177	1 100
Hyvinvoivat gradialaiset	TUVA	522	450
	Aikusten perusopetus	198	195
	Taiteen perusopetus	1 612	1 315
	Muu ei-tutkintoon johtava koulutus	3 713	2 000
	Opiskelijatytytyvyisyys	4,4	4,2
	Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	64 %	65 %
	Valmistuneiden työllistyminen (pt)	68 %	64 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (pt)	8 %	11 %
	Opiskelijaliikkuvuus	149	220
	Opiskelijajäyrittäjien määrä	187	320
Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Henkilöstömäärä	597	594
	Työelämä- ja yrityskumppanuudet	2 370	2 360
	Työelämäpalaute	4,2	4,2
	Toimintatuotot, ulkoiset	78 854 417 €	78 902 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	47 668 720 €	49 803 000 €
	Investoinnit	1 529 465 €	1 698 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.3 Gradia-lukiot

Lukio-opetuksen järjestäminen

Gradia-lukiot ovat Jyväskylän Lyseon lukio ja Schildtin lukio sekä Jyväskylän aikuislukio. Lukiokoulutuksen tehtävä on nuorten ja aikuisten yleissivistävän koulutuksen järjestäminen ja siten vahvojen valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään.

Opiskelijoiden yksilöllisten opinpolkujen valintoja vahvistavat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämät erityiset koulutustehtävät (linjat): englanninkielinen IB Diploma Programme Jyväskylän Lyseon lukiossa (IB World School) sekä urheilupainotteinen opetus ja musiikki-ilmaisupainotteinen opetus Schildtin lukiossa.

Kummatkin päivälukiot ovat vahvoja ja monipuolisia yleislukioita, joiden tarjontaa laventaa valtakunnallisten erityistehävien lisäksi Lyseon lukiossa Jyväskylän yliopiston kanssa yhteistyössä toteutettava IT-linja. Jyväskylän aikuislukio puolestaan on Keski-Suomen ainoa aikuislukio. Aikuislukio järjestää lähiopetuksen lisäksi runsaasti verkko-opintoja. Aikuislukio järjestää myös aikuisten perusopetusta tietyissä aineissa (tutkintotavoitteinen aikuisten perusopetus on keskitetty Ammattiopisto Gradiaan).

Vuonna 2024 koronan aiheuttamaa oppimisvajetta pyrittiin paikkaamaan Takaisin raiteille III -hankkeessa mm. opetusryhmien kokoa pienentämällä sekä järjestämällä lisäopetusta ja oppimisen tukea pajatoiminnan kautta. Lisäksi erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen resurssia lisättiin kyseisellä hankerahoituksella. Opiskelijoiden hyvinvointia pyrittiin myös lisäämään hyvinvointiohjaajien, oppilaitosten kuraattorien ja psykologien sekä muun koulun henkilöstön yhteistyönä.

Verkostot ja hankkeet

Gradia-lukiot ovat kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivisia toimijoita lukiokoulutuksen toteuttamisessa ja kehittämisessä. Ne toimivat vuorovaikutteisesti Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kokonaisuudessa ja ovat osa Gradian, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston muodostamaa EduJyväskylä-osaamiskeskittymää. Lukiokoulutuksen edunvalvomiseksi ja uudistamiseksi toimitaan mm. Kuntaliiton lukiofoorumissa, Kuntatyönantajien lukiotyöryhmässä ja valtakunnallisissa verkostoissa kuten JOTTEHELVA (Jyväskylä, Oulu, Turku, Tampere, Espoo, Helsinki ja Vantaa), Viisiapila (Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Hämeenlinna, Mikkeli) sekä kansainvälisissä verkostoissa esimerkiksi IB-koulutukseen liittyen.

Koulutuksen kehittämistä tuetaan aktiivisella hanketyöllä, jonka keskiössä on opetussuunnitelmaan kirjattujen keskeisten teemojen kehittäminen sekä erityisesti vuoden 2024 osalta lukiokoulutuksen laatutyö sekä oppimisen tuen uudistuksiin valmistautuminen. Gradia-lukioille (nuorten lukiokoulutus) myönnettiin Erasmus-akkreditointi vuosille 2021–2027, mikä mahdollistaa kansainvälisten liikkuvuuksien laajan toteutuksen.

Opiskelijamäärät

Lukioiden laskennallinen opiskelijamäärä oli 2 701 opiskelijaa vuoden 2024 laskentapäivien keskiarvona laskettuna. Schildtin lukion opiskelijamäärän keskiarvo oli 1 291 ja Lyseon lukion 1 239 opiskelijaa. Aikuislukiossa opiskeli keskimäärin 146 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Lisäksi aikuislukiossa opiskeli keskimäärin 362 aineopiskelijaa, joiden opinnoista muodostuu valtionosuusrahoitusta laskennallisesti 24 opiskelijan verran. Suurimmillaan opiskelijamäärät olivat syksyn laskentapäivänä 20.9., jolloin Lyseossa oli 1 274, Schildtin lukiossa 1 362 ja aikuislukiossa 153 tutkintotavoitteista opiskelijaa. Valtionosuusopiskelijoiden määrä toteutui hieman ennakoitua pienempänä, mutta vaikutukset talousarvion toteutumiseen eivät ole merkittäviä. Jyväskylän Lyseon lukion IB-linjalla opiskelijoita on vähemmän kuin erityisen koulutustehtävän järjestämisluvassa on määritelty.

Gradia-lukioiden vetovoima on jatkunut pääosin hyvänä, ja kevään 2024 yhteishaussa ensisijaisia hakijoita oli noin sata aloituspaikkoja enemmän. Kevään 2024 yhteishakuun Gradia-lukioihin lisättiin 20 aloituspaikkaa. Lukioiden yksittäisistä hakukohteista erityisen koulutustehtävän linjojen vetovoimaa seurataan erittäin tarkasti. Urheilulinjan vetovoima on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Sen sijaan IB-linjan ja musiikki-ilmaisun linjan vetovoiman toivotaan kasvavan.

Oppimisympäristöt

Gradia-lukiot toimivat sekä Harjun kampuksella (Lyseo ja aikuislukio) että Viitaniemen kampuksella (Schildt). Molempien kampusten lukioden käytössä olevat kiinteistöt ja toimintaympäristö ovat varsin hyväkuntoisia. Schildtin osalta toimintaa vaikeuttaa osaltaan opetuksen järjestäminen kahdessa rakennuksessa. Erityisesti kolmen ensimmäisen jakson aikana molempien päivälukioden toimintaa rajoittaa opetustilojen määrä. Luokkaopetustiloja ei ole käytettävissä niin paljon kuin opetusta voitaisiin tiettyinä aikoina järjestää. Myös opinto-ohjauksen, opiskeluhuollon ja opetuksen tukipalveluiden toimintaa vaikeuttaa jonkin verran toimintaan soveltuvien tilojen puute.

Verkko-oppimisympäristöjä on hyödynnetty ja verkko-opintotarjontaa on rakennettu osana eGradian toimintaa, jossa Jyväskylän aikuislukio on erittäin aktiivinen. Gradia-lukioden verkko-opintotarjottimella on tarjolla kaikki LOPS2021:n valtakunnalliset pakolliset opintojaksot sekä osa valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista. Opiskelijat hyödyntävät verkko-opintomahdollisuuksia osana omia opintopolkujaan erittäin tehokkaasti.

Henkilöstö

Vuoden 2024 lopussa Gradia-lukioden henkilöstömäärä oli 167, josta opetushenkilöä oli 159 ja esihenkilöitä 8. Henkilöstö lisääntyi vuoden 2023 lopusta neljällä henkilöllä.

Toiminnan arviointi

Gradia-lukioista valmistui vuoden 2024 aikana 848 ylioppilasta. Kansallisen ylioppilastutkinnon suoritti 810 opiskelijaa ja IB-Diploman 38 opiskelijaa. Opintojen läpäisyaste (päivälukioissa) oli 91 %. Sekä kansallisen ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä että opintojen läpäisyprosentti ovat ennakoitua parempia. IB-Diploman suorittaneiden määrä on ennakoitua pienempi. Lukio-opintonsa yli kolmessa vuodessa suorittavien määrä on sen sijaan lisääntynyt vuodesta 2023. Vuoden 2024 aikana eronneiden päivälukioden opiskelijoiden osuus koko opiskelijamäärästä oli 0,4 % ja eronneeksi katsottujen opiskelijoiden osuus 0,3 %.

Taloudellisesti Gradia-lukioden toimintavuosi 2024 toteutui hieman budjetoitua parempana, vaikka rahoituksen riittävyys oli haasteellista myös kuluneena vuonna. Ennakoitua parempi tulos selittyy talouden sopeuttamistoimilla, jotka näkyivät erityisesti budjetoitua pienempinä toteutuneina henkilöstömenoina. Vuonna 2024 käytössä oli henkilöstömenoihin myös yli 400 000 euroa Opetushallituksen myöntämää Takaisin raiteille III -hankkeen valtionavustusta koronapandemiasta aiheutuneen oppimisvajeen paikkaamiseen. Lisäksi lukuvuosien 2023–2024 ja 2024–2025 opetustarjonnassa jouduttiin varautumaan supistuvaan Jyväskylän kaupungin lukiotukeen, mikä vaikutti koko vuoden 2024 henkilöstömenoihin. Myös ulkoiset palveluiden ostot ja ulkoiset vuokrat toteutuivat budjetoitua pienempinä. Aineiden ja tarvikkeiden osalta budjetin ylitystä selittää lukioille tehty painettujen oppimateriaalien hankinta, jolla pyritään edistämään lukiokoulutuksen oppimisen tuen uudistusta.

Valtio jatkoi lukioden yksikköhintarahoituksen alimitoittamista kustannuspohjaan verrattuna, ja lukiokoulutuksen nykytasoinen järjestäminen Gradia-lukioissa on edelleen riippuvaista Jyväskylän kaupungin lukiotuesta. Vuonna 2023 tuki oli riittävällä tasolla. Vuodelle 2024 Jyväskylän kaupungin lukiotuki pieneni 600 000 eurolla 1,1 miljoonaan euroon. Gradia-lukioden vuoden 2024 talousarvio oli kuitenkin valmisteltu niin, ettei Gradian yleiskatteista valtionosuutta kohdennettu Gradia-lukioihin lukiokoulutuksen yksikköhintaan perustuvan valtionosuuden lisäksi. Jyväskylän kaupungin lukiotuen merkitys Gradia-lukioden tulorakenteessa on merkittävä.

Vuoden 2024 talousarviossa määritellyt Gradia-lukioden keskeiset toiminnalliset riskit liittyivät rahoituksen riittävyyteen sekä tulopohjan että toisaalta toisen asteen maksuttomuuden kustannusten näkökulmista. Maksuttomuuden kustannuksiin liittyvä riski ei toteutunut, sillä maksuttomuuden kustannukset toteutuivat budjetoituina. Tulorahoitukseen riittämättömyyteen varauduttiin huolellisella opintotarjonnan sekä muun toiminnan suunnittelulla. Etukäteissuunnitelun ja toimivan esihenkilötyön avulla kyettiin varmistamaan myös se, ettei henkilöstön hyvinvoinnin heikkenemiseen liittyvä riski ole toteutunut haastavasta taloustilanteesta huolimatta. Kolmas arvioitu riskitekijä liittyi Gradia-lukioden vetovoimaan. Kevään 2024 yhteishaun tulosten perusteella Gradia-lukioden vetovoima jatkuu hyvänä, joten riski ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

2.1.3.1 Gradia-lukioiden toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	Jokainen Gradia-lukioiden ensimmäisen vuoden opiskelija suorittaa Opiskelijan digivalmiudet -opintojakson (1 op). Rakennetaan Opiskelijan opiskeluvaikeudet -opintojakso osana opimisen tuen hanketta	Tavoite toteutui lähes täydellisesti. Toteuma on 97,6 %. Opintojakson rakentaminen on käynnissä. Opintojakso valmistuu kevään 2025 aikana.
	Gradiassa yhdistyvät sivistys ja taitaminen	Arvioidaan kriittisesti Gradia-lukioiden paikallisen opetussuunnitelman luvun 2 (Lukiokoulutuksen tehtävä ja arvoperusta) sisältöjä ja päivitetään luvun kirjaukset tarvittaessa vastaamaan nykytilaa. Tehostetaan lukion opetussuunnitelmassa kuvattuihin laaja-alaisen osaamisen osa-alueisiin liittyvien taitojen sekä tulevaisuustaitojen käsittelyä osana opetusta ja muuta koulun toimintaa. Lisätään yhteistyötä Ammattiopisto Gradian kanssa opintotarjonnassa Uteliaasti lukiossa -hankkeen opintokorjaajatteluun perustuen	Arviointityö on aloitettu syksyllä 2024. Opetussuunnitelman päivitykset kirjataan lukuvuoden päätteeksi keväällä 2025. Työ on edennyt suunnitellusti. Syksyn 2024 aikana on järjestetty tavoitteen saavuttamista tukevaa koulutusta henkilöstölle. Tavoite ei ole toteutunut suunnitellusti.
	Gradian opiskelija luottaa opetuksen ja toiminnan laatuun	Vahvistetaan koulutuksen järjestämisen ydinprosessien toteutumista. Varmistetaan opetukseen liittyvien käytänteiden riittävä yhdenmukaisuus Gradia-lukioissa (opintojaksojen aloitus, arvioinnin eri osa-alueet, opintojaksojen päättäminen).	Tavoitteen ensimmäinen vaihe on saavutettu. Paikallinen Gradia-lukioiden laatustrategia on valmis. Tavoite on edennyt suunnitellusti osana lukiokoulutuksen laatuystyötä.
	Sytytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	Varmistamme, että jokainen lukiolainen ymmärtää oppimisen merkityksen oman tulevaisuutensa rakentamisessa. Ohjaamme jokaista lukiolaista tunnistamaan omat vahvuutensa	Tavoite ei täysin toteutunut jatko-opintohalukkuuden suhteen. Toteuma on 82,5 % / 90 %. Tavoite on edennyt suunnitellusti.

		ja kyvykkyytensä sekä löytämään sitä kautta kiinnostuksen ja motivaation oman tulevaisuutensa rakentamiseen. Varmistamme, että henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskouluttautua tunnistettujen tarpeiden mukaisesti jatkuvan oppimisen periaatteiden tukemiseksi.	Tavoite on toteutunut hyvin. Koulutuksia on järjestetty henkilöstön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti syksyllä 2024.
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	Laajennetaan Gradia-lukioiden verkko-opintotarjontaa ja lisään alueellista markkinointia. Tehostetaan EduFutura-yhteistyötä Jatketaan Gradia-lukioiden työelämäviikon toteutusta yhdessä alueen työelämän kanssa.	Tavoite on toteutunut osittain. Suoritusmäärä on tavoitteen mukainen ja toteuma 103 %, mutta markkinointia voidaan tehostaa. EduFutura-yhteistyö toteutui suunnitellusti. Gradia-lukioiden työelämäviikko toteutui suunnitellusti.
	Gradia on näkyvä vaikuttaja ja vastuunkantaja	Osallistutaan aktiivisesti maakunnalliseen ja valtakunnalliseen lukiokoulutuksen kehittämistoimintaan Toimitaan aktiivisesti OPH:n hallinnoiman LUKE-verkoston alueellisenä koordinaattorina	Tavoite on toteutunut, ja Gradia-lukioilla on vahva rooli maakunnallisessa ja valtakunnallisessa lukiokoulutuksen kehittämisessä. Toiminta LUKE-koordinaattorina on jatkunut vuoden 2024.
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Kaikki haluavat Gradiaan	Jatketaan lukioiden edustajistojen ja opiskelijakuntien hallitusten työtä oppilaitoksen toiminnan kehittämiseksi (lukiokoulutuksen johtoryhmä, koulujen työryhmät, vuositasojen työskentely, opiskeluhuolto). Monipuolistetaan opiskelijoiden osallisuutta esimerkiksi kutsu-malle heidät mukaan aineryhmätyöskentelyyn. Vahvistetaan opiskelijoiden osallisuutta opintojaksojen suunnittelussa.	Tavoite on toteutunut suunnitellusti. Opiskelijat vierailivat johtoryhmässä säännöllisesti ja osallistuvat oppilaitosten toiminnan kehittämiseen aktiivisesti. Tavoite ei ole toteutunut. Tavoite on kirjattu osaksi paikallista laatustrategiaa ja lukiokoulutuksen toimintakäsikirjaan.

		Taataan henkilöstön äänen kuulu- minen kaikessa koulun arjen toi- minnassa ja toiminnan suunnitte- lussa. Lisätään yhteistyötä Ammat- tiopisto Gradian kanssa kampus- kohtaisissa työryhmissä	Henkilöstö on osallistunut lukuvuosisuunnitteluun sekä mm. osaamisen kehittämi- sen suunnitteluun tavoit- teen mukaisesti. Tavoite on toteutunut.
	Gradiassa arki on sujuvaa	Varmistetaan, että henkilöstö ja opiskelijat voivat keskittyä oppi- miseen ja sen ohjaamiseen. Varmistetaan, että henkilöstön, opiskelijoiden ja opetustilojen työvälineet ovat ajanmukaiset ja helppokäyttöiset.	Tavoite ei ole täysin toteu- tunut. Toteuma on 92 %. Tavoite on toteutunut, ja syksyllä 2024 on pystytty uusimaan mm. opetustilo- jen teknologiaa.
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	Varmistetaan, että opintonsa aloittavien uusien lukiolaisten on mahdollista kiinnittyä omaan tur- valliseen ryhmään. Tuetaan opiskelijoiden kiinnitty- mistä oppilaitokseen ja omaan ko- tiryhmään erilaisten teemapäivien ja tapahtumien avulla. Kehitetään edelleen sekä ryhmän- ohjaus- että tuutoritoimintaa opintoihin ja oppilaitokseen sitou- tumisen tukemisessa. Kehitetään yhteisöllisyyttä tuke- vaa pajatoimintaa yhteistyössä Jy- väskylän yliopiston OKL:n kanssa. Huolehditaan, että oppilaitoksissa vallitsee välittävä ja yhteistä vas- tuuta edistävä toimintakulttuuri: toisen työn arvostaminen näkyy kaikissa kohtaamisissa.	Tavoite on toteutunut lähes suunnitellusti. Toteuma on 95 %. Tavoite on toteutunut. Tavoite on toteutunut. Tuu- tortoimintaa on kyetty laa- jentamaan. Tavoite ei ole toteutunut. Tavoite on edennyt suunni- tellusti. Toteuma on 99,8 %.
	Varmistamme turvallisen oppi- mis- ja työympä- ristön	Hyödynnetään Gradian turvalli- suuden perusteet -kurssia turvalli- suuteen liittyvän tietoisuuden li- säämisessä. Huolehditaan turvallisuuden osa- alueiden toteutumisesta osana koulujen lukuvuosisuunnitelmia.	Turvallisuuden perusteet – kurssin suoritti lähes jokai- nen. Toteuma on 95 %. Tavoite on toteutunut var- sin hyvin. Toteuma on 96,1 %.

		Tehostetaan koko koulu ohjaa ja kasvattaa -periaatetta. Lisätään kampuksittain yhteistyötä Ammattiopisto Gradian kanssa.	Tavoite on edennyt suunnitellusti. Tavoite on toteutunut.
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Jatketaan Liikkuva opiskelu -hankkeessa kehitettyä toimintaa ja hyödynnetään liikuntatuutoreita opiskelijoiden liikunnallisen elämäntavan lisäämisessä. Lisätään kerhotoimintaa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston OKL:n kanssa. Kannustetaan henkilöstöä hyödyntämään Gradian henkilöstöliikuntaa.	Tavoite etenee suunnitellusti. Liikuntatuutoreiden toiminta on laajentunut. Tavoite ei ole toteutunut. Tavoite on toteutunut.
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria	Kannustetaan opettajia yhteisopettajuuteen ja työn jakamiseen (=yhteistyön lisääminen) Tuetaan pedagogisia kokeiluja ja pyritään luomaan onnistuneista kokeiluista vakiintuneita käytänteitä Luodaan entistä enemmän mahdollisuuksia jakaa hyviä käytänteitä. Lisätään yhteistyötä Ammattiopisto Gradian, Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa oppimisen ja pedagogiikan kehittämisessä.	Opettajien yhteistyötä on pyritty lisäämään. Yhteisopettajuuden pilotteja on ollut ja niitä suunnitellaan lisää. Tavoite on toteutunut. Tavoite on toteutunut. Tavoite on toteutunut osittain. Työ jatkuu vuonna 2025.
	Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa	Selkiytetään Gradian pedagogisen kehittämisohjelman avulla tulevaisuustaitoihin liittyviä tavoitteita henkilöstön kanssa. Tuetaan sisäisin koulutuksin henkilöstöä tuomaan	Tavoite on toteutunut. Tavoite on toteutunut osittain, mutta työ on edelleen kesken.

		tulevaisuustaitoihin liittyvät tavoitteet osaksi omaa opetustaan. Vahvistetaan opiskelijan tulevaisuusajattelua ja luottamusta parempaan tulevaisuuteen.	Tavoite on lähes toteutunut hyvin. Toteuma on 96 %.
	Rakennamme älykkään teknologian organisatiota	Kehitämme opiskelijoiden opintojen seurantajärjestelmiä oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi Hyödynnetään uusia älykkään teknologian mahdollisuuksia (tekoäly, PowerBI jne.) opiskelijoiden ohjauksessa.	Tavoite on toteutunut. Tavoite etenee suunnitellusti.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Jatkamme kestävän tulevaisuuden -ryhmän aloittamaa työtä OKKA-säätiön kestävän kehityksen -sertifikaatin saamiseksi. Lisäämme yhteistyötä opetusjärjestelyissä Gradia-lukioiden sisällä ja Jyväskylän Normaalikoulun lukion kanssa.	Tavoite on saavutettu. OKKA-säätiön sertifikaatti on myönnetty Gradia-lukioille. Tavoite on toteutunut suunnitellusti.
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Varmistetaan henkilöstön täydennyskoulutusmahdollisuudet Lisätään yhteistä ymmärrystä tulevista opiskelijoista perusopetusyhteistyötä tehostamalla yhteistyössä Ammattiopisto Gradian kanssa. Lisäämme henkilöstön osaamista opetuksen eriyttämisessä ja erilaisten oppijoiden kohtaamisessa. Opiskelijan ymmärrys omasta osaamisestaan ja sen kehittymisestä lisääntyy.	Tavoite on toteutunut. Tavoite on toteutunut varsin hyvin. Tavoite on edennyt suunnitellusti. Tavoite on toteutunut. Jatko-opintoihin haluavien osuus on kasvanut.

Yhteenveto Gradia-lukioiden tunnusluvuista

		Gradia-lukioiden tilinpäätös 2024	Gradia-lukioiden talousarvio 2024	Gradia-lukioiden talousarvio 2024 + muutokset
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritetut tutkinnot	848	810	810
	Ylioppilastutkinto	810	760	760
	IB-tutkinto	38	50	50
	Opiskelijamäärä (opinto-oikeuksia)	5 703	3 650	3 650
	Lukiokoulutus (tutkintotavoitteinen)	3 700	3 650	3 650
	Muu ei-tutkintoon johtava koulutus	2 003		
Hyvinvoivat gradialaiset	Opiskelijatytyytyväisyys	4	4	4
	Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	91 %	80 %	80 %
	Päivälukioissa opetettuja kursseja/opiskelija/vuosi	0,9	0,9	0,9
	Valmistuneiden työllistyminen	47 %	40 %	40 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	38 %	42 %	42 %
	Opiskelijaliikkuvuus	198	170	170
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Opiskelijayrittäjien määrä	0	25	25
	Henkilöstömäärä		162	162
	Toimintatuotot, ulkoiset	21 543 296 €	22 088 000 €	21 488 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	13 702 533 €	14 775 000 €	14 175 000 €
Investoinnit		19 482 €	20 000 €	20 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.4 Hallinto ja kehittäminen

Gradian hallinto ja kehittäminen-tulosalueen perustehtävä on tukea toiminnoillaan kuntayhtymän oppilaitoksia Gradian yhteisten ja oppilaitoskohtaisten tavoitteiden toteutumisessa sekä kehittää aktiivisesti kuntayhtymän hallintoa ja tukitoimintaa. Tämä sisältää muun muassa hallinnollisten palveluiden tarjoamisen, strategisen kehittämisen ja hanketoiminnan, talouden ja hankintatoimen hallinnan sekä henkilöstön ja turvallisuuden johtamisen.

Hallinto ja kehittäminen-tulosalue koostuu kahdesta toimintayksiköstä. Hallintopalvelut jakautuvat johtamisen tukipalveluihin, talouspalveluihin ja henkilöstöpalveluihin. Hallintopalvelut vastaa myös hankintojen, turvallisuuden sekä opintosihteeripalveluiden keskitetyistä toiminnoista. Kehittämispalveluihin kuuluvat hanke- ja kansainvälisyyspalvelut, digipalvelut, viestintä- ja markkinointipalvelut sekä haku- ja opiskelijapalvelut. Haku- ja opiskelijapalveluiden alle kuuluvat myös kuntayhtymän tieto- ja asuntolapalvelut.

Toiminnan arviointi ja talouden toteuma

Tulosalueen toiminnassa on vuoden aikana kehitetty tulosalueen sisäistä yhteistyötä ja tiimien toimivuutta. Palveluiden kehittäminen ja manuaalisen työn vähentäminen on edistynyt ja 22 eri prosessia on saatu vuoden aikana automatisoitua. Vuoden lopussa käynnistettiin projekti palveluportaalien käyttöönottamiseksi koko tulosalueella. Projektin toteutus on vuoden 2025 keväällä ja portaalien käyttöönottoon valmistaudutaan syksyllä. Oppilaitosten turvallisuuteen liittyvien asioiden edistäminen on myös työllistänyt tulosaluetta kuluneen vuoden aikana. Henkilökunnan ja opiskelijoiden turvallisuusosaamista ja turvallisuustietoisuutta on vahvistettu onnistuneesti.

Gradian uuden strategian toiminnallistaminen ja toteutuksen seuraaminen on ollut tulosalueen vastuulla. Strategian toteutumista ja seurantaa on tehty yksikkötasolta kuntayhtymätasolle uuden Lato-työkalun avulla. Muita strategiatyöhön liittyviä tekoja vuoden aikana: ARVY-tekoälyhahmon lanseeraaminen, strategiaviestinnän vuosikellon laadinta, henkilöstölle suunnattu strategiaideoiden rahoitus, useita tapahtumia ja tilaisuuksia kampuksilla. Strategian Hyvinvoivat gradialaiset-teemavuoteen panostettiin eri keinoin: henkilöstön osallisuutta ja kuulemista vahvistettiin, tarjottiin hyvinvointiin liittyviä luentoja, vahvistettiin työntekijöiden ja esihenkilöiden voimavaratekijöitä työpaikkaselvitysten avulla.

Hallinnon ja kehittämisen alkuperäisen talousarvion mukainen tulos vuodelle 2024 oli 1,0 milj. euroa. Kuntayhtymässä tehtiin vuoden 2024 alussa ensimmäinen talousarviomuutos, jolla oli vaikutus myös hallinnon ja kehittämisen budjettiin. Hallinnon ja kehittämisen tulosalueen alkuperäinen budjetti on valmisteltu kuntayhtymässä ensimmäisenä kesällä ja alkusyksystä 2023. Yleinen hintatason nousu ja palveluntuottajien ilmoittamat jopa 10 %:n kustannusten nousut vuodelle 2024 eivät täten ehtineet mukaan tulosalueen kustannusarvioihin. Lisäksi vuoden 2024 alusta voimaan tulleen kuntayhtymän uuden strategian tiedettiin tuovan esimerkiksi henkilöstön hyvinvointiin liittyviä kustannuksia, joita ei ehditty huomioida budjetin valmistelussa. Hallinnon ja kehittämisen talousarviomuutos oli yhteensä 500 000 euroa toimintakuluja kasvattava, josta kohdistui ulkoisten palveluiden ostojen lisäykseen 480 000 euroa ja aineisiin ja tarvikkeisiin 20 000 euroa. Tulosalueen toimintatuottoihin ei tehty muutosta. Aineisiin ja tarvikkeisiin kohdistuvalla määrärahan lisäyksellä uusittiin tulosalueen henkilöstön työvälineitä (tietokoneita) sekä muuta kalustoa. Palveluiden ostojen määrärahasta suurin osa (200 000 e) kohdistui digipalveluihin, jolla toteutettiin mm. sähköinen opintotoimistopalvelu ja erilaisia tietoturvaan liittyviä toimenpiteitä sekä katettiin eri palveluhintojen korotuksia. Henkilöstöpalveluihin talousarviomuutoksista kohdistettiin 130 000 euroa, jolla muun muassa mahdollistettiin uuden strategian mukaisia tukitoimenpiteitä henkilökunnalle sekä työterveyspalveluiden nousseita kustannuksia. Loput määrärahamuutokset olivat pienempiä ja kohdistuivat tulosalueen sisällä eri palveluysiköihin ja kattoivat mm. asuntolatoiminnan selvitystyön sekä nousseita palveluntuottajien kustannuksia. Talousarviomuutoksella ei ollut vaikutusta hallinnon ja kehittämisen tulosalueen henkilöstömäärään.

Tulosalueen toimintatuotot olivat vuoden aikana yhteensä 15,2 milj. euroa ja toteutuivat hieman budjetoitua suurempana (+0,1 milj. euroa). Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntayhtymän sisäisestä palveluiden myynnistä sekä hankerahoituksesta. Toimintakuluissa henkilöstökulut ovat suurin kuluerä, jonka toteuma oli noin 8 milj. euroa ja noin 0,8 milj. euroa budjetoitua pienempi. Ulkoisiin palveluiden ostoihin tulosalue käytti budjetin mukaisesti noin 3,5 milj. euroa. Kokonaisuutena hallinnon ja kehittämisen tulosalueen toimintakulut olivat yhteensä 13,6 milj. euroa ja jäivät alle budjetin 0,8 milj. euroa. Ennakoitua suuremmat korkotuotot sekä pienemmät poistot myötävaikuttivat myös osaltaan tulosalueen 1,6 milj. euron ylijäämään.

Hallinto ja kehittäminen-tulosalueen henkilöstömääräksi oli budjetoitu 117 työntekijää. Vuoden aikana tulosalueen henkilöstömäärä on vaihdellut 115–121 välillä ja vuoden viimeinen päivä henkilöstömäärä oli 116. Näistä 8 henkilöä oli johtoa tai esihenkilöitä ja loput muuta henkilöstöä. Tulosalueen esihenkilömäärä on pienentynyt vuoden aikana tehtyjen tiimijärjestelyiden myötä vuoden takaiseen verrattuna kolmella esihenkilöllä ja kokonaishenkilöstömäärä yhdellä henkilöllä.

2.1.4.1 Hallinto ja kehittäminen -tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Meillä ihan jokainen oppii	Täydentävän rahoituksen ja kehittämistyön koordinointi perustaitojen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kehittämiseen.	Täydentävää hankerahoitusta teemaan saatiin 764 100 euroa, mikä ylitti tavoitteen.
	Sytytämme intohimon jatkuvaan oppimiseen	Täydentävän rahoituksen ja kehittämistyön koordinointi jatkuvaan oppimiseen. Kehitämme opiskelijarekrytointia vastaamaan jatkuvan haun tarpeita.	Täydentävää hankerahoitusta teemaan saatiin 477 300 euroa, mikä ylitti tavoitteen. Jatkettu jatkuvaan haakuun liittyvien koulutuskorttien sisällöllistä kehittämistä kouluttamalla koulutuskorttien sisältö-vastaavia. Verkkosivujen käytettävyyden kehittämistyötä on jatkettu.
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Gradia on tärkein elinvoimakumppani Keski-Suomessa	Tuemme ammatillisen koulutuksen osaamispöoleja uudenlaisen TKI-toiminnan rakentamisessa. Edistämme Gradian näkyvyyttä maakunnallisissa verkostoissa sekä tavoittelemme uusia edustuksia. Edistämme aktiivisesti EduFuturan uuden toimintamallin valmistelua.	Kehittämispalveluista on osoitettu sekä kehittämistoiminnan että viestinnän ja markkinoinnin yhteyshenkilöt osaamispöoleihin. Poolien kautta on aktivoitu aloja TKI-toiminnan vahvistamiseen. Poolien toiminnan aktiivisuus on ollut vaihtelevaa. Tuloksena on ollut 5 kpl uusia ulkoisesti rahoitettuja TKI-hankkeita kolmeen pooliin. Gradian edustajat toimivat aktiivisesti TKI-verkostoissa, Kauppakamarin valiokunnissa, MYR:ssä sekä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden maakunnallisissa verkostoissa. Merkittäviä uusia jäsenyyksiä ei saatu. EduFutura laajeni EduJyväskyläksi vuoden 2025 alussa. Samalla johtamisjärjestelmä päivittyi. Projekteja kirkastettiin,

			työnantajakokemuksesta eri mittarein. Tilinpäätöksen yhteyteen laadittavassa henkilöstöraportissa seuraamme vuositasolla uusien palvelussuhteiden ja päätyneiden palvelussuhteiden määrää eli ns. vaihtuvuutta ja osaajien pitovoimaa. Mielikuvan kehittämistyössä Gradiata työnantajana kuvaavat sisällöt mm. verkkosivuille ja työpaikkailmoituksiin uudistettiin. Henkilöstöraportissa on kuvattu tunnusluvut: työpaikkoja avoimena 90, joihin tuli 2421 hakemusta eli keskimäärin 27 hakijaa avointa työpaikkaa kohden. Tavoite on toteutunut.
	Gradiassa arki on sujuvaa	Vähennämme toisteista työtä ja edistämme palveluiden ja toiminnan digitalisaatiota. Käynnistämme yhteisten palveluiden palautejärjestelmän kehittämisen.	Vuoden aikana 22 eri prosessia on osittain tai kokonaan automatisoitu. Lisäksi pilotoitu esim. Co-Pilot-tekoälyä. Suunnittelu aloitettu vuonna 2024, toteutus sovittu keväälle 2025, käyttöönotto syksyllä.
	Gradiassa kukaan ei jää yksin	Vahvistamme henkilöstön osallisuutta ja kuulemista.	Henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksia on parannettu ennen päätöksiä tai ratkaisujen tekemistä. Ei ole kehitetty uusia konkreettisia keinoja, vaan tavanomainen lakisääteinen henkilöstön kuuleminen, henkilöstölle suunnatut kyselyt ja yhteistoiminta toimii. Tavoite on osittain toteutunut.

		Kehitämme keinoja edistää ja parantaa ennakoivaa työhyvinvointia kokonaisuutena, jonka muodostavat työ ja sen mielekkyys, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi sekä johtaminen.	Henkilöstön sairauspoissaolot ovat laskeneet, vaikka terveysprosentin osalta ei päästy tavoitteeseen.
	Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	Vahvistamme esihenkilöiden ja henkilöstön työn voimavaratekijöitä ja psykologista turvallisuutta sopeuttamistoimien jälkeen. Vahvistamme opiskelijoiden ja henkilökunnan turvallisuusosamista.	Esihenkilöiden työpaikkaselvitykset tehty ja niiden perusteella sovittu jatkosta. Tavoite on toteutunut. Henkilökunnan ja opiskelijoiden turvallisuusosamista ja turvallisuustietoisuutta on vahvistettu onnistuneesti. Turvallisuus on yksi osa gradialaisten sujuvaa arkea. Yli 5 000 opiskelijaa osallistui vuoden aikana erilaisiin turvallisuusharjoituksiin. Kehitettiin opiskelijoille suunnattu sähköinen häirinnän ja kiusaamisen ilmoituskanava. Lisäksi nimettiin häirintäyhdyshenkilö opiskelijoiden tueksi. Laadittiin henkilöstön turvallisuuskoulutuksen konsepti, joka sisältää alkusammutus- ja ensiapukoulutuksen.
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Lisäämme liikuntaa työviikoille ja työpäiviin.	Henkilöstön taukoliikuntaan osallistuneiden määrät ja tauotus työpäivien aikana ovat lisääntyneet. Henkilöstölle on edelleen ollut tarjolla taukoliikuntaa tukevia nauhoitteita. Tavoite on osittain toteutunut.

4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Edistämme rohkeaa ja kokeilevaa toimintakulttuuria	Ketterän kehityksen toimintamallin rakentaminen ja ensimmäiset pilotoinnit yli hallinnonalarajojen Toiminnallistamme uuden strategian ja seuraamme sen toteutusta. Strategian mittarit ja tulokortti täsmennetään vuoden 2024 aikana.	Hallinnon ja kehittämisen esihenkilöt tutustuivat ketterän kehityksen OKR-malliin. Vuodelle 2025 valittiin kaksi pilottia toteutukseen (palveluportaali ja aikuiskoulutus). Strategian mittarit täsmennetty ja talousarvion ja tilinpäätöksen osana olevan tulokortin mittarit uudistettu ja käytöön otettu vuoden 2025 talousarvissa.
	Toteutamme tulevaisuustaitoja kehittävää pedagogiikkaa	Tuemme pedagogisen kehittämisohjelman mukaisia kehittämistoimia oppilaitoksissa hanke- ja kehittämistoiminnan avulla. Vahvistamme kansainvälistymismahdollisuuksien saavutettavuutta kaikille opiskelijoille, erityisesti huomioidaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen näkökulmat.	Kehittämispalveluiden asiantuntijat olivat mukana pedagogisen kehittämisohjelman päivityksessä uuden strategian mukaiseksi. Lisäksi he koordinoivat teemoitettujen pedagogisten iltapäiväkahvien toteutusta Teamsissa sekä uutena aloitetuissa kampuskohtaisissa työpajoissa. Vuonna 2024 otettiin käyttöön avoin sähköinen alusta hyvien pedagogisten käytänteiden jakamiseksi sekä pedagogisen kehittämisohjelman tunnettuuden lisäämiseksi. Erasmus+ ohjelman mukaisen liikkuvuuden tiedotus- ja perehdytysmateriaali uudistettu ja käyttöön otettu huomioiden ammatti- ja erikoisammattitutkinnon opiskelijat ja ryhmänohjaajat.

	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Toteutamme kokonaisarkkitehtuurin itsearviointin ja laadimme suunnitelman kokonaisuuden uudistamisesta. Luomme datastrategian tiedolla johtamisen ja ohjaamisen tueksi. Varmistamme tarpeen mukaiset ja turvalliset henkilöstön digitaaliset työvälineet aloittamalla leasingmallin suunnittelun ja vaiheittaisen siirtymisen.	Kokonaisarkkitehtuurin itsearviointi toteutettiin ja arviointityö tehdään jatkossa kahden vuoden välein. Tiedolla johtamisen tiekartta toteutettiin. Tiekartan tehtävien toteutuksen seuranta jatketaan laadulla ja tiedolla johtamisen ryhmässä. Leasingmallin suhteen tehtiin arviointi ja arvioinnin perusteella päätettiin jatkamaan nyky-mallilla.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Hoidamme talouttamme vastuullisesti ja ennakoiden. Arvioimme tilojen käyttötarpeita ja määrää, laitteita, kalustoa ja investointitarpeita kriittisesti.	Kuntayhtymässä tehtiin vuoden aikana poikkeuksellisesti 2 talousarviomuutosta. Taloutta ja toimintaa on seurattu kuukausittain ja raportoitu kuntayhtymän eri johtoryhmissä sekä virallisille tahoille erillisten aikataulujen mukaisesti. Kuntayhtymässä on valmistauduttu määrätietoisesti ja ennakoiden valtionosuusrahoituksen pienemiseen. Gradian kiinteistöohjelmaa 2025–2040 on valmisteltu läpi vuoden 2024. Kuntayhtymän tulosaluiden investointitarpeet arvioidaan vuosittain osana talousarvioprosessia ja lopulliset päätökset investoinneista tehdään vielä talousarviovuotena. Investointien määrärahaa on sopeutettu tulopohjaa vastaavaksi.

	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Esihenkilöiden koulutusohjelman suunnittelu ja esihenkilötyöperiaatteiden päivitys. Korostamme johdon ja esihenkilöiden puheessa kaikkien arvostusta, rakentavaa palautetta, yllpeyttä gradialaisuudesta ja tekemisestämme.	Koulutusohjelma valmis ja periaatteet päivitetty sekä allekirjoitettu. Tavoite toteutunut. Henkilöstökyselyssä 2024 tavoitetta tukevien väitämien tulokset koko Gradian tasolla osoittavat, että arvostuksen kokemusta tulee vahvistaa edelleen. Tavoitetta tukemaan vuoden aikana järjestettiin mm. 13 henkilöstölle suorana lähetettyä johdon infoa, strategian lanseeraustilaisuus sekä esihenkilöiden valmennuspäivä.
--	---	---	--

Yhteenveto Hallinto ja kehittäminen tunnusluvuista

	Hallinto ja kehittäminen tilinpäätös 2024	Hallinto ja kehittäminen talousarvio 2024	Hallinto ja kehittäminen talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset		117	117
Henkilöstömäärä			
MaaIlman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Henkilöstömäärä Toimintatuotot, ulkoiset Toimintakulut, ulkoiset Investoinnit	2 821 659 € 11 829 817 € 95 910 €	2 677 000 € 12 294 000 € 130 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.5 Gradia-ravintolat

Gradia-ravintolat-tulosalueeseen kuului vuoden 2024 alussa yhdeksän opiskelija- ja henkilöstöravintolaa eli Oppilikka, Hoivakka, Lounastuuli, Kyytipöika, Popina, Ykkönen, Kahveli, Musiikkikampus sekä Jyväskylän Steinerkoulun ravintola. Gradia-ravintolat toimivat Jyväskylän koulutuskuntayhtymän kiinteistöissä Jyväskylässä Kukkulan, Viitaniemen, Kankaan, Harjun ja Musiikin kampuksilla sekä Jämsässä ja Lievestuoreella. Cafe-myymälä Oppipuoti kuului myös Gradia-ravintolat-tulosalueelle.

Gradia-ravintoloiden perustehtävänä oli tuottaa lounas-, kahvio- sekä kokouspalveluja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän opiskelijoille ja henkilöstölle. Lisäksi merkittävä osa perustehtävää oli toimia opiskelijoiden ammatillisesti esimerkiksi oppimista sekä yrittäjyyttä tukevana oppimisympäristönä sekä työelämän oppimispaikkana. Perustehtävien lisäksi Gradia-ravintoloissa oli vuoden aikana monipuolista ulkoista palvelutoimintaa.

Henkilöstö

Gradia-ravintoloissa oli työssä vuoden 2024 lopussa 35 kokoaikaista sekä 6 osa-aikaista työntekijää. Gradia-ravintolat koulutti henkilöstöään edelleen oppisopimuskoulutuksella. Vuonna 2024 neljä henkilöä suoritti kokin ammattitutkintoon valmistavia opintoja. Tutkinnot valmistuivat vuoden 2024 aikana ja heidän työsuhteensa Gradia-ravintoloissa päättyivät.

Sisäinen yrittäjyys ja tuloksellisuus

Opiskelijaravintoloiden toiminta oli työntäyteistä koko vuoden ja budjetoidut tulot ylittyivät. Liikevaihdoksi oli budjetoitu 5,0 miljoonaa euroa ja liikevaihto toteutui 5,3 miljoonaa euroa. Tulot toteutuivat yli 240 000 euroa budjetoitua suurempana. Ulkoisiksi myyntituotoiksi oli budjetoitu 1,8 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat 52 000 euroa budjetoitua paremmin. Tilikauden tulos oli + 151 000 €.

Oman alamme erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työelämässä tapahtuva oppiminen ja oppimisympäristönä toimiminen oli edelleen Gradia-ravintoloiden toinen perustehtävä. Gradia-ravintolat vastaanottivat ravintola- ja cateringin sekä elintarvikealan opiskelijoiden lisäksi myös matkailu- ja liiketoiminnanalan sekä logistiikanalan opiskelijoita työelämäjaksoille ravintoloihinsa. Gradia-ravintoloissa suoritettiin runsaasti erilaisia opintoihin sisältyviä työelämän näyttöjä ja saatiin keskeneräisiä tutkintoja valmiiksi ja siten opintoja päätökseen.

Gradia-ravintoloiden liiketoimintaan sisältyi edelleen monipuolista ulkoista palvelutoimintaa, jonka tuotolla katettiin olemassa olevia kiinteitä kustannuksia. Näillä toiminnoilla myös tarjottiin monipuolisia oppimistilanteita ja osaamisen näyttämisen mahdollisuuksia työelämäjaksolla oleville opiskelijoillemme ja siten käytettiin tehokkaasti myös olemassa olevia resursseja eli tiloja, koneita ja laitteita sekä ammattitaitoista henkilöstöämme työpaikkaohjaajina. Mahdollisuutta myydä opiskelijoiden kanssa valmistettuja tuotteitamme Cafe-myymälä Oppipuodissa hyödynnettiin myös.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymän oppilaitokset maksoivat toisen asteen ammatillisesta opiskeljaruokailusta sekä lukiopiskelijoiden ruokailusta Gradia-ravintoloille vuonna 2024 yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Opiskelija-aterian hinnaksi oli budjetoitu 4,67 €/ toteutunut eli syöty ateria. Opiskelija-aterioita oli budjetoitu toteutuvaksi 684 760 ja niitä toteutui 703 760 aterialla eli 19 000 aterialla arvioitua enemmän. Opiskelija-aterian hinnaksi tuli siten 4,55 €/ toteutunut eli syöty ateria.

2.1.5.1 Gradia-ravintolat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Tavoitteiden toteuma 2024
3. Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Varmistamme, että tuotannonohjausjärjestelmän prosessit ovat kunnossa.	Tuotannonohjausjärjestelmän prosesseja parannettiin vain osittain vähäisten henkilöstöresurssien vuoksi.
	Varmistamme turvallisen oppimis- ja työympäristön	Vähennämme työpaikalla tapahtuvia työtapaturmia.	Työpaikalla ei tapahtunut yhtään työtapaturmaa. Tapahtui yksi työmatkatapaturma.
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Kehitämme kassatoimintojamme.	Vuoden 2024 aikana hankittiin viiteen Gradia-ravintolaan itsepalvelukassa. Ulkoisen laskutuksen siirtäminen kassajärjestelmäämme ei toteutunut, vaan siirtyi vuonna 2025 toteutuvaksi.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Pienennämme asiakkaiden lautashävikkiä.	Tavoitteena asiakkaiden lautashävikkinä oli alle 20 g/asiakas. Emme saavuttaneet tavoitetta, asiakkaidemme lautashävikki oli noin 25 g/asiakas.

Yhteenveto Gradia-ravintoloiden tunnusluvuista

		Gradia-ravintoloiden tilinpäätös 2024	Gradia-ravintoloiden talousarvio 2024	Gradia-ravintoloiden talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset	Henkilöstömäärä	41	40	40
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Toimintatuotot, ulkoiset	1 922 109 €	1 846 000 €	1 846 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	3 510 249 €	3 339 000 €	3 339 000 €
	Investoinnit	- €	- €	- €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.1.6 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulos vuonna 2024 oli -2,798 milj. euroa. Liikelaitokselle asetettu tulostavoite toteutui 0,975 milj. euroa muutetun talousarvion tavoitetta suurempana.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian omistamien rakennusten tekninen nykyarvo oli vuoden 2024 lopussa yhteensä noin 235 milj. euroa, josta Jyväskylässä käytössä olevien rakennusten osuus oli noin 196 milj. euroa, Jämsän noin 29 milj. euroa ja Lievestuoreen noin 10 milj. euroa. Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 hum², josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 hum², Jämsässä 16 315 hum² ja Lievestuoreella 3 428 hum². Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 15 939 hum², joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen ja Kankaan kampuksen tilat sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa.

Kuntayhtymän kiinteistöomaisuudesta on pidetty hyvää huolta. Gradia-kiinteistöt on vienyt läpi mittavan kiinteistöinvestointiohjelman viimeisen vajaan 20 vuoden aikana, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty Terve Talo -kriteerien noudattamiseen, kiinteistöjen elinkaaren hallintaan, energiatehokkuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön ja muuntojoustavuuteen.

Kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025-2045 laatiminen aloitettiin vuonna 2024. Kehittämisohjelma on tarkoitettu hyväksyä valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa toukokuussa 2025. Investointeja rajoitettiin syksyn 2022 YT-prosessin seurauksena ja vuosina 2023 ja 2024 investoinnit ovat olleet hyvin maltillisia.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti.

Digitalisaatio ja sähköistyminen tulevaisuuden kiinteistöjen megatrendinä on tiedostettu ja Gradian strategian mukainen hiilineutraaliustavoite on otettu sekä tavoitteissa että toiminnassa huomioon. Gradian hankkima sähköenergia on tuotettu jo useita vuosia päästöttömästi pohjoismaisella vesi- ja ydinvoimalla.

Syksyn 2022 YT-prosessi vähensi merkittävästi (-25 %) kiinteistöliikelaitoksen henkilöstöä. Henkilöstö on antanut vahvan panoksen muutoksen läpiviemiseen ja sitoutunut uuteen toimintamalliin. Vuorovaikutus ja keskusteluyhteys kuntayhtymän oppilaitosten kanssa on parantanut merkittävästi.

Kaikilla vuoden aikana tehdyillä toimenpiteillä on tähdätty toiminnan tehostamiseen, energiatehokkuuteen sekä tilatehokkuuteen ja näiden kautta kustannusten karsimiseen kestävä kehityksen arvoja noudattaen. Toimenpiteet tukevat koko kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutumista, unohtamatta kuitenkaan laadukasta asiakaspalvelua, taroituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja henkilöstön työhyvinvointia.

2.1.6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitos toiminnalliset tavoitteet

Strategian kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Vaikuttavuustavoite (Mittari ja sen tavoite)
Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Gradia-kiinteistöjen Power Bi -raporttien kehittäminen.	Toimintaa palvelevia raportteja on saatu käyttöön.
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Kehitetään infraa, joka kannustaa liikkumiseen.	Lukittava polkupyörien säilytyspaikka valmistui Viitanien ja Harjun kampuksille.
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Tutkitaan mahdollisuutta vuokralaskujen automatisointiin Optimize-järjestelmästä laskutukseen ja kirjanpitoon. Suunnitellaan, aikataulutetaan ja budjetoidaan tilojen olosuhteiden ja käyttöasteiden seuranta-järjestelmä. Määritellään rakennusten tietomallien sisällön tavoitetaso.	Laskutusintegraatio saatiin toteutettua, mutta tietokenttien täsmäytystä jatketaan edelleen. Seurantajärjestelmiä kartoitettu ja kustannuksia selvitetty, toteutusta jatketaan myöhemmin. Tietomallin sisältö määritetty, tietomallinnusohjeen laatimista jatketaan.
	Olemme viisaasti vastuullisia	Päivitetään kiinteistöjen kehittämisohjelma. Sähköautojen latauspaikkojen lisääminen	Kiinteistöjen kehittämisohjelma esitellään valtuustolle toukokuussa 2025. Latauspaikkoja toteutettiin seitsemälle kampukselle, niiden viimeistely siirtyi vuodelle 2025.
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Lisätään kiinteistöpalvelujen näkyvyyttä intrassa, infotaululla ja somessa.	Perustettu Instagram tili Gradia kiinteistöille.

Yhteenveto Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tunnusluvuista

	Gradia-kiinteistöjen tilinpäätös 2024	Gradia-kiinteistöjen talousarvio 2024	Gradia-kiinteistöjen talousarvio 2024 + muutokset
Hyvinvoivat gradialaiset	Henkilöstömäärä	32	32
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Jätteiden kierrätysaste	67	>60 %
	Sähkön ominaskulutuksen muutos	0,70 %	-1 %
	Toimintatuotot, ulkoiset	2 691 628 €	2 132 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	12 959 025 €	13 429 594 €
	Investoinnit	1 981 192 €	2 420 000 €

Mittariseloste (ks. liite 4)

2.2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosien toteutuminen

1 000 €

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

- ilman sisäisiä eriä

Tästä tuloslaskelmasta on eliminoitu pois kuntayhtymän tulosalueiden sisäinen myynti ja ostot.

Euromäärät kertovat kuntayhtymän ulkopuolelta tulevien tuottojen ja ulkopuolelle maksettavien kulujen määrän.

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 135	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 684	6 903	6 853	6 502	-351
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 643	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 975	1 782	1 782	1 975	193
Muut toimintatuotot	1 147	239	239	926	687
*TOIMINTATUOTOT YHT.	103 584	103 839	107 045	107 833	788
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 600	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-18 161	-18 690	-18 869	-17 609	1 260
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-11 131	-11 793	-13 321	-12 185	1 136
Aineet ja tarvikkeet	-9 115	-8 705	-9 330	-9 739	-409
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-4 016	-4 306	-4 306	-4 142	164
Verot	-1 660	-1 696	-1 696	-1 633	63
Muut toimintakulut	-141	-144	-144	-132	12
*TOIMINTAKULUT YHT.	-88 015	-91 225	-93 541	-89 670	3 871
*TOIMINTAKATE	15 569	12 614	13 504	18 163	4 659
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-482	-482	-482	-431	51
*VUOSIKATE	15 087	12 132	13 022	17 732	4 710
Poistot ja arvonalentumiset	-10 003	-9 740	-13 825	-13 590	235
*TILIKAUDEN TULOS	5 084	2 392	-803	4 142	4 945
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI-/ALIJÄÄMÄ	6 472	3 486	291	5 179	4 888

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS 2024

1 000 €

	Ammattiopisto Gradia	Gradia- lukiot	Hallinto ja kehittäminen	Gradia-ravintolat	Gradia-kiinteistöt	Koulutus- kuntayhtymä yhteensä
TOIMINTATUOTOT						
Opiskelijatuotot	74 085	20 306	0	0	0	94 391
Myyntituotot (ulkoiset)	4 374	2	113	1 856	157	6 502
Myyntituotot (sisäiset)	735	11	12 392	3 364	1 908	18 410
Tuet ja avustukset, hankerah.	156	1 134	2 684	66	0	4 040
Vuokratuotot (ulkoiset)	15	0	0	0	1 960	1 975
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	17 413	17 413
Muut toimintatuotot	225	102	24	0	577	928
*TOIMINTATUOTOT YHT.	79 589	21 554	15 214	5 286	22 015	143 658
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut, opetustyö	-33 246	-10 786	-9	0	0	-44 041
Henkilöstökulut, muu työ	-5 800	-832	-8 000	-1 519	-1 458	-17 609
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 723	-310	-3 546	-155	-4 451	-12 185
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 746	-4 664	-224	-629	-130	-18 392
Aineet ja tarvikkeet	-3 860	-1 267	-183	-1 834	-2 615	-9 759
Avustukset	-170	0	-19	0	0	-189
Vuokrat (ulkoiset)	-750	-499	-12	-4	-2 878	-4 142
Vuokrat (sisäiset)	-12 143	-2 782	-1 500	-989	0	-17 413
Verot	-66	0	-4	-6	-1 557	-1 633
Muut kulut	-57	-8	-67	0	0	-132
*TOIMINTAKULUT YHT.	-72 560	-21 148	-13 563	-5 135	-13 089	-125 495
*TOIMINTAKATE	7 029	406	1 651	151	8 926	18 163
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-2	0	108	0	-537	-431
*VUOSIKATE	7 026	406	1 759	151	8 390	17 732
Poistot ja arvonalentumiset	-1 184	-54	-127	0	-12 224	-13 590
*TILIKAUDEN TULOS	5 842	352	1 632	151	-3 835	4 142
Poistoeron muutos	0	0	0	0	1 037	1 037
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0
*YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 842	352	1 632	151	-2 798	5 179

1 000 €

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 135	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 684	6 903	6 853	6 502	-351
Myyntituotot (sisäiset)	18 312	17 863	17 863	18 410	547
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 643	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 975	1 782	1 782	1 975	193
Vuokratuotot (sisäiset)	17 755	17 423	17 423	17 413	-10
Muut toimintatuotot	1 149	239	239	928	689
*TOIMINTATUOTOT YHT.	139 653	139 125	142 331	143 658	1 327
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 600	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-18 161	-18 690	-18 869	-17 609	1 260
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-11 131	-11 793	-13 321	-12 185	1 136
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 302	-17 863	-17 863	-18 392	-529
Aineet ja tarvikkeet	-9 125	-8 705	-9 330	-9 759	-429
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-4 016	-4 306	-4 306	-4 142	164
Vuokrat (sisäiset)	-17 756	-17 423	-17 423	-17 413	10
Verot	-1 660	-1 696	-1 696	-1 633	63
Muut toimintakulut	-141	-144	-144	-132	12
*TOIMINTAKULUT YHT.	-124 084	-126 511	-128 827	-125 495	3 332
*TOIMINTAKATE	15 569	12 614	13 504	18 163	4 659
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-482	-482	-482	-431	51
*VUOSIKATE	15 087	12 132	13 022	17 732	4 710
Poistot ja arvonalentumiset	-10 003	-9 740	-13 825	-13 590	235
*TILIKAUDEN TULOS	5 084	2 392	-803	4 142	4 945
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	6 472	3 486	291	5 179	4 888

1 000 €

Koulutuskuntayhtymä ilman liikelaitosta

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	89 136	90 427	94 283	94 391	108
Myyntituotot (ulkoiset)	6 538	6 765	6 715	6 345	-370
Myyntituotot (sisäiset)	16 398	15 936	15 936	16 502	566
Tuet ja avustukset, hankerah.	4 644	4 488	3 888	4 040	152
Vuokratuotot (ulkoiset)	12	1	1	15	14
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	373	26	26	352	326
*TOIMINTATUOTOT YHT.	117 100	117 643	120 849	121 643	794
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-43 601	-45 729	-45 713	-44 041	1 672
Henkilöstökulut, muu työ	-16 622	-17 154	-17 333	-16 151	1 182
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-7 357	-7 265	-8 793	-7 734	1 059
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 182	-17 741	-17 741	-18 263	-522
Aineet ja tarvikkeet	-6 216	-5 804	-6 429	-7 144	-715
Avustukset	-190	-162	-162	-189	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-1 221	-1 459	-1 459	-1 264	195
Vuokrat (sisäiset)	-17 756	-17 423	-17 423	-17 413	10
Verot	-86	-86	-86	-77	9
Muut toimintakulut	-131	-136	-136	-132	4
*TOIMINTAKULUT YHT.	-111 361	-112 959	-115 275	-112 407	2 868
*TOIMINTAKATE	5 739	4 684	5 574	9 237	3 663
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	90	55	55	106	51
*VUOSIKATE	5 829	4 739	5 629	9 342	3 713
Poistot ja arvonalentumiset	-1 735	-1 479	-1 564	-1 366	198
*TILIKAUDEN TULOS	4 093	3 260	4 065	7 977	3 912
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	4 093	3 260	4 065	7 977	3 912

Ammattiopisto Gradia

	TP	TA	TA + M	TP	ERO
	2023	2024	2024	2024	
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	69 789	70 049	73 905	74 085	180
Myyntituotot (ulkoiset)	4 504	4 874	4 824	4 374	-450
Myyntituotot (sisäiset)	755	333	333	735	402
Tuet ja avustukset, hankerah.	158	156	156	156	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	12	1	1	15	14
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	284	16	16	225	209
*TOIMINTATUOTOT YHT.	75 501	75 429	79 235	79 589	354
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-32 918	-33 834	-34 418	-33 246	1 172
Henkilöstökulut, muu työ	-5 905	-5 794	-5 973	-5 800	173
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 640	-3 556	-4 604	-3 723	881
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 976	-12 490	-12 490	-12 746	-256
Aineet ja tarvikkeet	-3 085	-3 082	-3 687	-3 860	-173
Avustukset	-170	-143	-143	-170	-27
Vuokrat (ulkoiset)	-737	-848	-848	-750	98
Vuokrat (sisäiset)	-12 228	-12 163	-12 163	-12 143	20
Verot	-68	-77	-77	-66	11
Muut toimintakulut	-71	-53	-53	-57	-4
*TOIMINTAKULUT YHT.	-71 799	-72 040	-74 456	-72 560	1 896
*TOIMINTAKATE	3 704	3 389	4 779	7 029	2 250
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-1	0	0	-2	-2
*VUOSIKATE	3 703	3 389	4 779	7 026	2 247
Poistot ja arvonalentumiset	-1 460	-1 177	-1 262	-1 184	78
*TILIKAUDEN TULOS	2 243	2 212	3 517	5 842	2 325
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	2 243	2 212	3 517	5 842	2 325

1 000 €

Hallinto ja kehittäminen

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	73	87	87	113	26
Myyntituotot (sisäiset)	12 405	12 392	12 392	12 392	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	2 692	2 590	2 590	2 684	94
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	21	0	0	24	24
*TOIMINTATUOTOT YHT.	15 191	15 069	15 069	15 214	145
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	-2	0	0	-9	-9
Henkilöstökulut, muu työ	-8 233	-8 791	-8 791	-8 000	791
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 359	-3 194	-3 674	-3 546	128
Palveluiden ostot (sisäiset)	-183	-111	-111	-224	-113
Aineet ja tarvikkeet	-132	-165	-185	-183	2
Avustukset	-20	-19	-19	-19	0
Vuokrat (ulkoiset)	-38	-47	-47	-12	35
Vuokrat (sisäiset)	-1 810	-1 477	-1 477	-1 500	-23
Verot	-11	0	0	-4	-4
Muut toimintakulut	-57	-78	-78	-67	11
*TOIMINTAKULUT YHT.	-13 845	-13 882	-14 382	-13 563	819
*TOIMINTAKATE	1 345	1 187	687	1 651	964
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	91	55	55	108	53
*VUOSIKATE	1 436	1 242	742	1 759	1 017
Poistot ja arvonalentumiset	-190	-244	-244	-127	117
*TILIKAUDEN TULOS	1 246	998	498	1 632	1 134
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	1 246	998	498	1 632	1 134

Gradia-ravintolat

	TP	TA	TA + M	TP	ERO
	2023	2024	2024	2024	
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	1 946	1 804	1 804	1 856	52
Myyntituotot (sisäiset)	3 227	3 200	3 200	3 364	164
Tuet ja avustukset, hankerah.	76	42	42	66	24
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	2	0	0	0	0
*TOIMINTATUOTOT YHT.	5 251	5 046	5 046	5 286	240
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 617	-1 727	-1 727	-1 519	208
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-84	-100	-100	-155	-55
Palveluiden ostot (sisäiset)	-591	-641	-641	-629	12
Aineet ja tarvikkeet	-1 778	-1 503	-1 503	-1 834	-331
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	6	0	0	-4	-4
Vuokrat (sisäiset)	-1 007	-1 016	-1 016	-989	27
Verot	-7	-9	-9	-6	3
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
*TOIMINTAKULUT YHT.	-5 077	-4 996	-4 996	-5 135	-139
*TOIMINTAKATE	175	50	50	151	101
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0	0	0
*VUOSIKATE	175	50	50	151	101
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
*TILIKAUDEN TULOS	175	50	50	151	101
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	175	50	50	151	101

KIINTEISTÖJEN RAKENTAMISINVESTOINNIT 2024

1 000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Talousarvio + muutos	Poikkeama
<i>Rakennukset:</i>				
Aktivoitavat vuosikorjaukset 52444, 52327, 52424, 52404, 52454, 52434, 52374	520	1 000	1 000	-480
Viitaniemen tilamuutokset Projekti -	0	580	0	0
Harjun A 2 sisäilmakorjaus Projekti 52313	1228	1200	1200	28
Harju A1 tilamuutokset Projekti 52413	64	0	0	64
Investointimenot yhteensä	1 811	2 780	2 200	-389

Siirrot käyttötalouteen				
Viitaniemen 1 C-E tilamuutokset Projekti 52303	10			10
Siirrot käyttötalouteen yhteensä	10	0	0	10

Viitasaaren koulutuskiihteistö Oy:n osakkeet	179			179
				0
Investointitulot yhteensä	179	0	0	179

2.3.2 Irtaimistohankinnat

IRTAIMISTOHANKINNAT 2024 (1 000 €)

Irtaimistohankinnat (1 000 €)	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Ero
Ammattiopisto Gradia	698 *)	1 698	1 529	-169
Gradia-lukiot	20	20	19	-1
Hallinto ja kehittäminen	130	130	96	-34
Gradia-ravintolat	0	0	0	0
Gradia-kiinteistöt	220	220	180	-40
Irtaimistohankinnat yhteensä	1 068	2 068	1 825	-243
<i>-Rahoitusosuus</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Irtaimistohankinnat yhteensä, netto	1 068	2 068	1 825	-243

*) Sisältää kevyitä varastoja ja rakennelmia 90 teur (maalaukammio)

Ammattiopisto Gradia

Vuonna 2024 Ammattiopisto Gradian irtaimistoinvestoinnit olivat yhteensä 1 529 465 euroa mikä oli noin 169 000 euroa vähemmän kuin mihin talousarviossa 2024 varauduttiin (TA 2024: 1 698 000 €). Kaikissa hankinnoissa huomioitiin Gradian strategiset tavoitteet.

Logistiikka-, metsä- ja maarakennusallalla uusittiin ajoneuvoja 390 000 eurolla, simulaattoreita 90 000 eurolla ja työko-
neiden mittalaitteita 36 000 eurolla. Näitä hankintoja ovat muun muassa kaksi kuorma-autoa, pakettiauto, kaksi työko-
nesimulaattoria, henkilöauto, moottoripyörä ja traktoridumpperi.

Työsaliin ja muiden erikoistilojen koneisiin ja laitteistoihin investoitiin 483 000 eurolla. Hankintoihin kuuluivat tekstiilitu-
lostin, CNC-työstökeskus, siltanosturi, nelipyöräsuuntauslaitteisto, yhteistyörobotti eli cobotti, kaksi särmäyspuristinta ja
neljä jyrsinkonetta. Lisäksi modernisoitiin auto- ja pintakäsittelyalan yhteinen maalausammio.

Eri alojen tietokoneita uusittiin yhteensä 353 000 eurolla (summa ei sisällä oppivelvollisten tietokoneita). Musiikkitekno-
logian laitteita hankittiin 32 000 eurolla ja media-alan kamerakalustoa 20 000 eurolla. Ravintola Priimuksessa uusittiin
astianpesulinjasto ja monitoimiuuni yhteensä 56 000 eurolla. Muiden oppimisympäristöjen kehittämiseen käytettiin 70
000 euroa.

Kestävän kehityksen näkökulmasta merkittävimpiä hankintoja olivat:

- sähkökäyttöinen henkilöauto ja pakettiauto, muut ajoneuvot hankittiin käytettyinä
- automaalausammioon lisättiin lämmöntalteenotto (vähentää merkittävästi öljylämmityksen tarvetta)
- sähköalalle hankittiin uusiutuvan energian oppimisympäristö (sis. aurinkosähköjärjestelmä)

Gradia-lukiot

Gradia-lukioiden investointeihin oli varattu 20 000 €. Investointien toteuma on 19 000 €, joka kohdistui Schildtin lukion
kalustohankintoihin.

Hallinto ja kehittäminen

Hallinnon ja kehittämisen tuloalueella irtaimistoinvestointeihin oli varattu 130 000 €, josta käytettiin 96 000 € alkuperäi-
sen tarkoituksen mukaisesti tietoliikennekaluston uusimiseen (digipalvelut).

Gradia-kiinteistöt

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos käytti vuonna 2024 kone- ja laiteinvestointeihin yhteensä 180 165 euroa, Viitaniementien
A - B kulunvalvonta kustansi 60 226 euroa Viitaniementie C - E kulunvalvonnan kustannukset olivat 108 869 euroa ja
hiljaisen tilan kalusteet olivat 11 070 euroa.

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Alla olevissa taulukoissa on esitetty seuraavat vuoden 2024 rahoituslaskelmat: kuntayhtymän rahoituslaskelma, kun-
tayhtymä ilman liikelaitosta sekä Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma.

Kuntayhtymän rahoituslaskelman mukaan toiminnan rahavirta eli kuntayhtymän tulorahoitus oli yhteensä 17,4 milj. eu-
roa ja 4,4 milj. euroa muutettua budjettia suurempi. Investointien rahavirta oli yhteensä 3,3 milj. euroa ja 0,9 milj. euroa
budjetoitua pienempi.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 14,1 milj. euroa ja 5,4 milj. euroa budjetoitua parempi.

Vuoden 2024 talousarviossa rahoituksen sitovuustaso määriteltiin siten, että lainakannan muutos (lainakannan kasvu)
saa olla enintään 2,0 milj. euroa.

Tilinpäätöksen mukainen lainakannan muutos oli -2,0 milj. euroa. Lainakanta aleni 16,7 milj. eurosta 14,7 milj. euroon
talousarvion mukaisesti.

KUNTAYHTYMÄN RAHOITUSLASKELMA 2024

1 000 €

	TP 2023		TA 2024		TA+M 2024		TP 2024		Poikkeama	
Toiminta ja investoinnit										
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	15 087		12 132		13 022		17 732		4 710	
Satunnaiset erät	0		0		0		0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-605	14 482	0	12 132	0	13 022	-292	17 440	-292	4 418
Investointien rahavirta										
Investointimenot	-374		-3 848		-4 268		-3 626		642	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0		0		0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	827	453	0	-3 848	0	-4 268	292	-3 334	292	934
Toiminta ja investoinnit, netto	14 935		8 284		8 754		14 106		5 352	
Rahoitustoiminta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	0		0		0		0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0		0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000		-2 000		-2 000		-2 000		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 100	-5 100	0	-2 000	0	-2 000	0	-2 000	0	0
Oman pääoman muutokset		0		0		0		0		0
Vaikutus maksuvalmiuteen	9 835		6 284		6 754		12 106		5 352	
Lainakanta 31.12.	16 667		14 667		14 667		14 667			

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ ILMAN LIIKELAITOKSIA RAHOITUSLASKELMA 2024

1 000 €

	TP 2023		TA 2024		TA+M 2024		TP 2024		Poikkeama	
Toiminta ja investoinnit										
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	5 829		4 739		5 629		9 342		3 713	
Satunnaiset erät	0		0		0		0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-174	5 655	0	4 739	0	5 629	-113	9 229	-113	3 600
Investointien rahavirta										
Investointimenot	-49		-848		-1 848		-1 645		203	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0		0		0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	211	162	0	-848	0	-1 848	113	-1 532	113	316
Toiminta ja investoinnit, netto	5 817		3 891		3 781		7 698		3 917	
Rahoitustoiminta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	0		0		0		0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0		0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0		0		0		0		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 500	-2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset		0		0		0		0		0
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 317		3 891		3 781		7 698		3 917	
Lainakanta 31.12.	0		0		0		0		0	

GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA 2024

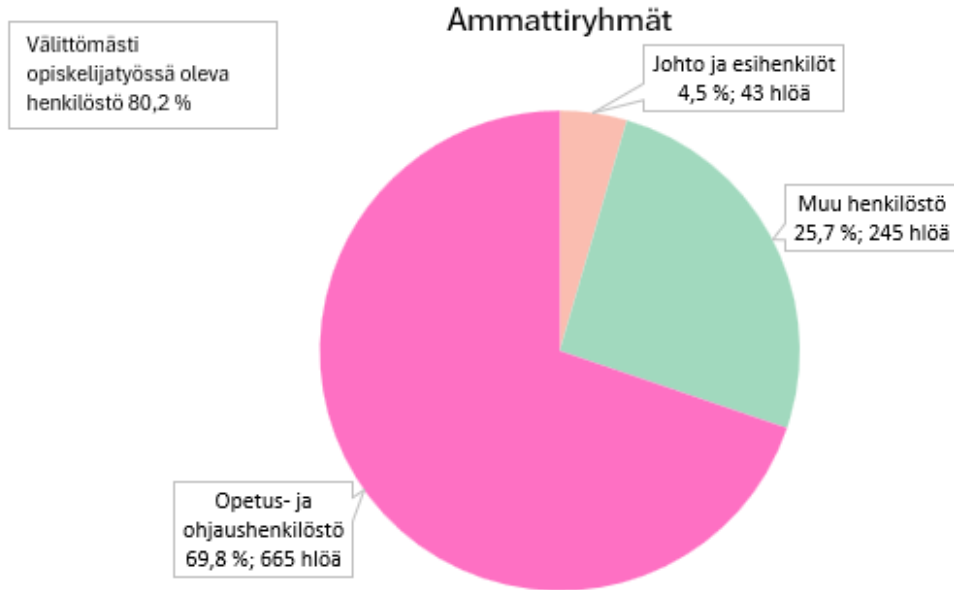
1 000 €

	TP 2023		TA2024		TA+M 2024		TP 2024		Poikkeama	
Toiminta ja investoinnit										
Toiminnan rahavirta										
Vuosikate	9 258		7 393		7 393		8 390		997	
Satunnaiset erät			0		0		0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-431	8 827	0	7 393	0	7 393	-179	8 211	-179	818
Investointien rahavirta										
Investointimenot	-325		-3 000		-2 420		-1 981		1 019	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0		0		0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	616	291	0	-3 000	0	-2 420	179	-1 802	179	1 198
Toiminta ja investoinnit, netto	9 118		4 393		4 973		6 408		2 015	
Rahoitustoiminta										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset	0		0		0		0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0		0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000		-2 000		-2 000		-2 000		0	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-600	-2 600	0	-2 000	0	-2 000	0	-2 000	0	0
Oman pääoman muutokset		0		0		0		0		0
Vaikutus maksuvalmiuteen	6 518		2 393		2 973		4 408		1 435	
Lainakanta 31.12.	16 667		14 667		14 667		14 667			

2.5 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta sitovuustasoin

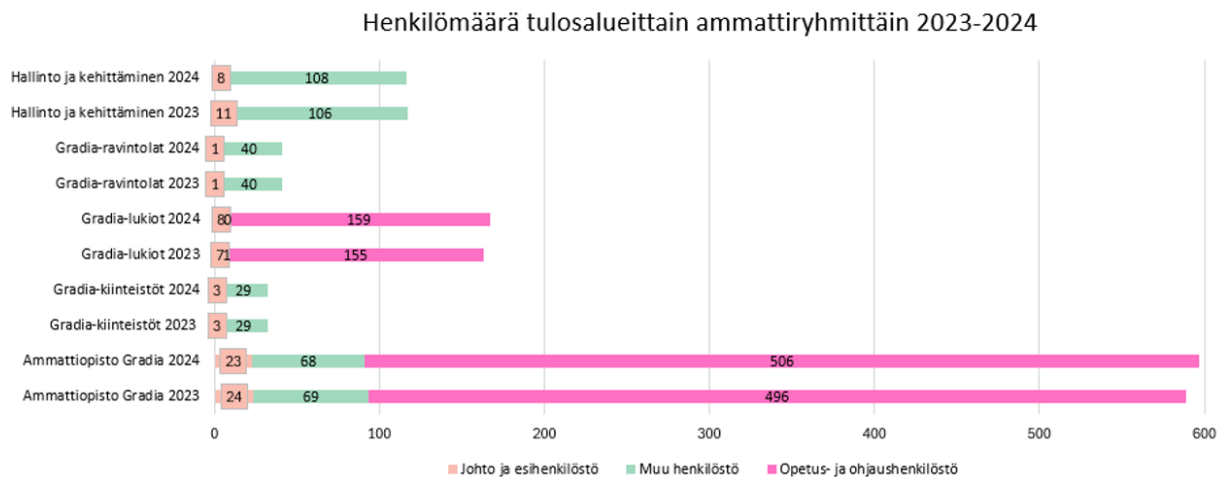
Vuoden 2024 talousarvion sitovuustasot (1 000 €)	TA 2024	TA+M 2024	TP 2024	Poikkeama
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa				
Kuntayhtymän vuosikate ilman liikelaitosta (Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot, Hallinto ja kehittäminen ja Gradia-ravintolat) vähintään	4 739	5 629	9 342	3 713
Ammattiopisto Gradia	3 389	4 779	7 026	2 247
Gradia-lukiot	58	58	406	348
Hallinto ja kehittäminen	1 242	742	1 759	1 017
Gradia-ravintolat	50	50	151	101
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen yli-/alijäämä	226	-3 774	-2 798	976
Investointiosa				
Rakentamisinvestointien ja irtaimistohankintojen kokonaismäärä ilman mahdollisia investointiavustuksia ja -varauksien purkua	-3 848	-4 268	-3 626	642
Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit	-2 870	-2 290	-1 801	489
Irtaimistohankinnat	-978	-1 978	-1 825	153
Rahoitusosa				
Lainakannan muutos enintään	2 000	2 000	2 000	0

Lisäinformaatiota - ei-sitova tavoite

Kuvio 6. Kokonaiskuva Gradian henkilöstön rakenteesta

Edellisenä vuonna 2023 välittömästi opiskelijatyössä olevan henkilöstön osuus oli 79,8 %. Ammattiryhmistä johdon ja esihenkilöiden osuus on vähentynyt edellisestä vuodesta (2023; 4,9 %) kuten myös muun henkilöstön osuus (2023; 26 %) osuus. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osuus on puolestaan pienessä kasvussa (2023; 69,1 %).

Kuvio 7. kuvaa henkilöstömäärää tulosalueittain ja ammattiryhmittäin vuosina 2023–2024

Gradian henkilöstöstä 93 % (v. 2023: 93 %, 2022: 92 %) työskenteli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli 7 %:ia (v. 2023: 7 %). Sivutoimisia tuntiopettajia oli vuoden lopussa kaikkiaan 23 henkilöä, joista 19 oli Ammattiopisto Gradiassa ja Gradia-lukioissa 4. Edellisenä vuonna sivutoimisia tuntiopettajia oli 27.

Kuvio 8. Vakituiset ja määräaikaiset kuviona vuosina 2023–2024

Kaikista rekrytoinneista on haettava rekrytointilupa, alle 2 kuukauden rekrytoinnissa tulosaluejohtajalta ja sen yli menevistä työnantajaryhmältä. Täyttölupia haettiin vuoden aikana yhteensä 304 kertaa. Kaikki täyttöluvat kulkevat henkilöstöpäällikön kautta työnantajaryhmän yhteiseen käsittelyyn. Työpaikkoja oli avoinna 90, joista julkisessa rekrytoinnissa oli 80 ja sisäisesti täytettiin 10 tehtävää (jotka pääosin hankkeisiin liittyviä määräaikaista projektitehtäviä, joko osa-aikaisia oman tehtävän ohella tai kokoaikaisia). Täyttölupaa haetaan Kuntarekryjärjestelmän kautta vakituisen tai määräaikaisen työntekijän rekrytoinnin lisäksi myös työntekijän vakinaistamisesta, tukityöllistetyn-, siviilipalvelusmiehen tai palkallisen harjoittelijan työhön ottamiseksi. Avoinna olleisiin työpaikkoihin tuli vuoden aikana yhteensä 2421 hakemusta. Työpaikkaa kohden hakemuksia jätettiin keskimäärin 27.

Edellisen vuoden aikana uusia vakituksia palvelussuhteita alkoi 39 ja päättyi 47. Päättyneistä palvelussuhteista 32 oli eläköitymisiä.

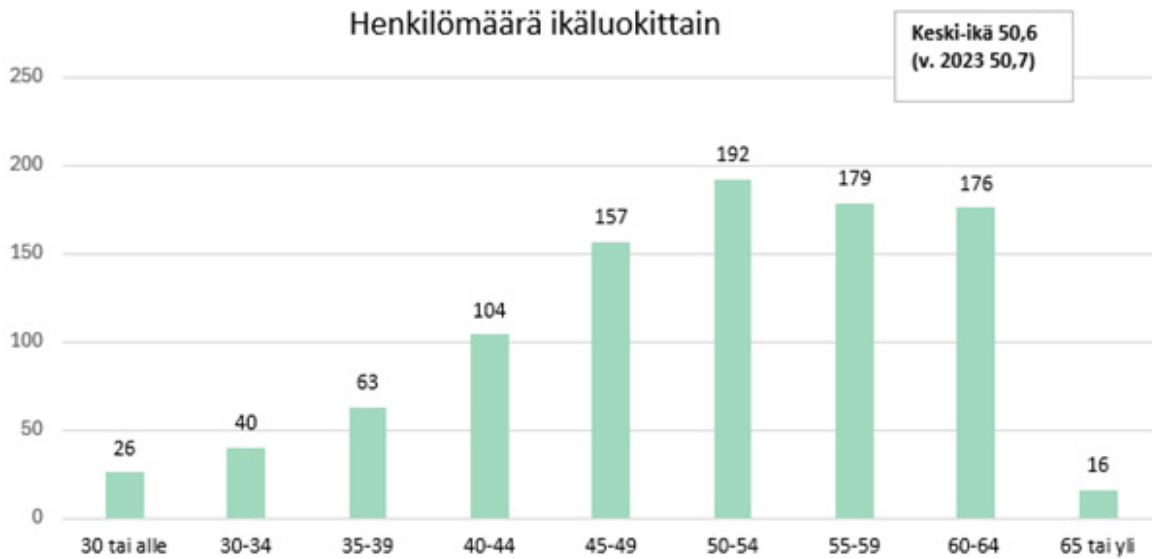
Pääasiallisesti opetustyötä tehdään Gradiassa lehtorin virassa. Lisäksi myös oppilaitosten opinto-ohjaajat ja erityisopettajat ovat kokoaikaisissa viroissa. Uudet virat perustetaan hallintosäännön mukaisesti hallituksessa ja niitä ylläpidetään erillisessä virkaluettelossa. Virkasiirtoja päätoimisesta tuntiopettajasta lehtorin virkaan tehdään vuosittain harkintaa käyttäen sen mukaan, miten virkoja vapautuu muun muassa eläköitymisen myötä. Virkasiirrot käsitellään oppilaitosten johtoryhmissä yhdessä henkilöstöpäällikön kanssa.

Taulukko 1. Lehtoreiden ja tuntiopettajien osuudet

	Lehtori (opettaja)					Tuntiopettaja (päätoiminen)				
	2023	%	2024	%	Muutos	2023	%	2024	%	Muutos
Ammattiopisto Gradia	376	75,8	385	76,1	9	120	24,2	121	23,9	1
Gradia-lukiot	106	71,1	109	68,6	3	43	28,9	50	31,4	7
Kaikki yhteensä	482		494			163		171		

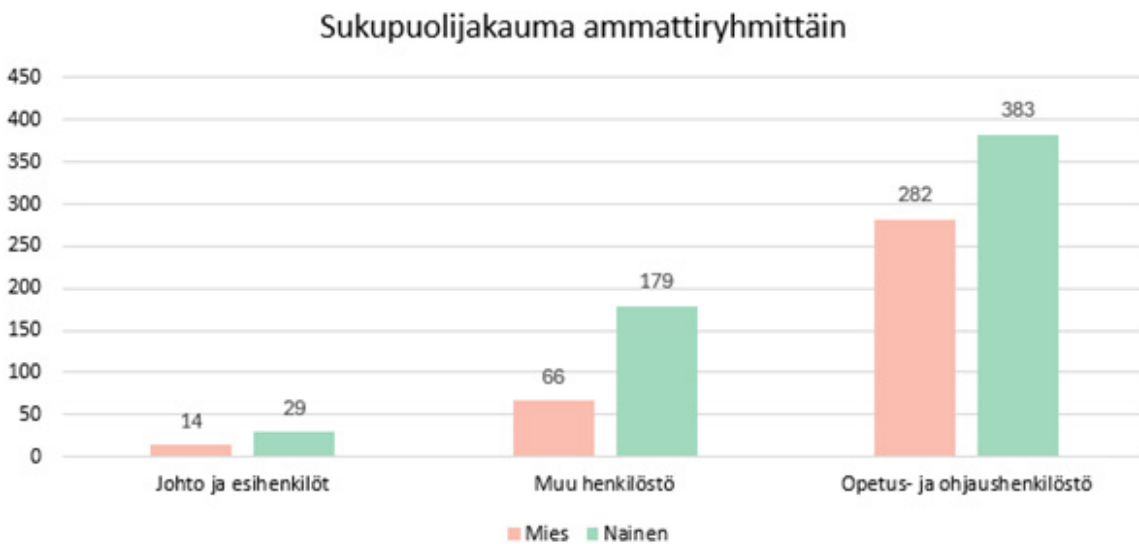
**Lehtorit sisältävät nimikkeet lehtori (opettaja), lehtori, lehtori (opinto-ohjaaja), lehtori (erityisopettaja), opinto-ohjaaja. Tuntiopettajat sisältävät nimikkeet opettaja, tuntiopettajan, tuntiopettaja (päätoiminen) – ei sivutoimisia opettajia*

Gradian henkilöstön keski-ikä on verrattain korkea 50 ikävuoden paikkeilla. Keski-ikä ei ole laskenut viime vuosina uusien rekrytointien ja uusien työtehtävien vähäisyyden vuoksi.

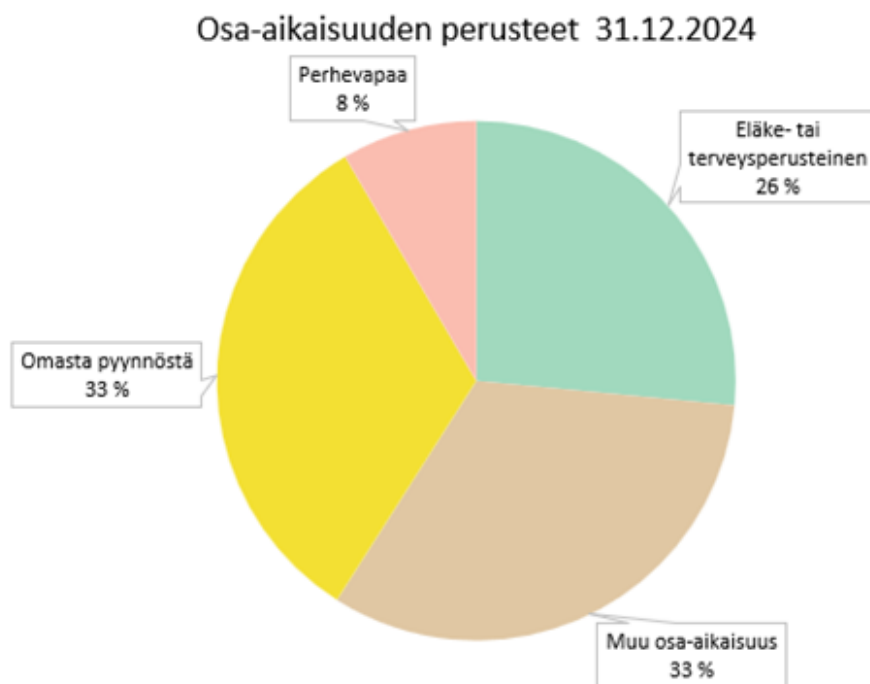
Kuvio 9. Henkilöstön ikärakenne

Koko henkilöstöstä miehiä on 38 % ja naisia 62 %. Naisten ja miesten osuus henkilöstöstä pysyi samana kuin edellisenä vuonna (v. 2023 miehiä 38 % ja naisia 62 %).

Kuvio 10. Henkilöstön sukupuolirakenne

Osa-aikaisesti työskenteli vuoden vaihteessa 83 henkilöä (8,7 % henkilöstöstä), joista eläke tai jokin terveydellinen peruste osa-aikaisuudelle oli 22 henkilöllä. Edellisvuonna osa-aikaisia oli saman verran eli 83 (8,9 % henkilöstöstä). Muulla osa-aikaisuudella tarkoitetaan sellaisia päätoimisia tuntiopettajia, joiden vuosityöaika on alle 1 500 tuntia (ammattillinen koulutus) tai sellaisia päätoimisia tuntiopettajia, joiden työaika jää alle opetusvelvollisuuden (lukiokoulutus). Osa-aikatyötä tekevien osuus on Gradiassa laskenut tavoitteiden mukaisesti sopeuttamistoimien takia, sillä omaan harkintaan perustuen ei työajanlyhennyksiä ole myönnetty, sillä niiden on katsottu lisäävän muiden työmäärää tai aiheuttavan opetushenkilöstön osalta usein lisätyövoiman tarpeen.

Kuvio 11. Osa-aikaisuudet

3.2 Palkkauksen rakenne

Piirakoissa on esitetty sopimusaloittain henkilöstön palkkauksen rakenne. Gradian sopimusalojen palkkatasoon vaikuttaa koulutusalan henkilöstörakenne ja henkilöstön työvuosien pituus yleisen valtakunnallisen palkkakehityksen lisäksi. Yleiskorotus ja keskitetty järjestelyvaraerä tuli virka- ja työehtosopimusten mukaisesti maksuun 1.6.2024 lukien.

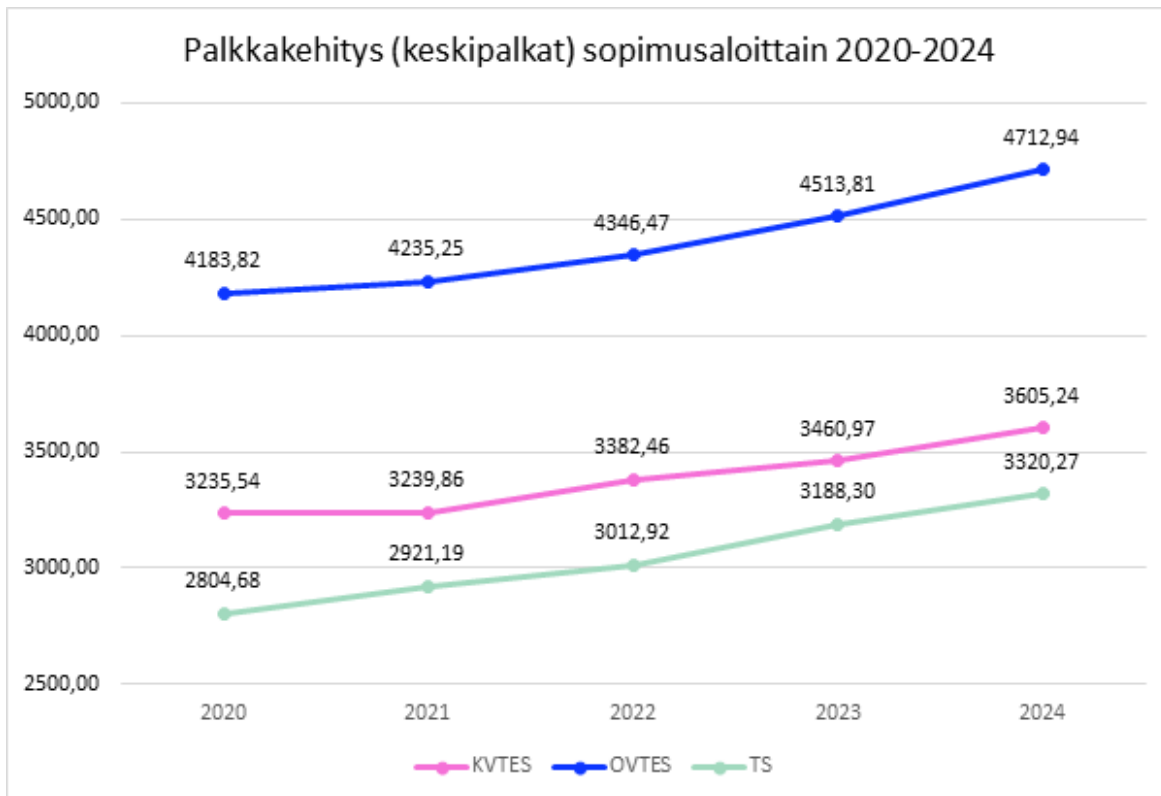
Kuvio 12. KVTES palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 13. TS palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 14. OVTES palkkauksen rakenne keskimäärin (%-osuudet kokonaisansioista)

Kuvio 15. Palkkakehitys (keskipalkat) sopimusaloittain

**Gradian opettajan ja/tai opinto-ohjaajan mediaanipalkka v. 2024 oli 4 819,65 € (v. 2023: 4 522,10 €, mediaanipalkka nousi +297,55 €)*

3.2.1 Palkkausjärjestelmät

Palkkausjärjestelmien kehittäminen ja ylläpitäminen on jatkuvaa työtä, jota Gradiassa tehdään henkilöstöpalveluiden johdolla. Keväällä 2024 käytiin valtakunnallisiin sopimuksiin liittyvät paikallisneuvottelut palkankorotusten kohdistamisesta Gradiassa, jonka lisäksi henkilöstölle tuli yleiskorotus.

Paikallisten järjestelyerien jakamista koskevat paikallisneuvottelut päättyivät järjestöjen kanssa yksimielisyyspöytäkirjaan kaikkien Gradian sopimusalojen (OVTES, KVTES ja TS) osalta. Gradiassa 1.6.2024 alkaen jaettavien paikallisten järjestelyerien yhteissumma oli 56 850,43 euroa. Järjestelyerät laskettiin kullekin sopimusalalle (OVTES, KVTES ja TS) kunta-alan valtakunnallisten ohjeiden mukaan maaliskuun palkkasummasta.

Paikalliset järjestelyerät kohdennettiin kaikilla Gradian sopimusaloilla ensisijaisesti henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman turvaamiseen tähtääviin korotuksiin sekä paikallisten palkkauseräkohtien korjaamiseen. Paikallisneuvotteluiden tuloksena järjestelyerää jaettiin kaikille päätoimisille opettajille (OVTES), n. 57 %:lle henkilöstöstä (KVTES) ja n. 75 %:lle henkilöstöstä (TS).

OVTES-sopimusalalla päätettiin korottaa rekrytointilisää. Rekrytointilisää maksetaan Gradiassa Osio B lukiot, Osio C ammatillinen koulutus ja Osio F musiikkioppilaitos lehtoreille, opinto-ohjaajille ja päätoimisille tuntiopettajille toistaiseksi. Rekrytointilisan suuruus on 1.6.2024 alkaen 96,83 euroa/kk.

KVTES ja TS-sopimusalojen osalta järjestelyerät jaettiin tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin ja henkilökohtaisiin lisiin. Järjestelyerää kohdistettiin ensisijaisesti niiden henkilöstöryhmien tehtäväkohtaisiin palkkoihin, joille järjestelyerää ei jaettu edellisen kierroksen (1.6.2023) järjestelyerästä ja toissijaisesti opiskelijarajapinnassa toimiville. Kaikki KVTES- ja TS-sopimusalojen henkilöstöryhmät pyrittiin ottamaan huomioon järjestelyerien jakamisessa. Palkkauksen kehittämistä tarkasteltiin ammattiryhmien välillä, rinnakkain ja suhteessa muihin tehtäviin.

Lisäksi päätettiin yksittäisten tehtävänimikkeiden muuttamisesta talouspalveluissa ja Gradia-ravintoloissa sekä vahvistettiin kuusi uutta tehtäväkuvausta.

Yleiskorotus 1,50 % (OVTES) ja 2,27 % (KVTES, TS) maksettiin kaikille 1.6.2024 alkaen. Lisäksi OVTES-alalla oli tätä edeltävä yleiskorotus 0,77 % jo 1.5.2024 alkaen. Järjestelyerien jako tehtiin kunta-alan valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti yleiskorotetun palkan päälle.

Oppilaitosten opetushenkilöstön palkan arviointikierrokset (TVA) käydään aina syksyisin uuden lukuvuoden alkaessa, jossa palkkausjärjestelmien mukaisesti tarkastellaan tehtävät, joista kuuluu maksaa opettajalle TVA-lisää. Järjestelmät toimintaohjeineen on kuvattu henkilöstölle intrassa.

Gradiassa on kaikkien sopimusalojen (OVTES, KVTES ja TS) yhteinen henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmä eli ns. TSA-järjestelmä. Arvioinnin perusteella voidaan työntekijälle maksaa henkilökohtaista lisää, jos työsuoritus on tavoitetasoa parempi. Henkilökohtaiset lisät myönnetään Gradiassa työntekijöille toistaiseksi. Henkilökohtaisen lisän suuruus voi olla joko 5 %:ia tai 10 %:ia työntekijän tehtäväkohtaisesta palkasta laskettuna. Järjestelmä toimintaohjeineen on kuvattu henkilöstölle intrassa.

Gradiassa on käytössä myös työehtosopimusten mukainen kertapalkkiojärjestelmä, joita maksettiin viime vuonna 16 työntekijälle Gradian kertapalkkiojärjestelmän kriteereiden mukaisesti (v. 2023 kertapalkkion sai 11 työntekijää). Kertapalkkion suuruus on 400 euroa. Kertapalkkio on ns. kertaluonteista työntekijöiden pikapalkitsemista. Kertapalkkiota on mahdollista käyttää tilanteissa, jotka jollain tavoin poikkeavat tavanomaisesta työntekijän työtilanteesta. Palkitseminen edellyttää lähtökohtaisesti ylimääräistä ponnistelua sekä erityisen hyvin onnistunutta tehtävän hoitoa. Esitykset kertapalkkioista tehdään keskitetysti henkilöstöpäällikölle ja ne käsitellään tulosalueiden johtoryhmissä.

3.3 Henkilöstön kouluttautuminen ja koulutus

Koulutustoimialalla työskentelevät ovat aktiivisia oman osaamisen kehittäjiä. Gradian koulutustarjonta on henkilöstön saatavilla ja moni kehittää osaamistaan mm. Gradian tarjoamissa ammattitutkinnoissa ja erikoisammattitutkinnoissa oman työnsä ohella. Henkilöstöllä on erilaista täydennyskoulutusta, jatkokoulutusta, uusia tutkintoja parhaillaan työn alla tai tehtynä sekä erilaisia ammattia tukevia lyhytkursseja työuransa aikana. Erikoistumiskoulutus on tutkintokoulutuksen ja täydennyskoulutuksen rinnalla oleva koulutusmuoto, joka on lisääntynyt myös Gradian henkilöstöllä eli hankitaan lisää asiantuntijuutta jollain oman alan erikoisosaamisalueella. Myös lakisääteisen opintovapaan hyödyntäminen on ollut suosittua. Täydennyskoulutuksen muodot ovat kehittyneet ja yhä enemmän opitaan yhdessä uutta työn tekemisen ohessa mm. vertaisryhmissä, keskustelufoorumeissa ja kehittämistehtävissä mukana olemalla. Gradian henkilöstön osaamisen kehittämistä suuntaa kehittämisohjelma.

Valtaosalla Gradian työntekijöistä on ylempi korkeakoulututkinto joko yliopistosta eli vähintään maisterin tutkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto tai vähintään jokin amk-tasoinen tutkinto oli työtehtävä mikä tahansa. Opettajien kelpoisuusvaatimukset on määritelty asetuksessa opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).

Gradian henkilöstöpalveluista on mahdollista saada tarpeen mukaan työnohjausta tai muuta pienryhmissä tapahtuvaa työnohjauksellista kehittämisen tukea. Kynnys tämän tyyppiseen kehittämiseen ja tukeen on pyritty pitämään matalana, vaikka talouden sopeuttamistoimien takia myös näistä palveluista on säästetty. Johdolla ja esimiehillä on tarvittaessa mahdollisuus kehittää johtajuuttaan johtajuuscoachingin keinoin.

Henkilöstöpalvelut järjestää suunnilleen kuukausittain henkilöstöjohtamisen iltapäivän esihenkilötyötä tekeville, joissa käydään läpi henkilöstöjohtamisen käytäntöjä ja toimintatapoja. Lisäksi henkilöstöpalvelut lähettää esihenkilöviestin kuukausittain, joissa muistutetaan ja opastetaan ajankohtaisissa henkilöstöasioissa ja vastataan kaikille yhteisesti eniten kysyttyihin kysymyksiin. Koko henkilöstö saa ajankohtaisista henkilöstöasioista kuukausittain henkilöstöviestin henkilöstöpalveluista, jotka kootaan talteen intraan.

Kunnilla ja kuntayhtymillä on mahdollisuus saada kolmelta ensimmäiseltä säännösten mukaiselta koulutuspäivältä/työntekijä taloudellista tukea, ns. koulutuskorvausta. Koulutuskorvausta haetaan ja sen myöntää Työllisyysrahasto. Työllisyysrahasto seuraa ammatillisen osaamisen kehittämistä, mutta vain työntekijän kolmen ensimmäisen koulutuspäivän osalta. Gradia hakee vuosittain tammikuun loppuun mennessä koulutuskorvausta henkilöstön käymien koulutuspäivien perusteella. Gradia on saanut koulutuskorvausta vuosittain henkilöstön käymien koulutuspäivien perusteella noin 30 000–50 000 euroa.

Opintovapaalla (lakisääteinen) vuonna 2024 oli yhteensä 39 työntekijää (v. 2023: 24 hlöä, v. 2022: 25 hlöä, v. 2021: 29 hlöä) yhteensä 4 747 kalenteripäivää (v. 2023: 3 378, v. 2022: 3 131, v. 2021: 3 504). Aikuiskoulutusetuudet lakkauttava laki tuli voimaan 1.6.2024, mikä lisäsi henkilöstön opintovapaiden määrää viime vuonna, jolloin etuutta oli vielä mahdollista saada. Lain mukaan aikuiskoulutustukea ei voi saada enää 31.7.2024 jälkeen alkaviin opintoihin.

Työntekijää kohden laskettuna järjestelmään kirjattuja koulutuspäiviä kertyi 2,22 päivää eli yhteensä 2 120 pv (v. 2023: 2,19 päivää 2 067). Koulutuspäivien määrä on viime vuosina pääosin laskenut, sillä työn ohessa seurattavien webinaarien sekä aikaan ja paikkaan sitomattomien koulutustallenteiden yleistyessä, eikä koulutuspäivien määrän väheneminen suoraan kerro uuden oppimiseen käytetyn ajan vähenemisestä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa esihenkilöt käyvät kehityskeskustelut joko yksilö- tai ryhmäkehityskeskusteluna tyypillisesti aina kevättalvesta alkaen. Esihenkilöt kirjaavat käydyt kehityskeskustelut yhteiseen järjestelmään seuranta- ja raportointia varten.

Hr-järjestelmään kirjattuja ja rekisteröityjä kehityskeskusteluja oli kuntayhtymässä viime vuonna yhteensä 589 kpl (v. 2023: 799 kpl). Osa henkilöistä (9) kävi kehityskeskustelussa useampaan kertaan. Kehityskeskusteluprosentti laski 61 %:iin, kun keskustelussa käyneiden eri henkilöiden määrä suhteutetaan vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrään vuoden vaihteessa (v. 2023: 76 %). Tavoite on, että kehityskeskustelut pyritään käymään vuosittain koko henkilöstön kanssa ja ne kirjataan yhteisesti sovitulla tavalla tietojärjestelmään raportointia ja seuranta varten. Kehityskeskustelujen käymiseen on yhtenäinen malli, jota esihenkilö voi muokata henkilöstöryhmän ja vuosittaisen tilanteen mukaan sopivaksi painotuksiltaan. Painotus kuntayhtymän kehityskeskusteluissa on dialogi ja työntekijöiden kohtaaminen, osaamisesta puhuminen, kehittämisen suunnittelu, tavoitteiden kirkastaminen, toiminnan ja yhteistyön arviointi. Olennaista on osata huomioida työntekijöiden ja eri henkilöstöryhmien erilaiset ja vuosittaiset tarpeet kehityskeskustelujen sisällöille.

3.4 Työhyvinvointi, terveydellinen toimintakyky ja sairauspoissaolot

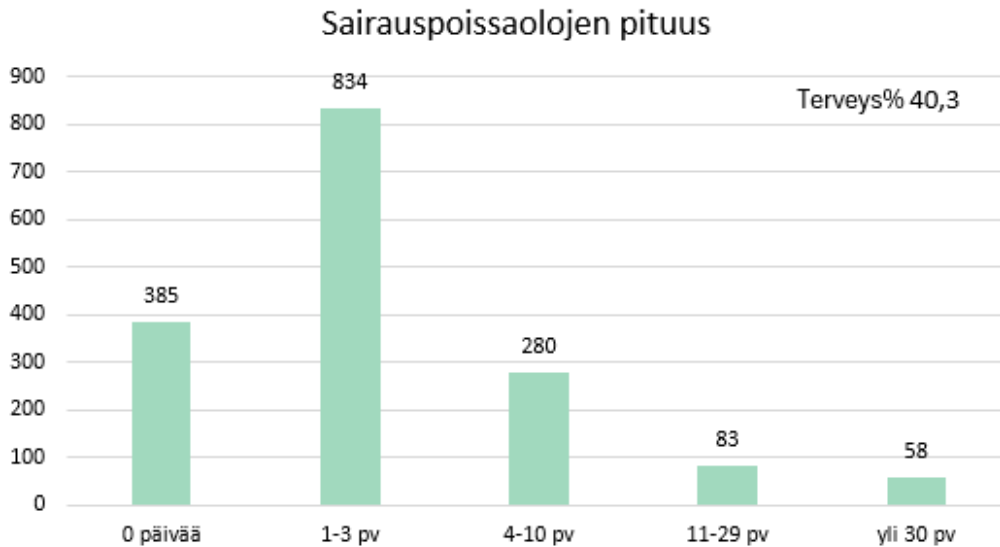
Taulukko 2. Sairauspoissaolopäivät tulosalueittain ja muutos% edelliseen vuoteen

	Sairauspoissaolot kalenteripäivinä			
	2023	2024	Muutos	Muutos %
Ammattiopisto Gradia	7349	4847	-2502	-34 %
Gradia-kiinteistöt	544	529	-15	-3 %
Gradia-lukiot	1236	983	-253	-20 %
Gradia-ravintolat	453	617	164	36 %
Hallinto ja kehittäminen	986	1218	232	24 %
Kaikki yhteensä	10568	8194	-2374	-22 %

Sairauspoissaolopäiviä oli työntekijää kohden laskettu 8,6 kalenteripäivää. Sairauspoissaolopäivissä on huomioitu kaikki sairauspoissaolot eli palkalliset, osapalkalliset (2/3 palkkaa) ja palkattomat sekä työtapaturmista johtuvat poissaolot. Sairauspoissaolopäivät ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna (2023; 11,2 2022: 11,3) ja kokonaisuudessaan sairauspoissaolot ovat vähentyneet -22,5 % edellisen vuoden poissaoloihin verrattuna (vuosina 2022–2023 luku oli -10,2 %).

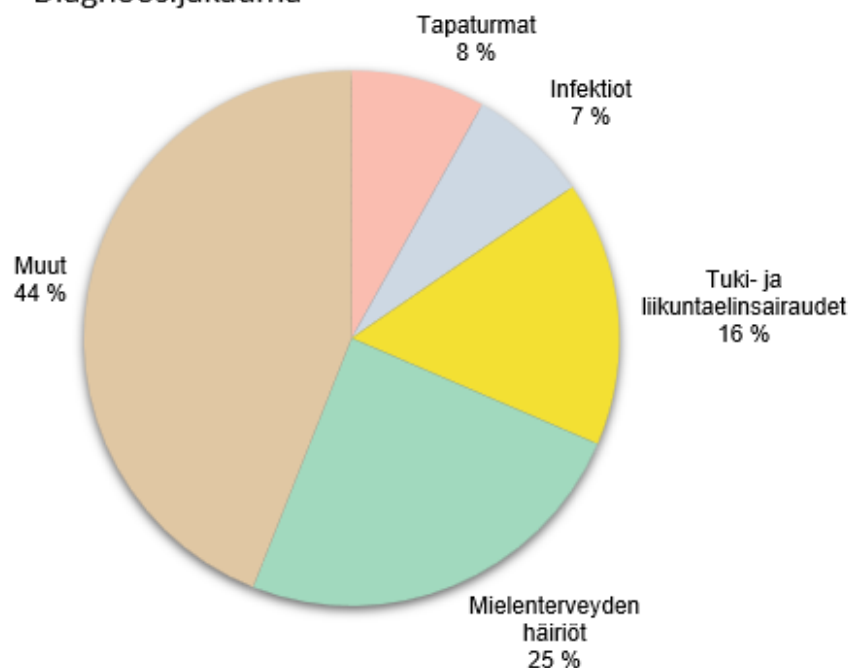
Alla oleva kuvio kuvaa henkilömääriä ja sairauspoissaolopäiviä vielä keston mukaan ryhmiteltynä. Lyhyet 1–3 päivää kestävä sairauslomat ovat työntekijöiden ns. tavanomaista sairastamista eli nuhakuume, mahatauti, infektio-tyyppejä poissaoloja, joihin työnantaja ei voi suoraan toimillaan vaikuttaa. Koronasairastamista on yhä mukana vielä 4–10 päivää poissaoloissa. Gradiassa työntekijät voivat olla omailmoitteisesti poissa 1–7 päivää. Tällä toimintamallilla pyritään hillitsemään sairauskäyntejä työterveydessä ja siten työterveyshuollon kustannuksia.

Vajaalla 400 työntekijällä ei ollut yhtään sairauspoissaolopäivää viime vuonna. Tulokortilla ilmoitettu Gradian henkilöstön terveysprosentti jäi alle tavoitteen 40,3 %:iin, tavoitteen ollessa 65 %:ia.

Kuvio 16. Sairauspoissaolopäivät ryhmiteltynä keston mukaan.

Diagnoosijakauma

Kuvio 17. Poissaolot diagnosoimittain

Erilaiset mielenterveyden häiriöt poissaolojen aiheuttajana nousivat viime vuoden aikana 25 %:iin, kun ne vuonna 2023 olivat vielä 22 %:ia sairauspoissaaloista. Mielenterveyden häiriöihin luetaan kuuluvaksi erilaiset mielipoissaolot, joista tyypillinen poissaolon aiheuttaja on unettomuus tai ahdistuneisuus. Toiseksi eniten sairauspoissaaloja aiheuttivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet 16 % (v. 2023: 14 %). Muut-ryhmään kuuluviin poissaoloihin lukeutuu esihenkilöiden luvalla annetut sairauslomamat ilman diagnoosia (1–7 päivää), työterveyshoitajan luvalla myönnetty poissaolot ilman diagnoosia, koronapoissaolot, jotka eivät ole mukana infektioiden diagnoosiluokassa sekä syövästä tai raskaudesta aiheutuneet poissaolot.

Sairauspoissaolojen syitä ja kohdentumista seurataan systemaattisesti työterveyshuollon ja Gradian yhteisessä ohjausryhmässä ja niiden taustoihin päästään kiinni varhaisessa vaiheessa tiiviin työterveyshuoltoyhteistyön avulla. Gradiassa on käytössä yhteinen tietojärjestelmä työterveyshuollon kanssa työkyvyn hallintaan liittyen, jota kautta saadaan reaaliaikaista tietoa henkilöstön sairastamisesta ja työkyvyn haasteista.

Gradian henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on ollut yleensä varsin alhainen ja sairastaminen on ollut koulutustoi-
mialan verrokkeihin nähden keskimääräisissä määrissä. Henkilöstö on pääsääntöisesti sitoutunutta ja motivoitunutta
työhönsä, jolloin kynnys jäädä sairauslomalle on korkea, ellei kyseessä ole vakavampi sairaus. Sairauspoissaolojen vähäi-
syyttä voi koulutustoi-
mialalla selittää myös opettajien pitkillä keskeytys- ja vapaajaksoilla (yhteensä 12 viikkoa) lukuvuo-
den aikana, jolloin osa sairastamisesta jää piiloon työnantajalta. Vuosilomien siirtämisen mahdollisuus sairastuessa ei
koske Suomessa opettajia. Hybridityössä toisin sanoen Gradiassa käytössä olevan etä- ja lähityön vuorottelun mallissa
erilaisissa asiantuntijatehtävissä työskentelevät tekevät helposti töitä sairaanakin kotoa käsin, joka voi sekin jäädä työn-
antajalta piiloon, mutta voi olla pidemmän päälle työkykyriskitekijä.

3.4.1 Sairastamisen kustannukset työnantajalle

Sairausajan palkkaa sivukuluineen maksettiin yhteensä 1 256 366 euroa (v. 2023: 1 459 215), joka on -13,9 % vähemmän
kuin edellisenä vuonna (näissä kustannuksissa ei ole huomioitu Kelalta saatuja sairauspäivärahoja). Sairausajan palkan
lisäksi kustannuksia aiheutuu mm. mahdollisten opettajien sijaisten palkkaamisesta.

Tapaturmien aiheuttamat sairausajan palkkakustannukset sivukuluineen olivat yhteensä 19 300 euroa (v. 2023 37 269).
Tapaturmien osalta kustannukset laskivat 17 969 euroa edellisestä vuodesta.

Taulukko 3. Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kokonaiskustannukset

Tulosalue	Sairauslomat €	Työtapaturmat €
Ammattiopisto Gradia	635 346	11 679
Gradia-kiinteistöt	38 322	1 728
Gradia-lukiot	153 262	636
Hallinto ja kehittäminen	123 325	364
Gradia-ravintolat	49 241	947
Yhteensä	999 495	15 354
Sivukulut 25,7 %	256 870	3 946
Yhteensä	1 256 366	19 300
Työnantajalle maksetut sairauspäivärahat	241 573	16 744
Yhteensä	1 014 793	2 556

3.4.2 Työterveyshuolto

Henkilöstöllä on käytössä sopimuksella määritellyt laajat työterveyspalvelut (Kela korvausluokka I ja II). Palvelun
tuottajana on Terveystalo. Akuutin sairaanhoidon palveluita voi käyttää kaikissa Suomen Terveystalon toimipisteissä ja
lääkäri- ja hoitaja-chat on käytettävissä mistä päin maailmaa tahansa 24/7. Lisäksi Terveystalon asiakkaille on tulossa
käyttöön mieli-chat. Työntekijöillä on käytössä myös iltavastaanotot arkin.

Kuntayhtymän ja Terveystalon välinen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa vuoden aikana. Tapaamisissa arvioitiin
yhteistyötä, seurattiin kustannusten muodostumista sekä toiminnan ja käyntien volyymiä ja syitä sekä keskusteltiin
toimintasuunnitelman toteutumisesta ja työpaikkaselvitysten tuloksista sekä mahdollisista sopimusmuutoksista.

Työterveyshuollon kustannukset vähennettynä työnantajan saamalla Kela-korvauksella olivat yhteensä 408 069 euroa.
Kustannus laskettuna henkilöä kohden oli viime vuonna 428,19 euroa. Työterveyshuollon kustannukset nousivat 15,9 %
edellisestä vuodesta. Työterveyshuollon kustannusten nousuun vaikutti yleinen hintatason nousu sekä laajat työpaikka-
selvitykset, joita toteutettiin vuonna 2024.

Toimiva työterveyshuolto ja siihen monin tavoin panostaminen sekä yhteistyön jatkuva kehittäminen ja arviointi on
Gradiassa olennainen osa henkilöstön terveyden, työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämistä, jolla ennalta ehkäistään työstä
poissaoloja. Työterveyshuoltoyhteistyön tarpeiden tunnistaminen on jatkuvaa työterveyshuollon ammattilaisten ja
työpaikan toimijoiden yhteistä toimintaa, johon myös Gradian johdossa on sitouduttu.

3.5.1 Ennakoitu eläkkeelle siirtyminen

Seuraamalla eläkepoistumaa ja eläke-ennusteita sekä yhdistämällä tietoja strategiisiin tavoitteisiin ja toiminnan painopisteisiin kyetään ennakoimaan tulevaa työntekijätarvetta, osaamisen poistumaa ja työurien pituutta. Kuntayhtymän henkilöstöstä vanhuuseläkkeelle jäi 32 työntekijää. Työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrä kasvoi kymmeneen. Luku sisältää erilaiset kuntoutusratkaisut.

Vuoden 2024 eläköityi 17 ammatillista opettajaa, 6 lukion opettajaa ja 9 muuta henkilöstöä. Vuosina 2025–2029 alimman eläkeiän saavuttaneista suurin ryhmä ovat lehtorit ja lehtori (opettajat). Muista ammattiryhmistä suurin on opintosihteerit.

Kevan tilastojen mukaan Gradian henkilöstöstä vanhuuseläkeiän saavuttaa ajanjaksolla 2025–2029 yhteensä 192 henkilöä (luvussa mukana työuraansa jatkaneet alimman eläkeiän saavuttaneet henkilöt) eli 20 % tämänhetkisestä henkilöstövahvuudesta.

Taulukko 6. Eläke-ennuste vuoteen 2029 saakka. Tiedot perustuvat Kevan toimittamiin tietoihin. Alimman eläkeiän saavuttaneista 25 on jatkanut työuraansa.

	Työssä jatkavat alimman eläkeiän saavuttaneet henkilöt	2025	2026	2027	2028	2029	Yhteensä	Eläköityvien osuus 2025–2029 suhteessa 31.12.2024 henkilömäärään
Ammattiopisto	18	14	16	28	18	33	127	21 %
Gradia-kiinteistöt	1	1	2	2	2		8	25 %
Gradia-lukiot	3	4	2	2	4	5	20	12 %
Gradia-ravintolat	1		1	4	1	4	11	27 %
Hallinto ja kehittäminen	2	3	3	6	3	9	26	22 %
Kaikki yhteensä	25	22	24	42	28	51	192	20 %

3.6 Yhteistoiminta, vapaa-ajan toiminta ja henkilöstökyselyn tulokset

3.6.1 Henkilöstöliikunta

Kuntayhtymässä työskentelee henkilökunnan kuntovalmentaja. Kuntovalmentajan tehtäviin kuuluu yksilöllinen hyvinvointiohjaus, fyysiseen kuntoon liittyvät mittaukset, tapahtumien järjestäminen, yhteistyö työterveyden työfysioterapeutin kanssa, liikuntakurssit sekä viikkotason henkilöstöliikunnan organisointi ja ohjaus. Viikkotasolla henkilöstölle on tarjolla Gradian omissa tiloissa ryhmäliikuntaa, pallopelivuoroja ja kuntosaliryhmiä pääosin heti työpäivän jälkeen.

Gradian työntekijöille on ollut tarjolla noin 20 ohjattua liikuntaryhmää viikoittain Jyväskylän ja Jämsän toimipisteiden kiinteistöissä. Viikkoryhmissä on lajin mukaan ollut noin 6–40 osallistujaa. Ohjattuja viikoittaisia vakiorhymiä ovat mm. kuntosaliryhmät ja erilaiset ryhmäliikuntatunnit. Priimuksessa ja Jämsässä ryhmät järjestetään osin yhteistyönä Palokan Ilon ja Jämsän naisvoimistelijoiden kanssa. Osa tunteista striimataan talon kotiharjoittelijoille. Taukojumpat pidetään striiminä kaksi kertaa viikossa aamulla tai iltapäivällä. Kuntovalmennuksen PT-pilotissa, mikä sisältää tilanteen kartoituksen, ohjelmoinnin ja seuranta, on käynyt noin 40 henkilöä. Kuntokartoitukset toteutetaan kuntovalmentajan testiase-malla Harjulla, missä käytössä on harjoitteluhuone. Gradian henkilöstölle järjestettiin Korona-tauon jälkeen syksyllä kaksi suurempaa hyvinvointi-iltapäivää, joissa osallistujia oli yhteensä yli 300. Viime vuoden lajitutustumisena oli pesäpallo. Tapahtumien kautta on helppo tutustua kollegoihin ja myös uusiin liikuntalajeihin.

Tulevaisuudessa tavoite on lisätä kävijöitä tuomalla uusia lajikokeiluja, tapahtumia, lisäämällä kuntosaliohjausta ja tarjoamalla laajemmin toiveen mukaista liikuntaan tai yleiseen hyvinvointiin liittyvää ohjelmaa pienille talon työyksiköille, esimerkiksi osana suunnitteluiltoja.

Gradia on tarjonnut henkilöstölleen monipuolisia henkilöstöliikunnan palveluja vuodesta 2009 alkaen. Tiedottamiseen käytetään pääosin Meidän Intraa. Henkilöstöliikuntatarjonta ja hyvinvointivalmennus nähdään Gradiassa tärkeänä työ-

kykyä ja yhteisöllisyyttä ylläpitävänä asiana. Ryhmähenki ja mukava tunnelma liikuntaryhmissä vaikuttaisivat olevan merkittäviä osallistumisen motivaation lisäjiä. Henkilöstöliikunnan toiminnan katsotaan olevan merkittävä henkilöstöetu työntekijöille.

Gradia tarjosi lisäksi henkilöstölleen mobiilietuna 100 euron liikunta- ja kulttuuriedun (ePassi-etu) kannustimena liikunnan ja kulttuuripalveluiden pariin. Edun käyttäjien määrä on kasvanut vuosittain sen käyttöönotosta alkaen. Etua käytti viime vuonna 90 % edunsaajista. Etua on käytetty tasaisesti sekä kulttuuriin että liikuntaan.

3.6.2 Henkilökunta- ja senioriyhdistys

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa toimii henkilöstön jäsenistä koostuva erillinen henkilökuntayhdistys. Henkilökuntayhdistyksen jäseneksi voi halutessaan liittyä maksamalla yhdistyksen jäsenmaksun. Kuntayhtymä tuki yhdistyksen toimintaa 5 500 euron avustuksella. Päättynyt tilikausi oli yhdistyksen 27. toimintavuosi. Henkilökuntayhdistys järjesti jäsenilleen kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia tuki senioriyhdistystä 550 euron avustuksella. Senioriyhdistys tarjoaa kuntayhtymästä eläkkeelle jääneille työntekijöille mm. liikunta- ja virkistysmahdollisuuksia.

3.6.3 Työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta

Kuntayhtymässä toteutetaan yhteistoimintaa yhteistoimintalain hengen mukaisesti. Yhteistoiminnan tavoitteena on edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja mahdollistaa työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen työpaikan asioihin. Yhteistoiminta näyttyy muun muassa henkilöstön kuulemisena, muutostilanteiden perusteiden selvittämisenä ja henkilöstön osallistamisena. Esimiehen ja työntekijän välitön yhteistoiminta toteutuu muun muassa työpaikkakokouksissa. Luottamusmies on mukana myös kuntayhtymän eri johtoryhmissä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa toimii koko kuntayhtymän yhteinen yhteistyötoimikunta, jonka puheenjohtaja on kuntayhtymän johtaja. Lisäksi Gradian oppilaitos-tulosalueille on nimetty omat yhteistyöryhmät, joissa käsitellään kyseistä tulosaluetta koskevia asioita.

Yhteistyötoimikunnassa käsiteltiin mm. talousarviota, tilinpäätöstä, henkilöstöraporttia, työterveyshuollon- ja työsuojelun toimintaohjelmaa, kiinteistöjen kehittämissuunnitelmia ja henkilöstöhallinnon toimintaohjeita sekä muita ajankohtaisia henkilöstöä koskevia asioita.

Lisäksi henkilöstöpalvelut sekä kuntayhtymän johto tapaa pääsopijajärjestöjen pääluottamusmiehiä erilaisissa pääluottamusmiestapaamisissa tilanteen mukaan. Tapaamisten tavoitteena on keskustella ja vaihtaa kuulumisia ajankohtaisista asioista puolin ja toisin. Henkilöstöpalvelut vastaa myös Gradian paikallisesta sopimustoiminnasta yhteistoiminnassa.

3.6.4 Henkilöstökysely tulokset

Gradian henkilöstökysely toteutettiin 1.-19.2.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 748 työntekijää. Kokonaisvastausprosentti oli 74 % (vuonna 2021 vastausprosentti oli 60 %).

Tulosten perusteella henkilöstö koki monien perusasioiden olevan kunnossa. Erinomaiset tulokset saimme lähes kaikista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta arvioivista väittämistä sekä oman työtehtävän hallinnan tunteesta. Hyvät tulokset saimme myös turvallisuuden kokemuksiin liittyvistä väittämistä, joista osasta jopa erinomaiset tulokset, kuten väittämästä: Gradia on turvallinen oppimis- ja työympäristö sekä tunnen oloni turvalliseksi työpaikalla.

Gradian koettiin olevan hyvä työnantaja, toimivan vastuullisesti ja kestävästi. Hyvä tulos oli myös henkilöstön kokemus siitä, että meillä tehdään työtä hyvällä asenteella. Huomattava enemmistö vastaajista oli myös tutustunut Gradian strategiaan.

Valtaosa vastaajista koki tekevänsä Gradiassa merkityksellistä työtä ja arvioi oman työkykynsä hyväksi. Lisäksi työn ja muun elämän yhteensovittamisen koettiin onnistuvan.

Lähiesihenkilötyön arvioinnissa vain yksi väittämä jäi tyydyttävälle tasolle: esihenkilöltä saatu palaute tai sen puute. Muutoin kokemukset esihenkilötyöstä olivat isossa kuvassa hyvällä tai jopa erinomaisella tasolla.

Työyhteisöt voivat vastausten perusteella varsin hyvin. Tästä kertovat vastaajien kokemukset siitä, että omassa työyhteisössä Gradiassa uskalletaan tuoda esille ajatuksia, saadaan tukea työkavereilta ja tullaan toimeen toisten kanssa. Kokemus on, että työyhteisöissä ratkotaan yhdessä asioita ja yhteistyö toimii, tiukoissakin tilanteissa. Oman työyhteisön tasolla valtaosa kokee voivansa osallistua kehittämiseen.

Kehittämisen kohteiksi nousevat strategian saaminen gradialaisten arkeen, yleiset vaikuttamismahdollisuudet, kehittämisideoiden edistäminen, liiallinen työmäärä ja työajan riittämättömyys.

3.6.5 Työsuojelu, sisäilmasto

Työsuojelun tavoitteena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ehkäistä ja torjua työtapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia fyysisiä ja henkisiä työn haittoja.

Gradiassa on kahdeksanjäseninen työsuojelutoimikunta, jonka puheenjohtajana toimii työsuojelupäällikkö. Henkilöstöllä on yksi päätoiminen työsuojeluvaltuutettu, ensimmäiselle varavaltuutetulle on myös resursoitu työaika työsuojeluasioita varten. Toimihenkilöiden valtuutettu hoitaa työsuojelutehtäviä oman toimensa ohella. Kuntayhtymässä oli viime vuonna seitsemän työsuojeluyhdyshenkilöä.

Työsuojelutoimikunta kokoontui kuusi kertaa käsitellen mm. työterveyshuollon toteuttamia työpaikkaselvityksiä, työpaikkakäyntejä, organisaatiomuutosta ja sen vaikutusta työhyvinvointiin, riskien ja vaarojen arviointia, kemikaaliturvallisuutta, läheltä piti/turvallisuuspoikkeamailmoituksia sekä yleiseen oppilaitosturvallisuuteen ja sisäilmaan liittyviä asioita.

Työympäristön ja -yhteisön kehittämiseen työsuojelutoimijat osallistuivat tekemällä sisäisiä työsuojelukäyntejä, tuemalla ristiriitojen ratkaisua, osallistumalla työpaikkaselvitysten käsittelyyn työpaikoilla ja kertaamalla intrassa keskeisiä työsuojelun käytänteitä henkilökunnalle. Yhtenä keskeisenä kehittämiskohteena oli edelleen vuoden 2023 tapaan työn riskien ja vaarojen arviointi, koneriskien arviointi ja kemikaaliriskien arviointi.

Sisäilma-asioita käsittelevä kuntayhtymän moniammatillinen sisäilmatyöryhmä kokoontui seitsemästi. Ryhmässä on opiskelu- ja työterveyden, työsuojelun, Jyväskylän kaupungin ympäristöterveystarkastuksen ja kuntayhtymän edustajat. Ryhmää täydennetään kampuskohtaisilla asiantuntijoilla käsiteltävän kohteen mukaisesti.

Laajin sisäilmakohde vuoden aikana oli Harjun kampuksen oppilaitosrakennuksen kakkosiiven korjaus, joka valmistui elokuussa koulun alkuun mennessä.

4. Tilinpäätöslaskelmat

4.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	100 892 232,96	95 819 427,20
Maksutuotot	157 704,11	111 697,05
Tuet ja avustukset	4 039 991,96	4 643 270,12
Muut toimintatuotot	2 743 179,48	3 009 552,87
Valmistus omaan käyttöön	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-51 891 404,17	-51 488 960,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 430 308,02	-8 451 668,81
Muut henkilösivukulut	-1 328 370,23	-1 820 657,91
Palvelujen ostot	-12 184 825,92	-11 131 226,08
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 738 813,71	-9 114 366,48
Avustukset	-189 209,25	-189 577,48
Muut toimintakulut	<u>-5 907 413,02</u>	<u>-5 818 452,96</u>
Toimintakate	18 162 764,19	15 569 037,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	140,00
Muut rahoitustuotot	148 089,50	128 978,25
Korkokulut	-163 528,05	-194 111,14
Muut rahoituskulut	<u>-415 304,91</u>	<u>-417 276,74</u>
Vuosikate	17 732 020,73	15 086 767,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 589 912,93	-10 002 650,26
Arvonalentumiset	<u>-4 000 000,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden tulos	4 142 107,80	5 084 117,58
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	1 036 641,78	1 387 814,42
Varausten lisäys(-)/vähennys(+)	0,00	0,00
Rahastojen lisäys(-)/vähennys(+)	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>5 178 749,58</u>	<u>6 471 932,00</u>

4.2 Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 732 020,73		15 086 767,84	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-291 932,29</u>	17 440 088,44	<u>-604 905,83</u>	14 481 862,01
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 626 048,40		-373 752,66	
Rahoitusosuudet investointi- menoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>291 932,29</u>	<u>-3 334 116,11</u>	<u>826 857,06</u>	<u>453 104,40</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		14 105 972,33		14 934 966,41
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1 999 998,00		-1 999 998,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0,00		-3 100 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	2 550,80		-3 265,84	
Vaihto-omaisuuden muutos	-74 836,44		-8 033,59	
Saamisten muutos	290 366,31		30 626,33	
Korottomien velkojen muutos	-2 702 241,42		-1 169 927,08	
Korollisten velkojen muutos	<u>0,00</u>	<u>-2 484 160,75</u>	<u>0,00</u>	<u>-1 150 600,18</u>
Rahoituksen rahavirta		-4 484 158,75		-6 250 598,18
Rahavarojen muutos		<u>9 621 813,58</u>		<u>8 684 368,23</u>
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	24 205 672,42		14 583 858,84	
Rahavarat 1.1.	14 583 858,84	9 621 813,58	5 899 490,61	8 684 368,23

4.3 Tase

T A S E

31.12.2024

31.12.2023

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	3 679 694,95		3 679 694,95	
Rakennukset	100 441 672,71		110 710 711,10	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 318,58		0,00	
Koneet ja kalusto	4 703 156,67		4 320 374,49	
Muut aineelliset hyödykkeet	244 069,79		244 069,79	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	133 143,15	109 257 055,85	266 070,05	119 220 920,38

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet		252 851,47		252 851,47
Muut saamiset		123 264,00		123 264,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		483 799,76		500 938,32
------------------------------------	--	-------------------	--	-------------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet		256 054,50		181 218,06
----------------------	--	-------------------	--	-------------------

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	613 973,74		762 225,04	
Muut saamiset	449 142,93		601 230,61	
Siirtosaamiset	789 626,15	1 852 742,82	779 653,48	2 143 109,13

Rahoitusarvopaperit

		4 500 000,00		0,00
--	--	---------------------	--	-------------

Rahat ja pankkisaamiset

		19 705 672,42		14 583 858,84
--	--	----------------------	--	----------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

		136 431 440,82		137 006 160,20
--	--	-----------------------	--	-----------------------

T A S E**31.12.2024****31.12.2023****VASTATTAVAA****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	13 671 480,50		13 671 480,50	
Muut omat rahastot	36 716 876,15		36 716 876,15	
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	39 315 251,02		32 843 319,02	
Tilikauden yli/alijäämä	<u>5 178 749,58</u>	94 882 357,25	<u>6 471 932,00</u>	89 703 607,67

**POISTOERO JA VAPAAEHTOISET
VARAUKSET**

Poistoero	15 825 971,55	16 862 613,33
-----------	----------------------	----------------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	483 699,76	498 287,52
-----------------------------	-------------------	-------------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vak. laitoksilta		12 666 684,00		14 666 682,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vak. laitoksilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Ostovelat	2 500 671,98		4 010 266,47	
Muut velat	1 157 516,40		1 104 162,96	
Siirtovelat	<u>6 914 541,88</u>	12 572 728,26	<u>8 160 542,25</u>	15 274 969,68

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

136 431 440,82	137 006 160,20
-----------------------	-----------------------

4.4 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Toimintatuotot	108 702 184,27		104 429 086,95	
Toimintakulut	<u>-90 301 576,03</u>		<u>-88 561 519,91</u>	
Toimintakate		18 400 608,24		15 867 567,04
Verotulot				
Valtionosuudet				
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	4 795,34		21 702,22	
Muut rahoitustuotot	20 076,80		11 894,64	
Korkokulut	-163 528,05		-194 111,14	
Muut rahoituskulut	<u>-399 661,11</u>	<u>-538 317,02</u>	<u>-417 281,74</u>	<u>-577 796,02</u>
Vuosikate		17 862 291,22		15 289 771,02
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 590 344,93		-10 003 082,26	
Omistuksen eliminointierot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	<u>-4 000 000,00</u>	<u>-13 590 344,93</u>	<u>0,00</u>	<u>-10 003 082,26</u>
Satunnaiset erät		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden tulos		4 271 946,29		5 286 688,76
Tilinpäätössiirrot	0,00		0,00	
Tilikauden verot	0,00		0,00	
Laskennalliset verot	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>4 271 946,29</u>		<u>5 286 688,76</u>

Konsernitase

31.12.2024

31.12.2023

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

432,00

864,00

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

3 679 694,95

3 679 694,95

Rakennukset

100 441 672,71

110 710 711,10

Kiinteät rakenteet ja laitteet

55 318,58

0,00

Koneet ja kalusto

4 703 156,67

4 320 374,49

Muut aineelliset hyödykkeet

244 069,79

244 069,79

Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat

133 143,15

109 257 055,85

266 070,05

119 220 920,38

Sijoitukset

Muut osakkeet ja osuudet

192 851,47

192 851,47

Muut saamiset

123 264,00

316 115,47

123 264,00

316 115,47

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

483 799,76

500 938,32

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

256 054,50

181 218,06

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

2 179 285,05

2 290 600,39

Rahoitusarvopaperit

5 400 000,00

484 356,20

Rahat ja pankkisaamiset

20 073 195,94

15 466 380,73

VASTAAVAA YHTEENSÄ

137 965 938,57

138 461 393,55

5. Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

5.1.1 Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuusto on muuttanut suunnitelman mukaisia poistoajoja vuodesta 2013 alkaen vastaamaan Kirjanpitolautakunnan (Kilan) Kuntajaoston suosituksen alarajoja. Vuodesta 2013 alkaen tehtyihin investointeihin sovelletaan Kilan kuntajaoston mukaisia poistoajojen alarajoja. Ennen vuotta 2013 tehty investoinnit poistetaan vanhojen poistoajojen mukaan. Valtuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 18.12.2020, mutta sen mukaisia poistoajoja on noudatettu vasta 1.1.2021 alkaen.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaan hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

5.1.2 Kuntayhtymän tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Kirjanpitoasetuksen 1 luvun 11 §:n mukaan nimikettä ei merkitä tuloslaskelmaan tai taseeseen, jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta. Tällaiset nimikkeet ja rivit on poistettu laskelmista.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Taseessa lomapalkkavelan muutos on 116 318,64 €.

Rakennuksiin tehty arvonalennus – 4 000 000,00 €.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja ei ollut.

5.1.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty koulutuskuntayhtymän täysin omistama tytäryhtiö Gradia-koulutuspalvelut Oy.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Sisäisiä katteita ei ole.

Konsernin tilikauden verot

Konsernitilinpäätöksen laatimisen yleisohjeen mukaan välittömät ja laskennalliset verot tulee merkitä omaan kohtansa. Niiden vähäisen määrän vuoksi niitä ei ole siirretty kyseiseen kohtaan, vaan ne sisältyvät toimintakuluihin kuten emoyhteisöllä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa kuntayhtymän taseessa oleva kertynyt poistoero on siirretty vapaaseen omaan pääomaan.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja tytäryhtiön keskinäinen omistus on eliminoitu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty niiden vähäisen merkityksen vuoksi. Jyväskylän Koulutuskuntayhtymä Gradian osakkuusyhtiöitä ovat 31.12.2024 olleet EduCluster Finland Oy (omistusosuus 10 %), Monetra Keski-Suomi Oy (omistusosuus alle 0,01 %), Kuntien Tiera Oy (omistusosuus alle 0,1 %) sekä Sarastia Oy (0,04 %).

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Kuntayhtymän toimintatuotot tulosalueittain ja konsernin toimintatuotot (ulkoiset erät 1 000 €)

Kuntayhtymän toimintatuotot tulosalueittain ja konsernin toimintatuotot (sisäiset tuotot eliminoitu).

(1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Ammattiopisto Gradia				
Valtionosuusrahoitus	74 085	69 789	74 085	69 789
Muut toimintatuotot	4 614	4 800	4 614	4 800
Saadut tuet ja avustukset	156	158	156	158
Hallinto ja kehittäminen				
Valtionosuusrahoitus	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	138	94	138	94
Saadut tuet ja avustukset	2 684	2 692	2 684	2 692
Gradia-ravintolat				
Valtionosuusrahoitus	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	1 856	1 948	1 856	1 948
Saadut tuet ja avustukset	66	76	66	76
Gradia-lukiot				
Valtionosuusrahoitus	20 306	19 347	20 306	19 347
Muut toimintatuotot	103	81	103	81
Saadut tuet ja avustukset	1 134	1 718	1 134	1 718
Gradia-kiinteistöt (liikelaitos)				
Muu liikevaihto	2 692	2 882	2 692	2 882
Saadut tuet ja avustukset	0	0	0	0
*Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	107 833	103 584	107 833	103 584
Gradia-koulutuspalvelut Oy				
Liikevaihto	2 539	2 900		
*Konsernin toimintatuotot yhteensä	110 372	106 484		

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistosuunnitelma 1.1.2021 alkaen (yhtymävaltuusto 18.12.2020 V19)

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poistoaika / V	Poisto- menetelmä	Kuntajaoston suositus / V
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet			
ICT-ohjelmat	2	Tasapoisto	2-5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	Tasapoisto	2-5
Muut	2	Tasapoisto	2-10
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	25	Tasapoisto	20-50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Talousrakennukset	10	Tasapoisto	10-20
Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Kevyet varastot ja rakennelmat	10	Tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	30-50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
- pysäköintialueet	15	Tasapoisto	15-20
- puisto- ja viheralueet	15	Tasapoisto	15-20
- puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10	Tasapoisto	10-12
- muut putki- ja kaapeliverkot	15		15-20
- muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	10	Tasapoisto	10-15
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
- henkilöautot	4	Tasapoisto	4-7
- mopot, moottoripyörät	4	Tasapoisto	
- kevyet peräkärryt	4	Tasapoisto	
- mönkijät, moottorikelkat	4	Tasapoisto	
- kuorma-autot, traktorit, perävaunut	10	Tasapoisto	10-15
- linja-autot	10	Tasapoisto	
Tietokonelaitteet	3	Tasapoisto	3-5
- tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheislaitteet		Tasapoisto	
		Tasapoisto	
Viestintälaitteet	3	Tasapoisto	3-5
- puhelin-, audio-, video- ja muut viestintälaitteet		Tasapoisto	
- teleliikenneverkot		Tasapoisto	
- murto- ja palohälytysjärjestelmät		Tasapoisto	
- televisiot, digiboksit		Tasapoisto	
- monitorit, projektorit		Tasapoisto	
- kamerat		Tasapoisto	
- vahvistimet ja kaiuttimet		Tasapoisto	
Muut koneet ja laitteet		Tasapoisto	
- kevyet koneet, kevyet liikkuvat työkonet	5	Tasapoisto	5-10
- laboratorio- ja tutkimuslaitteet	5	Tasapoisto	5-15
- kevyet laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto	3-5
- kalustohankinnat	3	Tasapoisto	3-5
- simulaattorit	5	Tasapoisto	
- Priimuksen ja opiskelijaravintoloiden keittiökoneet	3/10	Tasapoisto	
- raskaat sorvit	10	Tasapoisto	10-15
- raskaat maansiirtokoneet	10	Tasapoisto	10-15
- metsäkoneet	10	Tasapoisto	10-15
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön muk.		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		
SJOITUKSET			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Alle 10 000 euron hankinnat kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hyödyke poistetaan kuitenkin enintään sen taloudellisena pitoaikana.

EU-hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ilmoittamia poikkeavia poistoaikoja.

Poistot aloitetaan hankintakuukaudesta seuraavan kuukauden alusta.

13) Pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (1 000€)				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0	0	0	0
Rakennusten luovutusvoitot	0	313	0	313
Muut luovutusvoitot	292	313	292	313
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	292	626	292	626
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappio	0	0	0	0
Muut luovutustappiot	0	21	0	21
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	0	21	0	21

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet (1 000 €)										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskenr. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	0	0	3 680	110 710	0	4 320	244	266	119 220
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	1 877	57	1 825	0	1 989	5 748
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0	0	-2 122	-2 122
Tilikauden poisto	0	0	0	0	-8 146	-1	-1 442	0	0	-9 590
Arvonalennukset ja niiden palautukset					-4 000					-4 000
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0	0	3 680	100 441	55	4 703	244	133	109 256
										0
Arvonkorotukset 1.1.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
										0
Yhteensä	0	0	0	3 680	100 441	55	4 703	244	133	109 256

Pysyvien vastaavien sijoitukset (1 000 €)						
	Osakkeet ja osuudet				Muut saamiset	Yhteensä
	Osakkeet tytär- yhteisöt	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.	60	0	193	253	123	376
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	60	0	193	253	123	376
Arvonlennukset	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	60	0	193	253	123	376

20)–22) Omistuksia muissa yhteisössä koskevat liitetiedot

Tytär- ja osakkuusyhtiöt					
Nimi	Kotipaikka	Kunta-yhtymän omistus-osuus	Kuntayhtymän laskennallinen osuus		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhtiöt					
Gradia-koulutuspalvelut Oy	Jyväskylä	100,00 %	1 502 018,42	275 403,97	257 851,19
		Yhteensä	1 502 018,42	275 403,97	257 851,19
Muut omistuosuudet					
EduCluster Finland Oy	Jyväskylä	10,00 %			
Kuntien Tiera Oy	Helsinki	0,10 %			
Sarastia Oy	Helsinki	0,04 %			
Monetra Keski-Suomi Oy	Jyväskylä	0,01 %			

23) Saamisten erittely tytäryhteisöltä ja osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Lyhytaikaiset saamiset (1 000€)		
	Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023
Saamiset tytäryhteisöltä		
Myyntisaamiset	175	259
Yhteensä	175	259
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Saamiset yhteensä	175	259

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1000€)	Konserni		Kuntayhtymä	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Hankkeiden tuet ja avustukset	280	481	280	481
Valtionosuussaaaminen 2024	194	0	194	0
Työterveyshuollon korvausarvio 2024	242	209	242	209
Koulutuskorvausarvio 2024, TVR	34	33	34	33
Sosiaalivakuutusmenojen jaksotussaaamiset	10	14	10	14
Lyhytaikaisen lainan lyhennyskirjaus	0	0	0	0
Muut jaksotussaaamiset	29	43	29	43
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	789	780	789	780

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely (1 000 €)				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Peruspääoma 1.1.	13 671	13 671	13 671	13 671
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	13 671	13 671	13 671	13 671
Arvonkorotusraho 1.1.	0	0	0	0
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Arvonkorotusraho 31.12.	0	0	0	0
Gradia Jyväskylän kehittämisraho 1.1.	10 310	10 310	10 310	10 310
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradia Jyväskylän kehittämisraho 31.12.	10 310	10 310	10 310	10 310
Gradia Jämsän kehittämisraho 1.1.	1 200	1 200	1 200	1 200
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradia Jämsän kehittämisraho 31.12.	1 200	1 200	1 200	1 200
Gradian kehittämisraho 1.1.	25 207	25 207	25 207	25 207
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	0	0	0
Gradian kehittämisraho 31.12.	25 207	25 207	25 207	25 207
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	57 490	52 203	39 315	32 843
Tilikauden yli-/alijäämä	4 272	5 287	5 179	6 472
Ed. tilikauden korjauskoikaisu				
*Oma pääoma yhteensä	112 150	107 878	94 882	89 704

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken	%	€
Hankasalmi	1,6159	220 911
Joutsa	1,2675	173 290
Jyväskylä	59,1457	8 086 091
Jämsä	17,8807	2 444 555
Keuruu	3,3006	451 234
Kuhmoinen	1,2671	173 229
Laukaa	7,4677	1 020 939
Luhanka	0,2147	29 348
Muurame	3,5192	481 132
Petäjävesi	1,4377	196 550
Toivakka	1,0529	143 953
Uurainen	1,8304	250 248
Yhteensä	100,0000	13 671 480

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (1.1.2029 jälkeen)

Pitkäaikainen vieras pääoma (1 000 €)	Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 667	6 667
Yhteensä	4 667	6 667

30) Velat tytäryhteisölle ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Lyhytaikainen vieras pääoma (1 000€)	31.12.2024	31.12.2023
Velat tytäryhteisölle		
Ostovelat	8	25
Muut velat	0	0
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	8	25
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0	0
Siirtovelat	0	0
Yhteensä	0	0
Yhteensä	8	25

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Korkomenojen jaksotus	13	14	13	14
Lomapalkkajaksotus	4427	4317	4391	4275
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	1037	991	1032	982
Hankkeiden etukäteen saamat tuet ja avustukset	65	425	65	425
Muut siirtovelat	1426	2478	1414	2464
Siirtovelat yhteensä	6 968	8 225	6 915	8 161

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

38) Vuokra- ja leasingvastuut

Vuokra- ja leasingvastuut (1 000 €)	Konserni		Kuntayhtymä	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Vuokravastuut				
Education Facilities Oy/Ki Oy Jkl Kankaan VPT:n siipi, Kankaan alue, 31.12.2030 asti	3 630	1 260	3 630	1 260
Kiinteistö Oy Jämsänmäki, Konilannotko, 31.12.2024 asti	0	127	0	127
Education Facilities Oy / EQ Yhteiskuntakiinteistöt, Pitkäkatu 18-22, 31.12.2045 asti	34 871	34 337	34 871	34 337
Hemsö Suomi Oy, Wilhelm Schildtin katu 2, 6.4.2030 asti	2 149	2 453	2 149	2 453
Yhteensä	40 650	38 176	40 650	38 176
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 730	2 710	2 730	2 710
Leasingvastuut				
Koneiden leasingvastuut	1 111	1 587	1 111	1 587
Henkilöauto	9	16	9	16
Yhteensä	1 119	1 603	1 119	1 603
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	575	937	575	937
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	41 769	39 780	41 769	39 780

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistumisvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Palautusvastuun määrä	
		2024	2023
2016	2025	417 489	834 978
2017	2026	657 335	986 002
2018	2027	623 067	830 756
2019	2028	1 000 515	1 250 644
2020	2029	667 327	800 793
2021	2030	962 899	1 123 382
2022	2031	893 729	1 021 404
2023	2032	64 796	72 896
2024	2033	396 870	
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä *)		5 684 027	6 920 856

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt, myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

5.6 Muut liitetiedot

Lukiokoulutuksen yli-/alijäämä

Kuntayhtymän valtuusto 10.3.2016 V 8 päätti Jyväskylän lukiokoulutus- liikelaitoksen lakkauttamisesta 31.12.2016. Samalla valtuusto päätti, että lukiokoulutusta käsitellään 1.1.2017 alkaen Jyväskylän lukiokoulutus -tulosalueena ja että tulosalueen tuloja ja menoja sekä tilikauden ja edellisten tilikausien yli-/alijäämää seurataan erikseen kuntayhtymän taloudenpidossa.

Lukiokoulutuksen tilikauden ylijäämä vuonna 2024 oli 351 780,19 euroa ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2024 lopussa -12 814 369,82 euroa.

6. Eriytetyt tilinpäätökset

6.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilinpäätös

Johtokunta
11.3.2025

Hallitus
28.3.2025

Valtuusto
23.5.2025

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ GRADIA GRADIA-KIINTEISTÖT-LIIKELAITOS

TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Sisällysluettelo

1. Kiinteistöliikelaitoksen johtajan katsaus	3
2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen hallinto	4
2.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta	4
2.2 Liikelaitoksen virkavastuut	4
2.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	4
2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	7
2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja käsittely.....	7
2.4.2 Toiminnan rahoitus	9
2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	12
3. Talousarvion toteutumisvertailu.....	14
3.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	14
3.2 Tunnuslukujen toteutuminen.....	15
3.3. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	15
3.4 Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen vuonna 2024.....	18
3.4.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1. - 31.12.2024	18
3.4.2 Kiinteistöjen irtaimistohankinnat 1.1. - 31.12.2024	20
4. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloslaskelma.....	21
5. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tase	22
6. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma.....	23
7. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	24
7.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	24
7.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	24
7.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	24
7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	25
7.3 Tasetta koskevat liitetiedot	28
7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	28
7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	29
7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	30
7.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	31
8. Muut eriytetyt laskelmat	32
9. Tilinpäätöksen allekirjoitukset	33

1. Kiinteistöliikelaituksen johtajan katsaus

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulos vuonna 2024 oli -2,798 milj. euroa. Liikelaitokselle asetettu tulostavoite toteutui 0,975 milj. euroa muutetun talousarvion tavoitetta suurempana.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian omistamien rakennusten tekninen nykyarvo oli vuoden 2024 lopussa yhteensä noin 235 milj. euroa, josta Jyväskylässä käytössä olevien rakennusten osuus oli noin 196 milj. euroa, Jämsän noin 29 milj. euroa ja Lievestuoreen noin 10 milj. euroa. Kuntayhtymän omistamien tilojen laajuus on 121 848 hum², josta Jyväskylässä tiloja on 102 105 hum², Jämsässä 16 315 hum² ja Lievestuoreella 3 428 hum². Vuokratiloja kuntayhtymän käytössä on 15 939 hum², joista suurimpina kohteina ovat Musiikkikampuksen ja Kankaan kampuksen tilat sekä Hemsö Finland Oy:ltä vuokratut tilat Wilhelm Schildtin katu 2:ssa.

Kuntayhtymän kiinteistöomaisuudesta on pidetty hyvää huolta. Gradia-kiinteistöt on vienyt läpi mittavan kiinteistöinvestointiohjelman viimeisen vajaan 20 vuoden aikana, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty Terve Talo -kriteerien noudattamiseen, kiinteistöjen elinkaaren hallintaan, energiatehokkuuteen sekä tilojen yhteiskäyttöön ja muuntojoustavuuteen.

Kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025-2045 laatiminen aloitettiin vuonna 2024. Kehittämisohjelma on tarkoitettu hyväksyä valtuustokauden viimeisessä valtuuston kokouksessa toukokuussa 2025. Investointeja rajoitettiin syksyn 2022 YT prosessin seurauksena ja vuosina 2023 ja 2024 investoinnit ovat olleet hyvin maltillisia.

Gradia osallistui aktiivisesti Jyväskylän kaupungin toteuttaman Kukkulan alueen osayleiskaavan valmisteluun päättyneenä vuonna. Gradia on valmistautunut luopumaan Kukkulan kampusalueesta kesällä 2029. Osayleiskaava mahdollistaa kampusalueen käyttötarkoituksen muuttamisen ja sitä kautta helpottaa kiinteistöjen kehittämisohjelman toteuttamista. Kukkulan kiinteistön arvonalentaminen 4 milj. euroa suoritettiin joulukuun valtuuston kokouksen päätöksen ja tilintarkastajan ohjeistuksen mukaisesti.

Digitalisaatio ja sähköistyminen tulevaisuuden kiinteistöjen megatrendinä on tiedostettu ja Gradian strategian mukainen hiilineutraaliustavoite on otettu sekä tavoitteissa että toiminnassa huomioon. Gradian hankkima sähköenergia on tuotettu jo useita vuosia päästöttömästi pohjoismaisella vesi- ja ydinvoimalla.

Syksyn 2022 YT prosessi vähensi merkittävästi (-25 %) kiinteistöliikelaituksen henkilöstöä. Henkilöstö on antanut vahvan panoksen muutoksen läpiviemiseen ja sitoutunut uuteen toimintamalliin. Vuorovaikutus ja keskusteluyhteys kuntayhtymän oppilaitosten kanssa on parantanut merkittävästi.

Kaikilla vuoden aikana tehdyillä toimenpiteillä on tähdätty toiminnan tehostamiseen, energiatehokkuuteen sekä tilatehokkuuteen ja näiden kautta kustannusten karsimiseen kestävä kehityksen arvoja noudattaen. Toimenpiteet tukevat koko kuntayhtymän taloudellisten tavoitteiden toteutumista, unohtamatta kuitenkaan laadukasta asiakaspalvelua, tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä ja henkilöstön työhyvinvointia.

Haluan lausua isot kiitokset kiinteistöliikelaituksen osaavalle ja vastuulliselle henkilöstölle toimintavuodesta 2024.

2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen hallinto

2.1 Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtokunta

Johtokunnan kokoonpano 2021–2025

Jäsen

Santeri Lohi, pj.
Erja Laaksonen, vpj.
Pipsa Häkkänen
Juha Paananen
Tuula Peltonen

Varajäsen

Janne Andersin
Merja Lahtinen
Jani Maukonen
Sirkku Ingervo
Emilia Lakka

Johtokunta kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa. Johtokunta käsitteli/päätti mm. seuraavista asioista:

- Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2023 tilinpäätös
- Harju A2 sisäilmakorjaus, urakoitsijan valinta
- Kukkulan A-rakennuksen arvonalennus
- Vuoden 2024 talousarvion muutos
- Harjun kampuksen kaavamuutoksen hakeminen
- Sähkön hankinta 2027 - 2030
- Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelmavuosien hyväksyminen

2.2 Liikelaitoksen virkavastuut

Liikelaitoksen virkavastuullisena päätöksentekijänä toimii Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen johtaja / Jyväskylän koulutuskuntayhtymän johtaja Anssi Tuominen.

2.3 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen, arviointi ja kehittäminen

Sisäinen valvonta on osa kuntayhtymän johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan perusteet päivitettiin vuoden 2024 aikana. Gradian sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä sisäisen tarkastuksen perusteet-dokumentti on hyväksytty valtuustossa 19.12.2024 § 43.

Kuntayhtymän tehtävät on järjestettävä siten, että kaikilla organisaation tasoilla ja toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta, josta vastaavat kaikki tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja esimiehet.

Tilivelvollisiksi toimielimiksi Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksessa määritetään liikelaitoksen johtokunta ja tilivelvollisena viranhaltijana toimii kuntayhtymän johtaja, joka hoitaa myös liikelaitoksen johtajan tehtävää.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Liikelaitoksen johtokunnan tietoon ei ole tullut sellaisia oikaisuvaatimuksia tai valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Johtokunnan tietoon ei ole saatettu johtokunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevassa selonteossa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena liikelaitos ja kuntayhtymä olisivat joutuneet syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty tilinpäätös- ja toimintakertomuksen muissa kohdissa, kuten myös keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin ja poikkeamiin mahdollisesti tehdyt toimenpiteet.

Riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto on hallintosäännössä määrittänyt keskeiset valvontavastuut kuntayhtymän johdolle ja keskeisille viranhaltijoille. Riskienhallinta nivoutuu talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin. Talousarvioon kirjataan merkittävimmät riskit talousarviovuotta koskien, tilipäätökseen toteutuneet riskienhallinnan toimenpiteet, havainnot ja toteutuneet riskit. Riskejä raportoidaan kuntayhtymän osavuosikatsausten yhteydessä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Liikelaitoksen johtokunnalla ei ole tiedossa omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai muuta virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua liikelaitokselle tai kuntayhtymälle korvausvaade tai muu oikeudellinen vastuu.

Sopimustoiminta

Rakennusurakkasopimuksiin liittyviä riskejä ovat esimerkiksi sopimusrikkomukset ja sopimuskumppanien taloudelliset vaikeudet. Rakennusalan taloudellisten haasteiden jatkumisesta huolimatta sopimuksiin liittyviä riskejä ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Muut vahinko- ja turvallisuusriskit

Liikelaitoksen talousarviossa muiksi riskeiksi määriteltiin rakennuksiin kohdistuvat vahinkoriskit ja tilamitoituksiin liittyvät virheet ja virheinvestoinnit. Henkilöstön, joka toimii fyysisesti raskaissa olosuhteissa, kuten puhtauspalveluissa ja kiinteistönhoidossa, suurimmat riskit liittyvät työturvallisuuteen. Rakennuksiin kohdistuva vahinkoriski toteutui käyttäjän toiminnasta johtuneen vesivahingon muodossa Harjun asuntolarakennuksen huoneistossa. Suihkun lattiakaivo oli tukkeutunut ja asukkaan käydessä suihkussa, vesi oli tulvinut

huoneiston muihin tiloihin. Vesivahingosta aiheutui korjauskustannuksia ja asuntolan lattiakaivojen huollon prosessia on kehitetty vesivahingon jälkeen. Ilkivaltaan liittyvä riski toteutui ja ilkivaltaan liittyvät haasteet ovat jatkuneet vuoden 2024 aikana. Ilkivalta aiheutti vuonna 2024 huomattavan määrän ylimääräistä työtä. Työturvallisuusriskit toteutuivat vain vähäisenä.

2.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja käsittely

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2024	TP 2023
Liikevaihto	22 014 871,88	22 553 042,62
Materiaalit ja palvelut	7 195 660,35	6 804 533,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 614 700,07	2 910 355,69
Palvelujen ostot	4 580 960,28	3 894 177,58
Henkilöstökulut	1 458 168,13	1 538 929,93
Palkat ja palkkiot yhteensä	1 228 362,84	1 287 197,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	198 508,69	214 525,42
Muut henkilösivukulut	31 296,60	37 206,66
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38	8 267 208,23
Suunnitelman mukaiset poistot	8 224 317,38	8 267 208,23
Arvonalentumiset	4 000 000,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	4 428 379,48	4 379 437,12
Vuokrat	2 878 271,53	2 795 592,98
Verot	1 550 010,79	1 574 346,07
Liiketoiminnan muut kulut	97,16	9 498,07
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46	1 562 934,07
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09	-572 116,26
Korkotuotot		0,01
Muille maksetut korkokulut	-163 528,05	-199 605,98
Korvaus peruspääomasta	-372 073,62	-372 073,62
Muut rahoituskulut	-907,42	-436,67
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-3 828 162,55	990 817,81
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	-3 828 162,55	990 817,81
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	1 036 641,78	1 387 814,42
Tuloverot	-6 600,46	0,00
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-2 798 121,23	2 378 631,23
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,8 %	2,1 %
Kuntayhtymän sijoitetun pääoman tuotto, %	-6,4 %	2,3 %
Voitto, %	-17,4 %	4,4 %

Liikelaitoksen tuloslaskelma kuvaa, miten tilikaudella syntynyt liikevaihto riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

Sijoitetun pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti ja kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto prosentti kertovat sijoitetun pääoman tuoton eli mittaavat suhteellista kannattavuutta.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen suhteellinen kannattavuus laski sijoitetun pääoman tuotto prosentilla mitattuna, ollen -4,8 % ja edellisenä vuonna 2,1 %. Myös kuntayhtymän sijoittaman pääoman tuotto prosentti laski, ollen -6,4 %, edellisenä vuonna 2,3 %. Tunnuslukujen arvojen muutokseen vaikutti mm. tilinpäätösvuoden alijäämä ennen satunnaisia eriä, joka oli tilikaudella -3,828 milj. euroa, vuonna 2023 se oli 0,991 milj. euroa. Muutokseen vaikutti pysyvien vastaavien arvonalentaminen.

Voitto, % = $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja} / \text{Liikevaihto})$

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen voitto prosentti oli -17,4 %, edellisellä tilikaudella se oli 4,4 %. Tunnusluku kertoo kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Prosenttiluvun ollessa negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista. Tilikaudella tunnusluku muuttui negatiiviseksi, sillä ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä laski huomattavasti vuodesta 2023.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia on -3 828 162,55 euroa.

Johtokunta esittää tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja 1 036 641,78 euroa

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tilikauden alijäämäksi muodostuu 2 798 121,23 euroa, joka esitetään siirrettäväksi edellisten vuosien yli-/alijäämätilille. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kertynyt ylijäämä vuoden 2024 lopussa on 26,115 milj. euroa.

2.4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA		1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46		1 562 934,07		
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38		8 267 208,23		
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09		-572 116,26		
Tuloverot	-6 600,46				
Tulorahoituksen korjauserät	-179 018,00	8 210 536,37	-430 821,73		8 827 204,31
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 981 191,78		-324 569,31		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179 018,00	-1 802 173,78	615 711,88		291 142,57
Toiminnan ja investointien rahavirta		6 408 362,59			9 118 346,88
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00		-1 999 998,00		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys muilta	1 999 998,00		1 999 998,00		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00	-1 999 998,00	-2 599 998,00		-2 599 998,00
Oman pääoman muutokset		0,00			0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kuntayhtymältä	-3 772 095,06		-6 392 097,57		
Saamisten muutos muilta	209 995,63		-5 680,40		
Korottomien velkojen muutos muilta	-846 265,16	-4 408 364,59	-120 570,91		-6 518 348,88
Rahoituksen rahavirta		-6 408 362,59			-9 118 346,88
Rahavarojen muutos		0,00			0,00
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00		
Rahavarat 1.1.	0,00		0,00		0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	27 298	18 449
Investointien tulo-rahoitus, %	423 %	2852 %
Laskennallinen lainanhoitokate	4,3	4,1
Lainanhoitokate	4,0	3,4

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö rahavarat tilikauden aikana.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen toiminnan rahavirta oli 8,2 milj. euroa, joka muodostui liikealijäämästä, poistoista ja arvonalentumisesta, rahoituskuluista, tuloveroista ja tulorahoituksen korjauserästä. Pysyviin vastaaviin kirjattiin tilikaudella 4 milj. euron arvonalentaminen ja tulorahoituksen korjauserässä oli osakkeiden myyntivoitto.

Investointien rahavirta oli 1,8 milj. euroa, investointimenojen toteuma oli 1,98 milj. euroa, joka oli huomattavasti suurempi kuin edellisenä vuonna, lisäksi tilikaudelle kirjautui pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo.

Rahoituksen rahavirta muodostui lainakannan muutoksina, lainaa lyhennettiin 2,0 milj. euroa, uusia lainoja ei nostettu. Rahoituksen rahavirtaan vaikutti myös osaltaan maksuvalmiuden muutokset, joita olivat saamisten muutos kuntayhtymältä ja saamisten muutos muilta sekä korottomien velkojen muutos muilta.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen (positiivinen / ylijäämäinen tunnusluku). Negatiivinen (alijäämäinen) tunnusluku ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan esimerkiksi lisälainaa ottamalla. Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös-vuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta oli 27,3 milj. euroa, rahavirta parani 8,8 milj. eurolla.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (rahoituslaskelman investointimenot) on rahoitettu tulorahoituksella. Mikäli tunnusluvun arvo on alle 100, erotus on rahoitettava pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen investointien tulorahoitusprosentti oli 423 % vuonna 2024. Edellisen vuoden vastaava prosentti oli ennätykselliset 2852 %. Muutokseen eniten vaikuttaa eniten pysyvien vastaavien arvonalentuminen ja investointien lisääntyminen.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvon on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Tunnusluvun arviointiasteikko on seuraava:

- Lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on suurempi kuin 2
- Lainanhoitokyky on tyydyttävä, kun lainanhoitokate on 1-2
- Lainanhoitokyky on heikko, kun lainanhoitokate on pienempi kuin 1

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen laskennallinen lainanhoitokate oli 4,3, edellisellä tilikaudella lainanhoitokate oli 4,1.

Lainanhoitokate = (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainanhoitokate oli 4,0, joka oli hyvä sekä tilinpäätösvuonna että edellisinä vuosina.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvuista on jätetty pois maksuvalmiutta kuvaavat tunnusluvut **kassan riittävyys (pv)**, **quick ratio** ja **current ratio**. Gradia-kiinteistöjen maksuvalmius- ja rahoitussuunnittelu tapahtuu osana kuntayhtymän maksuvalmius- ja rahoitussuunnittelua.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella ei ole myöskään omaa kassaa, vaan liikelaitoksen kassa on osa kuntayhtymän kassaa. Liikelaitoksella ei ole omaa pankkitiliä, vaan sillä on kirjanpidollinen yhdystili. Maksuvalmiuden tunnusluvut eivät ole edellä mainittujen asioiden takia relevantteja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kohdalla.

2.4.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

VASTAAVAA (1 000 €)	2023	2024	VASTATTAVAA (1 000 €)	2023	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	115 154	104 911	OMA PÄÄOMA	41 315	38 517
Aineelliset hyödykkeet	115 030	104 787	Peruspääoma	12 402	12 402
Maa- ja vesialueet	3 680	3 680	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	26 534	28 913
Rakennekset	110 646	100 384	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 379	-2 798
Kiinteät rakenteet ja laitteet		55			
Koneet ja kalusto	195	291			
Muut aineelliset hyödykkeet	244	244	POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	16 863	15 826
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	266	133	Poistoero	16 863	15 826
Sijoitukset	123	123	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	0	0			
Muut saamiset	123	123			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	439	229	VIERAS PÄÄOMA	57 415	50 797
Saamiset	439	229	Pitkäaikainen	14 667	12 667
Lyhytaikaiset saamiset	439	229	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 667	12 667
Myyntisaamiset	117	65	Lyhytaikainen	42 748	38 130
Muut saamiset	312	151	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 000	2 000
Siirtosaamiset	10	13	Ostovelat	1 565	694
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	Korottomat velat kuntayhtymältä	38 964	35 192
VASTAAVAA YHTEENSÄ	115 593	105 140	Muut velat	22	23
			Siirtovelat	198	221
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	115 593	105 140
			TASEEN TUNNUSLUVUT:		
			Omavaraisuusaste, %	50,3 %	51,7 %
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	254,6 %	230,7 %
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	28 913	26 115
			Lainakanta 31.12., 1 000 €	16 667	14 667
			Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	54 843	55 317

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen taseen loppusumma oli vuoden 2024 lopussa 105,1 milj. euroa (vuonna 2023 115,6 milj. euroa), taseen arvo laski 10,5 milj. euroa edellisestä vuodesta. Pysyvissä vastaavissa aineelliset hyödykkeet vähenivät 10,2 milj. euroa ja vaihtuvat vastaavat 0,210 milj. euroa. Taseen vastattavissa omapää-oma pieneni 2,8 milj. euroa, poistoero pieneni 1,04 milj. euroa ja vieras pääoma pieneni 6,6 milj. euroa.

Omanvaraisuusaste, % = 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen omavaraisuusaste oli vuonna 2024 51,7 %, parannusta oli 1,4 prosenttiyksikköä edelliseen tilikauteen verrattuna.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuus oli 230,7 % (254,6 % vuonna 2023), tunnusluku parani 23,9 prosenttiyksikköä. Tunnuslukuun vaikutti vieraan pääoman ja käyttötulojen muutokset.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 € = Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Kertynyt yli-/alijäämä -tunnusluku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen kertynyt ylijäämä vuonna 2024 on 26,1 milj. euroa, joka on 2,8 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Lainakanta 31.12., 1 000 € = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Korottomat velat kuntayhtymältä)

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 14,7 milj. euroa. Lainakanta pieneni 2,0 milj. euroa vuodesta 2023.

Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 € = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen lainat ja vastuut olivat 2024 vuoden lopussa 55,3 milj. euroa tämä oli 0,474 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Vastuiden lisääntymiseen vaikutti vuokravastuiden kasvu ja vieraan pääoman väheneminen. Vuokravastuiden määrä on huomioitu liitetiedoissa ilmoitetun mukaisina.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksella ei ole sijoituksiin merkittyjä joukkovelkakirjalainasaamisia ja muita lainasaamisia, joten liikelaitoksen taseen tunnusluku lainasaamiset 31.12. on jätetty pois tunnuslukuanalyysistä.

3. Talousarvion toteutumisvertailu

3.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian kärki	Strateginen tavoite	Toiminnalliset tavoitteet	Vaikuttavuustavoite (Mittari ja sen tavoite)
Hyvinvoivat gradialaiset	Gradiassa arki on sujuvaa	Gradia-kiinteistöjen Power Bi -raporttien kehittäminen.	Toimintaa palvelevia raportteja on saatu käyttöön
	Lisäämme liikuntaa ja kulttuuria arkeen	Kehitetään infraa, joka kannustaa liikumiseen	Lukittava polkupyörien säilytyspaikka valmistui Viitaniemen ja Harjun kampuksille
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Rakennamme älykkään teknologian organisaatiota	Tutkitaan mahdollisuutta vuokralas- kujen automatisointiin Optimaze-jär- jestelmästä laskutukseen ja kirjanpi- toon Suunnitellaan, aikataulutetaan ja budjetoidaan tilojen olosuhteiden ja käyttöasteiden seurantajärjestelmä Määritellään rakennusten tietomal- lien sisällön tavoitetaso	Laskutusintegraatio saatiin toteutettua, mutta tietokenttien täsmäytystä jatketaan edelleen. Seurantajärjestelmiä kartoitettu ja kustan- nuksia selvitetty, toteu- tusta jatketaan myö- hemmin. Tietomallin sisältö määritetty, tietomallin- nusohjeen laatimista jatketaan
	Olemme viisaasti vastuullisia	Päivitetään kiinteistöjen kehittämis- ohjelma Sähköautojen latauspaikkojen lisää- minen	Kiinteistöjen kehittä- misohjelma esitellään valtuustolle touko- kuussa 2025 Latauspaikkoja toteu- tettiin seitsemälle kam- pukselle, niiden vii- meistely siirtyi vuodelle 2025
	Tiedämme mitä teemme ja olemme siinä hyviä	Lisätään kiinteistöpalvelujen näky- vyyttä intrassa, infotaululla ja somessa	Perustettu Instagram tili Gradia kiinteistöille

3.2 Tunnuslukujen toteutuminen

Tunnuslukujen tavoitteet 2024 ja toteutumat 2021–2024

Gradia-kiinteistötö-liikelaitos	TP 2021	TP 2022	TP2023	TA2024	TP2024
Kiinteistöjen ylläpito					
Ominaiskulutuksen muutos, sähkö	7,3 %	-3,50 %	-15,80 %	-1,00 %	0,70 %
Ominaiskulutuksen muutos, lämpö	1,1 %	-4,50 %	-20,10 %	-1,00 %	5,50 %
Ominaiskulutuksen muutos, vesi	5,3 %	15,30 %	-8,50 %	-1,00 %	2,60 %
Kuntien energiatehokkuussopimuksen säästötavoite, 10,5 %:n kokonaistavoite kaudella 2017-2025	6,90 %	8,80 %	19,10 %	10,00 %	19,00 %
Kuntoluokka, %	83	83	82	75	82
Tyhjät tilat, %	11,9	9,7	6,4	-	5,7
Tilankäytön tehokkuus, m2/opiskelija	13,7	13,5	12,5	-	12,2
Rakentamisinvestointien kustannusarvion pitävyys:					
kustannusarvion ylitys %					
- Lievestuore 3. vaihe		-1,8			

Koulutuskuntayhtymä on mukana kuntien energiansäästöohjelmassa vuosille 2017–2025 (KETS-hanke), jossa tavoitteena on 10,5 % (4124 MWh) energiansäästö vuonna 2014 kulutetusta energiamäärästä vuoteen 2025 mennessä. Toteutuneet energiansäästötoimet, joista suurimpina ovat olleet ilmanvaihdon käyntiaikamuutokset ja lämpötilojen pudotukset, ovat kasvattaneet energiansäästötoimia erittäin merkittävästi. Säästöjen määrä nousi jopa yli koko säästökauden tavoitteen ja mikäli säästötoimet saadaan pidettyä voimassa kauden loppuun asti, tavoite tullaan ylittämään reilusti. Säästötavoitteeksi arvioitiin 10 %, toteutuneet säästötoimet olivat vuoden 2024 lopussa 19,0 % (7443 MWh).

Energiankulutukset kasvoivat hieman, sähkönkulutus oli +0,7 % ja kaukolämmönkulutus oli +5,5 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Tähän merkittävimpinä syinä olivat ilmanvaihdon pidennetyt käyntiajat ja viikonloppuajalle lisätyt tuuletukset. Myös kaukolämmön normeeraukseen tulleet muutokset ovat vaikuttaneet raportoidun ominaiskulutuksen toteumiin. Vedenkulutus kasvoi hieman edeltävään vuoteen verrattuna, mutta pitkällä aikavälillä kulutuslukummat ovat kuitenkin laskeneet.

Jätteiden kierrätysastetavoite saavutettiin, kierrätysasteen oltua 67 %. Hyötykäyttöön menevän jätteen osuus pysyi edellisen vuoden tasolla. Jätteiden kokonaismäärä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttäjien kanssa kehitettiin tarkempaa lajittelua, lajittelupisteitä lisättiin käytäville ja opastusta parannettiin. Näillä keinoilla saatiin vähennettyä luokissa olevien roska-astioiden määrää erityisesti Gradia-lukioiden tiloista.

3.3. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2024 tilikauden alijäämä on 2,798 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa alijäämäksi arvioitiin 3,774 milj. euroa, tulos toteutui 0,975 milj. euroa parempana.

Toimintatuottojen (22,015 milj. euroa) suurin erä muodostui sisäisistä ja ulkoisista vuokratuotoista (19,373 milj. euroa), jotka toteutuivat 0,169 milj. euroa talousarviota suurempina. Uusia ulkopuolisia

vuokralaisia saatiin Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatus Priimuksen kampukselle. Vuokratuoton nousuun vaikutti myös kustannusindeksien kohoaminen. Sisäisiä vuokratuottoja laski hiukan tulosaluiden tilamuutokset vuoden aikana. Sisäiset ja ulkoiset myyntituotot (2,065 milj. euroa) toteutuivat budjetoidun mukaisena. Muita toimintatuottoja (0,577 milj. euroa) kertyi 0,364 milj. euroa budjetoitua enemmän, muutosta aiheutti Viitasaaren koulutuskiinteistö Oy:n osakkeiden myyntitulo, joka tuloutui talousarviosta poiketen vasta vuodelle 2024, kiinteistöhoitoon käyttökorvauksia kertyi myös 0,135 milj. euroa budjetoitua enemmän, sillä myydystä Jämsän B-rakennuksen kaukolämmöstä tuli vielä tilikaudelle käyttökorvauksia, Jämsän Yrityskiinteistöt Oy:n oman kaukolämpöliittymän toteutus siirtyi myöhäisemmäksi ajankohdaksi.

Toimintakulut (13,089 milj. euroa) toteutuivat 0,463 milj. euroa pienempänä kuin oli talousarviossa suunniteltu. Toimintakulujen suurin erä oli palveluiden ostot 4,451 milj. euroa, joka toteutui 0,077 milj. euroa talousarviota pienempänä, rakennusten vuosikorjaustiin käytettiin 1,450 milj. euroa, joka oli lähes budjetoidun mukainen. Aineissa ja tarvikkeissa suurin toteumaerä muodostui edellisten vuosien tapaan energiakustannuksista, vaikka sähkössä toteuma oli 0,202 milj. euroa budjetoitua pienempi, vastaavasti kaukolämpöön kului hieman budjetoitua enemmän, kaukolämmön muutokseen vaikutti osaltaan myydyin Jämsän B-rakennuksen kaukolämpö kuten se vaikutti myös käyttökorvauksiin. Sähkön toteumaan vaikutti budjetoitua edullisempi hinta. Henkilöstökulut jäivät budjetoidusta 0,077 milj. euroa eläköitymisten ja osa-aikaiseksi siirtymisten vuoksi, henkilöstölukumäärä pysyi kuitenkin samana kuin edellisenä vuonna. Ulkoisia vuokria maksettiin 0,031 milj. euroa budjetoitua enemmän, tähän vaikutti kuten vuokratuloihin suunniteltua suuremmat indeksikorotukset, johtuen koho-
neista kiinteistökustannuksista. Veroja puolestaan maksettiin 0,053 milj. euroa budjetoitua vähemmän, talousarviossa arvioitu kiinteistöveron korotus ei täysin toteutunut.

Poistot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisina alittaen arvion 0,037 milj. eurolla. Kukkulan A-rakennukselle tehtiin valtuuston päätöksen mukainen 4 milj. euron arvonalentaminen tilinpäätöksen yhteydessä.

1 000 €

Gradia-kiinteistöt

	TP 2023	TA 2024	TA + M 2024	TP 2024	ERO
TOIMINTATUOTOT					
Opiskelijatuotot	0	0	0	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	146	138	138	157	19
Myyntituotot (sisäiset)	1 913	1927	1927	1 908	-19
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0	0	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 964	1781	1781	1 960	179
Vuokratuotot (sisäiset)	17 755	17423	17423	17 413	-10
Muut toimintatuotot	776	213	213	577	364
*TOIMINTATUOTOT YHT.	22 553	21 482	21482	22 015	533
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 539	-1 536	-1536	-1 458	77
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-3 774	-4528	-4528	-4 451	77
Palveluiden ostot (sisäiset)	-120	-122	-122	-130	-8
Aineet ja tarvikkeet	-2 910	-2901	-2901	-2 615	286
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-2 796	-2847	-2847	-2 878	-31
Vuokrat (sisäiset)	0	0	0	0	0
Verot	-1 574	-1610	-1610	-1 557	53
Muut toimintakulut	-9	-8	-8	0	8
*TOIMINTAKULUT YHT.	-12 723	-13 552	-13552	-13 089	463
*TOIMINTAKATE	9 830	7 930	7930	8 926	996
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-572	-537	-537	-537	0
*VUOSIKATE	9 258	7 393	7393	8 389	996
Sumu-poistot	-8267	-8 261	-8261	-8 224	37
Arvon alentumiset	0	0	-4 000	-4 000	0
*TILIKAUDEN TULOS	991	-868	-4 868	-3 835	1 033
Poistoeron muutos	1 388	1 094	1 094	1 037	-57
Varausten muutos		0	0	0	0
Rahastojen muutos		0	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	2 379	226	-3 774	-2 798	975

3.4 Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen vuonna 2024

3.4.1 Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit 1.1. - 31.12.2024

Investointien toteutuminen

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa varattiin rakentamisinvestoinneille 2,2 milj. euroa. Toteutuneiden rakentamisinvestointien loppusumma oli 1,811 milj. euroa. Irtaimistohankintoihin varattiin talousarviossa 0,220 milj. euroa ja toteuma oli 0,180 milj. euroa. Talousarviomuutoksessa päätettiin Viitaniemen tilamuu- tokset -hanke keskeyttää, koska kiinteistöstrategian päivittäminen oli kesken ja rakennukseen liittyvät lähi- tulevaisuuden suunnitelmat vielä epäselvät. Toteutuneet suunnittelukustannukset v. 2022 siirrettiin tilikau- della käyttötalouden kuluksi ja Kankaan kampuksen vuokrasopimusta jatkettiin viisi vuotta, vuoteen 2030.

Harjun A-rakennuksen A2-osan sisäilmakorjaukseen oli budjetoitu 1,2 milj. euroa, toteuma oli 1,23 milj. euroa. Hankkeen aikataulu oli tiukka, koska mittavat korjaustyöt oli saatava valmiiksi neljän kuukauden urakka-ajan puitteissa, ennen uuden lukuvuoden alkua elokuussa 2024. Urakan aikaisten rakenneavausten yhteydessä löydettiin merkittäviä poikkeamia hankkeen lähtötietoihin verrattuna, mikä aiheutti lisätyökustannuksia ja aiheutti haasteita aikataulun toteutumiselle. Urakoihin lisättiin resursseja hankkeen aikana, mikä mahdollisti hankkeen valmistumisen aikataulun mukaisesti. Resurssien lisäys aiheutti kuitenkin hankkeen budjetin ylittymisen.

Harjun A1 tilamuutokset -hankkeen suunnittelu alkoi budjetoidusta poiketen jo syksyllä 2024, suunnittelu-
kustannuksia kertyi tilikaudelle 0,064 milj. euroa. Harjun kampuksen muutokset kohdistuvat pääosin A1-
osaan, jossa alasali on tarkoitus purkaa ja muuttaa ne ja ympäröivät tilat uusiin käyttötarkoituksiin. Hankkeen
lähtökohtana on lisätä rakennukseen mahdollisimman paljon uusia opetustiloja, korjata rakenteissa havaitut
vauriot rakennuksen A1-osassa sekä lisätä rakennuksen käyttöastetta merkittävästi. Hankkeen suunnittelu
jatkuu vuoden 2025 puolelle.

Aktivoitaviin vuosikorjauksiin varattiin 1,0 milj. euroa, hankkeiden toteuma tilikaudella oli 0,520 milj. euroa. Tilikauden aikana toteutettiin Viitaniemen kampukselle kaukolämpövaihtimet, vedenjäähdyttimet, öljykattila ja polkupyöräkatos. Harjun ja Jämsän alakampuksella toteutettiin pihan kunnostustyöt. Kaikille kampuksille rakennettiin myös sähköautojen latauspisteet, joiden viimeisteleminen jatkui osittain vuoden 2025 puolella.

KIINTEISTÖJEN RAKENTAMISINVESTOINNIT 2024

1 000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Talousarvio	Poikkeama
	2024	2024	+ muutos	
			2024	
Rakennukset:				
Aktivoitavat vuosikorjaukset 52444, 52327, 52424, 52404, 52454, 52434, 52374	520	1 000	1 000	-480
Viitaniemen tilamuutokset	0	580	0	0
Projekti -				
Harjun A 2 sisäilmakorjaus Projekti 52313	1228	1200	1200	28
Harju A1 tilamuutokset Projekti 52413	64	0	0	64
Investointimenot yhteensä	1 811	2 780	2 200	-389

Siirrot käyttötalouteen				
Viitaniemen 1 C-E tilamuutokset Projekti 52303	10			10
Siirrot käyttötalouteen yhteensä	10	0	0	10

Viitasaaren koulutuskiiinteistö Oy:n osakkeet	179			179
				0
Investointitulot yhteensä	179	0	0	179

3.4.2 Kiinteistöjen irtaimistohankinnat 1.1. - 31.12.2024

1000 euroa

	Toteuma	Talousarvio	Poikkeama
	2024	2024	
Koneet ja laitteet	180	220	-40
Yhteensä	180	220	-40

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos käytti vuonna 2024 kone- ja laiteinvestointeihin yhteensä 180 165 euroa, Viitaniementien A - B kulunvalvonta kustansi 60 226 euroa, Viitaniementie C - E kulunvalvonnan kustannukset olivat 108 869 euroa ja hiljaisen tilan kalusteet olivat 11 070 euroa.

4. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024		1.1.-31.12.2023	
Liikevaihto		22 014 871,88		22 553 042,62
Tuet ja avustukset				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 614 700,07		2 910 355,69	
Palvelujen ostot	4 580 960,28	7 195 660,35	3 894 177,58	6 804 533,27
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	1 228 362,84		1 287 197,85	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	198 508,69		214 525,42	
Muut henkilösivukulut	31 296,60	1 458 168,13	37 206,66	1 538 929,93
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	8 224 317,38		8 267 208,23	
Arvonalentumiset	4 000 000,00	12 224 317,38	0,00	8 267 208,23
Liiketoiminnan muut kulut				
Avustukset				
Vuokrat	2 878 271,53		2 795 592,98	
Verot	1 550 010,79		1 574 346,07	
Liiketoiminnan muut kulut	97,16	4 428 379,48	9 498,07	4 379 437,12
Liikeylijäämä (-alijäämä)		-3 291 653,46		1 562 934,07
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot			0,01	
Muille maksetut korkokulut	-163 528,05		-199 605,98	
Korvaus peruspääomasta	-372 073,62		-372 073,62	
Muut rahoituskulut	-907,42	-536 509,09	-436,67	-572 116,26
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-3 828 162,55		990 817,81
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-3 828 162,55		990 817,81
Poistoerojen lisäys (-) / vähennys (+)		1 036 641,78		1 387 814,42
Tuloverot		-6 600,46		0,00
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		-2 798 121,23		2 378 632,23

5. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tase

TASE	31.12.2024		31.12.2023	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	3 679 694,95		3 679 694,95	
Rakennukset	100 384 470,21		110 645 618,60	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	55 318,58			
Koneet ja kalusto	290 648,89		195 017,78	
Muut aineelliset hyödykkeet	244 069,79		244 069,79	
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	133 143,15	104 787 345,57	266 070,05	115 030 471,17
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet			0,00	
Muut saamiset	123 264,00	123 264,00	123 264,00	123 264,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	64 886,31		117 125,73	
Muut saamiset	151 093,11		312 316,93	
Siirtosaamiset	13 136,46	229 115,88	9 668,85	439 111,51
Rahat ja pankkisaamiset		0,00		0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	105 139 725,45		115 592 846,68	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	12 402 454,12		12 402 454,12	
Edellisten tilikausien ylijäämä	28 912 918,09		26 534 285,86	
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 798 121,23	38 517 250,98	2 378 632,23	41 315 372,21
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
Poistoero	15 825 971,55		16 862 613,33	
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	15 825 971,55	0,00	16 862 613,33
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		12 666 684,00		14 666 682,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Ostovelat	694 327,75		1 564 623,93	
Korottomat velat kuntayhtymältä	35 191 985,62		38 964 080,68	
Muut velat	22 513,91		21 554,45	
Siirtovelat	220 993,64	38 129 818,92	197 922,08	42 748 179,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	105 139 725,45		115 592 846,68	

6. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-3 291 653,46		1 562 934,07	
Poistot ja arvonalentumiset	12 224 317,38		8 267 208,23	
Rahoitustuotot ja -kulut	-536 509,09		-572 116,26	
Satunnaiset erät				
Tuloverot	-6 600,46			
Tulorahoituksen korjauserät	-179 018,00	8 210 536,37	-430 821,73	8 827 204,31
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 981 191,78		-324 569,31	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179 018,00	-1 802 173,78	615 711,88	291 142,57
Toiminnan ja investointien rahavirta		6 408 362,59		9 118 346,88
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00		-1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys muilta	1 999 998,00		1 999 998,00	
Lyhytaikaisten lainojen vähennys muilta	-1 999 998,00	-1 999 998,00	-2 599 998,00	-2 599 998,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kuntayhtymältä	-3 772 095,06		-6 392 097,57	
Saamisten muutos muilta	209 995,63		-5 680,40	
Korottomien velkojen muutos muilta	-846 265,16	-4 408 364,59	-120 570,91	-6 518 348,88
Rahoituksen rahavirta		-6 408 362,59		-9 118 346,88
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	0,00		0,00	
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00

7. Tilinpäätöksen liitetiedot

7.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

7.1.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian valtuusto on muuttanut suunnitelman mukaisia poistoaikoja vuodesta 2013 alkaen vastaamaan Kirjanpitolautakunnan (Kilan) Kuntajaoston suosituksen alarajoja. Vuodesta 2013 alkaen tehtyihin investointeihin sovelletaan Kilan kuntajaoston mukaisia poistoaikojen alarajoja. Ennen vuotta 2013 tehdyt investoinnit poistetaan vanhojen poistoaikojen mukaan. Valtuusto on hyväksynyt uuden poistosuunnitelman 18.12.2020, mutta sen mukaisia poistoaikoja on noudatettu vasta 1.1.2021 alkaen.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaan hankintamenon määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

7.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Kirjanpitoasetuksen 1 luvun 11 §:n mukaan nimikettä ei merkitä tuloslaskelmaan tai taseeseen, jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta. Tällaiset nimikkeet ja rivit on poistettu laskelmista.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty.

4) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja ei ollut.

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Erittely toimintatuotoista

Toimintatuotot	31.12.2024	31.12.2023
Gradia-kiinteistöt-liikelaitos		
Vuokratuotot, ulkoiset	1 960	1 964
Vuokratuotot, sisäiset	17 413	17 755
Siivouspalvelujen myynti, ulkoiset	157	146
Siivouspalvelujen myynti, sisäiset	1 533	1 568
Kiinteistöpalvelujen myynti, ulkoiset	218	183
Muu liikevaihto	554	507
Saadut tuet ja avustukset	0	0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	179	431
Toimintatuotot yhteensä (1 000 e)	22 015	22 553

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Poistoaika / v	Poisto- menetelmä	Kuntajaoston suositus / v
Aineettomat oikeudet			
ICT-ohjelmat	2	Tasapoisto	2-5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	Tasapoisto	2-5
Muut	2	Tasapoisto	2-10
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	25	Tasapoisto	20-50
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Talousrakennukset	10	Tasapoisto	10-20
Vapaa-ajan rakennukset	20	Tasapoisto	20-30
Kevyet varastot ja rakennelmat	10	Tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	Tasapoisto	30-50
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Pysäköintialueet	15	Tasapoisto	15-20
Puisto- ja viheralueet	15	Tasapoisto	15-20
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10	Tasapoisto	10-12
Muut putki- ja kaapeliverkot	15	Tasapoisto	15-20
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10	Tasapoisto	10-15
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Henkilöautot	4	Tasapoisto	4-7
Mopot, moottoripyörät	4	Tasapoisto	
Kevyet peräkärryt	4	Tasapoisto	
Mönkijät, moottorikelkat	4	Tasapoisto	
Kuorma-autot, traktorit, perävaunut	10	Tasapoisto	10-15
Linja-autot	10	Tasapoisto	
Tietokoneet			
Tietokoneet, palvelimet, tietoverkkolaitteet ja tietokoneiden oheislaitteet	3	Tasapoisto	3-5
Viestintälaitteet			
Puhelin-, audio-, video- ja muut viestintälaitteet	3	Tasapoisto	3-5
Teleliikenneverkot	3	Tasapoisto	3-5
Murto- ja palohälytysjärjestelmät	3	Tasapoisto	3-5
Televisiot, digiboksit	3	Tasapoisto	3-5
Monitorit, projektorit	3	Tasapoisto	3-5
Kamerat	3	Tasapoisto	3-5
Vahvistimet ja kaiuttimet	3	Tasapoisto	3-5
Muut koneet ja laitteet			
Kevyet koneet, kevyet liikkuvat työkonet	5	Tasapoisto	5-10
Laboratorio- ja tutkimuslaitteet	5	Tasapoisto	5-15
Kevyet laitteet ja kalusteet	3	Tasapoisto	3-5
Kalustohankinnat	3	Tasapoisto	3-5
Simulaattorit	5	Tasapoisto	
Priimuksen ja opiskelijaravintoloiden keittiökoneet	3/10	Tasapoisto	
Raskaat sorvit	10	Tasapoisto	10-15
Raskaat maansiirtokoneet	10	Tasapoisto	10-15
Metsäkoneet	10	Tasapoisto	10-15
Kaivurin kauha, kuorma-auton vaihtolava	10	Tasapoisto	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön muk.		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		
SIJOTUKSET			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		

Alle 10 000 euron hankinnat kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hyödyke poistetaan kuitenkin enintään sen taloudellisena pitoaikana.

EU-hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ilmoittamia poikkeavia poistoajoja.

Poistojen laskeminen aloitetaan hyödykkeen käyttöönottosta seuraavan kuukauden alusta.

13) Myyntivoitot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		
(1000 €)	Liikelaitos	
	2024	2023
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0	0
Rakennusten luovutusvoitot	0	313
Muut luovutusvoitot	179	118
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	179	431
Muut toimintakulut		
X kiinteistön luovutustappio	0	0
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	0	0

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 680	110 646	0	195	244	266	115 030
Lisäykset tilikauden aikana	0	1 877	57	180	0	1 989	4 103
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	-2 122	-2 122
Tilikauden poisto	0	-8 138	-1	-85	0	0	-8 224
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	-4 000		0	0	0	-4 000
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 680	100 384	55	291	244	133	104 786
							0
Arvonkorotukset 1.1.	0	0	0	0	0	0	0
Purettu arvonkorotuksia	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.							
Yhteensä	3 680	100 384	55	291	244	133	104 787

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut saamiset	Yhteensä
	Osakkeet	Muut	Liittymismaksut	
	osakkuus-	osakkeet	palautus-	
	yhteisöt	ja osuudet	kelpoiset	
Hankintameno 1.1.	0	0	123	123
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	0	0	123	123
Arvonalennukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	123	123

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman muutokset:	31.12.2024	31.12.2023
Peruspääoma 1.1.	12 402	12 402
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	12 402	12 402
Arvonkorotusrahasto 1.1.	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	28 913	26 534
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 798	2 379
*Oma pääoma yhteensä (1 000 e)	38 517	41 315

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät viiden vuoden kuluttua eli 1.1.2030 tai sen jälkeen:

	31.12.2024	31.12.2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (teur)	4 667	6 667

7.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

38) Vuokravastuut

	31.12.2024	31.12.2023
Vuokravastuut		
Education Facilities Oy/ Kiinteistö Oy Jyväskylän, Kankaan alue, 31.12.2030 saakka	3 630	1 260
Kiinteistö Oy Jämsänmäki, Konilannotko, 31.12.2024 saakka		127
Education Facilities Oy / EQ Yhteiskuntakiinteistöt, Pitkäkatu 18-22, 31.12.2045 saakka	34 871	34 337
Hemsö Suomi Oy, Wilhelm Schildtin katu 2, 6.4.2030 asti	2 149	2 453
Seuraavalla tilikaudella maksettavat yhteensä	2 730	2 710
Myöhemmin maksettavat yhteensä	37 920	35 466
Yhteensä (teur)	40 650	38 176

Leasingvastuut

Ei leasingvastuita	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettavat yhteensä	0	0

41) Muut taseen ulkopuoliset erät

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistumisvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Palautusvastuun määrä	
		2024	2023
2016	2025	417 489	834 978
2017	2026	657 335	986 002
2018	2027	623 067	830 756
2019	2028	1 000 515	1 250 644
2020	2029	667 327	800 793
2021	2030	962 899	1 123 382
2022	2031	893 729	1 021 404
2023	2032	64 796	72 896
2024	2033	396 870	
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä *)		5 684 027	6 920 856

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt, myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.

7.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Gradia-kiinteistöt-liikelaitos	32	32	42
*Yhteensä (henkilöä)	32	32	42

8. Muut eriytetyt laskelmat

8. MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

LIIKETOIMINNAN ERIYTTÄMINEN 1.1. - 31.12.2024

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

	2024	2023
	Kuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta	Kuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta
TOIMINTATUOTOT		
Opiskelijatuotot	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	157	146
Myyntituotot (sisäiset)	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 794	1 964
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0
Muut toimintatuotot	574	773
*TOIMINTATUOTOT YHT.	2 525	2 882
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-169	-197
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-515	-482
Palveluiden ostot (sisäiset)	-89	-79
Aineet ja tarvikkeet	-302	-372
Avustukset	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-333	-357
Vuokrat (sisäiset)	0	0
Verot	-180	-201
Muut toimintakulut	0	-1
*TOIMINTAKULUT YHT.	-1 587	-1 689
*TOIMINTAKATE	938	1 193
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-62	-73
*VUOSIKATE	876	1 119
Sumu-poistot	-951	-1 056
Arvon alentaminen	0	0
*TILIKAUDEN TULOS	-74	63
Poistoeron muutos	120	177
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	45	240

Liiketoiminnan eriyttämislaskelman osoittamat kustannukset poikkeavat kirjanpitoon kirjatusta kuluista koska toimintonumeroa ei voida liikelaitoksessa käyttää kulujen eriyttämiseen kirjanpidossa.

Laskelma on laadittu kohdentamalla kustannukset liikevaihdon perusteella kuntayhtymän sisäiselle toiminnalle ja ulkopuoliselle liikevaihdon. Ulkopuolisen liikevaihdon tuotot kirjataan omille kirjanpidon tileille.

Ulkopuolisen liiketoiminnan kustannukset on laskettu ulkopuolisen liikevaihdon suhteessa kokonaisliikevaihdosta.

Ennen vuotta 2023 tehdyt hyvinvointialueen vuokrasopimukset eivät sisälly eriyttämislaskelmaan.

Arvon alentamista v. 2024 ei ole kohdennettu kuntayhtymän ulkopuoliseen liiketoimintaan, sillä arvonalennus on tehty rakennuksesta, jossa ei ole ulkopuolista liiketoimintaa.

9. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Jyväskylässä kuun päivänä 2025

Santeri Lohi
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen
johtokunnan puheenjohtaja

Erja Laaksonen
Gradia -kiinteistöt-liikelaitoksen
varapuheenjohtaja

Pipsa Häkkänen
johtokunnan jäsen

Juha Paananen
johtokunnan jäsen

Tuula Peltonen
johtokunnan jäsen

Anssi Tuominen
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen
johtaja / Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gra-
dian johtaja

6.2 Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän talouteen

Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän tilikauden tuloksen muodostumiseen (1 000 €)

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Tuloslaskelma kunta- yhtymän tilinpäätöksessä
Toimintatuotot	105 271	22 015	-130	-19 323	107 833
Myyntituotot	100 865	2 065	-130	-1 908	100 892
Maksutuotot	154	4			158
Tuet ja avustukset	4 040	0			4 040
Muut toimintatuotot	212	19 946		-17 415	2 743
Toimintakulut	-96 034	-13 089	19 323	130	-89 670
Henkilöstökulut					0
Palkat ja palkkiot	-50 663	-1 228			-51 891
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-8 232	-199			-8 430
Muut henkilösivukulut	-1 297	-31			-1 328
Palvelujen ostot	-9 642	-4 581	1 908	130	-12 185
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 126	-2 615	2		-9 739
Avustukset	-189	0			-189
Muut toimintakulut	-18 885	-4 435	17 413		-5 907
Toimintakate	9 238	8 926	19 193	-19 193	18 163
Rahoitustuotot ja -kulut	106	-537			-432
Korkotuotot	0	0			0
Muut rahoitustuotot	148	0			148
Korkokulut	0	-164			-164
Muut rahoituskulut	-42	-373			-415
Vuosikate	9 344	8 388	19 193	-19 193	17 732
Poistot ja arvonalentumiset	-1 366	-12 224			-13 590
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 366	-8 224			-9 590
Arvonalentumiset	0	-4 000			-4 000
Tilikauden tulos	7 978	-3 836	19 193	-19 193	4 142
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	1 037			1 037
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0			0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0			0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 978	-2 799	19 193	-19 193	5 179

Liikelaitoksen vaikutus toimintakatteeseen	Kuntayhtymä	Liikelaitos	YHTEENSÄ
Ulkoiset toimintatuotot	105 141	2 692	107 833
Ulkoiset toimintakulut	-76 711	-12 959	-89 670
Vaikutus toimintakatteeseen	28 431	-10 267	18 163
Liikelaitoksen vaikutus vuosikatteeseen			
Vaikutus toimintakatteeseen	28 431	-10 267	18 163
Ulkoiset rahoituserät	106	-537	-432
Vaikutus vuosikatteeseen	28 537	-10 805	17 732
Liikelaitoksen vaikutus poistojen määrään ja tilikauden tulokseen			
Vaikutus vuostikatteeseen	28 537	-10 805	17 732
Vaikutus poistoihin	-1 366	-8 224	-9 590
Vaikutus arvonalentumiseen		-4 000	-4 000
Vaikutus tilikauden tulokseen	27 171	-23 029	4 142

Yllä olevien laskelmien mukaan kiinteistöliikelaitoksen vaikutus on kuntayhtymän toimintakatteeseen 10,3 milj. euroa, vuosikatteeseen 10,8 milj. euroa ja kuntayhtymän poistoihin ja arvonalentumiseen 11,2 milj. euroa.

Liikelaitoksen vaikutus kuntayhtymän toiminnan rahoitukseen (1 000 €)

	Sitovuustarkastelu Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Rahoituslaskelma kunta- yhtymän tilinpäätöksessä
Vuosikate	9 342	8 390	19 193	-19 193	17 732
Tulorahoituksen korjauserät	-113	-179			-292
Toiminnan rahavirta	9 230	8 211	19 193	-19 193	17 440
Investointimenot	-1 645	-1 981			-3 626
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0			0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	113	179			292
Investointien rahavirta	-1 532	-1 802			-3 334
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 698	6 408	19 193	-19 193	14 106
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	-2 000			-2 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0			0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutos	3	0			3
Vaihto-omaisuuden muutos	-75	0			-75
Saamisten muutos	80	210			290
Korottomien velkojen muutos	-1 856	-846			-2 702
Rahoituksen rahavirta	-1 848	-2 636			-4 484
Rahavarojen muutos					0
Rahavarat 31.12.	24 206				24 206
Rahavarat 1.1.	14 584				14 584

	Kuntayhtymä	Liikelaitos	Yhteensä
Liikelaitoksen vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan			
Vaikutus vuosikatteeseen	28 535	-10 803	17 732
Ulkoiset investointimenot	-1 645	-1 981	-3 626
Ulkoiset investointitulot	0	0	0
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	26 891	-12 785	14 106
Liikelaitoksen vaikutus rahoituksen rahavirtaan			
Lainakannan muutos	0	-2 000	-2 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 848	-636	-2 484
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-1 848	-2 636	-4 484
Liikelaitoksen vaikutus maksuvalmiuteen			
Vaikutus toiminnan ja investointien rahavirtaan	26 891	-12 785	14 106
Vaikutus rahoituksen rahavirtaan	-1 848	-2 636	-4 484
Vaikutus maksuvalmiuteen	25 043	-15 421	9 622

Yllä olevien laskelmien mukaan liikelaitoksen talous vaikuttaa toiminnan ja investointien rahavirtaan -12,8 milj. euroa, vaikuttaa rahoituksen rahavirtaan -2,6 milj. euroa ja maksuvalmiuteen -15,4 milj.euroa.

6.3 Muut eriytetyt laskelmat

Kunnat, kuntayhtymät ja valtion yksiköt, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa kilpailutilanteessa markkinoilla, ovat velvollisia eriyttämään tämän toiminnan kirjanpidossaan kilpailulain 30 d §:n mukaisesti 1.1.2020 alkaen. Erilliskirjanpidossa tulee eritellä ja kohdistaa kaikki toimintokohtaiset tulot ja menot johdonmukaisesti sovellettujen ja objektiivisesti perusteltavien kustannuslaskennan periaatteiden mukaisesti. Lisäksi on annettava selkeä kuvaus käytetyistä kustannuslaskennan periaatteista. Kirjanpito on eriytettävä yksikkökohtaisesti, eli kuntayhtymän on eriytettävä jokainen kilpailluilla markkinoilla taloudellista toimintaa harjoittava yksikkönsä erikseen. Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä kilpailluilla markkinoilla tapahtuva toiminta on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä tapahtumat tähän tarkoitettuja toimintokoodeja käyttäen. Täten tiedot saadaan koottua tulosalue- ja kustannuspaikkatasolla. Kilpailluilla markkinoilla tapahtuvan toiminnan tulot kirjautuvat suoraan erilliskirjanpitoon, sillä tulot on kokonaisuudessaan tiliöity varsin tarkasti oikeita toimintokoodeja käyttäen koko tilikauden ajan. Menot on puolestaan kirjattu erilliskirjanpitoon sekä tiliöimällä ne oikeita toimintokoodeja käyttäen että osittain kohdistamalla laskennallisesti. Menojen osalta toimintokoodien käyttäminen tiliöinneissä ei toteudu täydellisesti, johtuen mm. ongelmista saada toimintokoodimäärittämisestä kustannustietoja tuottaviin järjestelmiin (mm. kiinteistöhoitojärjestelmä). Taulukoissa on esitetty koko koulutuskuntayhtymän sisäinen ja ulkoinen toiminta sekä näistä eriytetty peruskuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta ja Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ulkopuolinen liiketoiminta.

Koulutuksen myynti (toiminto 212): Koulutuksen myynti koostuu pääosin koulutustuotoista Gradia-koulutuspalvelut Oy:ltä. Koulutuksen myynnin tulot on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä ne oikeaa toimintokoodia käyttäen. Myyntiin liittyvät kulut on eriytetty kirjanpidossa pääosin toimintokoodia käyttäen ja lisäksi kuluja on kohdennettu laskennallisesti. Kirjanpidossa suoraan toimintokoodin avulla eriytettäviä kuluja ovat opetus-, suunnittelu- ja tukipalveluhenkilöstön palkkakustannukset sivukuluineen, jotka kohdennetaan työajanseurannan mukaisesti. Lisäksi ulkoiset palveluiden ostot, aineet ja tarvikkeet sekä ulkoiset vuokrat on kirjattu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Laskennallisesti kuluja on kohdennettu koulutuksen myyntiin seuraavista kolmesta kuluerästä: sisäiset palveluiden ostot, sisäiset vuokrat ja poistot. Tämän lisäksi on huomioitu yksilöllisesti kunkin alan ja myydyin koulutustoiminnan luonne. Esimerkiksi mikäli myydyssä koulutuksessa ei ole käytetty Gradian tiloja tai laitteita, myöskään vuokria tai poistoja ei ole kohdennettu kyseiseen koulutukseen. Laskennallista kohdistamista on tehty, koska kyseisiä kulueriä tiliöitäessä ne on kohdennettu kustannuspaikoittain, mutta tarkkaa kohdennusta toiminnoittain ei ole voitu määrittää. Pääperiaate kulujen kohdistamisessa on koulutusmyynnin ulkoisten myyntituottojen suhteellinen osuus koko koulutusalan toimintatuotoista.

Muu elinkeinotoiminta (toiminto 218): Muu elinkeinotoiminta koostuu pääosin Gradia-ravintoloiden sekä ravintola Priimuksen toiminnasta. Näiden lisäksi vähäistä ulkoista myyntiä ja vuokrausta tapahtuu muutamilla kustannuspaikoilla. Johtamisen tukipalvelut sisältävät konsernitason yleishallintopalveluiden myynnin Gradia koulutuspalvelut Oy:lle. Tämä toiminto ei ollut mukana eriyttämislaskelmassa edellisellä vuonna. Muun elinkeinotoiminnan tuotot on eriytetty kirjanpidossa tiliöimällä ne oikeaa toimintokoodia käyttäen. Kulut on kohdennettu pääosin laskennallisesti suhteessa muun elinkeinotoiminnan ulkoisesta myynnistä saatuihin tuottoihin. Laskennallista kohdistamista on tehty, sillä kulujen tiliöiminen kirjanpidossa suoraan oikealle toimintokoodille on haastavaa; käytännössä kaikki toiminnot toteutetaan samanaikaisesti ja samoilla resursseilla sekä kustannuksilla, niin omaan toimintaan kuin ulkopuoliseen elinkeinotoimintaan. Muuhun elinkeinotoimintaan on kohdistettu kuluja kaikista tuloslaskelman kulueristä. Tämän lisäksi on huomioitu yksilöllisesti kunkin toiminnan luonne.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen eriyttämislaskelma on esitetty liikelaitoksen erillistilinpäätöksen liitetietona. Ulkopuolisen liiketoiminnan tulot saadaan eriytettyä kirjanpidosta, sillä ne kirjataan omille kirjanpidon tileille. Liiketoiminnan eriyttämislaskelman osoittamat kustannukset poikkeavat kirjanpitoon kirjatuista kuluista, sillä toimintokoodia ei voida liikelaitoksessa käyttää kulujen eriyttämiseen. Ulkopuolisen liiketoiminnan kulut on laskettu ulkopuolisen liikevaihdon suhteessa koko liikelaitoksen toimintatuotoista.

Eriyttämislaskelman ulkopuolelle on jätetty seuraavat toiminnot:

Oppisopimuskoulutuksen myynti ulkopuolisille (toiminto 213): Sis. mm. oppisopimuskoulutuksen myynti ulkopuolisille (valmistava koulutus/tutkintotilaisuudet) ja siitä aiheutuneet kulut. Gradia voi tutkintoon oikeuttavien koulutusten järjestäjänä myydä oppisopimuskoulutuksia muille kuin koulutusorganisaatioille, jotka eivät voi itse järjestää koulutuksia tai tutkintoja. Näitä tutkintoja ei voi ostaa markkinoilta sellaisilta toimijoilta, joilla ei ole asianmukaisia järjestämislupia. Toisaalta tutkintoja ostavat voivat halutessaan ostaa niitä muilta samanlaisilla luvilla toimivilta koulutuksenjärjestäjiltä. Oppisopimuskoulutukset eivät näin ollen ole luonteeltaan kilpailulain 30 d §:n mukaista markkinaehtoista toimintaa.

Työtoiminta, oppilastyömyymälät ja asiakastyöt (toiminto 217): Myyntiä tehdään opetustoiminnan ohessa oppilastöinä ja sitä ei tuoteta markkinaehtoisesti esimerkiksi tiettyä kysyntää vastaamaan.

Muu elinkeinotoiminta

	2024 Muu elinkeinotoiminta 218 toiminto	2023 Muu elinkeinotoiminta 218 toiminto
TOIMINTATUOTOT		
Opiskelijatuotot	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	2 251	2 362
Myyntituotot (sisäiset)	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	15	11
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0
Muut toimintatuotot	1	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 267	2 373
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut, opetustyö	-1	-3
Henkilöstökulut, muu työ	-732	-779
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-71	-48
Palveluiden ostot (sisäiset)	-300	-281
Aineet ja tarvikkeet	-819	-817
Avustukset	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-2	1
Vuokrat (sisäiset)	-535	-488
Verot	-3	-3
Muut toimintakulut	0	-1
TOIMINTAKULUT YHT.	-2 463	-2 419
TOIMINTAKATE	-196	-46
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0
VUOSIKATE	-196	-46
Poistot ja arvonalentumiset	-8	-14
TILIKAUDEN TULOS	-204	-60
Poistoeron muutos	0	0
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-204	-60

Johtamisen tukipalvelut

	2024	2023
	Johtamisen tukipalvelut	Johtamisen tukipalvelut
	218 toiminto	218 toiminto
TOIMINTATUOTOT		
Opiskelijatuotot	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	59	0
Myyntituotot (sisäiset)	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0
Muut toimintatuotot	0	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	59	0
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut, opetustyö	0	0
Henkilöstökulut, muu työ	-42	0
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-7	0
Palveluiden ostot (sisäiset)	-3	0
Aineet ja tarvikkeet	-1	0
Avustukset	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	0	0
Vuokrat (sisäiset)	-10	0
Verot	0	0
Muut toimintakulut	-2	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-67	0
TOIMINTAKATE	-8	0
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-2	0
VUOSIKATE	-10	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-10	0
Poistoeron muutos	0	0
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-10	0

Perus kuntayhtymän ulkopuolinen liiketoiminta yhteensä

	2024	2023
	Perus-	Perus-
	kuntayhtymä	kuntayhtymä
	ulkopuolinen	ulkopuolinen
	liiketoiminta	liiketoiminta
	yhteensä	yhteensä
TOIMINTATUOTOT		
Opiskelijatuotot	0	0
Myyntituotot (ulkoiset)	4 000	4 303
Myyntituotot (sisäiset)	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	0
Vuokratuotot (ulkoiset)	15	11
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0
Muut toimintatuotot	1	0
TOIMINTATUOTOT YHT.	4 016	4 314
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut, opetustyö	-843	-999
Henkilöstökulut, muu työ	-1 007	-863
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-144	-148
Palveluiden ostot (sisäiset)	-526	-548
Aineet ja tarvikkeet	-875	-878
Avustukset	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-10	-18
Vuokrat (sisäiset)	-747	-773
Verot	-3	-4
Muut toimintakulut	-4	-1
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 159	-4 232
TOIMINTAKATE	-143	83
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-2	0
VUOSIKATE	-144	83
Poistot ja arvonalentumiset	-27	-51
TILIKAUDEN TULOS	-172	32
Poistoeron muutos	0	0
Varausten muutos	0	0
Rahastojen muutos	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-172	32

7. Kuntayhtymän allekirjoitukset ja merkinnät

Jyväskylässä 28.3.2025

Joonas Könttä
hallituksen puheenjohtaja

Emilia Lakka
hallituksen 1. varapuheenjohtaja

Tuula Peltonen
hallituksen 2. varapuheenjohtaja

Kari Kotiranta
hallituksen jäsen

Juha Paananen
hallituksen jäsen

Erja Laaksonen
hallituksen jäsen

Santeri Lohi
hallituksen jäsen

Hannu Rantanen
hallituksen jäsen

Sirkku Ingervo
hallituksen jäsen

Anssi Tuominen
kuntayhtymän johtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Sähköisen allekirjoituksen päivämäärä

BDO Audiator Oy
Minna Havia-Niemi, KHT | JHT
tilintarkastusyhteisö

LIITE 1**Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista****Käytetyt kirjanpitokirjat**

Päiväkirja
 Pääkirja
 Ostoreskontraluettelo
 Myyntireskontraluettelo
 Palkkakirjanpito
 TEM -matkalaskukirjanpito
 Pysyvien vastaavien kirjanpito
 Tuloslaskelma
 Tase

Käytetyt tositelajit**Tositelaji Nimi**

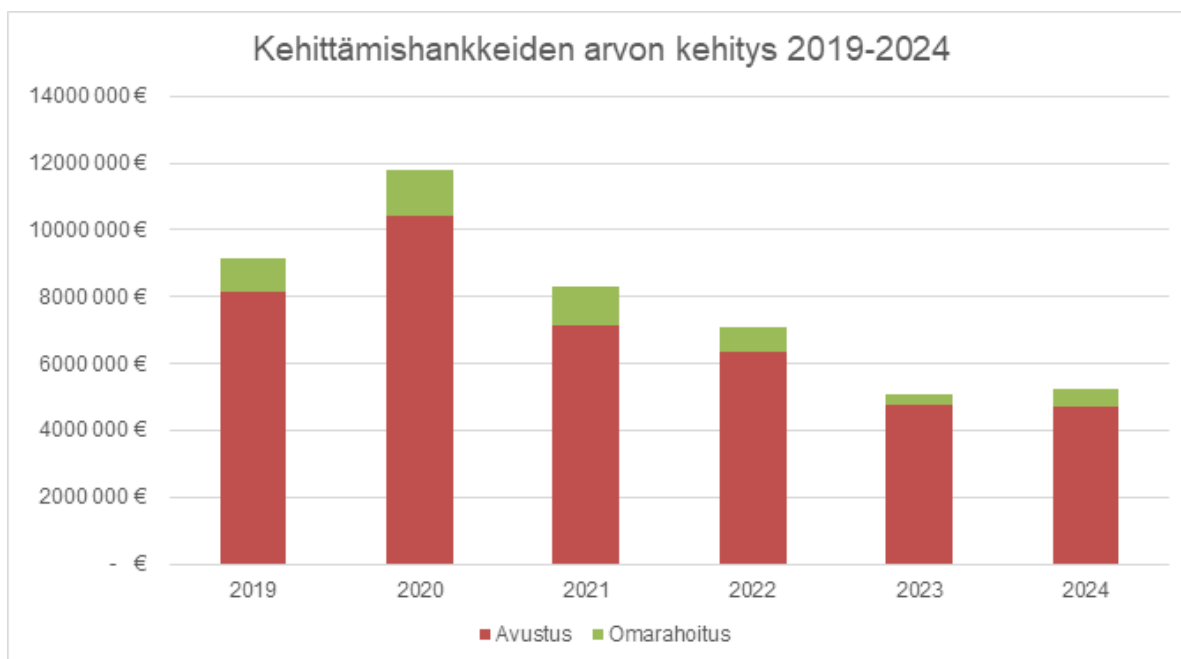
10	Ostolaskut	60	Myyntilaskut, Gradia-kiinteistöt
11	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/opintososiaaliset maksut	66	Myyntireskontrasuoritukset / Op
12	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/teoriamaksut	70	Palkkatositteet
13	Ostolaskut, Gradia Jyväskylän Työelämä- ja yrityspalvelut/koulutuskorvaukset	71	Matkalaskutositteet
14	Pankkitositteet, muut/Op	72	Matkaennakkotositteet
15	Pankkitositteet, lahjoitusrahastot/Op	78	Excel-tositteet, Gradia Jyväskylä ja Jämsä
16	Pankkitositteet, maksujen keräily (Gradia Jyväskylä ja Jämsä)/Op	79	Excel-tositteet, Kehittämispalvelut
17	Pankkitositteet, lahjoitusrahastot (lukiot)/Op	80	Excel-tositteet, Kirjanpito
18	Pankkitositteet, maksujen keräily (lukiot)/Op	81	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
19	Pankkitositteet, maksujen keräily (entinen aikuisopisto)/Op	82	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Teknologia
20	Ostoreskontramaksut	83	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
21	Ostolaskut, stipendit	84	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Palvelut
25	Poistotositteet, käyttöomaisuus	86	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä Työelämä- ja yrityspalvelut
40	Kassatositteet, sisäinen myynti, CPU Ceepos	87	Excel -tositteet, Kirjanpito
42	Kassatositteet, CPU Ceepos	88	Excel -tositteet, Gradia-kiinteistöt
43	Ceepos saatavareskontra, pky	89	Excel -tositteet, Gradia-ravintolat
44	Ceepos saatavareskontra, Gradia Kiinteistöt	90	Excel -tositteet, Kehittämispalvelut
49	Arvonlisäverojakotositteet	91	Excel -tositteet, Gradia Jyväskylä
50	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	92	Kirjanpidon tuloksen kirjaus
51	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	93	Kirjanpidon laskennallisen tuloksen kirjaus
52	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	94	Sisäisen laskennan tulos
53	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä ja Jämsä	95	Sisäisen laskennan laskennallinen tulos
55	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	97	Sisäisen laskennan tositteet
56	Myyntilaskut, Gradia Jyväskylä	98	Sisäinen laskennan laskennalliset kirjaukset
57	Myyntilaskut, Gradia Jämsä, Gradian sisäiset palvelut, Gradia-ravintolat, Gradia-lukiot	99	Vyörytystositteet

Kassatositelajin 40 (Cpu Ceepos kassan kautta kulkeva sisäinen myynti) tositenumerointi on yhteinen tositelajin 42 (Cpu Ceepos kassatositteet) kanssa. Tositelajille 40 ei tositteita muodostu samassa tahdissa kuin tositelajille 42 ja tämän vuoksi tositelajiin 40 muodostuu tyhjiä välejä. Numerointi kulkee samaa tahtia ja siksi tositelajin 40 numerointi ei ole juokseva.

LIITE 2

Kehittämishankkeet 31.12.2024

Gradiassa oli vuoden 2024 lopussa käynnissä 29 ulkoisesti rahoitettua kehittämishanketta. Vuotta aiemmin käynnissä oli 31 hanketta. Hankkeista 11 oli uusia vuonna 2024 käynnistyneitä hankkeita. Hankesalkun kokonaisarvo oli 5,3 miljoonaa euroa. Tämä oli 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Kolmen vuoden ajan jatkunut negatiivinen kehitys hankerahoituksessa onnistuttiin katkaisemaan valtionavustusrahoituksen merkittävästä vähentymisestä huolimatta. Hankerahoituksen lähteinä korostuvat tällä hetkellä EU-rahoitukset, joita on hyvin saatavilla. Niiden hakuprosessit ovat kuitenkin valtionavustushankkeita pidempiä ja työlämpiä. Hankkeet ovat myös kooltaan suurempia, mikä tekee niiden organisoinnista haastavampaa. EU-hankkeissa on pääsääntöisesti myös korkeammat omavastuuprosentit (20–30 %). Niiden vaikutukset Gradian toiminnan uudistamiseen ovat kuitenkin onnistuessaan merkittäviä.

Gradian hankesalkun arvosta 68 (55 % vuonna 2023) suuntautui ammatillisen koulutuksen kehittämiseen, 24 (40) % lukiokoulutuksen kehittämiseen ja 8 % koko Gradian yhteiseen kehittämiseen. Valtionavustusten vähentyminen näkyy erityisesti lukiokoulutuksen kehittämisrahoituksessa. Hankesalkun arvosta 11 (6) % oli Gradian omarahoitusta. Omarahoituksen osuus nousi edellisestä vuodesta EU-hankkeiden osuuden kasvun myötä. Pidemmällä aikavälillä omarahoituksen osuus on ollut merkittävässä laskussa.

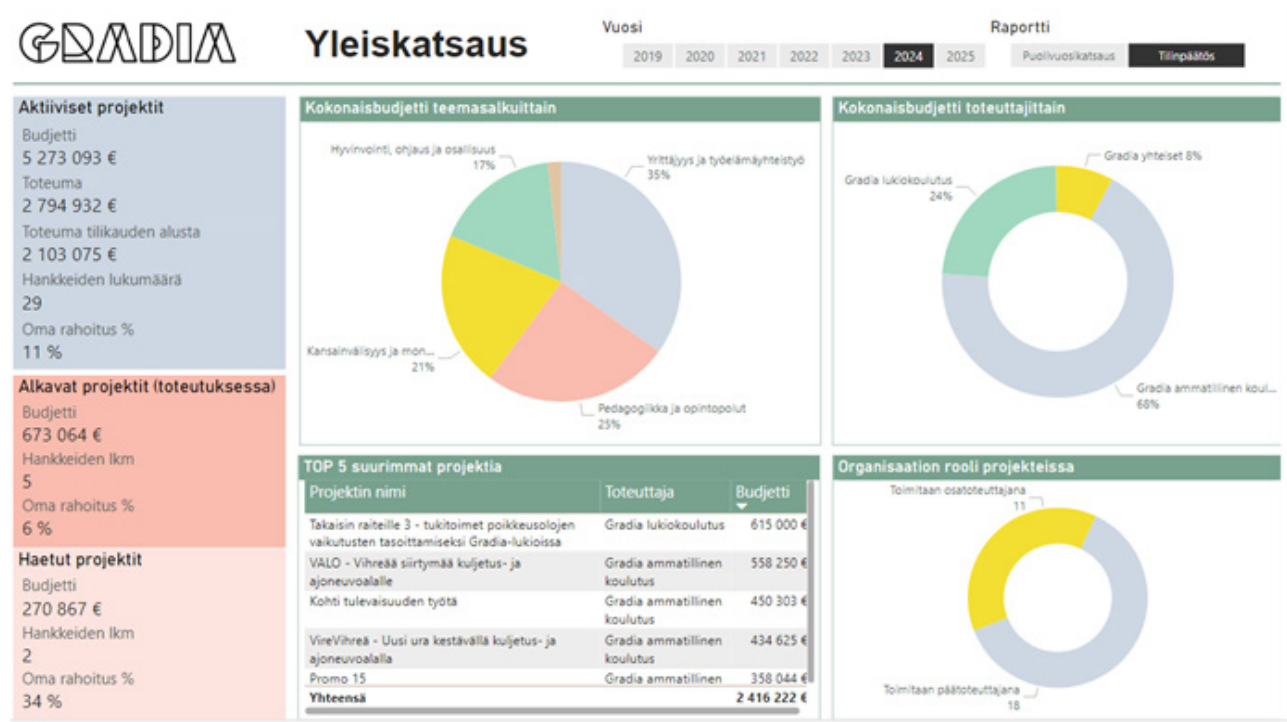
Rahoittajittain eniten hankkeita oli opetushallituksen rahoittamana (10) ja Erasmus+-rahoituksella (7). OKM:n rahoittamia hankkeita oli 3. Alueellisen EU-rahoituksen hankkeita eli EAKR-hankkeita, ESR+-hankkeita ja JTF-hankkeita oli kutakin 2. Suurin hankkeista oli VALO- ja VireVihreä-hankepari (1,0 M€), jolla hankitaan täyssähköinen kuorma-auto ja tuetaan maakunnan sähköisen raskaan liikenteen yritystoimintaa sekä työllisyyttä uusiin ammatteihin.

Lukiokoulutuksen hankkeista suurin oli Takaisin raiteille 3-hanke (0,6 M€), joissa tarjottiin vuoden 2024 loppuun saakka Gradia-lukioiden opiskelijoille tukitoimia, kuten lisä- ja tukiopetusta sekä ohjausta, koronan jälkeisten poikkeusolojen tasoittamiseksi.

Kohti tulevaisuuden työtä -hankeella (0,50 M€) tuettiin Jämsän alueen elinvoimaa ja toimintaympäristön kehittämistä uusilla osaamispalveluilla äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa. Suurimpien hankkeiden joukossa olivat myös ammatillisen ja lukiokoulutuksen liikkuvuushankkeet sekä molempien koulutusmuotojen oppimisen tuen hankkeet.

Hankkeiden kesto vaihtelee 1–3 vuoden välillä, joten hankesalkun tuotot jakautuvat useammalle tilikaudelle. Tilikaudelle 2024 toteutuksessa olleiden hankkeiden budjettisuunnitelma oli noin 2,8 miljoonaa euroa, josta toteutui toimintaa 2,4 (2,0) miljoonalla eurolla. Käytössä olleesta budjetista toteutui siis 86 % vuonna 2024. Tämä oli paremmin kuin edellisen vuoden toteutusprosentti 77 %. Hanketuottoja kertyi 2,4 miljoonaa euroa, kun vuoden 2023 hankekuluja saatiin maksatukseen vie-

lä vuoden 2024 aikana. Hanketoiminnan kuluista henkilöstön palkkakuluja oli 68 %, ulkoisia ostopalveluita 30 % sekä 2 % aineita ja tarvikkeita sekä sisäisiä ostopalveluita. Hanketoiminnan henkilöstökuluja jäi toteutumatta 365 t € hankkeiden aloituksen siirtyessä myöhemmäksi ja osin siksi, etteivät sisäisesti hanketyöhön sovitut resurssit kohdentuneet hanketyöhön.

LIITE 3**Päättäneet hankkeet 30.6. – 30.12.2024**

Päättäneet hankkeet 30.6.2024 – 30.12.2024

Raportointisuunnitelman mukaisesti raportoidaan kaudella 30.6.2024 – 30.12.2024 päättäneiden hankkeiden taloudellinen toteutuma ja kehittämisen tulokset. Hanke katsotaan päättäneeksi viimeistä toteutuspäivää seuraavana päivänä. Raportointikaudella on päättynyt 2 hanketta.

1. Hanke: CERN 11 Valtakunnallinen CERN-tiedeopetusverkosto

Hankeaika: 1.6.2022 – 30.6.2024

Rahoittaja ja rahasto: Opetushallitus

Gradian kokonaisbudjetti: 25 000 €

Toteuma hankkeen lopussa: 24 221 €

Päätoteuttajaorganisaatio/ Koordinaattori: Gradia

Osatoteuttajat: CERN-oppilaitosverkosto

Projektipäällikkö/ projektin vetäjä Gradiassa: Lasse Ikäläinen

Keskeiset tulokset:**1. Tieteelliset ja teknologiset saavutukset**

- Kehitettiin uusia ratkaisuja, jotka tukevat CERNin tutkimuslaitteiston kehitystä ja sen tehokasta käyttöä.
- Projektissa syntyi innovatiivisia teknologioita ja menetelmiä, joilla on soveltamismahdollisuuksia laajasti sekä tieteellisessä tutkimuksessa että teollisuudessa.

2. Yhteistyö ja verkostot

- Projekti toi yhteen eri alojen asiantuntijoita kansainvälisesti, vahvistaen yhteistyötä CERNin ja Suomen tutkimus- ja yritysmaailman välillä.
- Tämä mahdollisti osaamisen siirtymisen eri sektoreiden välillä ja avasi ovia tuleville yhteisprojekteille.

3. Käytännön sovellukset

- Hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää hiukkasfysiikan tutkimuksessa, mutta myös muilla aloilla, kuten lääketieteessä, tietotekniikassa ja energiantuotannossa.
- Tuotettu teknologia ja data luovat pohjaa uusille innovaatioille ja liiketoimintamahdollisuuksille.

4. Taloudellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Projekti vahvisti Suomen asemaa CERNin tutkimus- ja teknologiahankkeissa, tuoden näkyvyyttä ja uusia mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.
- Tulokset tukevat kestävästä kehitystä ja teknologista edistystä, mikä edistää yhteiskunnan hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

2. Hanke: Health4EU - "Positive Health" approach for monitoring your personal health situation

Hankeaika: 1.1.2022 – 1.7.2024

Rahoittaja ja rahasto: Erasmus+, KA220-VET- Cooperation partnerships in vocational education and training

Gradian kokonaisbudjetti: 41 338 €

Toteuma hankkeen lopussa: 61 465 €

Päätoteuttajaorganisaatio/koordinaattori: Stichting regionaal opleidingscentrum zuid-holland zuid, NL

Osatoteuttajat:

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia, FI, IES Manuel G. Argon, ES, Rigas Stradina Universitate, LV, Idiotiko Institouto Epaggelmatikhs Katartisis Sygxronon Bioiatrikon Epaggelmaton, GR, Hoger beroepsonderwijs Verpleegkunde IC DIEN, BE, Vyssi odborna skola zdravotnica a Stedni skola zdravotnicka, Usti and Labem, prispevkova organizace, CZ

Projektipäällikkö/projektin vetäjä Gradiassa: Maria Sissonen

Keskeiset tulokset:

Hankkeessa tehtiin eurooppalainen opintokokonaisuus sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoille. Opintokokonaisuuden tavoitteena on antaa opiskelijoille valmiuksia lähestyä terveyttä, positiivisen terveysnäkökulman kautta sekä antaa opiskelijoille valmiuksia asiakkaan toimintakyvyn tukemisessa eri ikä- ja asiakasryhmissä. Uudessa Positiivisen terveyden määritelmässä (2017), terveys nähdään Ihmisen kykynä sopeutua ja hallita sosiaaliset, fyysiset ja emotionaaliset haas-

teet. Opetusteemoiksi valikoituivat yleiset sosiaali- ja terveysalalla olevat asiakasryhmät; lastenhoito, ikääntyvien hoito, kotihoito, sairaalassa tapahtuva hoito, tuki ennen eläköitymistä, kehitysvammaisten tukeminen ja hoito sekä mielenterveyden tukeminen.

Teemoja työstettiin yhdessä eurooppalaisten opettajien ja opiskelijoiden kanssa eri maissa järjestetyissä hankekokouksissa (4 kpl). Jokaisessa kokouksessa oli kaksi työstettävää teemaa. Keskimäärin kokouksiin osallistui 24 henkeä eri partnerimaista sekä opettajia, että opiskelijoita. Yhteisenä tavoitteena oli työstää yhdessä kiinnostava ja mielenkiitoinen opintokokonaisuus. Jossa opettajan pedagoginen osaaminen ja opiskelijan näkökulma yhdistyvät. Työkokouksissa opettajat ja opiskelijat eri partnerimaista työskentelivät yhdessä pienryhmissä. Gradialta hankematkoille osallistui 8 sosiaali- ja terveysalan opettajaa ja 4 opiskelijaa.

Positiivisen terveyden opintokokonaisuus rakentui seuraavasti. Kokonaisuus aloitetaan Positiivisen terveysteorian teorian tunnista, joka esittelee Positiivisen terveyden teoriaa, sen käsitteitä ja työkaluja. Kokonaisuus jatkuu valinnan mukaan eri teemoista (7 teemaa) Jokaiseen teemaan kuuluu 4 oppituntia (a 45 min). Valinnan mukaan opettaja voi valita vain yhden teeman tai useamman tai halutessaan vaikka kaikki teemat, jolloin kokonaisuus on yhteensä 29 oppituntia.

Kaikkiin teemoihin on tehty oppimateriaali Powerpoint esityksenä opettaja varten. Mukaan kuuluu jokaiseen teemaan Opettajan opas sekä Opiskelijoiden työkirja. Kaikki materiaalit on käännetty projektiin osallistuneiden maiden omalle kielelle. Saatavana on myös englanninkielinen versio. Englanti toimi hankkeen työkielenä.

Opintokokonaisuuden liitteenä on vielä opettajille ohjeistus, kuinka materiaalia voi hyödyntää monin eri tavoin mm. yhdistämällä eri kielistä opetusmateriaalia. Opetuskokonaisuudesta tehtiin myös englanninkielinen digimateriaali käytettäväksi esim. itsenäiseen opiskeluun.

Opintokokonaisuudesta tuli joustavasti käytettävä kokonaisuus, joka sopii kaikille sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksille Euroopassa. Se esittelee Positiivisen terveysteorian näkemyksen (2017) ja antaa opiskelijoille keinoja asiakkaiden tukemiseen.

Opintokokonaisuus löytyy osoitteesta: www.Health4eu.eu

LIITE 4

Mittariseloste / Gradian tulostkortit

Mittarin nimi	Selite
1. Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	
Suoritetut tutkinnot Ylioppilastutkinto IB Diploma Ammatilliset perustutkinnot Ammattitutkinnot Erikoisammattitutkinnot	Tarkastelujaksolla suoritettuja koko tutkintoja. Gradia-tasoisesti yksi luku, joka oppilaitosten tuloskorteissa on ilmoitettu myös tutkintotyypeittäin.
Opinto-oikeuksia Lukiokoulutus (tutkintotavoitteinen) Ammatilliset perustutkinnot (koko tutkinto) Ammattitutkinnot (koko tutkinto) Erikoisammattitutkinnot (koko tutkinto) Ammatilliset tutkinnot (pt, at, eat, tutkinnon osien suorittajat) TUVA Aikuisten perusopetus Taiteen perusopetus Muu ei tutkintoon johtava koulutus	Kaikki opinto-oikeudet tarkastelujaksolla. Gradia-tasoisesti yksi luku, joka oppilaitosten tuloskorteissa on ilmoitettu myös tarjottavin koulutusmuodoittain.
Opiskelijatytyytyväisyys	Valmistuneiden opiskelijoiden antaman palautteen kokonaisarvosana/keskiarvo. Mukana ammatillisen tutkintokoulutuksen ARVO-palautteet ja tutkintotavoitteisen lukiokoulutuksen oiskelijapalautteet. Arviointiasteikko 1–5.
Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	3,5 vuodessa valmistuneiden osuus niistä ammatillisen peruskoulutuksen ja lukiokoulutuksen opiskelijoista, joilla tavoitteena koko tutkinnon suorittaminen ja pohjakoulutuksena vain peruskoulu. Luvussa ei mukana aikuislukion opiskelijoita.
Valmistuneiden työllistyminen	Tilastokeskuksen Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen -tilaston perusteella, tilastovuotta edeltäneenä vuonna valmistuneiden opiskelijoiden työllistymistilanne tilastovuoden lopussa. (1/2025 käytettävissä on tilastovuoden 2022 tiedot)
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	Tilastokeskuksen Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen -tilaston perusteella, tilastovuotta edeltäneenä vuonna valmistuneiden opiskelijoiden sijoittuminen jatko-opintoihin tilastovuoden lopussa. (1/2025 käytettävissä on tilastovuoden 2022 tiedot)
Opiskelijaliikkuvuus	Kuinka moni Gradian opiskelija on tarkastelujaksolla ollut vaihtojaksolla ulkomailla. Kaikki vaihtojaksopituudet huomioidaan.
Opiskelijayrittäjien määrä	Tarkastelujakson aikana NY-yritystoiminnassa ja osuuskuntatoiminnassa jäsenenä olleiden opiskelijoiden määrä.
2. Vaikuttava elinvoiman edistäjä	
Työelämä- ja yrityskumppanuudet	Y-tunnuksen mukaan lasketut koulutus- ja oppisopimuspaikat (tarkastelujakson aikana voimassa olleet koulutus- ja oppisopimukset) sekä maksullisen palvelutoiminnan asiakkaat ja muut työ- ja yrityselämän kumppanuudet tarkastelujakson aikana.
Työelämäpalaute	Tarkastelujaksolla työpaikkojen ja työpaikkaohjaajien antaman palautteen kokonaisarvosana/keskiarvo. Ammatillisen tutkintokoulutuksen ARVO-palautteet. Arviointiasteikko 1–5.

3. Hyvinvoivat gradialaiset	
Henkilöstömäärä	Vakituiset ja määräaikaisten päätoimiset työntekijät tarkastelujaksolla. Opetus- ja ohjaushenkilöstö, johto ja esimiehet, muu henkilöstö. Ei yli 2 viikon keskeytyksillä oleva henkilöstö, ei sivutoimisia.
Terveys-%	Se osuus henkilöstöstä, jolla ei ole tarkastelujaksolla ollut lainkaan sairauspoissaoloja. Tieto saadaan Terveystalon järjestelmästä.
4. Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	
Jätteiden kierrätysaste	Prosentteja jätteen kokonaismäärästä.
Sähkön ominaiskulutuksen muutos	Sähkön ominaiskulutuksen muutos.
Toimintatuotot, ulkoiset	Peruskuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.
Toimintakulut, ulkoiset	Peruskuntayhtymän ulkoiset toimintakulut tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.
Investoinnit	Peruskuntayhtymän investoinnit tarkastelujaksolla, mukana ei Gradia-koulutuspalvelut Oy:n lukuja.

LIITE 5

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tulokortti

Mittari	Mittariseloste
Ominaiskulutuksen muutos, sähkö	Rakennustilavuutta kohti laskettu sähköenergian kulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Ominaiskulutuksen muutos, lämpö	Rakennustilavuutta kohti laskettu lämpöenergian kulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Ominaiskulutuksen muutos, vesi	Rakennustilavuutta kohti laskettu vedenkulutuksen prosentuaalinen muutos verrattuna edelliseen vuoteen.
Kuntien energiatehokkuussopimuksen säästötavoite, 9 %:n kokonaistavoite kaudella 2009-2016 ja 10,5 %:n kokonaistavoite kaudella 2017-2025	Sopimuksen sisältämä säästövelvoitteen tavoitearvo.
Kuntoluokka, %	Omien kiinteistöjen nykyhinnan ja uudishinnan välinen suhde. Tunnusluku kuvaa rakennusten nykykuntoa suhteessa uuteen vastaavaan rakennukseen. Tavoitetaso on 75%
Tyhjät tilat, %	Koulutuskuntayhtymän tyhjiillään olevien neliöiden määrä (hum2) suhteessa kaikkiin koulutuskuntayhtymän omassa omistuksessa olevien kiinteistöjen neliöihin (hum2).
Tilankäytön tehokkuus, m2/netto-opiskelijamäärä	Oppilaitoksilla vuokralla olevien tilojen määrä (hum2)/netto-opiskelijamäärä
Rakentamisinvestointien kustannusarvion pitävyys: kustannusarvion ylitys %	Valmistuneiden rakentamisinvestointien toteutuneiden kustannusten ja talousarviokustannusten välinen erotus hankkeittain. Tavoitteena, ettei toteuma ylitä budjettia. Tavoitetunnusluku% pienempi tai yhtä suuri kuin 0.

GRADIA

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti Gradia Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using Gradia Sign

Päiväys / Date: 11.04.2025 10:15:56 (UTC +0300)

Santeri Lohi

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
SMS PIN [+358***51]

Päiväys / Date: 11.04.2025 10:20:40 (UTC +0300)

Emilia Lakka

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
SMS PIN [+358***56]

Päiväys / Date: 11.04.2025 10:56:44 (UTC +0300)

Anssi Tuominen

Organisaation varmentama (Gradia-käyttäjätunnus)
Certified by organization (Gradia user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 11.04.2025 12:22:51 (UTC +0300)

Joonas Könttä

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
SMS PIN [+358***98]

Päiväys / Date: 11.04.2025 12:26:18 (UTC +0300)

Gradia

Tuula Peltonen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
SMS PIN [+358***56]

Päiväys / Date: 11.04.2025 14:08:44 (UTC +0300)

Kari Kotiranta

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)

SMS PIN [+358***91]

Päiväys / Date: 12.04.2025 17:19:42 (UTC +0300)

Hannu Rantanen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)

SMS PIN [+358***65]

Päiväys / Date: 15.04.2025 02:59:02 (UTC +0300)

Juha Paananen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)

SMS PIN [+358***10]

Päiväys / Date: 16.04.2025 08:50:29 (UTC +0300)

Erja Laaksonen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)

SMS PIN [+358***95]

Päiväys / Date: 09.05.2025 08:51:56 (UTC +0300)

BDO Audiator Oy

Minna Havia-Niemi

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)

SMS PIN [+358***53]

H liite nro 1, 24.4.2025

Hallitus 24.4.2025
Valtuusto 23.5.2025

Vuoden 2025 talousarviomuutokset

GRADIA

Sisältö

1 Talousarviomuutokset 2025	2
2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	3
2.1 Kuntayhtymä yhteensä	3
2.2. Ammattiopisto Gradia	5
2.3 Gradia-lukiot	6
3 Investointi- ja rahoitusosa	9
3.1 Irtaimisto- ja rakentamisinvestoinnit	9
3.2 Kuntayhtymän rahoitus	9
4 Sitovuustason tavoitteet ja tulokortit	10
5 Gradia-kiinteistöt liikelaitoksen muutettu talousarvio 2025	12

1 Talousarviomuutokset 2025

Kuntayhtymän talousarvio vuodelle 2025 käsiteltiin kuntayhtymän hallituksessa 21.11.2024 (§103) ja hyväksyttiin kuntayhtymän valtuustossa 19.12.2024 (§42).

Kuntayhtymän vuoden 2025 rahoitukseen liittyen on tullut valtuustokäsittelyn ja talousarvion hyväksymisen jälkeen merkittäviä muutoksia, minkä vuoksi kuntayhtymän valtuustolle esitetään tehtäväksi tässä liitteessä esitetyn mukaiset muutokset vuoden 2025 talousarvioon.

Joulukuussa hyväksytyssä kuntayhtymän vuoden 2025 talousarviossa Ammattiopisto Gradian ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien määräksi oli arvioitu 68,5 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen tiedettiin kohdistuvan 120 milj. euron leikkaus, josta Gradian osuudeksi oli arvioitu noin -3 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen valtionosuuspäätös julkaistiin 19.12.2024. Lopullisen rahoituspäätöksen mukaan Ammattiopisto Gradiaan kohdistunut valtionosuusleikkaus on -3,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna ja Ammattiopisto Gradian valtionosuusrahoitus vuodelle 2025 on yhteensä 68,2 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän.

Talousarviomuutoksena esitetään, että Ammattiopisto Gradian toimintatuottoihin korjataan valtionosuudet vastaamaan rahoituspäätöstä. Ammattiopisto Gradian talousarviomuutosta on tarkennettu kappaleessa 2.2.

Gradia -lukioiden osalta talousarviomuutos koskee toimintatuottoja (Jyväskylän kaupungin lukiotuki) sekä henkilöstömenoja. Gradia-lukiot ei ollut sisällyttänyt kaupungin lukiotukea alkuperäiseen vuoden 2025 talousarvioonsa, koska näki siihen sisältyvän paljon epävarmuutta talousarvion valmistelun aikana syksyllä 2024. Jyväskylän kaupungin päätöksen mukaisesti lukiotuen määräksi korjataan tässä muutoksessa vuodelle 2025 0,875 milj. euroa. Muutoksesta tarkemmin kappaleessa 2.3.

Oppilaitosten toimintatuottojen korjaamisen lisäksi talousarviomuutoksessa esitetään korjattavan Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2025 talousarviota. Esitetty talousarviomuutos pohjautuu kiinteistöliikelaitoksen vuoden 2024 lopussa tekemään arvonalennuskirjaukseen Kukkulan kiinteistöön ja tästä aiheutuvan suunnitelman mukaisten poistojen korjaamiseen. Lisäksi palveluiden ostoihin esitetään lisäystä vuodelle 2025.

Kuntayhtymän muille tulosalueille ei esitetä tehtävän talousarviomuutoksia.

Talousarviomuutosten myötä kuntayhtymän toimintatuotot kasvavat 0,575 milj. euroa ja toimintakulut 0,925 milj. euroa. Lisäksi poistot pienenevät 0,283 milj. euroa. Muutosten myötä kuntayhtymän vuoden 2025 ylijäämä on 1,4 milj. euroa (alkuperäinen 1,5 milj. euroa).

Kuntayhtymän investointeihin vuodelle 2025 ei kohdistu muutoksia.

2 Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

2.1 Kuntayhtymä yhteensä

Kuntayhtymätasolla vuoden 2025 talousarviomuutokset lisäävät toimintatuottoja yhteensä 0,575 milj. euroa, jolloin kuntayhtymän toimintatuottojen arvioidaan olevan vuonna 2025 yhteensä 140,882 milj. euroa. Toimintatuottoihin on korjattu ammatillisen koulutuksen valtionosuus vastaamaan rahoituspäätöstä sekä Gradia-lukioiden tuet ja avustukset vastaamaan Jyväskylän kaupungin päätöstä.

Toimintakuluja lisätään talousarviomuutoksessa yhteensä 0,925 miljoonaa euroa. Muutokset kohdistuvat henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoihin

Toimintatuottoihin ja -kuluihin tehtävien muutosten myötä kuntayhtymän toimintakate pienenee 0,350 milj. euroa ollen 10,449 milj. euroa. Muutosten jälkeen kuntayhtymän vuosikate on 10,052 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot pienenevät 0,283 milj. euroa, jonka jälkeen kuntayhtymän tilikauden tulos on 0,396 milj. euroa. Poistoerokirjauksen jälkeen Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian vuoden 2025 ylijäämäksi arvioidaan 1,433 milj. euroa.

Taulukossa 1 ei ole esitetty talouden suunnitelmavuosia 2026 ja 2027. Esitetyt talousarviomuutokset koskevat suoraan vuotta 2025, mutta osilla muutoksista on vaikutusta myös suunnitelmavuosiin. Nämä muutokset otetaan huomioon vuoden 2026 talousarviota ja vuosien 2027 ja 2028 taloussuunnitelmavuosia tehdessä syksyllä 2025.

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

1 000 e

	TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	92 877	-300	92 577
Myyntituotot (ulkoiset)	6 994	0	6 994
Myyntituotot (sisäiset)	18 041	0	18 041
Tuet ja avustukset, hankerah.	2 870	875	3 745
Vuokratuotot (ulkoiset)	1 802	0	1 802
Vuokratuotot (sisäiset)	17 389	0	17 389
Muut toimintatuotot	334	0	334
*TOIMINTATUOTOT YHT.	140 307	575	140 882
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-46 396	-845	-47 241
Henkilöstökulut, muu työ	-18 863	-30	-18 894
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-13 382	-50	-13 432
Palveluiden ostot (sisäiset)	-18 041	0	-18 041
Aineet ja tarvikkeet	-9 470	0	-9 470
Avustukset	-158	0	-158
Vuokrat (ulkoiset)	-3 968	0	-3 968
Vuokrat (sisäiset)	-17 389	0	-17 389
Verot	-1 715	0	-1 715
Muut toimintakulut	-126	0	-126
*TOIMINTAKULUT YHT.	-129 508	-925	-130 433
*TOIMINTAKATE	10 799	-350	10 449
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-397	0	-397
*VUOSIKATE	10 402	-350	10 052
Sumu-poistot ja arvonalentumiset	-9 939	283	-9 656
*TILIKAUDEN TULOS	463	-67	396
Poistoeron muutos	1 037	0	1 037
Varausten muutos	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	1 500	-67	1 433

Taulukko 1. Kuntayhtymän vuoden 2025 alkuperäinen ja muutettu talousarvion tuloslaskelma.

Tulosaluekohtaiset tuloslaskelmat talousarviomuutosten jälkeen on esitetty taulukossa 2. Talousarviomuutokset kohdistuvat Ammattiopisto Gradiaan, Gradia-lukioihin sekä Gradia-kiinteistöt-liikelaitokseen.

JYVÄSKYLÄN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN MUUTETTU TALOUSARVIO 2025						1 000 e
	Ammattiopisto Gradia	Gradia-lukiot	Hallinto ja kehittäminen	Gradia-ravintolat	Gradia- kiinteistöt	Koulutuskuntayhtymä yhteensä
TOIMINTATUOTOT						
Opiskelijatuotot	70 833	21 744	0	0	0	92 577
Myyntituotot	5 149	0	41	1 650	154	6 994
Myyntituotot (sisäiset)	336	0	12 433	3 300	1 972	18 041
Tuet ja avustukset, hankerah.	156	875	2 650	64	0	3 745
Vuokratuotot	0	0	0	0	1 802	1 802
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0	0	17 389	17 389
Muut toimintatuotot	71	25	0	0	238	334
*TOIMINTATUOTOT YHT.	76 545	22 644	15 124	5 014	21 555	140 882
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut, opetustyö	-35 130	-12 111	0	0	0	-47 241
Henkilöstökulut, muu työ	-5 937	-914	-8 903	-1 650	-1 490	-18 894
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-4 046	-440	-3 915	-142	-4 889	-13 432
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 648	-4 557	-126	-584	-126	-18 041
Aineet ja tarvikkeet	-3 636	-1 334	-176	-1 572	-2 752	-9 470
Avustukset	-141	0	-17	0	0	-158
Vuokrat (ulkoiset)	-666	-418	-57	-12	-2 815	-3 968
Vuokrat (sisäiset)	-12 132	-2 832	-1 429	-996	0	-17 389
Verot	-77	0	-10	-8	-1 620	-1 715
Muut toimintakulut	-45	-4	-67	0	-10	-126
*TOIMINTAKULUT YHT.	-74 458	-22 610	-14 700	-4 964	-13 702	-130 433
*TOIMINTAKATE	2 087	34	424	50	7 853	10 449
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	120	0	-517	-397
*VUOSIKATE	2 087	34	544	50	7 336	10 052
Sumu-poisotot ja arvonalentumiset	-1 285	-34	-123	0	-8 214	-9 656
*TILIKAUDEN TULOS	802	0	421	50	-878	396
Poistoeron muutos	0	0	0	0	1 037	1 037
Varausten muutos	0	0	0	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0
*YLI-/ALIJÄÄMÄ	802	0	421	50	159	1 433

Taulukko 2. Tulosaluekohtainen muutettu tuloslaskelma.

2.2 Ammattiopisto Gradia

Ammatillisen koulutuksen vuoden 2025 varsinainen rahoituksen suoritepäätös saatiin vasta joulukuussa 2024. Rahoituspäätös oli noin 315 000 euroa pienempi kuin mitä talousarvion 2025 laadinnan yhteydessä ennakoitiin. Talousarviomuutoksessa opiskelijatuottoja on pienennetty 300 000 euroa vastaamaan paremmin rahoituspäätöstä. Muutoksen myötä Ammattiopisto Gradian vuoden 2025 ylijäämän arvioidaan olevan 802 000 euroa.

Ammattiopisto Gradia

1 000 e

	TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	71 133	-300	70 833
Myyntituotot (ulkoiset)	5 149	0	5 149
Myyntituotot (sisäiset)	336	0	336
Tuet ja avustukset, hankerah.	156	0	156
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0
Muut toimintatuotot	71	0	71
*TOIMINTATUOTOT YHT.	76 845	-300	76 545
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-35 130	0	-35 130
Henkilöstökulut, muu työ	-5 937	0	-5 937
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-4 046	0	-4 046
Palveluiden ostot (sisäiset)	-12 648	0	-12 648
Aineet ja tarvikkeet	-3 636	0	-3 636
Avustukset	-141	0	-141
Vuokrat (ulkoiset)	-666	0	-666
Vuokrat (sisäiset)	-12 132	0	-12 132
Verot	-77	0	-77
Muut toimintakulut	-45	0	-45
*TOIMINTAKULUT YHT.	-74 458	0	-74 458
*TOIMINTAKATE	2 387	-300	2 087
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0
*VUOSIKATE	2 387	-300	2 087
Sumu-poistot ja arvonalentumiset	-1 285	0	-1 285
*TILIKAUDEN TULOS	1 102	-300	802
Poistoeron muutos	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	1 102	-300	802

Taulukko 3. Ammattiopisto Gradian muutettu tuloslaskelma vuodelle 2025.

2.3 Gradia-lukiot

Gradia-lukioiden vuoden 2025 talousarvioon esitettävä muutos liittyy Jyväskylän kaupungin myöntämään 875 000 euron suuruiseen lukiotukeen. Talousarvion valmisteluvaiheessa virallista tietoa tuesta tai sen lopullisesta suuruudesta ei ollut, joten Gradia-lukioiden vuoden 2025 alkuperäinen talousarvio on valmisteltu ilman Jyväskylän kaupungin lukiotukea.

Lukiokoulutuksen tulopohja kasvaa 875 000 euroa. Vaikutus kohdistetaan henkilöstömenoihin. Muut menot ovat lukiokoulutuksessa käytännössä kiinteät. Lukion henkilöstömenot noudattelevat opetustyön osalta koulujen lukuvuosiryhtiä. Näin ollen lukuvuoden 2024–2025 opetustarjonta määrittelee vuoden 2025 opetustyön henkilöstömenoja heinäkuun loppuun saakka.

Gradia-lukioiden lopullisen TA2025:n tulopohjan varmistuttua lukioiden opintotarjontaa on kyetty lisäämään kevään 2025 aikana jonkin verran. Haastavaksi opintotarjonnan lisäämisen vuoden alussa tekee se, että opiskelijoiden valinnat on tehty ja niiden mukaiset opettajien työjärjestykset valmisteltu edellisenä keväänä koko lukuvuodeksi. Suurimmaksi osaksi henkilöstömenojen lisäys kohdennetaan syksyyn 2025 ja lukuvuoteen 2025–2026. Jyväskylän kaupungin lukiotuen avulla mm. erityisesti Gradia-lukioiden ensimmäisen vuositason opetusryhmien kokoa pienennetään. Opetusjärjestelyjen laatimisen taustalla on oletus lukiotuen jatkumisesta vuonna 2026.

Gradia-lukioiden vuoden 2025 talousarvio on valmisteltu Jyväskylän kaupungin lukiotuen lisäämisen jälkeen siten, että valtionosuuksien ja Jyväskylän kaupungin 875 000 euron lukiotuen turvin tavoitellaan nollatulosta. Lukiotuki käytetään täysimääräisesti lukio-opetuksen järjestämiseen.

Gradia-lukiot

1 000 e

	TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	21 744	0	21 744
Myyntituotot (ulkoiset)	0	0	0
Myyntituotot (sisäiset)	0	0	0
Tuet ja avustukset, hankerah.	0	875	875
Vuokratuotot (ulkoiset)	0	0	0
Vuokratuotot (sisäiset)	0	0	0
Muut toimintatuotot	25	0	25
*TOIMINTATUOTOT YHT.	21 769	875	22 644
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	-11 266	-845	-12 111
Henkilöstökulut, muu työ	-884	-30	-914
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-440	0	-440
Palveluiden ostot (sisäiset)	-4 557	0	-4 557
Aineet ja tarvikkeet	-1 334	0	-1 334
Avustukset	0	0	0
Vuokrat (ulkoiset)	-418	0	-418
Vuokrat (sisäiset)	-2 832	0	-2 832
Verot	0	0	0
Muut toimintakulut	-4	0	-4
*TOIMINTAKULUT YHT.	-21 735	-875	-22 610
*TOIMINTAKATE	34	0	34
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	0	0	0
*VUOSIKATE	34	0	34
Sumu-poistot ja arvonalentumiset	-34	0	-34
*TILIKAUDEN TULOS	0	0	0
Poistoeron muutos	0	0	0
Varausten muutos	0	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	0

Taulukko 4. Gradia-lukioiden muutettu tuloslaskelma vuodelle 2025.

3 Investointi- ja rahoitusosa

3.1 Irtaimisto- ja rakentamisinvestoinnit

Talousarvioon ei esitetä muutoksia kuntayhtymän investointeihin.

3.2 Kuntayhtymän rahoitus

Vuoden 2025 talousarvioon tehtävillä muutoksilla on vaikutusta kuntayhtymän toiminnan – ja investointien rahavirtaan.

Muutosten myötä kuntayhtymän vuosikate pienenee ja tulorahoitusta kertyy vuonna 2025 yhteensä 10,052 milj. euron vuosikatteen verran. Investointimenoihin käytetään 4,205 milj. euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta on siten 5,847 milj. euroa.

Talousarviomuutoksella ei ole vaikutusta kuntayhtymän lainakantaan. Muutosten kokonaisvaikutus kuntayhtymän maksuvalmiuteen on -0,350 milj. euroa.

KUNTAYHTYMÄ YHTEENSÄ

1 000 €

	TP 2023		TP 2024		TA 2025		Muutettu TA 2025	
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	15 087		17 732		10 402		10 052	
Satunnaiset erät	0		0		0		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-605	14 482	-292	17 440	0	10 402	0	10 052
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-374		-3 626		-4 205		-4 205	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		0		0		0	
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	827	453	292	-3 334	0	-4 205	0	-4 205
Toiminnan ja investointien rahavirta		14 935		14 106		6 197		5 847
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäykset	0		0		0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		0		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000		-2 000		-2 000		-2 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 100	-5 100	0	-2 000	0	-2 000	0	-2 000
Oman pääoman muutokset		0		0		0		0
Vaikutus maksuvalmiuteen		9 835		12 106		4 197		3 847
Lainakanta 31.12.		16 667		14 667		12 667		12 667

Taulukko 8. Muutettu rahoituslaskelma, kuntayhtymä yhteensä TA2025

4 Sitovuustason tavoitteet ja tulokortit

Talousarviomuutoksilla on vaikutus vuoden 2025 talousarvion sitovuustasoihin käyttötalous- ja tuloslaskelmaosassa.

Vuoden 2025 talousarvion sitovuustasot (1 000 €)	TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa			
Kuntayhtymän vuosikate ilman liikelaitosta (<i>Ammattiopisto Gradia, Gradia-lukiot, Hallinto ja kehittäminen ja Gradia-ravintolat</i>) vähintään	3 015	-300	2 715
<i>Ammattiopisto Gradia</i>	2 387	-300	2 087
<i>Gradia-lukiot</i>	34		34
<i>Hallinto ja kehittäminen</i>	544		544
<i>Gradia-ravintolat</i>	50		50
Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ylijäämä vähintään	-74	233	159
Investointiosa			
Rakentamisinvestointien ja irtaimistohankintojen kokonaismäärä ilman mahdollisia investointiavustuksia ja -varauksien purkua	4 205		4 205
<i>Kiinteistöjen rakentamisinvestoinnit</i>	2 140		2 140
<i>Irtaimistohankinnat</i>	2 065		2 065
Rahoitusosa			
Lainakannan muutos enintään	2 000		2 000

Lisäinformaatiota - ei-sitova tavoite

Taulukko 9. Muutettu vuoden 2025 sitovuustasot

Yhdellekään kuntayhtymän tulosalueelle ei tehdä alkuperäisessä talousarviossa esitettyihin toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksia. Tulosalueiden tulokortit on esitetty kuitenkin alla, koska niiden sisältämät taloustiedot muuttuvat talousarviomuutoksen myötä.

Gradian yhteiset tulokortti

		TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritettut tutkinnot	4 340		4 340
	Opiskelijamäärä	11 299		11 299
	Opiskelijatytytyväisyys	4,3		4,3
Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Työelämäpalautte	4,3		4,3
Hyvinvoivat gradialaiset	Henkilöstömäärä	948		948
	Terveys-%	65 %		65 %
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Jätteiden kierrätysaste	> 60 %		> 60 %
	Sähkön ominaiskulutuksen muutos	-1 %		-1 %
	Gradian käytössä olevien tilojen kokonaisneliömäärä (hum2)	136 814,3		136 814,3
	Toimintatuotot, ulkoiset	104 877 000 €	575 000 €	105 452 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	94 078 000 €	925 000 €	95 003 000 €
	Investoinnit	4 205 000 €		4 205 000 €

Taulukko 10. Gradian yhteiset muutettu tulokortti TA2025

Ammattiopisto Gradian tulokortti

		TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritettut tutkinnot	2 580		2 580
	Ammatilliset perustutkinnot	1 750		1 750
	... joista kaksoistutkinnon suorittaneita	120		120
	Ammattitutkinnot	550		550
	Erikoisammattitutkinnot	280		280
	Ammatilliset osatutkinnot (pt, at, eat)	680		680
	Netto-opiskelijamäärä	8 600		8 600
	Ammatilliset perustutkinnot (koko tutkinto)	5 200		5 200
	Ammattitutkinnot (koko tutkinto)	870		870
	Erikoisammattitutkinnot (koko tutkinto)	400		400
	Ammatilliset tutkinnot (pt, at, eat, tutkinnon osien suorittajat)	500		500
	TUVA	200		200
	Aikuisten perusopetus	120		120
	Taiteen perusopetus	1 110		1 110
	Muu ei-tutkintoon johtava koulutus	200		200
	Opiskelijatytytyväisyys	4,4		4,4
	Valmistuneiden työllistyminen (pt)	68 %		68 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (pt)	10 %		10 %
	Opiskelijoiden kokemus oppimisesta	4,4		4,4
	Opiskelijavuosien määrä	6 630		6 630
	Osaamispistekertymä	515 000		515 000
Vaikuttava elinvoiman edistäjä	Työelämä- ja yrityskumppanuudet			
	Koulutusopimuspaikat	1 750		1 750
	Oppisopimuspaikat	750		750
	Muut työ- ja yrityselämäkumppanit	2 000		2 000
	Työelämäpalaute	4,3		4,3
	Työpaikkaohjaajien kokonaistyytyväisyys	4,3		4,3
	Työpaikkojen kokonaistyytyväisyys	4,4		4,4
	Oppisopimusten määrä	1 700		1 700
Hyvinvoivat gradialaiset	Henkilöstömäärä	599		599
	Opetus- ja ohjaushenkilöstö	513		513
	Johto ja esihenkilöt	23		23
	Muu henkilöstö	63		63
	Opiskelijoiden kokemus turvallisuudesta	4,6		4,6
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Opiskelijaliikkuvuus	3,1 %		3,1 %
	Opiskelijayrittäjien määrä	190		190
	Toimintatuotot, ulkoiset	76 509 000 €	-300 000 €	76 209 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	49 678 000 €		49 678 000 €
	Investoinnit	1 200 000 €		1 200 000 €

Taulukko 11. Gradia ammatillinen muutettu tulokortti TA2025

Gradia-lukioiden tulokortti

		TA 2025	Muutokset	Muutettu TA 2025
Itseensä ja tulevaisuuteen luottava opiskelija	Suoritettut tutkinnot	1 760		1 760
	Ylioppilastutkinto	850		850
	... josta kaksoistutkinnon suorittaneita	80		80
	IB-tutkinto (Diploma)	60		60
	Lukion oppimäärän suorittaneet	850		850
	VOS-opiskelijamäärä (tutkintotavoitteinen)	2 699		2 699
	Opiskelijatytytyväisyys	4,1		4,1
	Ensimmäisen toisen asteen tutkinnon läpäisy 3,5 vuodessa	90 %		90 %
	Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin	50 %		50 %
	Opiskelijoiden kokemus oppimisesta	4		4
Hyvinvoivat gradialaiset	Henkilöstömäärä	165		165
	Opetus- ja ohjaushenkilöstö	157		157
	Johto ja esihenkilöt	8		8
	Muu henkilöstö	0		0
	Opiskelijoiden kokemus turvallisuudesta	90 %		90 %
Maailman kiinnostavin jatkuvasti oppiva yhteisö	Opiskelijaliikkuvuus	6,3 %		6,3 %
	Toimintatuotot, ulkoiset	21 769 000 €	875 000 €	22 644 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	14 346 000 €	875 000 €	15 221 000 €
	Investoinnit	60 000 €		60 000 €

Taulukko 12. Gradia-lukioiden muutettu tulokortti TA2025

5 Gradia-kiinteistöt liikelaitoksen muutettu talousarvio 2025

Johtokunta
8.4.2025

Hallitus
24.4.2025

Valtuusto
23.5.2025

Johtokunta
23.5.2024

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia

Gradia-kiinteistöt-liikelaitos

Vuoden 2025 talousarvion muutokset

1. Talousarviomuutokset 2025

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen talousarvio vuodelle 2025 käsiteltiin kiinteistöliikelaitoksen johtokunnassa 12.11.2024, hallituksessa 21.11.2024, valtuustossa ja johtokunnassa 19.12.2024.

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen tekemän arvonalentumisen ja suunnitelman muutoksen vuoksi poistoihin on tullut muutoksia sekä palveluiden ostoihin esitetään lisäystä vuodelle 2025. Edellä olevan vuoksi esitetään tehtäväksi tässä asiakirjassa esitetyn mukaiset muutokset vuoden 2025 talousarvioon.

Talousarviomuutoksen myötä Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen palveluiden ostot ovat 5,015 ja poistot 8,214 milj. euroa. Esitettyjen muutosten jälkeen Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen vuoden 2025 ylijäämä on 0,159 milj. euroa. (alkuperäinen TA alijäämä 0,074 milj. euroa)

2. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen talousarvio on valmisteltu keväällä 2024 ja se on tarkentunut vielä syksyllä 2024.

Kukkulan A-rakennukseen tehty arvonalennus ja suunnitelman muutos Kukkulan D-rakennukseen vähentää poistojen määrää 0,283 milj. euroa. Palveluiden ostoihin, Harjun purkukustannuksiin esitetään 0,050 milj. euron lisäystä suunnitelman ja hinta-arvion tarkentuessa.

1 000 e

Gradia-kiinteistöt

	TA 2025	Muutokset	TA + M 2025
TOIMINTATUOTOT			
Opiskelijatuotot	0		0
Myyntituotot (ulkoiset)	154		154
Myyntituotot (sisäiset)	1972		1 972
Tuet ja avustukset, hankerah.	0		0
Vuokratuotot (ulkoiset)	1802		1 802
Vuokratuotot (sisäiset)	17 389		17 389
Muut toimintatuotot	238		238
*TOIMINTATUOTOT YHT.	21 555	0	21 555
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut, opetustyö	0		0
Henkilöstökulut, muu työ	-1 490		-1 490
Palveluiden ostot (ulkoiset)	-4839	-50	-4 889
Palveluiden ostot (sisäiset)	-126		-126
Aineet ja tarvikkeet	-2752		-2 752
Avustukset	0		0
Vuokrat (ulkoiset)	-2815		-2 815
Vuokrat (sisäiset)	0		0
Verot	-1620		-1 620
Muut toimintakulut	-10		-10
*TOIMINTAKULUT YHT.	-13652	-50	-13 702
*TOIMINTAKATE	7903	-50	7 853
Korkotuotot(+)/korkokulut(-)	-517		-517
*VUOSIKATE	7 386	-50	7 336
Sumu-poistot ja arvonalentumiset	-8497	283	-8 214
*TILIKAUDEN TULOS	-1111	233	-878
Poistoeron muutos	1 037		1 037
Varausten muutos	0		0
Rahastojen muutos	0		0
*YLI/ALIJÄÄMÄ	-74	233	159

Taulukko 1. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen alkuperäinen ja muutettu talousarvion
tuloslaskelma (kuntayhtymäkaava)

1 000 e

Gradia-kiinteistöt

	TA 2025	Muutokset	TA + M 2025
Liikevaihto	21 555	0	21 555
			0
Materiaalit ja palvelut	-7 717	-50	-7 767
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 752		-2 752
Palvelujen ostot	-4 965	-50	-5 015
			0
Henkilöstökulut	-1 490	0	-1 490
Palkat ja palkkiot yhteensä	-1 180		-1 180
Henkilösivukulut	-310		-310
Poistot ja arvonalentumiset	-8 497	283	-8 214
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 497	283	-8 214
Arvonalentumiset	0		0
Liiketoiminnan muut kulut	-4 435	0	-4 435
Vuokrat	-2 815		-2 815
Verot	-1 610		-1 610
Liiketoiminnan muut kulut	-10		-10
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-584	233	-351
Rahoitustuotot ja -kulut	-517	0	-517
Korkotuotot			0
Muut rahoitustuotot			0
Muille maksetut korkokulut	-145		-145
Korvaus peruspääomasta	-372		-372
Muut rahoituskulut			0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-1 101	233	-868
Satunnaiset tuotot ja -kulut	0		0
Satunnaiset tuotot	0		0
Satunnaiset kulut	0		0
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) ENNEN VARAUKSIA	-1 101	233	-868
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	1 037		1 037
Tuloverot	-10		-10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-74	233	159

Taulukko 2. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen alkuperäinen ja muutettu talousarvion
tuloslaskelma (liikelaitoskaava)

3. Rahoituslaskelma

Vuoden 2025 talousarvioon tehtävillä muutoksilla on vaikutusta liikelaitoksen toiminnan rahavirtaan. Rahoituslaskelmaan vaikuttaa poistojen ja toimintakulujen muutokset. Muutoksilla ei ole vaikutusta lainakantaan.

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	TP 2024	TA 2025	TA 2025 Muutettu
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	8 390	7 386	7 336
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-179	0	0
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 981	-2 500	-2 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	179	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 408	4 886	4 836
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 000	-2 000	-2 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	4 408	2 886	2 836
Lainakanta 31.12.	14 667	12 667	12 667

Taulukko 4. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen muutettu rahoituslaskelma
(kuntayhtymäkaava)

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	TP 2024	TA 2025	TA 2025 Muutettu
Toiminnan rahavirta	8 211	7 386	7 336
Liikely- / alijäämä	-3 292	-584	-351
Poistot ja arvonalentumiset	12 224	8 497	8 214
Rahoitustuotot ja -kulut	-537	-517	-517
Tuloverot	-7	-10	-10
Tulorahoituksen korjauserät	-179		
Investointien rahavirta	-1 802	-2 500	-2 500
Investointimenot	-1 981	-2 500	-2 500
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	179		
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 408	4 886	4 836
Rahoituksen rahavirta	-6 408	-2 000	-2 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	2 886	2 836
Lainakanta 31.12.	14 667	12 667	12 667

Taulukko 5. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen muutettu rahoituslaskelma
(liikelaitoskaava)

4. Sitovuustason tavoite

Talousarviomuutoksella on vaikutus vuoden 2025 talousarvion sitovuustasoon. Gradia-kiinteistöt-liikelaitoksen ylijäämä on vähintään 0,159 milj. euroa.

5. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallisiin tavoitteisiin ei tule muutoksia, mutta toiminnallisten tavoitteiden tulokortti on esitetty, sillä talouden osio muuttui ulkoisten toimintakulujen osalta.

		Gradia- kiinteistöt TA 2025	Muutokset	TA+M 2025
Yhteisö	Henkilöstömäärä	32		32
	Opetus- ja ohjaushenkilöstö			
	Johto ja esimiehet	3		3
	Muu henkilöstö	29		29
	Jätteen kierrätysaste	>60%		>60%
	Viitaniemi	>60%		>60%
	Harju	>60%		>60%
	Kukkula	>60%		>60%
	Priimus	>60%		>60%
	Myllymäki	>30%		>30%
Talous	Musiikkikampus	>60%		>60%
	Kangas	>60%		>60%
	Lievestuore	>60%		>60%
	Sähkön ominaiskulutuksen muutos	-1 %		-1 %
	Toimintatuotot, ulkoiset	2 194 000 €		2 194 000 €
	Toimintakulut, ulkoiset	13 526 000 €	50 000 €	13 576 000 €
	Investoinnit	2 500 000 €		2 500 000 €

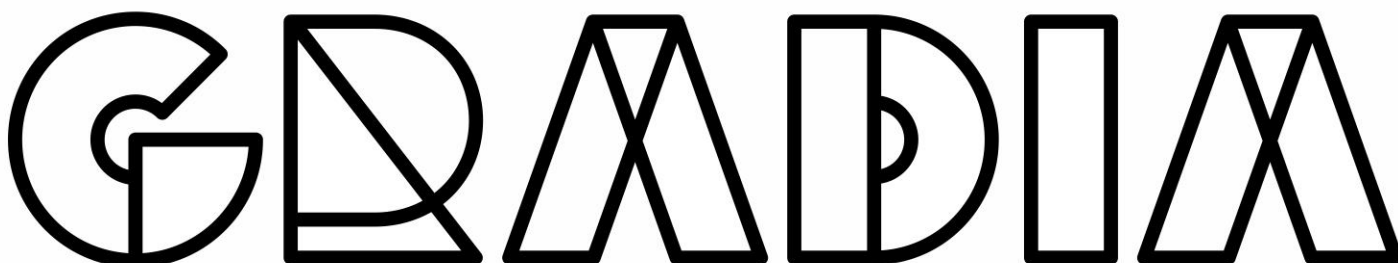
Taulukko 6. Gradia-kiinteistöt-liikelaitos muutettu tulokortti

Kiinteistöohjelma 2025-2045

GRADIA

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
1.1 Suunnitelman tarkoitus ja kohderyhmät	3
1.2 Kuntayhtymän strategiset tavoitteet ja toimintaympäristön muutos	4
1.3 Vertailu muihin koulutustoimijoihin	4
2. Toimeksianto ja tausta	5
2.1 Gradian aiemmat linjaukset toimitilojen vähentämisestä	5
2.2 Nykyinen toimitilaverkosto ja neliömäärät	5
2.3 Opiskelijamäärät ja koulutustarjonnan rakenne	6
3. Kehittämistarpeen perustelut	7
3.1 Taloudelliset realiteetit ja julkisen talouden paineet	7
3.2 Väestökehitys ja opiskelijamäärien muutos	7
3.3 Teknologian ja pedagogiikan kehitys	8
3.4 Työ- ja opiskelukulttuurin muutos	8
4. Tilanneanalyysi	9
4.1 Kampuskohtainen tilajakauma	9
4.2 Kustannusrakenne ja sisäiset vuokrat	9
4.3 Peruskorjaustarpeet ja investointipaineet	10
5. Tavoitetila vuoteen 2031	13
5.1 Toimitilaverkoston uusi rakenne	13
5.2 Neliötavoite ja käyttötehokkuus	14
5.3 Oppimisympäristöjen kehittäminen	14
6. Toimenpide-ehdotukset	16
6.1 Kampuskohtaiset toimet	16
6.2 Tilaratkaisujen tiivistäminen ja yhdistäminen	17
6.3 Tavoiteaikataulu ja vaiheistus	17
6.4 Muutoksenhallinta ja viestintä	18
7. Kustannusvaikutusten tarkastelu	19
7.1 Nykyisten ja suunniteltujen ratkaisujen kustannusvertailu	19
7.2 Sisäisten vuokrien kehitys ja vaikutus talouteen	19
7.3 Tilakustannukset per opiskelija	20
8. Vaikutukset toimintaan ja arkeen	21
8.1 Opettajien ja henkilöstön näkökulma	21
8.2 Opiskelijoiden kokemus ja saavutettavuus	21
8.3 Digitaaliset ratkaisut ja etäopetuksen mahdollisuudet	22
9. Yhteenveto ja suositukset	24
9.1 Kokonaisarvio ja päätelmät	24
9.2 Suositukset päätöksenteon tueksi	24
9.3 Seuranta ja arviointi	25
LIITE 1	27

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian kiinteistöjen kehittämisohjelma 2025–2045

1. Johdanto

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia laatii vuosille 2025–2045 toimitilojen kehittämisohjelman, jonka keskeisenä tavoitteena on vastata muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin ja turvata opetuksen laatu myös tulevana vuosina. Kehittämisohjelman konkreettisenä tavoitteena on vähentää toimitilojen kokonaismäärää 137 000 neliömetristä 106 000 neliömetriin vuoteen 2031 mennessä. Tämä linjaus kokonaisneliömäärästä tehtiin Gradian kiinteistöliikelaitoksen johtokunnassa jo 19.11.2019, mutta sen täysimääräinen toteuttaminen on toistaiseksi viivästynyt ja edistymistä on tapahtunut lähinnä pienten reuna-alueiden koulukiinteistöistä luopumalla.

Vuonna 2019 kuntayhtymän käytössä ollut kokonaisneliömäärä oli 149 000 m², ja siitä on jo tultu alaspäin.

Toimitilojen sopeuttaminen ei ole pelkästään taloudellinen toimenpide – se on osa laajempaa toimintaympäristön muutokseen reagoimista. Väestöennusteet, pedagoginen kehitys, digitaaliset ratkaisut ja opiskelijoiden tarpeet ohjaavat kaikkia koulutuksen järjestäjiä arvioimaan tilojen määrää, laatua ja käyttötarkoitusta uudelleen. Myös muiden suurten koulutuskuntayhtymien tilankäyttö osoittaa, että Gradialla on mahdollista saavuttaa merkittävästi tehokkaampi toimitilojen käyttöaste.

Kehittämissuunnitelma koskee erityisesti Kukkulan ja Kankaan kampusten käytöstä luopumista sekä toimintojen keskittämistä seitsemälle kampukselle. Uudistuksilla tavoitellaan paitsi tilatehokkuuden parantamista myös sitä, että käytettävissä olevat resurssit voidaan kohdistaa entistä paremmin opetukseen ja opiskelijoiden hyvinvointiin.

Julkisen talouden kokonaistilanne on vaikea. Valtiovalta on leikannut toisen asteen koulutuksen rahoitusta jo useita kertoja, ja myös Jyväskylän kaupunki on puolittanut ns. lukiotuen Gradialle tällä vuosikymmenellä.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia sopeutti talouttaan vuonna 2022 raskaan YT-prosessin kautta. Sopeuttamisessa onnistuttiin, ja taloustilanne on tällä hetkellä vakaa. YT-prosessissa kiinteistöliikelaitokseenkin kohdistui merkittäviä henkilöstö- ja investointivähennyksiä, mutta kiinteistöjen kokonaisneliömäärää ei onnistuttu vielä vähentämään ollenkaan samassa suhteessa kuin henkilöstöä. Vuoden 2019 kiinteistöohjelman tavoitteet eivät toteutuneet.

Julkista taloutta on pyritty vahvistamaan monilla erilaisilla toimilla, mutta viimeisen 16 vuoden aikana niissä ei ole kovin hyvin onnistuttu. Velkaantuminen on jatkunut kaikilla julkisen sektorin osilla, ja jo pelkät korkokustannukset vievät tuloista merkittävän sivun. Kaikki poliittiset ryhmät vannovat koulutuksen ja sivistyksen nimiin: erityisesti halutaan pitää huolta lasten perusopetuksesta ja yliopistokoulutuksesta.

Ikäihmisten määrä kasvaa yhteiskunnassa seuraavan vuosikymmenen lopulle asti, ja syntyvyys on laskenut vuodesta 2010 alkaen. Kevään 2025 yhteishakuun osallistui viimeinen ”suuri” ikäluokka 16-vuotiaita perusopetuksen päättäneitä nuoria. Keski-Suomessa ja Jyväskylän seudulla suhteellinen väestönkehitys on valtakunnallista tasoa.

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymykset synnyttävät vielä lisähaasteita julkiselle taloudelle. Jos rahaa ei ole, sitä ei ole lisättäväksi hyviinkään tarkoituksiin. Tässä kehittämisohjelmassa esitettävillä kiinteistölinjauksilla pyritään varautumaan tulevaisuuteen ja erityisesti siihen, että käytettävissä olevat resurssit voidaan kohdistaa entistä enemmän opetukseen ja henkilöstömenoihin. Ihmiset luovat ympärilleen välittämistä ja huolehtimista.

Tämä asiakirja toimii suuntaviivana Gradian luottamushenkilöille, henkilöstölle ja opiskelijoille toimitilojen kehittämiseen liittyvässä päätöksenteossa ja keskustelussa. Jokaisesta yksittäisestä kiinteistöratkaisusta Gradian hallitus tekee aina erillisen ja itsenäisen päätöksen. Kiinteistöjen kehittämisohjelma kuvaa kokonaisuuden aikaikkunaa ja mittasuhteita. Jokaisen yksittäisen päätöksenteon tueksi käytetään aina viimeistä käytettävissä olevaa tietoa.

2030 vuoden aikana päättyy kaksi vuokrasopimusta käytössä olevien vuokratilojen osalta (Viitaniemen F-rakennus ja Kankaan kampus). Kiinteistöjen omistajat tulevat käynnistämään keskustelun jatkovuokrauksesta useita vuosia ennen sopimuksen päättymistä ja Gradian on osattava silloin antaa niihin vastauksia. F-rakennukseen sisältyy väistämättä myös isoja peruskorjaustarpeita ja sitä kautta pääomavuokraisuuden merkittävää kasvua.

Suurin osa Gradian käytössä olevista kiinteistöistä on Gradian omassa omistuksessa. Oppilaitoskiinteistöjen myynti onnistuu vain, jos koulutuksen järjestäjä sitoutuu jäämään kiinteistöön pitkäaikaiseksi vuokralaiseksi tai toimialueella olevalla toisella koulutuksen järjestäjällä on tarvetta lisäkiinteistöille. Kaavamuutoksen kautta oppilaitoksen käyttötarkoitusta voidaan muuttaa ja sitä kautta synnyttää uutta markkinaa kiinteistölle, mutta prosessit ovat hyvin hitaita ja niissä lähtökohtana on aina sijaintikunnan etu ja kehittäminen. Kukkulan kampuksella tämän intressin toteutuminen on mahdollista ja Gradian tulee hyödyntää suunniteltu kaavamuutos täysimääräisesti.

Gradian kiinteistöihin on investoitu 2000-luvun aikana paljon erilaisten peruskorjausten kautta, ja omista kiinteistöistä luopuminen laajasti aiheuttaisi merkittäviä alaskirjauksia taseeseen tilinpäätösten yhteydessä. Myös siksi se olisi taloudellisesti vaikeaa.

Kaikki edellä kuvatut näkemykset on pyritty huomioimaan tämän kiinteistöjen kehittämisohjelman laatimisessa keskustelun pohjaksi ja yksittäisten kiinteistöratkaisujen päätöksenteon helpottamiseksi.

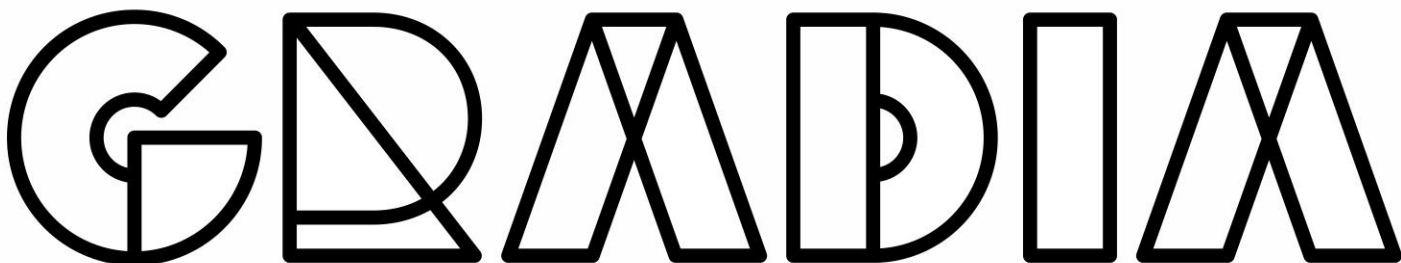
1.1 Suunnitelman tarkoitus ja kohderyhmät

Tämän kehittämissuunnitelman tarkoituksena on esittää realistinen ja vaiheittainen etenemismalli, jonka avulla Gradia voi vähentää toimitilojen määrää hallitusti ja tavoitteellisesti vastaamaan muuttuvaa palvelu- ja resurssitarvetta. Tavoitteena on kehittää toimitilaverkko, joka tukee laadukasta opetusta, mahdollistaa tehokkaan tilankäytön ja turvaa Gradian taloudelliset toimintaedellytykset.

Suunnitelma palvelee kolmea keskeistä kohderyhmää:

- **Opiskelijoita**, joiden oppimisympäristöihin suunnitellut muutokset vaikuttavat suoraan.
- **Gradian henkilöstöä**, joka toimii tiloissa ja osallistuu niiden päivittäiseen käyttöön ja kehittämiseen.
- **Poliittisia luottamushenkilöitä**, jotka tarvitsevat selkeää ja perusteltua tietoa päätöksenteon tueksi.

Ohjelmassa on huomioitu sekä strategiset tavoitteet että käytännön kysymykset tilojen terveellisyydestä, turvallisuudesta ja saavutettavuudesta. Käyttäjien näkemyksiä on kartoitettu kyselyillä, ja niitä hyödynnetään suunnittelun tukena.

1.2 Kuntayhtymän strategiset tavoitteet ja toimintaympäristön muutos

Gradian strategia korostaa taloudellisesti kestäväää toimintaa, oppimisympäristöjen kehittämistä ja opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukemista. Kehittämishjelma tukee näitä tavoitteita kohdistamalla voimavaroja tilojen sijasta suoraan opetuksen määrän, laadun ja saatavuuden tukemiseen.

Toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viime vuosikymmenen aikana:

- **Väestökehitys on laskeva**, erityisesti peruskoulunsa päättävien nuorten osalta, mikä vähentää toisen asteen koulutuksen kysyntää ja näkyy aivan erityisesti lukiokoulutuksessa, koska aikuisväestön merkitys on siinä vähäinen. Keski-Suomessa toisen asteen yhteishakuun tuleva ikäluokka pienenee vuoteen 2033 mennessä alle 75 prosenttiin vuoden 2025 tasosta.
- **Teknologian kehitys ja oppimisen digitaaliset muodot** ovat vähentäneet kiinteiden tilojen tarvetta esimerkiksi teorian opetuksessa ja mahdollistaneet joustavampia työskentelytapoja.
- **Työelämäyhteistyön vahvistuminen**, kuten työelämäpainotteiset opintomallit, vähentävät koulupäivien ja -viikkojen määrää oppilaitoksessa.
- **Tilatehokkuus ja monikäyttöisyys** ovat nousseet keskeiseksi tavoitteeksi: tavoitteena on luoda tiloja, jotka muuttuvat erilaisiin koulutustarpeisiin ja oppimismuotoihin.

Oleennaista: Toimitilojen määrä ei ole suoraan yhteydessä opetuksen laatuun, vaan toimiva ja monipuolinen tila voi palvella useita käyttäjäryhmiä tehokkaasti. Tilojen sopeuttaminen on siten myös pedagoginen ratkaisu, joka vastaa paremmin nykyajan koulutuksen tarpeisiin.

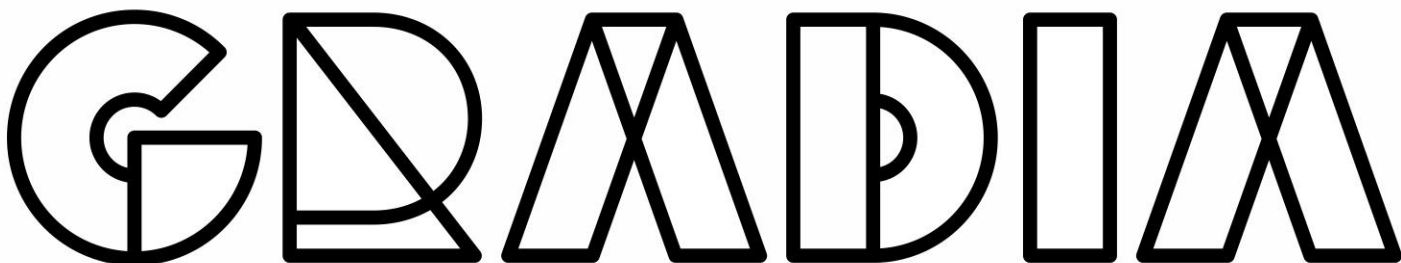
1.3 Vertailu muihin koulutustoimijoihin

Gradian toimitilojen määrä suhteessa opiskelijamääriin on suurempi kuin monilla muilla suurilla koulutuskuntayhtymillä Suomessa. Useat koulutuksen järjestäjät ovat viime vuosina onnistuneesti sopeuttaneet tilojaan vastaamaan muuttunutta kysyntää ja tulevaa toimintaympäristöä, mikä on mahdollistanut tilakustannusten laskun sekä resursien kohdentamisen opetuksen ja opiskelijapalveluiden kehittämiseen.

Esimerkiksi useissa kuntayhtymissä on saavutettu merkittäviä säästöjä keskittämällä toimintoja harvemmille kampuksille, hyödyntämällä monikäyttötiloja laajasti ja siirtymällä tiloihin, joissa ylläpito- ja korjauskustannukset ovat selvästi maltillisempia. Myös asuntolatoiminnasta on laajalti luovuttu, mikä on tuonut lisäjoustoa tilankäytön suunnitteluun ja kustannusrakenteen keventämiseen.

Gradian nykyinen toimitilojen kokonaismäärä on noin 136 000 m², ja vaikka opiskelijamäärä – noin 23 200 yksittäistä opiskelijaa – on suuri, tilamäärä suhteessa opiskelijamäärään on edelleen korkea. Tämä tarkoittaa, että toimitilojen ylläpitoon kohdentuu merkittävästi varoja, jotka voisivat vaihtoehtoisesti tukea suoraan opetuksen määrää ja laatua sekä opiskelijapalveluita. Opiskelijamäärien väistämättömästi laskiessa on suuri uhka, että toimitilat eivät seuraa samaa kehitystä, ja silloin kiinteistökustannukset syövät entistä suuremman osan toimintatuotoista.

Savon koulutuskuntayhtymä linjasi 2014, että toimitilat tullaan puolittamaan, ja 2024 se oli toteutettu. Toimitilojen määrää vähennettiin osin uudisrakennuksen kautta, mutta Gradian osalta juuri tämä toimintamalli ei olisi perusteltua.

2. Toimeksianto ja tausta

2.1 Gradian aiemmat linjaukset toimitilojen vähentämisestä

Uudessa kiinteistöjen kehittämisohjelmassa vuosille 2025–2045 tavoitteena on konkretisoida ja vaiheistaa toimenpiteet niin, että strateginen neliötavoite saavutetaan vuoteen 2031 mennessä.

Toimenpiteiden keskiössä ovat

- Harjun kampuksen A1-siipi peruskorjataan opetuskäyttöön vuosina 2026–2027. A1-rakennus puretaan ulkoseiniin asti kesällä 2025, koska purkaminen aiheuttaa paljon melua ja purkujätteen siirtäminen synnyttää turvallisuusriskin vilkkaasti liikennöidyllä alueella lukuvuoden ollessa käynnissä. Rakentamisen laman takia purkutyöt on saatava liikkeelle mahdollisimman nopeasti, jotta kustannushyöty on maksimaalinen.
- Harjun asuntolarakennuksesta luovutaan ja toiminta siirretään mahdollinen muualle omiin tiloihin kesällä 2027 (Priimus).
- Kukkulan kampus myydään ja toiminta siirretään muille kampuksille kesään 2029 mennessä.
- Wilhelm Schildtin kadun kiinteistöstä (F-rakennus Viitaniemessä) luovutaan vuokrasopimuksen päättyessä huhtikuussa 2030.
- Kankaan kampuksen toimitilasta luovutaan vuokrasopimuksen päättyessä vuoden 2030 lopussa ja toiminta siirretään Viitaniemen kampukselle.

Tavoitteiden toteutuminen edellyttää huolellista vaiheistusta, realistista taloudellista suunnittelua sekä tilojen tarkoituksenmukaista uudelleenjärjestelyä. Kiinteistöjen kehittämisen rinnalla on jatkuvasti tarkasteltava toisen asteen koulutuksen rahoituspuhjan uudistumista ja koulutuksen vaikuttavuutta, vetovoimaa sekä kannattavuutta.

2.2 Nykyinen toimitilaverkosto ja neliömäärät

Gradialla on tällä hetkellä yhdeksän kampusta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 136 184 hum², joista omistettuja tiloja on noin 122 000 hum² ja vuokrattuja tiloja noin 14 000 hum². Lisäksi 7 115 neliometriä on ulosvuokrattuna.

Suurimmat omistetut kampukset sijaitsevat Jyväskylässä (102 106 hum²) ja loput Jämsässä ja Lievestuoreella (19 743 hum²). Tilojen määrä on korkea suhteessa opiskelijamäärään sekä muihin koulutustoimijoihin verrattuna, ja kiinteistöjen ylläpitoon kohdistuu merkittäviä vuosikustannuksia. Esimerkiksi Kukkulan kampuksen yleiset toimintakulut ovat lähes 1 miljoonaa euroa vuodessa. Kankaan ja Viitaniemen vuokratilojen yhteenlasketut vuosikustannukset ylittävät 1,4 miljoonaa euroa.

Toimitilaverkoston supistaminen etenee vaiheittain seuraavasti:

Aikataulu	Tila poistuu käytöstä	Vähennys	Tilan tyyppi
08/2027	Harjun asuntola (B-rak.)	-4 773 m ²	Omistettu
07/2029	Kukkulan kampus	-13 518 m ²	Omistettu
04/2030	Viitaniemen F-rakennus	-4 512 m ²	Vuokratila
12/2030	Kankaan kampus	-2 991 m ²	Vuokratila
Yhteensä		-25 794 m²	

Kun myös ulosvuokratut tilat (7 115 m²) vähennetään, päästään tavoiteltuun 106 114 m²:n kokonaismäärään vuoden 2031 alkuun mennessä.

2.3 Opiskelijamäärät ja koulutustarjonnan rakenne

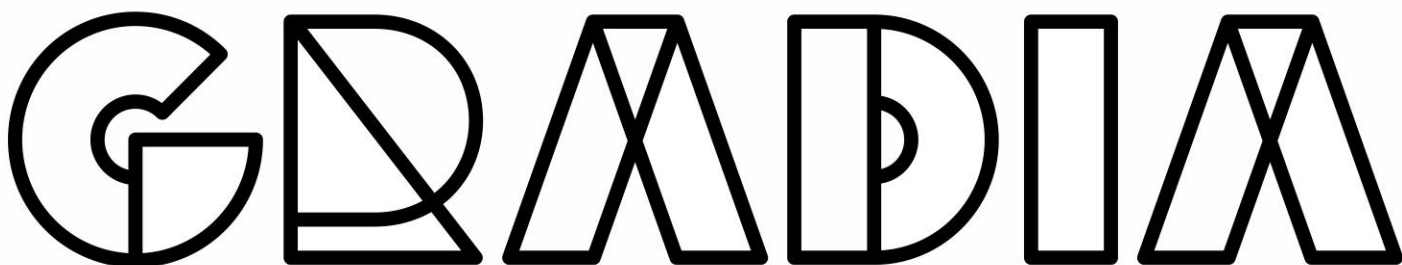
Gradialla opiskelee vuosittain noin 23 200 yksittäistä opiskelijaa, mikä muodostuu useasta koulutusmuodosta:

- Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosia kertyy noin 6 500
- Lukioskoulutuksessa on yhteensä noin 2 650 opiskelijaa
- Lisäksi mukana on taiteen perusopetuksen, aikuisten perusopetuksen, valmentavien koulutusten ja aikuislukion aineopiskelijoiden opiskelijamäärät.

Koulutuksen rakenne edellyttää paitsi teoriaopetukseen soveltuvia tiloja, erityisesti yleissivistävässä lukiokoulutuksessa, mutta myös erityistiloja (esimerkiksi työsalit, laboratoriot, liikuntasalit, välinehuoltotilat), jotka usein tukevat käytännönläheistä oppimista. Tilasuunnittelun tavoitteena on yhdistää koulutusalojen käytössä olevia tiloja hallitusti ja säilyttää opetuksen laatu, määrä sekä saavutettavuus.

Tiloja kehitetään yhteistyössä käyttäjien kanssa, ja opiskelija- sekä henkilöstökyselyt osoittavat, että opiskelijat arvostavat turvallisia, terveellisiä ja yhteisöllisiä tiloja. Lisäksi erityishuomiota on kiinnitettävä:

- riittäviin pienryhmätiloihin ohjausta ja etäopetusta varten
- tilojen esteettömyyteen ja ilmanvaihtoon
- opiskelijoiden vaatesäilytys- ja sosiaalityötiloihin
- rauhallisiin työskentelyalueisiin sekä oleskelutiloihin.

3. Kehittämistarpeen perustelut

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian toimitilojen kehittäminen perustuu useisiin samanaikaisiin muutosajureihin, jotka vaikuttavat koulutuksen järjestämisen rakenteisiin ja resurssien käyttöön. Sopeuttamistarpeen taustalla ovat sekä ulkoiset että sisäiset tekijät: julkisen talouden paineet, muuttuva väestörakenne, digitalisaatio ja työelämälähtöisyyden korostuminen ammatillisessa koulutuksessa. Näihin vastaaminen edellyttää toimitilaverkon arviointia ja uudistamista.

3.1 Taloudelliset realiteetit ja julkisen talouden paineet

Julkisen talouden pitkään jatkunut alijäämä ja kasvavat menopaineet asettavat kunnille ja kuntayhtymille entistä suuremmat vaatimukset kustannustehokkuudessa. Toimitilat muodostavat yhden suurimmista kulueristä Gradian budjetissa. Vuonna 2024 Gradian ulkoisista toimintatuotoista käytettiin kiinteistöihin 19 %. Kiinteistömenojen osuus on säilynyt lähes samana viimeiset 15 vuotta. Gradian kiinteistökustannukset ovat olleet koko 2000-luvun suuremmat kuin muilla vastaavilla toimijoilla koulutuksen järjestäjäkentässä.

Tilojen käyttöaste ei ole Gradian kampuksilla riittävän korkea, ja nykyiset neliömäärät ovat ylimitoitettuja suhteessa ennakoituun opiskelijamäärään. Tilatehokkuuden parantaminen vapauttaa varoja suoraan opiskelijoiden saamaan opetukseen ja palveluihin sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

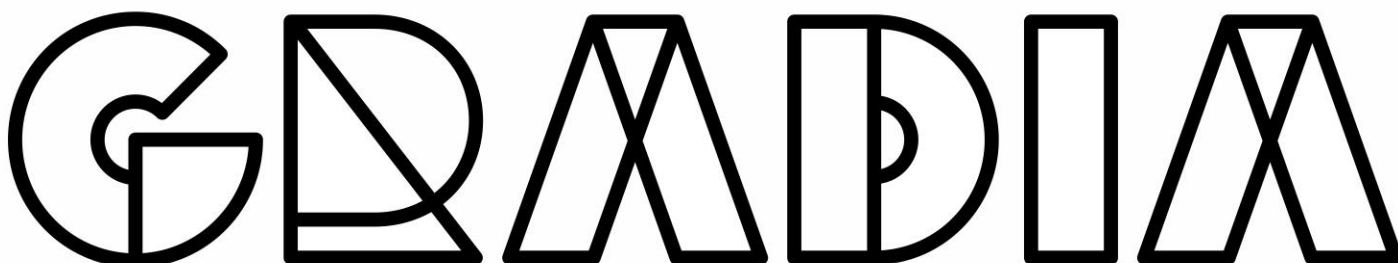
Jotta tilojen vähentäminen voidaan toteuttaa taloudellisesti hallitusti, suunnitelma tulee vaiheistaa ja ajoittaa siten, että taloudellinen kantokyky mahdollistaa siirtymisen nykyisestä tilanteesta uuteen rakenteeseen ilman kohtuuttomia vaikutuksia opetustoimintaan.

3.2 Väestökehitys ja opiskelijamäärien muutos

Väestötilastot osoittavat, että syntyvyys on laskenut koko maassa, ja vaikutukset näkyvät jatkossa toisen asteen koulutuksen opiskelijamäärissä. Jyväskylän seudulla peruskoulun päättävien ikäluokkien koko on pienentymässä lähivuosina, mikä vähentää väistämättä uusien opiskelijoiden määrää ja aivan erityisesti 2030-luvun alussa aleneva kehitys kiihtyy. Vuonna 2033 Keski-Suomessa peruskoulunsa päättävä ikäluokka on alle 75 prosenttia vuoden 2025 vastaavasta ikäluokasta.

Vaikka Gradian koulutustarjonta on monipuolinen ja vetovoimainen, pienenevät ikäluokat edellyttävät myös koulutuksen järjestämisen mahdollista rakenteellista sopeuttamista. Kampusten tilamitoitus ja toiminnallinen kapasiteetti on suhteutettava realistisesti koulutustarpeeseen, jotta tiloja ei ylläpidetä vajaakäytöllä.

Myös asuntolatoiminnan tarve on arvioitava monipuolisesti. Muut suuret ammatillisen koulutuksen järjestäjät ovat jo luopuneet asuntolatoiminnasta, ja Harjun asuntolarakennuksen tulevaisuutta tarkastellaan osana tätä kehitystä. Jyväskylässä on tarjolla laajasti eri toimijoiden kautta opiskelija-asuntoja, joten Gradian ei välttämättä tarvitse olla mukana tässä toiminnassa. Toisaalta Priimus-kampuksen ns. hotellisiipi tarjoaa myös mahdollisuuksia asuntolatoiminnalle, jos Harjun asuntolasta luovutaan. Mahdollisesti myös jokin toinen toimija voisi jatkossa omistaa Harjun asuntolan ja tarjota palvelua kaikille Jyväskylässä asuville opiskelijoille.

3.3 Teknologian ja pedagogiikan kehitys

Digitalisaatio on muuttamassa oppimisen tapoja pysyvästi. Oppimisalustat, verkkokurssit ja hybridiopetus mahdollistavat entistä joustavamman opiskelun paikasta ja ajasta riippumatta. Tämä kehitys vähentää väistämättä tilariippuvuutta erityisesti teoriaopetuksessa.

Lisäksi pedagogiset ratkaisut ovat kehittyneet kohti monimuoto-opetusta, jossa korostuvat yhteisölliset, ilmiöpohjaiset ja usein työelämälähtöiset oppimismuodot. Nämä edellyttävät joustavasti muuntuvia tiloja, mutta eivät välttämättä laajoja neliömääriä. Tulevaisuuden oppimisympäristöt ovat älykkäitä, yhteiskäyttöisiä ja tarkoituksenmukaisesti mitoitettuja.

Gradian tilasuunnittelussa tämä tarkoittaa erityisesti:

- yleisopetustilojen käytön tehostamista
- erityistilojen, kuten liikuntasalien, työsalien ja laboratorioiden kohdentamista täsmällisesti
- etä- ja hybridiopetuksen tukemista pienryhmätiloilla ja teknologialla varustetuilla työpisteillä.

3.4 Työ- ja opiskelukulttuurin muutos

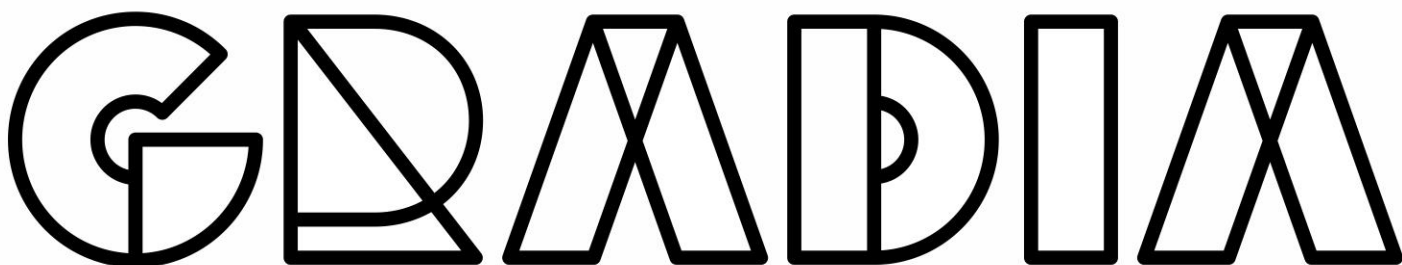
Koulutus ja työelämä lähenevät toisiaan, mikä näkyy erityisesti ammatillisessa koulutuksessa. Uudet pedagogiset mallit ovat moninaistuneet ja yleistyneet. Myös oppisopimuskoulutus on lisääntynyt. Erityisesti hyvinvointialalla oppisopimuskoulutuksessa tutkintoon suorittavia opiskelijoita on paljon. Tämä vähentää opiskelijoiden läsnäoloa opilaitoksessa viikoittain ja siten suoraa tilankäyttötarvetta. Palvelun kysyntä ja lähihoitajien määrä lienee 2030–2032 suurimmassa epäsuhdassa, ja silloin jouduttaneen tekemään koko vuosikymmenen ajaksi joitain poikkeusratkaisuja tilanteesta selviämiseksi koko valtakunnan tasolla (esim. teknologian entistä laajempi hyödyntäminen).

Myös henkilöstön työskentelytavat ovat muuttuneet. Yhteisölliset opettajatilat, jaetut työpisteet ja etätömahdollisuudet vähentävät kiinteiden työhuoneiden tarvetta. Uudistuvassa toimitilaverkossa painotetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja läpinäkyvää suunnittelua, jossa käyttäjät osallistuvat tilaratkaisujen kehittämiseen.

Opiskelijakyselyiden mukaan tärkeimpiä asioita ovat:

- mahdollisuus omaan rauhaan ja ergonomiseen opiskeluun
- hyvät kulkuyhteydet ja esteettömyys
- oleskelutilat ja yhteisöllisyys.

Kaikki nämä tarpeet voidaan toteuttaa tilatehokkaasti, jos suunnittelu tehdään käyttäjälähtöisesti ja monitoiminnallisuus edellä.

4. Tilanneanalyysi

Gradian nykyinen toimitilaverkosto koostuu yhdeksästä kampuksesta, joiden käyttöasteet, kustannusrakenne ja tekninen kunto vaihtelevat merkittävästi. Tämä luku kokoaa yhteen kampuskohtaisen tilajakauman, taloudelliset vaikutukset ja rakennuskannan kuntoon liittyvät investointipaineet, jotka muodostavat sopeuttamissuunnitelman taustarakenteen.

4.1 Kampuskohtainen tilajakauma

Gradian toimitilojen kokonaispinta-ala huhtikuussa 2025 on noin 136 184 m², josta:

- **Omia tiloja:** 121 849 m²
- **Vuokratiloja:** 14 300 m²
- **Ulosvuokrattuja:** 7115 m²

Tavoitetilassa, vuoden 2031 alussa, kokonaispinta-ala on:

- **Käytössä olevat tilat yhteensä:** 110 390 m²
- **Ulosvuokrauksen jälkeen käytössä:** **106 114 m²** (päävuokralainen Keski-Suomen hyvinvointialue)

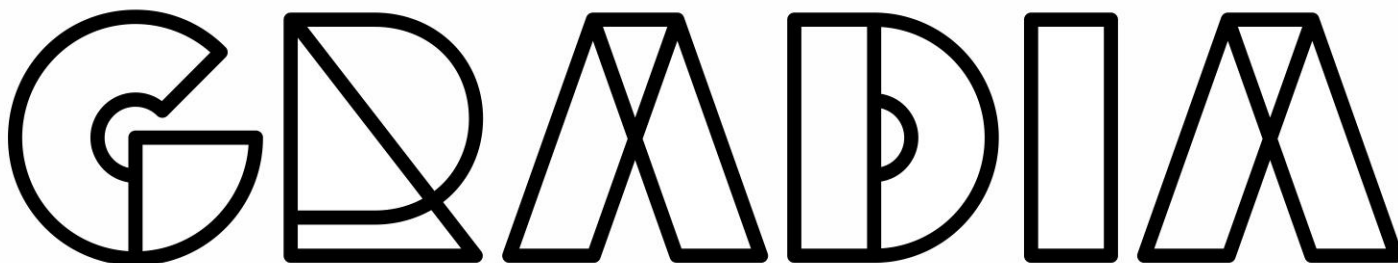
Tilajakauma ja vaiheittainen vähennys:

Aikataulu	Tila	Tyyppi	Pinta-ala (m ²)	Toimenpide
08/2027	Harjun asuntola (B-rak.)	Omistettu	-4 773	Luovutaan käytöstä myymällä
07/2029	Kukkulan kampus	Omistettu	-13 518	Myydään, toiminta siirtyy Viitaniemeen
04/2030	Viitaniemen F-rakennus	Vuokratila	-4 512	Vuokrasopimus päättyy, toiminta siirtyy Harjulle
12/2030	Kankaan kampus	Vuokratila	-2 991	Vuokrasopimus päättyy, toiminta siirtyy Viitaniemeen
Yhteensä			-25 794	

Toimitilojen käyttöastetta ja tehokkuutta arvioidaan kampuskohtaisesti uudistusten yhteydessä. Erityisesti Harjulle ja Viitaniemeen siirrettävät toiminnot vaativat tarkkaa mitoitus, jotta tilankäyttö säilyy tarkoituksenmukaisena, opiskelijaviihtyvyys hyvänä sekä opetuksen laatu ja määrä turvataan.

4.2 Kustannusrakenne ja sisäiset vuokrat

Toimitilojen ylläpito muodostaa merkittävän osan Gradian toimintakuluista. Kulut muodostuvat siivouksesta, kiinteistönhoidosta, vuosikorjauksista, virastomestaripalveluista, hallinnosta ja kiinteistöveroista. Vuokrakohteissa lisäkustannuksena ovat vuokrat.

Kampuskohtaiset vuotuiset toimintakulut:

Kampus / Rakennus	Tyyppi	Toimintakulut (€)	Poistot (€)	Yhteensä (€)
Kukkula	Omistettu	924 000	544 000	1 468 000
Harjun asuntola (B)	Omistettu	300 000	400 000	700 000
Kangas	Vuokrattu	730 000	-	730 000 (sis. 625 000 vuokraa)
Viitaniemi F	Vuokrattu	700 000	-	700 000 (sis. 400 000 vuokraa)

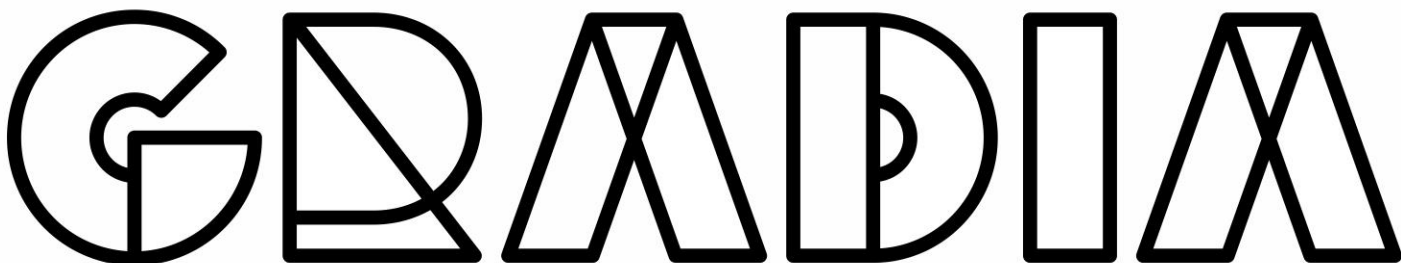
Kukkula ja Kangas muodostavat yhteensä noin 2,2 miljoonan euron vuotuisen kustannuserän. Näistä luopuminen tuo merkittävän taloudellisen kevennyksen kustannusrakenteeseen. Harjun asuntola vaatii 3 miljoonan euron julkisivuremontin. Ammatillisen koulutuksen asuntolatoiminnan rahoituskerroin ei mahdollista investoinnin rahoittamista, vaan investointi olisi toteutettava opetuksesta ja henkilöstömenoista leikkaamalla.

4.3 Peruskorjaustarpeet ja investointipaineet

Useissa Gradian omistamissa rakennuksissa on edelleen merkittäviä korjaustarpeita. Näihin sisältyvät julkisivut ja LVIS-järjestelmien uusiminen ja tilojen käyttötarkoituksien muuttaminen sekä energiatehokkuuden parantaminen ja loppukeväästä sekä alkusyksystä tilojen jäädyttäminen. Vapaaehtoinen kesälukukausi voi olla jatkossa myös laajemmin käytössä toisella asteella.

Keskeiset investointitarpeet:

Rakennus	Korjaustarve	Arvioitu investointitarve
Harjun asuntola (B-rak.)	Julkisivuremontti, yleiskunto	3 M € (seuraavat 3–5 vuotta)
Harjun A-rakennus (A1-osa)	Tilamuutokset opetuskäyttöön, IV-muutokset	A1-osa 2 500 m ² ja kustannus 6,2 M € (raskas peruskorjaus) ja muut tilat (A2-A4) 3 500 m ² kustannus 3,8 M € (kevyt peruskorjaus). Lukio tai ammatillinen koulutus Kukkulalta.
Kukkulan kampus	Ei investoida – luovutaan	Myydään maa-alue, kiinteistöt ja 30 000 m ² rakennusoikeutta, myyntihinta-arvio 7–10 M €.
Viitaniemen alue	Tilojen muutostöitä ja mahdollinen täydennysrakentaminen	C1-rakennus 3 000 m ² mittava peruskorjaus 7 M € B- ja C-rakennukset pintaremonttia 2 M € E-rakennus mittava peruskorjaus ja siitä ns. puualan pääty puretaan 2 000 m ² ja rakennetaan uudelle vastaavaksi julkisivun osalta, kaikki 9 M €

Kokonaisuutena keskeisten investointitarpeiden kustannusarvio on noin 31 milj. €. Mikäli Harjun asuntolaa ei päätetä korjata, on investointitarve noin 28 milj. €. Investoinnit ajoittuvat vuosille 2026–2030. Kiinteistöissä käytettävän 25 vuoden poistoajan osalta kokonaisinvestointi kasvattaisi kuntayhtymän poistomenoja arviolta 1,3 milj. €/ vuosi. Osa investoinneista rahoitettaisiin lainarahoituksella, jolloin tulee huomioida myös kasvavat pääomakustannukset. Tarvittavaa lainarahan määrää ei voida tässä vaiheessa vielä arvioida.

Harjun A1-osaan suunnitellut muutokset, kuten vanhan juhlasalin purkaminen ja uusien opetustilojen rakentaminen, mahdollistavat tehokkaamman tilankäytön, mutta edellyttävät merkittävää investointia. Harjun A1-osa on ollut vuosia pääosin käyttämättömänä.

Harjun kampus on yhtenäinen kokonaisuus, eikä sieltä voida purkaa huonokuntoisia tiloja rakennuksen vahvan suojeluaseman ja sijainnin vuoksi. Harjun peruskorjaukseen on käytetty edellisellä vuosikymmenellä noin 40 miljoonaa euroa, mutta A1-osa on peruskorjaamatta. Harju on luonteva paikka lukiokoulutuksen keskittämiseksi kahdelle itsenäiselle päivälukiolle ja aikuislukiolle.

Tällä hetkellä päivälukiot sijaitsevat noin 500 metrin päässä toisistaan, mutta etäisyys estää silti monella tavalla perusteltua yhteistyötä tulevaisuudessa. Resurssien näkökulmasta ratkaisu on kokonaistaloudellisin, ja se antaa myös aivan poikkeuksellisia mahdollisuuksia opetuksen kehittämisen ja turvaamisen osalta. Schildtin lukion fyysikan, kemian, biologian, kuvataiteen ja musiikin opetustilat sijaitsevat vuokratessa F-rakennuksessa. Lukiokoulutuksen keskittäminen yhdelle kampukselle olisi kustannustehokas vaihtoehto myös siitä näkökulmasta, ettei kalliita erityistiloja tarvitsisi rakentaa Viitaniemen kampukselle lukiokoulutuksen käyttöön F-rakennuksen vuokrasopimuksen päätyttyä. Erikoistilojen rakentaminen on kaksi kertaa kalliimpaa kuin tavallisten yleisopetustilojen rakentaminen.

Kansainvälisessä mittakaavassa lukiokampukset ovat juuri suunnitellun Harjun kampuksen kokoluokassa. Lukio-koulutuksessa on vain yksi oppimäärä, lukion oppimäärä, ja yksi, kaikille yhteinen päättökoe sekä henkilöstöllä sama yhteinen virkaehtosopimus.

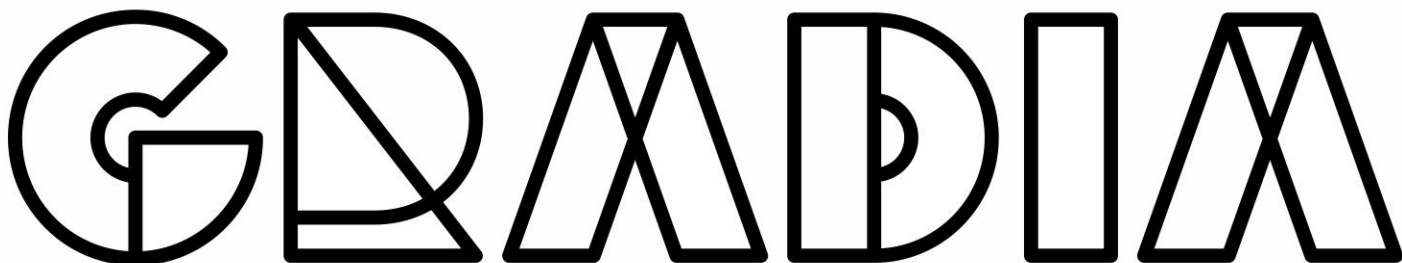
Lukion kolmannen vuoden opiskelijat siirtyvät lähtökohtaisesti ns. lukulomalle penkinpainaajien jälkeen tammi-helmikuun vaihteessa. Lukiokampuksen opiskelijavolyymi pienenee kevään ajaksi noin 20 %. Harjun kampukselle sijoitetaan lukiokoulutuksen lisäksi myös Ammattiopisto Gradian toimintaa.

Yksi keskeinen opiskelijamääriin vaikuttava keskustelun aihe on Keski-Suomen ja samalla koko Suomen tulevaisuuden lukioverkko. Lukioverkon uudistamisesta on keskusteltu koko 2000-luku, mutta mitään konkreettista ei ole tapahtunut. Lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmä on sellainen, että kunnan kannattaa ylläpitää yllättävän pientäkin lukiota perusopetuksen tukena. Taloudellisesti ei olisi perusteltua keskittää lukiokoulutusta yhdelle alueelliselle tai maakunnalliselle koulutuksen järjestäjälle, koska saavutettava mahdollinen synergiahyöty ei kattaisi rahoituksen menetystä. Ammatillisen koulutuksen osalta rahoitusjärjestelmän sisällä ei ole vastaavaa jarrua.

Suomalainen pienlukiojärjestelmä on vahvasti sidoksissa kuntajärjestelmään, eivätkä ainakaan kevään 2025 kuntavaaleissa kuntaliitokset ole olleet keskustelussa missään roolissa. Näyttää vahvasti siltä, että pienlukiot jatkavat toimintaansa itsenäisinä lukioina niin pitkään kuin vain voivat. Lopulta suurempiin lukioihin siirtyviä opiskelijoita ei enää ole. Lukiolaisten asumistukijärjestelmä (asuntolajärjestelmää ei ole) ei myöskään kannusta lähtemään isomalle paikkakunnalle opiskelemaan samalla tavalla kuin ammatillisessa koulutuksessa.

Yhteenveto:

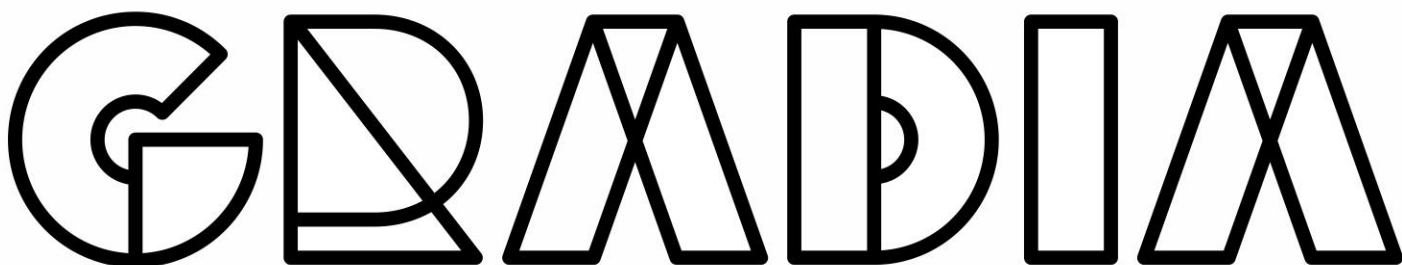
Kokonaisuutena tilanneanalyysi osoittaa, että Gradian toimitilaverkko on ylimitoitettu suhteessa tuleviin opiskelijamääriin ja käyttötarkoituksiin sekä sisältää huomattavia taloudellisia riskejä. Kampusten käyttöasteet ja

ylläpitokustannukset vaihtelevat voimakkaasti. Suunnitellut tilavähennykset eivät ole vain tarpeellisia, vaan välttämättömiä, jotta kuntayhtymä voi varmistaa taloudellisen kestävyys ja opetuksen riittävän määrän sekä laadun tulevaisuudessa.

Keskeistä on päästä eroon kalliista vuokratiloista (Viitaniemen F-rakennus ja Kankaan alueen kampus), koska kuntayhtymällä on paljon omia toimitiloja. Vuokratilat sinänsä voisivat olla hyvä vaihtoehto tilankäytön joustavuuden näkökulmasta suhteella 20 % vuokrattuja ja 80 % omistettuja tiloja. Nykytilanteessa oppilaitoskiinteistöjen myyminen on vaikeaa, jos niiden käytöstä halutaan kokonaan luopua eli ei jäädä kiinteistöön vuokralaiseksi. Käytännössä vain kaavamuutos mahdollistaa oppilaitoskiinteistön myynnin ilman vuokralle jäämistä.

Kaikki erilliset kiinteistöt, jotka edellyttävät investointeja, vaativat pitkäjänteistä pohdintaa suhteessa tulevaisuuden tarpeisiin ja perustehtävään. Harjun asuntolarakennus on malliesimerkki tästä, eli julkisivuremontti on ajankohtainen, mutta asuntolatoiminnan valtionosuuskertoimella sitä ei pystytä rahoittamaan, joten rahoitus olisi otettava opiskelijakohtaisen yksikköhinnan kertymästä ja olisi poissa suoraan henkilöstömenoista ja opetuksen järjestämisestä.

5. Tavoitetila vuoteen 2031

Gradian toimitilaverkoston uudistamisessa pyritään kohti rakenteellisesti selkeämpää, pedagogisesti toimivampaa ja taloudellisesti kestävämpää kokonaisuutta. Tavoitteena on tiivistää tilankäyttöä niin, että käytössä on seitsemän kampusta, joiden toimitilat tukevat tehokasta, terveellistä ja joustavaa oppimista. Tilaratkaisujen uudistamisella vahvistetaan opetuksen laatua, edistetään tilojen yhteiskäyttöä ja varmistetaan resurssien kohdentuminen ydintoimintaan eli opetukseen ja oppimisen tukeen.

Oppivelvollisten kouluttaminen sitoo suurimmat tilatarpeet. Kalenterivuodessa on päiviä 365, ja oppivelvollisten koulutuksessa on käytössä 190 työpäivää, mikä tarkoittaa, että lähes joka toinen päivä tilat ovat tyhjiään. Tulevaisuudessa koulutilojen käyttöasteeseen jouduttaneen puuttumaan valtakunnallisella tasolla, koska erilaisilla työjärjestysmallilla tilatehokkuutta voitaisiin nostaa merkittävästi. Tässä asiassa on perusteltua edetä valtakunnallisten mallien kautta.

5.1 Toimitilaverkoston uusi rakenne

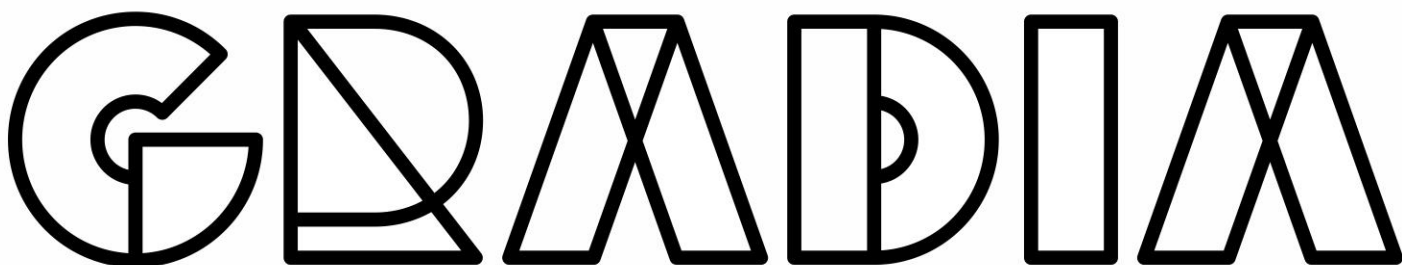
Vuoteen 2031 mennessä Gradialla on käytössä seitsemän kampusta. Tavoitteena on luopua kahdesta nykyisestä kampuksesta:

- **Kukkulan kampus:** Toiminnot (hyvinvointiala, kasvatus- ja ohjausala, liikunta-ala sekä turvallisuusala) siirretään pois kesään 2029 mennessä, ja koko alue myydään. Kaavamuutoksen myötä alueelle mahdollistetaan kerrostaloasumista. Siirto koskee noin 1 400–1 500 opiskelijaa, joista yhtä aikaa opinnoissa on läsnä noin 900–1 000 opiskelijaa.
- **Kankaan kampus:** Vuokrasopimus päättyy vuoden 2030 lopussa, ja toiminta siirretään Viitaniemen kampukselle. Siirto koskee noin 400 opiskelijaa.

Toiminnot keskitetään Viitaniemeen ja Harjulle, joiden kehittämiseen kohdistetaan myös tilainvestointeja. Lisäksi arvioidaan Priimuksen hotellisiiven hyödyntämistä esimerkiksi asuntolakäyttöön tai ääritapauksessa sen purkamista, koska hotellisiipi näyttää sopivan huonosti ulosvuokraukseen (toimistotiloja on kaupungissa tarjolla paljon).

Tuleva kampusrakenne:

Kampus	Tyyppi	Rooli/tarkoitus
Viitaniemi	Omistettu	Keskeinen ammatillisen koulutuksen kampus.
Harju	Omistettu	Lukio- ja kaksoistutkinto sekä valmentavan koulutuksen ja turvallisuusalan koulutuksen keskittymä
Priimus	Omistettu	Mahdollinen asuntolakäyttö tai toimistotilat. Nykyinen opetustoiminta jatkuu.
Jämsä ja Lievestuore	Omistettu	Paikalliskamukset, ei muutoksia
Suomalainen Musiikkikampus	Vuokratila, vuokrasopimus 2045 saakka	Yhteiskampus Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa, ei muutoksia.

Toimintojen keskittämisen ansiosta voidaan parantaa tilojen yhteiskäyttöä ja tukea tilojen muunneltavuutta eri koulutusalojen tarpeisiin.

5.2 Neliötavoite ja käyttötehokkuus

Gradia tähtää siihen, että käytössä olevien tilojen kokonaismäärä olisi vuoden 2031 alussa 106 000 m². Tämä merkitsee noin 22 % vähennystä nykyiseen verrattuna. Vähennys toteutetaan pääasiassa seuraavilla toimenpiteillä:

- Kukkulan kampuksen myyminen (-13 518 m²)
- Kankaan kampuksen vuokrasopimuksen päättymisen (-2 991 m²)
- Harjun asuntolan käytön päättäminen (-4 773 m²)
- Viitaniemen F-rakennuksen vuokrasopimuksen päättymisen (-4 512 m²)

Tilatehokkuuden parantaminen on keskeinen tavoite. Uudet tilaratkaisut perustuvat:

- yhteiskäyttöön ja toiminnalliseen joustavuuteen
- yleisopetustilojen käyttöasteen nostamiseen
- työelämäpainotteisten koulutusmallien vaikutusten hyödyntämiseen ammatillisessa aikuiskoulutuksessa.

Tilaratkaisujen suunnittelussa arvioidaan myös opetustilan mitoitus opiskelijamääriin suhteutettuna ja otetaan huomioon digitaalisten ja hybridiopetuksen ratkaisujen rooli opetuksessa.

5.3 Oppimisympäristöjen kehittäminen

Kehittämisohjelmassa ei keskitytä pelkästään tilojen määrään, vaan niiden laatuun, toiminnallisuuteen ja käyttäjälähtöisyyteen. Gradian tavoite on kehittää oppimisympäristöjä, jotka tukevat opiskelijoiden hyvinvointia, oppimista ja yhteisöllisyyttä.

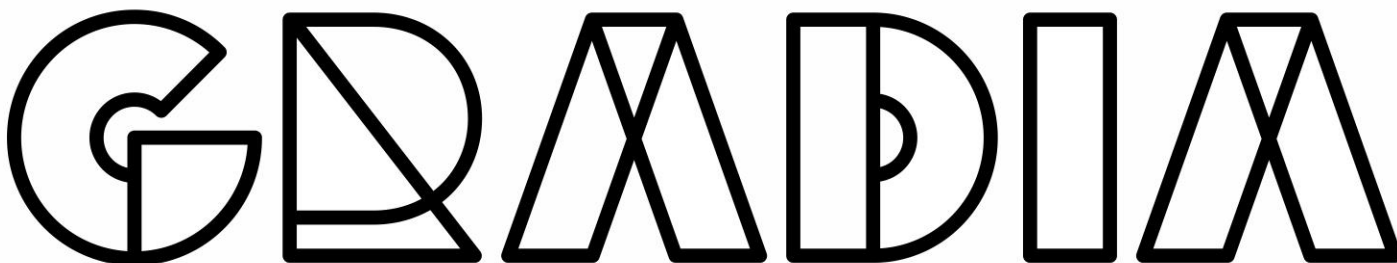
Käyttäjiltä kerättyjen kyselyvastausten perusteella tärkeimpiä kehittämiskohteita ovat:

- terveelliset ja turvalliset tilat
- rauhalliset ja ergonomiset oppimisympäristöt
- esteettömyys ja hyvä sisäilma
- riittävät oleskelu-, pukeutumis- ja sosiaalityilat
- opiskelijoiden ja henkilöstön osallisuus suunnitteluun.

Harjun A-rakennuksen A1-osaan suunniteltu mittava muutoshanke tukee näitä tavoitteita. Vähäisellä käytöllä olevat tilat, kuten juhlasalit ja kellaritilat, muunnetaan opetuskäyttöön. Samalla uudistetaan tilojen teknistä laatua, kuten ilmanvaihtoa ja akustiikkaa.

Uudet oppimisympäristöt suunnitellaan tukemaan:

- erilaisia oppimisen muotoja
- ammatillisten erityisalojen vaatimuksia
- lukiokoulutuksen joustavuutta ja ylioppilaskirjoitusten tilavaatimuksia.

Yhteenveto:

Tavoitetilan mukainen toimitilaverkosto vuoteen 2031 tarjoaa Gradialle toiminnallisesti selkeän, pedagogisesti monipuolisen ja taloudellisesti kestävä perustan. Tilatehokkuus paranee, toiminnot keskittyvät ja oppimisympäristöjä kehitetään käyttäjälähtöisesti.

6. Toimenpide-ehdotukset

Toimitilaverkoston uudistaminen edellyttää konkreettisia ja vaiheistettuja toimenpiteitä, joiden avulla Gradian tavoite toimitilojen määrän vähentämisestä 106 000 neliömetriin vuoteen 2031 mennessä voidaan saavuttaa hallitusti ja kustannustehokkaasti. Toimenpiteet kohdistuvat erityisesti kampusrakenteen tiivistämiseen, tilojen käytön tehostamiseen ja muutoksen hallintaan organisaatiossa.

6.1 Kampuskohtaiset toimet

Kukkulan kampus

Toiminnot (hyvinvointiala, kasvatus- ja ohjausala, liikunta-ala, turva-ala)

- Siirretään muille kampuksille kesän 2029 aikana.
- Kampuksen rakennukset ja tontti myydään. Osayleiskaava mahdollistaa muuttamisen asuinkäyttöön.
- Kampuksella sijaitseva Gradian ainoa kirjasto siirretään Viitaniemen kampukselle (esim. VN B).
- Erityistilat, kuten liikuntasali, auditoriot ja erityisluokat, korvataan muilla kampuksilla olevilla tiloilla, erityisesti Harjulla ja Viitaniemessä.
- Erityinen huomio kiinnitetään liikunnanopetukseen ja urheiluvalmennuksen harjoittelutiloihin.

Kankaan kampus

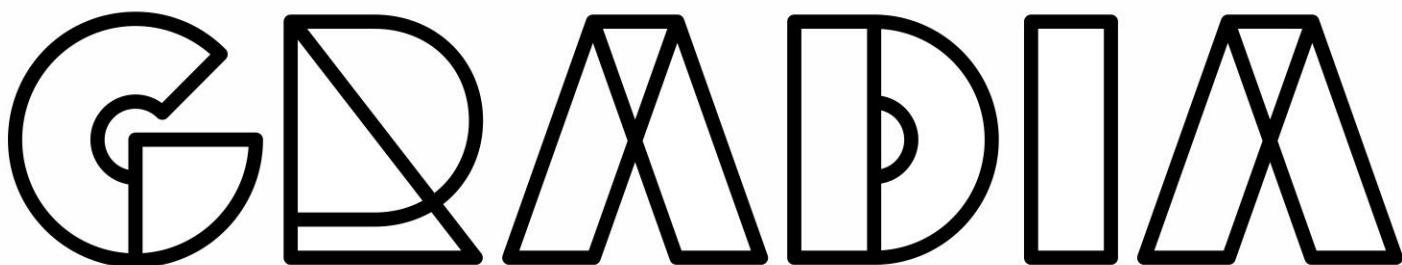
- Vuokrasopimus päättyy 31.12.2030, jonka jälkeen tiloista luovutaan.
- Media-alan kuvallinen ilmaisu, tekstiili- ja muotiala sekä taideteollisuus siirtyvät vaiheittain Viitaniemen kampukselle (VN A–E).
- Kiinteistönhoito siirtyy VN B3:een syksyllä 2025, mikä mahdollistaa tilojen muutosvalmistelut 2026 alkaen.

Harjun kampus

- A-rakennuksen A1-osaan toteutetaan mittava muutoshanke. Vähäisellä käytöllä olevat tilat muutetaan opetustiloiksi. Kellaritiloja otetaan opetuskäyttöön.
- Harjulle keskitetään lukio-opetus (Lyseon lukio, Schildtin lukio ja aikuislukio) ja Ammattiopisto Gradian kaksoistutkinto-opiskelijat. Lisäksi kampukselle sijoitetaan ammattiopiston toiminnoista joko VIVO-valmennus sekä TUVA-koulutuksen ja aikuisten perusopetuksen yksittäisiä ryhmiä tai turvallisuusalan koulutus.
- B-rakennuksen asuntolatoiminnasta luovutaan vuonna 2027. Rakennus voidaan myydä tai kehittää muuhun käyttöön. Kaavamuutos vakinaiseen asumiseen vaatisi alueelta kohtuuttomasti parkkipaikkoja, joten sen toteuttaminen ei olisi järkevää.
- Taiteen perusopetuksen (tanssi) toiminta siirretään Harjun C-rakennuksen liikuntasaliin tai tehdään käyttöjärjestely yhdessä kaupungin kanssa (esim. Cygnaeuksen koulun kanssa).
- Harjun kampuksella opiskelee vuonna 2031 noin 3 000 opiskelijaa (tällä hetkellä 2 300 opiskelijaa).

Viitaniemen kampus (VN A–E)

- Toiminnot keskitetään Viitaniemen alueelle, jota kehitetään ammatillisen koulutuksen pääkampukseksi.
- Useiden koulutusalojen siirto vaatii tilamuutoksia ja mahdollisesti myös jopa lisärakentamista. Rakennusoikeutta on kampuksella jäljellä noin 4 000 m².

- Esimerkiksi hyvinvointiala, kasvatus- ja ohjausala ja liikunta-ala sekä liiketoiminta-ala sijoitetaan VN A–C-rakennuksiin.
- VN E1–2-rakennukseen voidaan tarvittaessa toteuttaa uudisrakennus vuoteen 2030 mennessä (tekstiili- ja muoti-, taideteollisuus-, puuteollisuus-, rakennus- ja pintakäsittelyalalle), mikäli se on taloudellisesti keskeinen ratkaisu.
- Viitaniemen kampuksen alojen opiskelijamäärä on vuonna 2031 n. 5700, joista päivittäin läsnä oppilaitoksessa on arviolta noin 3700 opiskelijaa.

Priimus

- Hotelli- ja vuokra-asunot vapautuu päiväkotikäytöstä vuonna 2026. Se voidaan ottaa käyttöön opiskelija-asuntolana (arvio: 80 paikkaa) tai hallinnon/toimiston käyttöön.
- Jos tilaa ei oteta käyttöön, rakennus voidaan purkaa tai muuttaa muuhun käyttötarkoitukseen.
- Priimuksen kampuksella opiskelee vuonna 2031 noin 900 opiskelijaa.

6.2 Tilaratkaisujen tiivistäminen ja yhdistäminen

Toimintojen keskittämisen rinnalla keskeinen keino neliömäärän vähentämiseksi on olemassa olevien tilojen tehokkaampi käyttö. Tämä edellyttää:

- **Yleisopetustilojen käytön tiivistäminen:** yhteiskäyttöä eri koulutusalojen välillä ja opetuksen aikataulujen koordinoitua
- **Erityistilojen optimointia:** erityisesti hyvinvointialaa ja turvallisuusalan vaatimuksia vastaavien tilojen sekä lukiokoulutuksen erityistilojen keskittämistä ja jakamista.
- **Etä- ja hybridiopetuksen tukemista:** pienryhmätilojen, ohjaustilojen ja teknisesti varusteltujen oppimistilojen lisäämistä.
- **Opettajien työpisteiden ja sosiaalitulojen yhteiskäyttöä:** jaetut opettajahuoneet ja monitilatoimistot palvelevat useita koulutusaloja.

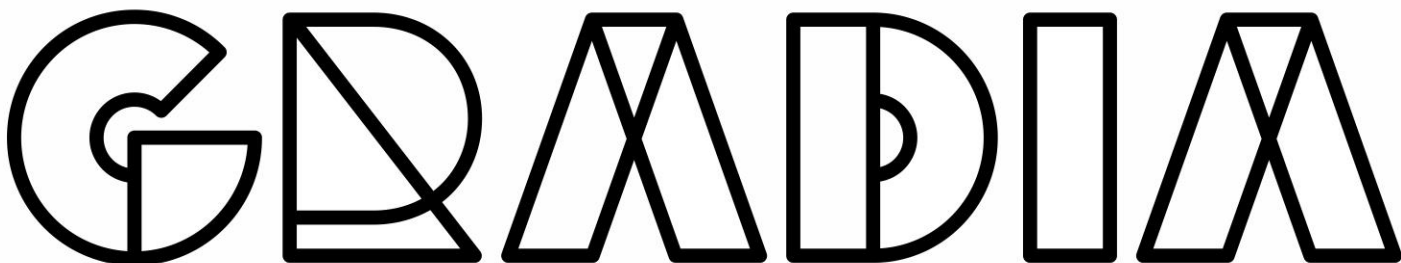
Yhteiskäyttöisyyttä suunnitellaan yhteistyössä henkilöstön kanssa, ja suunnittelu perustuu käyttäjäkyselyihin sekä koulutusalojen toiminnallisiin tarpeisiin.

6.3 Tavoiteaikataulu ja vaiheistus

Suunnitelman toteutus etenee vaiheittain, linjassa vuokrasopimusten päättymisten ja investointien ajoitusten kanssa. Alla ovat keskeiset virstanpylväät:

Aikataulu	Toimenpide	Vaikutus
08/2027	Harjun asuntolasta luovutaan	-4 773 m ²
07/2029	Kukkulan kampus suljetaan ja myydään	-13 518 m ²
04/2030	Viitaniemen F-rakennuksen vuokrasopimus päättyy	-4 512 m ²
12/2030	Kankaan kampuksen vuokrasopimus päättyy	-2 991 m ²
1/2031	Tavoiteneliömäärä saavutettu	106 114 m²

Lisäksi tilaratkaisuihin liittyvät investoinnit (mm. Harjun A1-osan muutos ja Viitaniemen lisärakentaminen) suunnitellaan ja toteutetaan rinnakkain vuosien 2025–2030 aikana.

6.4 Muutoksenhallinta ja viestintä

Tilamuutokset koskettavat suurta joukkoa opiskelijoita, opettajia, muuta henkilöstöä ja sidosryhmiä. Muutoksen onnistunut toteutus edellyttää systemaattista ja osallistavaa muutoksenhallintaa:

Keskeiset toimet:

- **Käyttäjien osallistaminen:** Henkilöstö ja opiskelijat otetaan mukaan suunnitteluryhmiin kaikissa tilamuutoksissa. Tämä on jo nyt osa Gradian rakentamishankkeiden käytäntöä.
- **Viestintäsuunnitelma:** Laaditaan selkeä aikataulu ja tiedotussuunnitelma sisäisille ja ulkoisille kohderyhmille. Viestintä toteutetaan vaiheittain ja monikanavaisesti.
- **Muutosviestintä erityisesti opiskelijoille ja henkilöstölle:** Tiedotetaan oppimisympäristöihin kohdistuvista muutoksista hyvissä ajoin ennen toteutusta.
- **Perehdytys uusiin tiloihin ja toimintamalleihin:** Tuetaan henkilöstöä ja opiskelijoita tilamuutosten jälkeen.

Tunnistettuja riskejä ja niiden hallintaa:

- **Pysäköintikapasiteetin riittävyys:** Viitaniemeen suunnitellaan lisäalueita, sillä Harjun kapasiteetti on jo käytetty.
- **Opetuksen siirtymävaiheen häiriöt:** Siirrot pyritään ajoittamaan kesäkauteen ja lukuvuoden vaihteisiin.
- **Tilojen ergonomia, ilmanvaihto ja meluhaitat:** Otetaan huomioon ergonomia, ilmanvaihto ja meluhaitat jo suunnitteluvaiheessa teknisten korjausten ja kalustamisen osalta.
- **Kustannusten kehitys ja rahoitus.** Investointien kustannusarvio on tehty tämän hetken tilanteen ja tiedon mukaisesti. Rakennusalan nopeiden suhdannevaihteluiden vuoksi on tiedostettava, että kokonaiskustannusarvioon sisältyy riski. Rahoituksen näkökulmasta on myös riski, mikäli Kukkulan kampuksen kaavamuu-
tos ja/tai myyntiprojekti ei etene tarkoituksenmukaisessa aikataulussa.

Yhteenveto:

Toimenpide-ehdotukset tähtäävät toimitilojen merkittävään vähentämiseen, mutta samalla oppimisympäristöjen laadun parantamiseen. Suunnitelma yhdistää realistiset taloudelliset lähtökohdat, strategisen kehittämisen ja käyttäjälähtöisyyden, ja se toteutetaan vaiheittain vuoteen 2031 mennessä.

GRADIA

7. Kustannusvaikutusten tarkastelu

Tilojen sopeuttaminen tuo mukanaan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kustannusvaikutuksia tarkastellaan tässä luvussa kolmen näkökulman kautta: nykyisten ja suunniteltujen ratkaisujen kustannusvertailuna, sisäisten vuokrien kehityksenä sekä tilakustannuksina suhteessa opiskelijamääriin. Kattava analyysi osoittaa, että toimitilojen vähentäminen ja käyttöasteen parantaminen ovat välttämättömiä taloudellisen kestävyuden varmistamiseksi.

7.1 Nykyisten ja suunniteltujen ratkaisujen kustannusvertailu

Gradian toimitilojen nykyiset ylläpito- ja vuokratkulut ovat merkittävä osa kuntayhtymän toimintakuluista. Alla on vertailu keskeisistä kampuksista, joissa tapahtuu suurimmat muutokset:

Kampus / Rakennus	Vuotuinen toimintakulu (€)	Poistot (€)	Yhteensä (€)
Kukkula	924 000	544 000	1 468 000
Harjun B-rakennus (asuntola)	300 000	400 000	700 000
Kangas	730 000 (vuokratulu: 625 000)	-	730 000
Viitaniemi F-rakennus	700 000 (vuokratulu: 400 000)	-	700 000
Yhteensä (poistuvat kohteet)	2 654 000	1 144 000	3 598 000 € / vuosi

Suunnitelman toteuttaminen vähentää Gradian tilakustannuksia vuositasolla yli 3 miljoonaa euroa. Tähän ei ole vielä laskettu mukaan kiinteistöjen myyntituloja (Kukkula, Harjun asuntola), jotka voivat tukea tulevia investointeja Harjun ja Viitaniemen kehittämisessä.

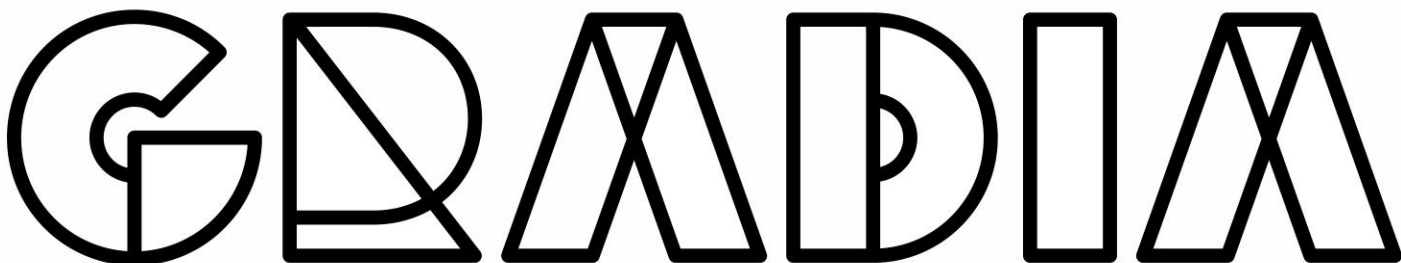
7.2 Sisäisten vuokrien kehitys ja vaikutus talouteen

Gradian sisäiset vuokrat perustuvat tilojen ylläpito-, korjaus- ja pääomakuluihin. Nykyinen toimitilaverkko, joka sisältää useita vajaakäytöllä olevia rakennuksia, kasvattaa sisäisten vuokrien tasoa erityisesti niissä yksiköissä, joissa peruskorjaustarpeet ovat suuret ja poistopohjat vielä korkeat.

Esimerkiksi:

- Kukkulan** suuri pinta-ala nostaa sisäistä vuokraa suhteettomasti opetuksen käytön määrään nähden. Kampus toimi aiemmin sosiaali- ja terveysalan eri koulutusmuotojen kampuksena, mutta jo vuosia sitten ammattikorkeakoulu on siirtänyt toimintonsa muualle.
- Harjun asuntolan** ylläpitokulut ja tulevat investointitarpeet johtavat kohonneisiin sisäisiin vuokriin ilman pedagogista vastinetta.

Kun rakennuksista luovutaan, sisäiset kokonaisvuokrat alenevat, mikä parantaa koulutusyksiköiden kustannuskennettä. Samalla kuntayhtymän kokonaistulos paranee pitkällä aikavälillä ja antaa mahdollisuuksia reagoida julkisen talouden väistämättömiin vaatimuksiin.

Uusien tai muutettujen tilojen sisäiset vuokrat voidaan optimoida, kun investoinnit kohdistetaan tarkasti käyttöä ja tarpeita vastaaviin kohteisiin – ei vajaakäyttöisiin kokonaisuuksiin.

7.3 Tilakustannukset per opiskelija

Tilakustannusten suhteuttaminen opiskelijamääriin tarjoaa läpinäkyvän tavan arvioida toimitilojen tehokkuutta. Gradialla on noin 23 200 yksittäistä opiskelijaa, joista muodostuu seuraavasti:

- Ammatillinen koulutus: noin 6 500 opiskelijavuotta
- Lukioskoulutus: noin 2 650 opiskelijaa
- Lisäksi: taiteen perusopetus, aikuisten perusopetus, valmentavat koulutukset

Nykyisessä tilanteessa tilakustannukset per opiskelija ovat korkeita johtuen:

- ylimitoitetusta neliömäärästä (136 000 m²)
- korkeista ylläpitokustannuksista ja peruskorjauspaineista
- vajaakäytöstä tietyissä kampuksissa.

Arvioitu tilakustannus per opiskelija nykytilassa:

Oletuksella 136 000 m² ja 23 200 opiskelijaa → n. 5,9 m² / opiskelija

Jos kokonaiskulut 20 M€ / vuosi → n. 862 €/opiskelija/vuosi

Tavoitetilassa vuonna 2031:

106 000 m² / 21 000 opiskelijaa → n. 5 m² / opiskelija

Jos kokonaiskulut 17,5 M€/vuosi → n. 830 €/opiskelija/vuosi

Jatkossa 2030-luvun aikana opiskelijamäärä laskee merkittävästi ja tiloja on enemmän per opiskelija käytössä kuin nyt.

Yhteenveto:

Kustannustarkastelu osoittaa, että Gradian toimitilastrategia tuottaa merkittäviä säästöjä niin kokonaistasolla kuin opiskelijakohtaisesti. Toimitilojen määrän vähentäminen, tilojen käytön tehostaminen ja sisäisten vuokrien hallinta ovat keskeisiä keinoja turvata kuntayhtymän taloudellinen kantokyky ja panostaa suoraan opetukseen.

8. Vaikutukset toimintaan ja arkeen

Toimitilojen vähentämisellä ja uudelleenjärjestelyllä on monipuolisia vaikutuksia henkilöstön työskentelyyn ja opiskelijoiden oppimiskokemukseen. Samalla muutos tarjoaa mahdollisuuden uudistaa toimintakulttuuria, hyödyntää digitaalisia välineitä tehokkaammin ja parantaa tilojen käytettävyyttä ja laatua. Jotta muutos onnistuu, on tärkeää tunnistaa ja ennakoida sekä hyötyjä että haasteita.

8.1 Opettajien ja henkilöstön näkökulma

Tilojen suunnittelu yhdessä käyttäjien kanssa on noussut keskeiseksi teemaksi sekä henkilöstökyselyissä että muutoshankkeiden käytännön toteutuksessa. Vastauksissa korostuu tarve:

- tulla kuulluksi suunnittelussa
- vaikuttaa oman työympäristön muotoiluun
- saada selkeää ja ajankohtaista tietoa muutosten etenemisestä.

Vaikutukset työympäristöön:

- **Monitilatoimistot ja yhteiset opettajahuoneet** korvaavat nykyisiä kiinteitä työpisteitä. Tämä vaatii toimivaa akustiikkaa, ergonomisia ratkaisuja ja yksityisyyttä mahdollistavia tiloja.
- **Yhteiskäyttötilat** lisäävät vuorovaikutusta eri koulutusalojen opettajien välillä, mutta voivat aiheuttaa myös haasteita työrauhan ja identiteetin säilyttämisessä.
- **Etä- ja hybridityön mahdollisuus** kasvaa erityisesti hallinto-, suunnittelu- ja ohjaustyössä. Tämä edellyttää toimivia välineitä ja selkeitä pelisääntöjä.

Henkilöstöresurssien kohdistaminen:

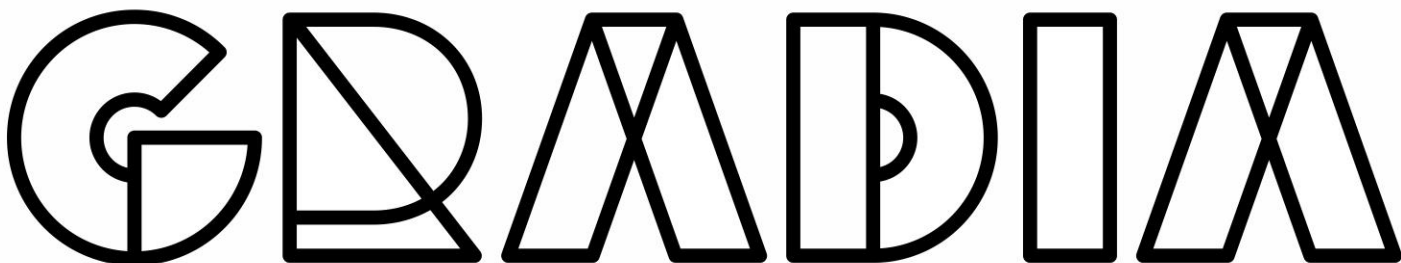
- Kun tiloja keskitetään esimerkiksi Harjun ja Viitaniemen kampuksille, voi syntyä synergiaetuja mm. palveluiden jakamisessa ja opetuksen koordinoinnissa.
- Samalla voi nousta esiin pysäköintiin, työmatkoihin ja tilamuutosten aiheuttamaan siirtymävaiheeseen liittyviä haasteita, jotka on tärkeää ottaa huomioon muutosjohtamisessa.

8.2 Opiskelijoiden kokemus ja saavutettavuus

Opiskelijoille oppimisympäristö on paitsi paikka oppia, myös yhteisö, jossa kohdataan, kasvetaan ja kehitetään. Tilamuutosten onnistuminen mitataan lopulta siinä, miten ne tukevat opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelun sujuvuutta.

Kyselyissä nousseita tärkeitä teemoja:

- Terveelliset ja turvalliset tilat
- Rauhalliset ja ergonomiset työskentelytilat
- Mahdollisuus itsenäiseen opiskeluun ja oleskeluun
- Esteettömyys ja hyvä sisäilma
- Kavereiden kanssa oleskelun ja yhteisöllisyyden tukeminen

Vaikutukset saavutettavuuteen ja arkeen:

- **Kampusten keskittäminen** helpottaa useiden palveluiden saavutettavuutta, mutta voi lisätä joillekin opiskelijoille siirtymämatkoja.
- **Pysäköintipaikkojen ja pyöräparkkien riittävyys** nousee käytännön huolenaiheeksi etenkin Harjulla, jossa tonttikapasiteetti on jo nyt täynnä. Viitaniemeen suunnitellaan lisäalueita, jotka osaltaan palvelevat myös Harjua.
- **Asuntolatoiminnasta luopuminen** voi vaikuttaa opiskelijoihin, jotka ovat tukeutuneet siihen asumisen ratkaisuna. Priimuksen hotellisiiven muuttaminen asuntolaksi voi osittain vastata tähän tarpeeseen, ja Harjun asuntola voi palvella jonkin muun toimijan omistuksessa samaa tarkoitusta.

Kaiken kaikkiaan opiskelijoiden kannalta keskeistä on, että opetuksen laatu ja määrä säilyy, tilat tukevat opiskelua ja yhteisöllisyyttä eikä muutos lisää kohtuuttomasti opiskelutarjontaa.

8.3 Digitaaliset ratkaisut ja etäopetuksen mahdollisuudet

Teknologian ja pedagogiikan kehitys mahdollistaa yhä laajemman siirtymän monimuotoisiin ja hybridimuotoisiin opetusratkaisuihin. Tämä kehitys tukee myös tilankäytön tehostamista.

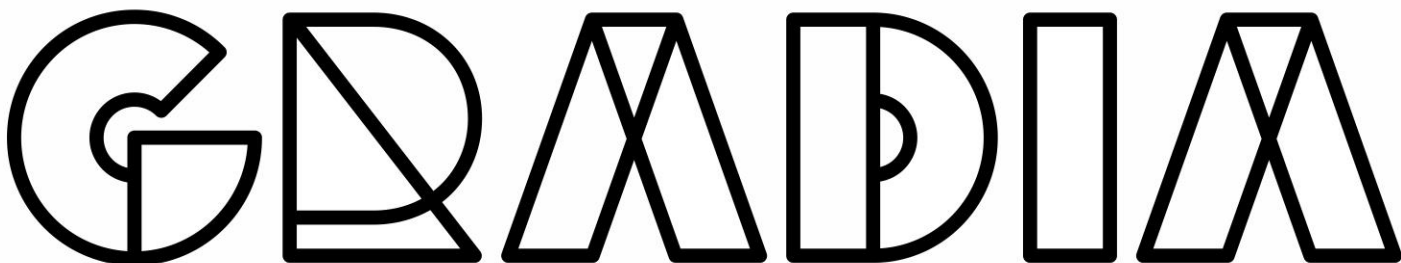
Hyödyt:

- Tilariippuvuus vähenee erityisesti teoriaopetuksessa.
- Muodostuu mahdollisuus jakaa opetusta fyysisen ja etäympäristön välillä.
- Säästetään tilakuluissa ilman opetuksen laadun heikkenemistä.
- Oppilaitos voi tarjota joustavia ratkaisuja erilaisiin elämäntilanteisiin.

Tarpeet ja ehdotukset:

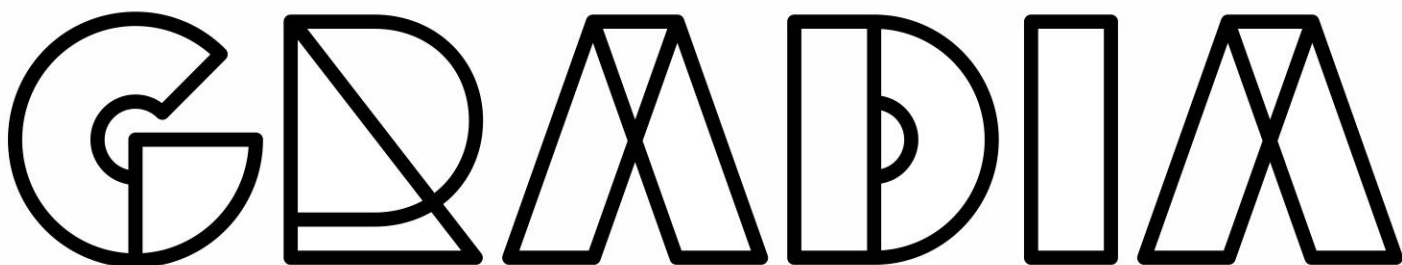
- Jokaiselle kampukselle tulee varmistaa riittävät ja teknisesti toimivat hybridiopetustilat, erityisesti pienryhmä- ja ohjauskäyttöön.
- Henkilöstön digiosaamista tulee kehittää samanaikaisesti, jotta uudet ratkaisut otetaan tehokkaasti käyttöön.
- Digitaaliset työkalut ja alustat (esim. oppimisympäristöt, videoneuvottelut, materiaalipankit) on integroitava opetuksen suunnitteluun, ei vain etätilanteiden varalle.
- Etäopetuksen laajempi käyttö valmentavassa koulutuksessa ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjauksessa sekä osana työelämäpainotteista oppimista (esim. teoriaosat etänä, harjoittelu työpaikalla) on olta-
tava mahdollista.

Digitalisaatio ei poista fyysisten tilojen tarvetta, mutta mahdollistaa niiden määrän vähentämisen ja käytön tehostamisen – ja ennen kaikkea tukee pedagogiikkaa, joka vastaa nykypäivän ja tulevaisuuden opiskelijan tarpeisiin.

Yhteenveto:

Toimitilojen sopeuttaminen vaikuttaa arkeen monella tasolla, mutta tarjoaa myös mahdollisuuksia parantaa sekä henkilöstön työskentelyolosuhteita että opiskelijoiden oppimiskokemusta. Muutos edellyttää hyvää suunnittelua, osallistavaa prosessia ja rohkeaa pedagogista kehittämistä, mutta mahdollistaa uudenlaisen, joustavan ja kestävämmän oppimisympäristön syntyminen Gradialle.

9. Yhteenveto ja suositukset

Gradian toimitilaverkoston kehittämissuunnitelma vuosille 2025–2031 tarjoaa konkreettisen ja taloudellisesti perustellun polun toimitilojen tiivistämiseen, opetuksen resurssien vahvistamiseen ja toimintojen keskittämiseen. Tavoitteena on rakentaa kustannustehokas, pedagogisesti joustava ja käyttäjälähtöinen oppimisympäristö, joka vastaa tulevaisuuden tarpeisiin ja julkisen talouden realiteetteihin.

9.1 Kokonaisarvio ja päätelmät

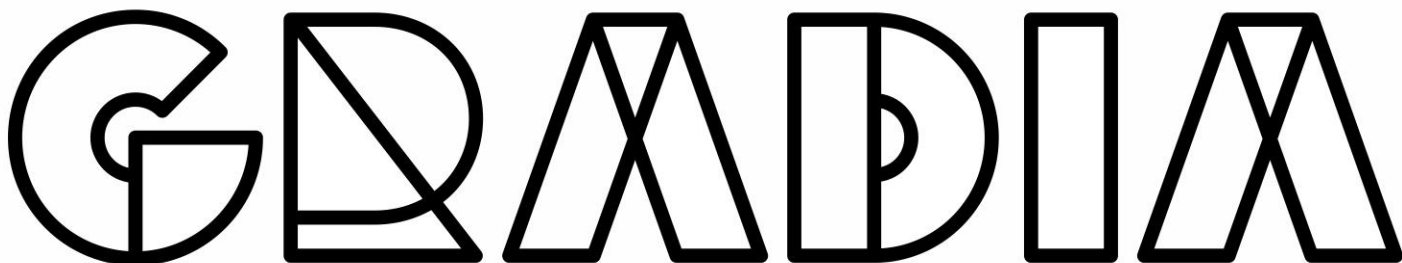
- Gradian nykyinen toimitilaverkko on laaja ja osin ylimitoitettu suhteessa opiskelijamäärään sekä opetuksen toteuttamisen tapoihin.
- Toimitilojen käyttöasteet vaihtelevat, ja osa tiloista on vajaakäytöllä tai niiden ylläpito on taloudellisesti raskasta.
- Nykyiset ylläpito- ja vuokratulot ylittävät 13 miljoonaa euroa vuodessa. Merkittävä osa näistä kohdistuu kiinteistöihin, joista on tarkoitus luopua.
- Oppimisen siirtymä kohti hybridimalleja, yhdessä väestörakenteen muutoksen kanssa, mahdollistaa fyysisten tilojen määrän vähentämisen opetuksen laadusta tinkimättä.

Suunnitelmassa esitetty vaihteittainen vähennys 136 000 → 106 000 m² on toteutettavissa realistisessa aikataulussa ilman opetustoiminnan olennaista häiriintymistä. Ratkaisut on suunniteltu yhteistyössä käyttäjien kanssa, ja ne vastaavat sekä henkilöstön että opiskelijoiden keskeisiin huoliin: terveellisyyteen, turvallisuuteen, saavutettavuuteen ja toiminnallisuuteen sekä erityisesti siihen, että opetusresursseja on myös jatkossa käytettävissä vähintään entinen määrä, vaikka julkinen rahoitus heikkenisi.

9.2 Suositukset päätöksenteon tueksi

Päätöksentekijöille suositellaan seuraavia strategisia toimenpiteitä:

1. **Hyväksytään 106 000 m² tavoiteneliömäärä vuodelle 2031** osana kuntayhtymän tilastrategiaa.
2. **Hyväksytään Harjun A1-osan purkamis- ja muutostyöhanke sekä siihen liittyvät investoinnit.**
 - Toteutussuunnittelu aloitetaan vuoden 2025 aikana ja purkaminen ulkoseiniin asti suoritetaan keuhällä 2025 (kustannusarvio noin 250 000 euroa). Lopullinen Harjun käyttötarkoitus päätetään kuntayhtymän hallituksessa viimeistään syyskuussa 2025.
3. **Harjun asuntolan (B-rakennus) luopumisesta tehdään päätös vuoden 2026 aikana.**
 - Vaihtoehtoiset asuntolaratkaisut (Priimus) otetaan mukaan valmisteluun.
4. **Kukkulan kampuksen myynti ja toiminnan siirto päätetään toteutettavaksi vuoden 2029 kesään mennessä.**
 - Valmistellaan tontin ja rakennusten realisointi yhdessä kaupungin ja kaavoitusviranomaisten kanssa.

5. Kankaan vuokrasopimuksen päättymiseen liittyvät siirrot linjataan osana vuoden 2027–2028 taloussuunnittelua.
6. Harjun asuntolan (B-rakennus) luopumisesta tehdään päätös vuoden 2026 aikana.
 - Vaihtoehtoiset asuntolaratkaisut (Priimus) otetaan mukaan valmisteluun.
7. Käynnistetään Viitaniemen alueen kokonaissuunnittelu, joka sisältää:
 - koulutusalojen sijoittumisen
 - erityistilojen tarpeen kartoituksen
 - mahdollisen uudisrakennuksen (VN E1–2) valmistelun.
8. Laaditaan tilasuunnittelun vuosittainen toteutusaikataulu, jota päivitetään osana Gradian strategia- ja talousarvioprosessia.
9. Laaditaan muutoksenhallintaan viestintä- ja osallistamissuunnitelma.

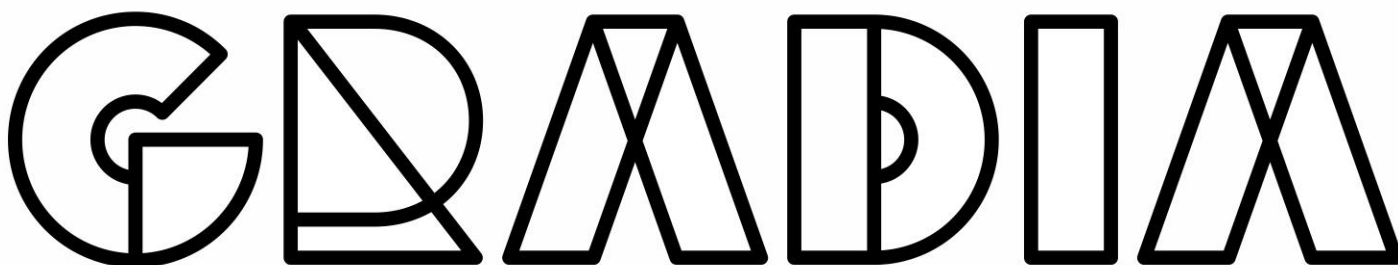
9.3 Seuranta ja arviointi

Toimenpiteiden etenemistä seurataan säännöllisesti osana Gradian kiinteistöjohtamisen ja strategiatyön kokonaisuutta.

Suositellaan:

- **Tilannepäivitys kahdesti vuodessa:** Strateginen tarkastelu tehdään johtoryhmässä ja luottamuselimissä.
- **Toiminnallisten vaikutusten arviointi:** Arvioidaan toiminnalliset vaikutukset erityisesti opiskelijoiden ja henkilöstön kokemusten pohjalta (vuosittaiset kyselyt).
- **Talousvaikutusten seuranta:** Seurataan budjettia ja toteutuneita kustannuksia toimitiloittain.
- **Päätösten vaikutusten arviointi:** Arvioidaan päätösten vaikutukset tilankäyttöön ja opetuksen laatuun osana vuosittaista opetuksen järjestämissuunnitelmaa.

Seurannan perusteella voidaan tarkentaa aikatauluja, priorisoida investointeja ja reagoida toimintaympäristön muutoksiin joustavasti.

Toimenpidetaulukko ja aikataulu päätöksenteon tueksi

Vuosi	Toimenpide	Kampus / Kohde	Päätöksenteko	Vastuutaho
2025	Harjun A1-osan muutostyöhankkeen suunnittelu alkaa	Harju	Päätös investoinnista	Johto / Hallitus
2025	Viitaniemen kampusalueen kehittämissuunnittelu alkaa	Viitaniemi	Päätös kokonais-suunnittelusta	Kiinteistö- ja koulutustoiminta
2026	Päätös Harjun asuntolasta luopumisesta	Harju B	Hallituspäätös vuonna 2026	Gradia-kiinteistöt
2027	Harjun asuntola suljetaan	Harju B	Toteutus mahdollisen päätöksen mukaisesti	Gradia-kiinteistöt
2027–2028	Kukkulan myyntivalmistelut	Kukkula	Kaavamuutos, myyntiprosessi	Johto / Kaupunki
2029	Kukkulan kampus poistuu käytöstä	Kukkula	Toteutus	Gradia-kiinteistöt
2030	Viitaniemen F-rakennuksen vuokrasopimus päättyy	Viitaniemi	Ei jatketa	Gradia-kiinteistöt
2030	Kankaan vuokrasopimus päättyy	Kangas	Siirto vahvistetaan 2027–2028	Johto
2031	Tavoitetila saavutettu: 106 000 m ²	Kaikki	Arviointi ja raportointi	Johtoryhmä

Loppupäätelmä:

Tämä suunnitelma tarjoaa Gradialle mahdollisuuden sopeuttaa toimitilat kestäväksi ja pedagogisesti tarkoituksenmukaiseksi kokonaisuudeksi. Toimenpiteiden onnistunut läpivienti edellyttää vaiheistettua etenemistä, selkeää johtamista ja avointa vuorovaikutusta kaikkien sidosryhmien kanssa. Näin voidaan varmistaa, että säästävät resurssit kohdistuvat opetuksen määrään ja laatuun, opiskelijoiden hyvinvointiin ja henkilöstön työn tukemiseen.

Liite 1

Keski-Suomen kuntien perusopetuksesta yhteishakuun tulevien opiskelijoiden määrät 2025–2033

gradia.fi

Perusopetuksen oppilaat yhteensä 20.9.2024, oppilaitoksen kunta
***Keski-Suomi + Kuhmoinen Gradian omistajakuntana**

	1. vuosiluokka	2. vuosiluokka	3. vuosiluokka	4. vuosiluokka	5. vuosiluokka	6. vuosiluokka	7. vuosiluokka	8. vuosiluokka	9. vuosiluokka
Hankasalmi	36	42	39	42	63	51	45	60	66
Joutsa	24	21	27	42	30	30	36	45	45
Jyväskylä	1 323	1 443	1 488	1 566	1 512	1 572	1 674	1 659	1 713
Jämsä	129	138	162	162	171	204	207	204	219
Kannonkoski	6	6	9	6	15	12	9	15	18
Karstula	21	36	21	33	24	36	39	36	39
Keuruu	66	78	87	96	99	90	105	99	102
Kinnula	24	18	21	24	18	24	15	21	21
Kivijärvi	9	6	6	12	6	9	6	9	9
Konnevesi	21	24	24	21	21	21	27	33	27
Kuhmoinen	9	15	15	12	9	9	15	15	15
Kyyjärvi	6	12	12	15	18	18	15	21	15
Laukaa	225	300	324	330	330	345	327	321	321
Luhanka	6	6	1-4	12	9	9			
Multia	15	9	6	12	21	9	15	18	12
Muurame	138	135	171	180	177	168	198	159	162
Petäjävesi	42	36	42	51	54	42	54	51	69
Pihtipudas	33	27	30	45	33	45	39	48	51
Saarijärvi	66	90	93	90	84	96	87	93	93
Toivakka	21	27	33	27	33	39	42	45	42
Uurainen	51	69	66	60	66	72	66	72	75
Viitasaari	42	48	39	51	48	51	42	57	51
Äänekoski	159	177	189	189	213	213	228	216	204
Yhteensä*	2472	2763	2904	3078	3054	3165	3291	3297	3369
2. Asteen yhteishakuun vuonna	2033	2032	2031	2030	2029	2028	2027	2026	2025

GRADIA

Kunta	Ääni- valta	Pai- kalla	J hvj	Jäsen		Äänimäärä	1. äänes- tys § 20	JAA	EI	TYHJÄ	ÄÄNESTYSTULOS		
											JAA	EI	TYHJÄ
Hankasalmi	10,6	1	j	Mika	Kiuru	10,6		1			10,6	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	Harri	Hämäläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Joutsa	9,1	1	j	Tenho	Tornberg	9,1		1			9,1	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	Pekka	Lankia	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Jyväskylä	756,4	1	j	Tapani	Mäki	126,1		1			126,1	0,0	0,0
7 jäsentä			hvj	Jouni	Kosonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	pj.	Pentti	Mäkinen	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Tarja	Hyötyläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Pentti	Niekkä	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Leila	Saikkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Matti	Pöppönen	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Elli	Veijanen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Jenny	Riivali	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Mimori	Fellman-Närhi	0,0					0,0	0,0	0,0
			j	Petri	Turunen (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
poistui kokouksesta klo 11.42			hvj	Maija	Putkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tytti	Vänskä	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Amir	Soltanpanah	0,0					0,0	0,0	0,0
		6			Yhteensä								
Jämsä	60,2		j	Pekka	Kataja (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
5 jäsentä		1	hvj	Ilkka	Salminen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
		1	2.vpj	Merja	Lahtinen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Ville	Erkkilä	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tomi	Lampinen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Susanna	Sinisaari-Kaislo	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Antti	Manninen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Elina	Koivumäki	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Helena	Salminen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Aki	Lemmetyinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		5			Yhteensä								

Sivu 2

1 jäsen		1	hvj	Janne	Karanta	9,8		1			0,0	9,8	0,0
		1			Yhteensä								
Uurainen	12,5	1	j	Jari	Flyktman	12,5		1			12,5	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	-	-	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
	1 000	27				1000		25	2	0	864,2	135,8	0,0
											JAA	EI	TYHJÄ

Kunta	Ääni- valta	Pai- kalla	J hvj	Jäsen		Äänimäärä	2. äänestys § 20	JAA	EI	TYHJÄ	ÄÄNESTYSTULOS		
											JAA	EI	TYHJÄ
Hankasalmi	10,6	1	j	Mika	Kiuru	10,6		1			10,6	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	Harri	Hämäläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Joutsa	9,1	1	j	Tenho	Tornberg	9,1		1			9,1	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	Pekka	Lankia	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Jyväskylä	756,4	1	j	Tapani	Mäki	126,1		1			126,1	0,0	0,0
7 jäsentä			hvj	Jouni	Kosonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	pj.	Pentti	Mäkinen	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Tarja	Hyötyläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Pentti	Niekka	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Leila	Saikkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Matti	Pöppönen	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Elli	Veijanen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Jenny	Riivali	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Mimori	Fellman-Närhi	0,0					0,0	0,0	0,0
			j	Petri	Turunen (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
poistui kokouksesta klo 11.42			hvj	Maija	Putkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tytti	Vänskä	126,1		1			126,1	0,0	0,0
			hvj	Amir	Soltanpanah	0,0					0,0	0,0	0,0
		6			Yhteensä								
Jämsä	60,2		j	Pekka	Kataja (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
5 jäsentä		1	hvj	Ilkka	Salminen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
		1	2.vpj	Merja	Lahtinen	12,0			1		0,0	12,0	0,0
			hvj	Ville	Erkkilä	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tomi	Lampinen	12,0			1		0,0	12,0	0,0
			hvj	Susanna	Sinisaari-Kaislo	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Antti	Manninen	12,0				1	0,0	0,0	12,0
			hvj	Elina	Koivumäki	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Helena	Salminen	12,0			1		0,0	12,0	0,0
			hvj	Aki	Lemmetyinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		5			Yhteensä								

Sivu 2

1 jäsen		1	hvj	Janne	Karanta	9,8		1			9,8	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Uurainen	12,5	1	j	Jari	Flyktman	12,5		1			12,5	0,0	0,0
1 jäsen			hvj	-	-	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
	1 000	27				1000		18	8	1	883,4	104,5	12,0
											JAA	EI	TYHJÄ

Kunta	Ääni- valta	Pai- kalla	J hvj	Jäsen		Äänimäärä	3. äänestys § 20	JAA	EI	TYHJÄ	ÄÄNESTYSTULOS		
											JAA	EI	TYHJÄ
Hankasalmi	10,6	1	j	Mika	Kiuru	10,6			1		0,0	10,6	0,0
1 jäsen			hvj	Harri	Hämäläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Joutsa	9,1	1	j	Tenho	Tornberg	9,1			1		0,0	9,1	0,0
1 jäsen			hvj	Pekka	Lankia	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
Jyväskylä	756,4	1	j	Tapani	Mäki	126,1			1		0,0	126,1	0,0
7 jäsentä			hvj	Jouni	Kosonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	pj.	Pentti	Mäkinen	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Tarja	Hyötyläinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Pentti	Niekka	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Leila	Saikkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Matti	Pöppönen	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Elli	Veijanen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Jenny	Riivali	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Mimori	Fellman-Närhi	0,0					0,0	0,0	0,0
			j	Petri	Turunen (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
poistui kokouksesta klo 11.42			hvj	Maija	Putkonen	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tytti	Vänskä	126,1			1		0,0	126,1	0,0
			hvj	Amir	Soltanpanah	0,0					0,0	0,0	0,0
		6			Yhteensä								
Jämsä	60,2		j	Pekka	Kataja (ilm. esteestä)	0,0					0,0	0,0	0,0
5 jäsentä		1	hvj	Ilkka	Salminen	12,0			1		0,0	12,0	0,0
		1	2.vpj	Merja	Lahtinen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Ville	Erkkilä	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Tomi	Lampinen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Susanna	Sinisaari-Kaislo	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Antti	Manninen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Elina	Koivumäki	0,0					0,0	0,0	0,0
		1	j	Helena	Salminen	12,0		1			12,0	0,0	0,0
			hvj	Aki	Lemmetyinen	0,0					0,0	0,0	0,0
		5			Yhteensä								

Sivu 2

1 jäsen		1	hvj	Janne	Karanta	9,8		1			0,0	9,8	0,0
		1			Yhteensä								
Uurainen	12,5	1	j	Jari	Flyktman	12,5		1			0,0	12,5	0,0
1 jäsen			hvj	-	-	0,0					0,0	0,0	0,0
		1			Yhteensä								
	1 000	27				1000		13	14	0	142,3	857,7	0,0
											JAA	EI	TYHJÄ

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti Gradia Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using Gradia Sign

Päiväys / Date: 26.05.2025 16:06:42 (UTC +0300)

Sonja Julkunen

Organisaation varmentama (Gradia-käyttäjätunnus)
Certified by organization (Gradia user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 26.05.2025 17:37:01 (UTC +0300)

Jämsän kaupunki
Antti Manninen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***67]*

Päiväys / Date: 27.05.2025 14:33:21 (UTC +0300)

Pentti Niekka

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***65]*

Päiväys / Date: 02.06.2025 08:20:35 (UTC +0300)

Pentti Mäkinen

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***13]*